

**ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ**

Διπλωματική Εργασία

**Σ.Δ.Ι.Τ.: ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ – Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ 3389/05**

Αλέξανδρος Παπαδημητρίου

ΑΜ: 02103663

**Επιβλέποντες: Α. Κουτούγκος
Σ. Γερασίμου**

Αθήνα, 2008

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Καθηγήτρια Αλίκη Τζίκα Χατζοπούλου για την ανάθεση της διπλωματικής εργασίας, καθώς επίσης τον Λέκτορα/Π.Δ. 407 Στέφανο Γερασίμου για τις χρήσιμες συμβουλές και επισημάνσεις τους, που με βοήθησαν στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας, όπως και τη δικηγόρο δημοσίων έργων Φωτεινή Δ. Κολοβού για τη νομική επιμέλεια.

Εισαγωγή

Αντικείμενο:

Η παρούσα διπλωματική εργασία ασχολείται με το θεσμό των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (γνωστός ως Σ.Δ.Ι.Τ. ή με τον αγγλικό όρο Public-Private Partnerships, P.P.P), που έκανε την εμφάνισή του στην Ελλάδα με την κύρωση του Ν.3389/2005.

Σκοπός:

Επιχειρείται η παρουσίαση, ενημέρωση γύρω από το θεσμό των Σ.Δ.Ι.Τ. καθώς επίσης και η σύγκριση – αξιολόγηση μεταξύ της διεθνούς εμπειρίας και της ελληνικής πραγματικότητας πριν και μετά την εισαγωγή του Ν.3389/05, με απώτερο στόχο την εξοικείωση των ενδιαφερομένων με τον νεοεισερχόμενο θεσμό ως εναλλακτικό τρόπο παραγωγής δημοσίων έργων και υπηρεσιών.

Μεθοδολογία:

Η διπλωματική εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος (1^ο και 2^ο Κεφάλαιο) γίνεται ενδελεχής παρουσίαση του θεσμού των ΣΔΙΤ και του Ν. 3389/05 με βάση την έρευνα της επιστήμης από πηγές κοινοτικών κειμένων, του Ν. 3389/05 (συμπεριλαμβανομένων της αιτιολογικής και επιστημονικής έκθεσης), της σχετικής ελληνικής βιβλιογραφίας και των δημοσιευμένων επιστημονικών άρθρων, μελετών και κειμένων σε ημερίδες και διαδίκτυο.

Στο δεύτερο μέρος (3^ο και 4^ο Κεφάλαιο) εξετάζεται η συνεισφορά των συμπράξεων στην κατασκευή υποδομών στο διεθνή χώρο, οι καινοτομίες τα οφέλη και οι ελλείψεις τους καθώς και η προϋπάρχουσα ελληνική εμπειρία από τις Συμβάσεις Παραχώρησης και οι πρώτες προσπάθειες εφαρμογής των ΣΔΙΤ βάσει του Ν.3389/05 ύστερα από έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τη βιβλιογραφία, την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ καθώς επίσης από πηγές του διαδικτύου.

Με βάση τα παραπάνω συνήχθησαν τα συμπεράσματα από την αξιολόγηση του θεσμού των ΣΔΙΤ και του Ν.3389/05 και παρουσιάστηκαν οι προτάσεις.

Περιεχόμενο:

Στο 1^ο Κεφάλαιο με τίτλο «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΤΙ ΕΙΝΑΙ Σ.Δ.Ι.Τ.» (σσ. 10-35) δίδονται οι εισαγωγικές έννοιες, όπως τι είναι οι Σ.Δ.Ι.Τ., ποια τα είδη και οι μορφές τους, τα χρηματοδοτικά σχήματα, παρουσιάζοντας τα οφέλη για το Δημόσιο, τους πολίτες-χρήστες, τον ιδιωτικό τομέα και τα μειονεκτήματά τους, καθώς επίσης γίνεται και μία σύντομη ιστορική αναδρομή στις συνεργασίες Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Το 2^ο Κεφάλαιο με τίτλο «ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ» (σσ. 36-68) αναφέρει τι ισχύει ήδη στην ευρωπαϊκή νομοθεσία γύρω από τις Σ.Δ.Ι.Τ. (*Ευρωπαϊκές Οδηγίες, Πράσινη Βίβλος κ.τ.λ.*) και στη συνέχεια γίνεται μία εκτενής παρουσίαση των σημαντικότερων διατάξεων, κατ' άρθρο, του νέου Ν.3389/05, που θεσπίστηκε στην Ελλάδα, και τα συναφή θέματα που ρυθμίζει, όπως το πεδίο εφαρμογής, τις ειδικές επιτροπές που δημιουργούνται, τις διαδικασίες ανάθεσης, το συμβατικό πλαίσιο, τα θέματα χρηματοδότησης, τις ειδικές ρυθμίσεις (έκδοση αδειών, προστασία του περιβάλλοντος, απαλλοτριώσεις, αρχαιολογικά ευρήματα), καθώς και νομικά θέματα ανάληψης κινδύνων από τα συμβαλλόμενα μέρη, ασφαλειών και επίλυσης διαφορών.

Στο 3^ο Κεφάλαιο με τίτλο «Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ» (σσ. 69-88) παρουσιάζεται η υπάρχουσα διεθνής εμπειρία γύρω από τις ΣΔΙΤ, τα κράτη με αναπτυγμένο βαθμό χρήσης ΣΔΙΤ, τα κράτη με πρόσφατη εξοικείωση στον παραπάνω θεσμό καθώς και ευρωπαϊκά κυρίως, αλλά και διεθνή παραδείγματα, από τα οποία προκύπτουν αρκετές περιπτώσεις υιοθέτησής τους αλλά και ορισμένες περιπτώσεις αποφυγής τους.

Στη συνέχεια στο 4^ο Κεφάλαιο με τίτλο «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ» (σσ. 89-102) παρουσιάζεται η ελληνική εμπειρία στο θεσμό των ΣΔΙΤ. Αρχικά περιγράφονται τα μεγάλα έργα υποδομής της χώρας που κατασκευάστηκαν με τη μέθοδο της

«Σύμβασης Παραχώρησης» πριν τη θέσπιση του Ν.3389/05. Έπειτα παρουσιάζεται ο κατάλογος των έργων που έχουν προγραμματιστεί να γίνουν με ΣΔΙΤ του Ν.3389/05 (βλ. *Παράρτημα Β*) καθώς και ο πρώτος ανάδοχος έργου ΣΔΙΤ. Επίσης γίνεται μια αναφορά στη δυναμική που μπορούν να έχουν τα ΣΔΙΤ στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα ενταγμένα έργα μέσω του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

Τέλος, στο 5^ο και τελευταίο *Κεφάλαιο* με τίτλο «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ» (σσ. 103-109) γίνεται μία σύνοψη των όσων παρουσιάστηκαν, στη συνέχεια πραγματοποιείται μια αξιολόγηση του Ν.3389/05 και συνάγονται σχετικά συμπεράσματα και το Κεφάλαιο ολοκληρώνεται με τις παρατηρήσεις – προτάσεις επί του Νόμου και γύρω από το θεσμό των ΣΔΙΤ.

Abstract

The present dissertation deals with the Public Private Partnerships (PPPs), which made their appearance in Greece with the ratification of Law 3389/2005. There is attempted a presentation of PPPs as well as a comparison - evaluation between the international experience and the greek reality before and afterwards the introduction of Law 3389/05. More specifically:

In *Chapter 1* the introductive significances are given, as what the PPPs are about, who are the types and their forms, what are the financing models. Also are presented the profits for the State, the citizens-users, the private sector and the disadvantages that come out. As well, a short historical retrospection about PPPs is given.

The 2nd Chapter reports what is in effect already in the European legislation around PPPs (*European Directives, Green Bible etc.*). Afterwards is becoming an extensive presentation of the most important provisions of Greek Law 3389/05, and the relevant subjects that are regulated through it, as the field of application, the special committees that are established, the entrusting processes, the conventional frame, the financing subjects, the special regulations (authorisations, protection of environment, expropriations, archaeological discoveries), as well as legal subjects of undertaking dangers from the contracting parts, insurance issues and resolution of differences.

In the 3rd Chapter is presented the existing international experience around PPPs, the countries with developed degree of PPPs usage, the countries with recent familiarization with the above method. As well as european mainly, but also international examples are presented, with their advantages and disadvantages.

Afterwards in the 4th Chapter is presented the Greek experience from the introduction of PPPs. Initially, are described infrastructure projects that were constructed with the method of "Concession" before the introduction of law 3389/05. Then, it is presented a list of projects that have been programmed to be

constructed through PPPs under the force of law 3389/05. As well as, the first PPP contractor in Greece is presented. Also are referred the dynamics that PPPs can have in the Local Self-government Organisations and the included projects via “THISEAS” program.

Finally, in the last Chapter there is a synopsis describing all that discussed previously. Afterwards is attempted a total evaluation of law 3389/05 and relative conclusions are presented. The *5th Chapter* is being completed, with observations and proposals about the law and the application methods of PPPs.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Ευχαριστίες	2
Εισαγωγή	3
Abstract	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΤΙ ΕΙΝΑΙ Σ.Δ.Ι.Τ.»

1.1	Έννοια του έργου.....	10
1.2	Έννοια, σημασία δημοσίων έργων.....	10
1.3	Η χρηματοδότηση των δημοσίων έργων – ανάγκη συμμετοχής ιδιωτικού τομέα.....	12
1.4	Τι είναι οι Σ.Δ.Ι.Τ.	15
1.5	Ιστορική αναφορά στο ξεκίνημα του θεσμού των Σ.Δ.Ι.Τ.	17
1.6	Η φιλοσοφία των έργων Σ.Δ.Ι.Τ. και ο σκοπός τους.....	18
1.7	Μορφές συνεργασίας Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την παράγωγή δημοσίων έργων.....	20
1.8	Ανταποδοτικά και μη ανταποδοτικά έργα Σ.Δ.Ι.Τ.	26
1.9	Τα οφέλη από την εφαρμογή των συμπράξεων.....	29
1.10	Ο αντίλογος επί των ωφελειών των Σ.Δ.Ι.Τ.	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο «ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ»

2.1	Ευρωπαϊκή νομοθεσία.....	36
2.2	Εθνική νομοθεσία	
	2.2.1 Μεγάλα έργα.....	42
	2.2.2 Λοιπές συμπράξεις.....	42
2.3	Ο Ν.3389/05 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα	
	2.3.1 Σκοπός του νομού.....	45
	2.3.2 Περιεχόμενο - συστηματοποίηση νομού, παρουσίαση και αξιολόγηση σημαντικότερων διατάξεων.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

«Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»

3.1	Ευρωπαϊκά παραδείγματα.....	69
3.2	Κράτη με ανεπτυγμένο βαθμό χρήσης Σ.Δ.Ι.Τ.....	75
3.3	Κράτη με πρόσφατη εξοικείωση στις Σ.Δ.Ι.Τ.....	83
3.4	Άλλα διεθνή παραδείγματα.....	86

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»

4.1	Μεγάλα έργα υποδομής με τη μέθοδο της Σύμβασης Παραχώρησης....	90
4.2	Η πορεία των έργων ΣΔΙΤ του Ν.3389/05 στην Ελλάδα μέχρι σήμερα...	96
4.3	ΣΔΙΤ και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	99

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

«ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»

5.1	Σύνοψη.....	103
5.2	Συνολική αξιολόγηση Νόμου – Συμπεράσματα – Προτάσεις.....	105

Βιβλιογραφία.....	110
--------------------------	------------

Παράρτημα Α -

Παράρτημα Β -

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο**«ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΤΙ ΕΙΝΑΙ Σ.Δ.Ι.Τ.»****1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Όταν αναφέρουμε τη λέξη *έργο* εννοούμε ένα σύνολο αλληλένδετων ενεργειών ή δραστηριοτήτων, οι οποίες εκτελούνται με συγκεκριμένη σειρά και αποβλέπουν στην επίτευξη ενός συγκεκριμένου σκοπού με την ολοκλήρωσή τους. Κάθε έργο εκτελείται με συγκεκριμένα μέσα, έχει συγκεκριμένα όρια προϋπολογισμού και χρόνου υλοποίησης του. Τα έργα αποτελούν συλλογική προσπάθεια και εκτελούνται από άτομα διαφόρων ειδικοτήτων με κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία, τα οποία ανάλογα με την κλίμακα κάθε έργου εργάζονται σε ομάδες εργασίας.

Βασικό στοιχείο του έργου είναι τέλος, ότι είναι μοναδικό υπό την έννοια ότι δεν επαναλαμβάνεται ποτέ ακριβώς το ίδιο.

1.2 ΕΝΝΟΙΑ, ΣΗΜΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα δημόσια έργα είναι έργα υποδομής προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση τους ανήκει παραδοσιακά στο κράτος.

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 1 του Ν.1418/84 περί δημοσίων έργων : *«Τα δημόσια έργα είναι έργα υποδομής της χώρας που καλύπτουν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην ασφάλεια της χώρας και γενικά αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του λαού. Τα δημόσια έργα εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και υλοποιούν επιλογές του δημοκρατικού προγραμματισμού. Από τεχνική άποψη δημόσια έργα είναι όλα τα έργα που εκτελούν φορείς του δημόσιου τομέα και συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή τον υποθαλάσσιο χώρο, όπως και τα πλωτά τμήματα των τεχνικών έργων. Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία,*

καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση".¹

Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1 του ίδιου νόμου :

"Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από τους φορείς, που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α')...²

Σύμφωνα λοιπόν με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 περί σύστασης ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης, «Οι φορείς του δημοσίου είναι α) Οι δημόσιες υπηρεσίες , β) τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ, γ) οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που έχουν εξαιρεθεί από το δημόσιο τομέα βάσει των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 1914/1990 και του άρθρου 22 του ν. 1947/1991, δ) Τράπεζες στις οποίες ο διορισμός Προέδρου του Δ.Σ. ή Διοικητή υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής, καθώς και οι θυγατρικές τους ανώνυμες εταιρείες, ε) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, καθώς και το Εθνικό Ίδρυμα Υποδοχής και Αποκατάστασης Αποδήμων και Παλιννοστούντων Ομογενών Ελλήνων".

Τα δημόσια έργα έχουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που τα διαφοροποιούν από τα ιδιωτικά:

Είναι συνήθως μεγαλύτερης οικονομικής κλίμακας και χρόνου ζωής σε σχέση με τα ιδιωτικά.

Η οικονομοτεχνική ανάλυση και πρόβλεψη του κόστους που απαιτείται για την κατασκευή τους, όπως και η ανάλυση και αξιολόγηση των κινδύνων αλλά και των ωφελειών που θα επιφέρουν είναι δυσκολότερη σε σχέση με τα ιδιωτικά.

Ως έργα υποδομής έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, οι οποίες πρέπει να μελετώνται και να αξιολογούνται προσεκτικά.

¹ Τζίκα-Χατζοπούλου Α., *Κατασκευή Δημοσίων Έργων*, εκδ. Παπασωτηρίου, Αθήνα ⁴1994, σ. 191.

² Τζίκα-Χατζοπούλου Α., *ό.π.*, σ. 192.

Η σημασία των δημόσιων έργων στην οικονομική ανάπτυξη είναι αναμφισβήτητη. Είναι έργα που εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου, ενώ παράλληλα επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό αυξητικά και τις ιδιωτικές επενδύσεις, λόγω του ότι πολλές φορές αποτελούν την απαραίτητη υποδομή για αυτές. Έτσι, για παράδειγμα, η κατασκευή ενός δρόμου και η σύνδεση μιας μη ανεπτυγμένης περιοχής με ένα αναβαθμισμένο αστικό κέντρο, κατά κανόνα ακολουθείται από μια ιδιωτική επενδυτική δραστηριότητα στην περιοχή αυτή.

1.3 Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ – ΑΝΑΓΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Ο προγραμματισμός και η υλοποίηση των δημοσίων έργων στην Ελλάδα είναι δυνατόν να γίνει από:

1. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από το Δημόσιο Προϋπολογισμό καταμεμημένο συμφωνά με τις ανάγκες κάθε Υπουργείου και περιλαμβάνει έργα εθνικής κλίμακας, δηλαδή έργα τα οποία καλύπτουν ολόκληρο τον εθνικό χώρο.
2. Τα Περιφερειακά Προγράμματα Επενδύσεων, τα οποία περιλαμβάνουν έργα περιφερειακής κλίμακας.
3. Τα Νομαρχιακά Προγράμματα Επενδύσεων, τα οποία περιλαμβάνουν έργα νομαρχιακού επιπέδου.
4. Τα Τοπικά Προγράμματα Επενδύσεων, τα οποία περιλαμβάνουν τα δημοτικά και κοινοτικά έργα.

Για τη χρηματοδότηση των δημοσίων έργων στο πλαίσιο των προαναφερθέντων προγραμμάτων, συνήθως χρησιμοποιούνται οικονομικοί πόροι που προέρχονται: από τη φορολογία, από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον δανεισμό και από τέλη για τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Η φορολογία και ο δανεισμός (πώληση από το κράτος ομολόγων, γραμματίων, κ.λ.π.) είναι οι συνήθεις τρόποι για τη χρηματοδότηση των νέων έργων. Σε πολλά όμως έργα, η κατασκευή τους στηρίζεται στη χρηματοδότηση τους (ή ενός μέρους αυτών) από τον κατασκευαστή τους και στην παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης

(Σύμβαση Παραχώρησης) του έργου για κάποιο χρονικό διάστημα (π.χ. την είσπραξη διοδίων σε ένα νέο οδικό έργο ή μια γέφυρα).

Εφόσον κατά τα προαναφερθέντα η υλοποίηση των δημόσιων έργων ανήκει παραδοσιακά στο κράτος, ο κανόνας χρηματοδότησης τους είναι οι κρατικοί πόροι. Η χρηματοδότηση των δημοσίων έργων από αμιγώς κρατικούς πόρους απαιτεί τη διάθεση σοβαρότατων ποσών (ενδεικτικά να αναφέρουμε πως με σημερινές τιμές το κόστος κατασκευής ανά χιλιόμετρο εθνικής οδού κυμαίνεται από 3,5 έως και 10 εκατομμύρια ευρώ, ανάλογα με την τεχνική δυσκολία, με μέσο όρο τα 4 εκ. ευρώ περίπου)³ με αποτέλεσμα τη μεγάλη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Αυτό το γεγονός, σε συνδυασμό με τη πάγια ανάγκη για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, χωρίς όμως ταυτόχρονη μείωση των επενδύσεων και της ανάπτυξης αλλά και της αναβάθμισης της ποιότητας της ζωής των πολιτών που τα δημόσια έργα προσφέρουν, οδήγησε το κράτος προς αναζήτηση νέων μορφών χρηματοδότησης τους.

Είναι εύλογο επομένως το κράτος να στρέφεται προς τον ιδιωτικό τομέα, όχι μόνο για την κατασκευή (που και με τον κλασικό τρόπο υλοποίησης πάλι ανατίθεται σε ιδιώτες) αλλά και για τη χρηματοδότηση των δημοσίων έργων.

Προϊόν αυτής της αναγκαιότητας, δηλαδή της εξασφάλισης των αναγκαίων οικονομικών πόρων είναι η θέσπιση μορφών συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι είτε από κοινού, είτε εξ ολοκλήρου ο ιδιωτικός, συμβάλλουν στη χρηματοδότηση των έργων. Ο θεσμός αυτός δεν είναι πρωτόγνωρος· όπως παρουσιάζεται και παρακάτω σε ειδική παράγραφο, έχει ιστορικές ρίζες. Στη σύγχρονη εποχή, ως ιδιαίτερο και αυτοτελές οικονομικό εργαλείο στα χέρια των κυβερνήσεων πρωτοεμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1980⁴ υπό τον όρο Public Private Partnerships. Το χαρακτηριστικότερο έργο που κατασκευάστηκε με τη μέθοδο αυτή, ήταν η κατασκευή της σήραγγας της Μάγχης, το οποίο εκτελέστηκε με τη συμφωνία δύο κρατών, της φιλελεύθερης κυβέρνησης της Αγγλίας και της σοσιαλιστικής κυβέρνησης της Γαλλίας. Την

³ Όπως αναφέρεται, στο άρθρο της Δήμητρας Καδδά («Μεγάλο όφελος για τους κατασκευαστές, μικρό για τους πολίτες»), εφημ. *Ελευθεροτυπία*, 13 Απριλίου 2008, ένθετο *Οικονομία*.

Βλ. σχετικά και την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, *Στρατηγική αποτίμηση των έργων μεταφορών 2007-2013*, χχ.

⁴ Καΐσης Α., *ΣΔΙΤ. ο Ν. 3389/2005 για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα*, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2006, σσ. 31-32.

επόμενη δεκαετία και με πρωτοπόρα τη Μ. Βρετανία ο θεσμός αυτός διευρύνθηκε.

Η ιδιαιτερότητα της «Σύμβαση Παραχώρησης» έγκειται στην παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης του έργου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ως αντάλλαγμα για τα κεφάλαια που διατέθηκαν από τον ιδιώτη επενδυτή για την κατασκευή του. Στις δε «Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα» δίνεται και η δυνατότητα τα χρηματοδοτικά κεφάλαια να αποπληρώνονται απευθείας και εξ ολοκλήρου από το Δημόσιο σε βάθος χρόνου (συνήθως 30 έτη)⁵, όσο διάστημα δηλαδή διαρκεί η εκμετάλλευση του έργου (συντήρηση και λειτουργία) από τον ανάδοχο.

Οι λόγοι που καθιστούν χρήσιμη ή ενίοτε επιβάλλουν την προσφυγή σε συνεργασία το Δημόσιο και τον Ιδιωτικό Τομέα δεν είναι κατανάγκην οικονομικοί⁶. Και σε χώρες που διαθέτουν τα απαιτούμενα κεφάλαια και παρουσιάζουν υψηλή δανειοληπτική ικανότητα, έχουν εκτελεστεί και εκτελούνται έργα με τη μορφή και της Σύμβασης Παραχώρησης και των Σ.Δ.Ι.Τ. Η προσφυγή σε αυτές τις μεθόδους δικαιολογείται συχνά και από λόγους που βρίσκονται εγγύτερα στην αντίληψη της ιδιωτικοποίησης, όπως είναι ο περιορισμός του κόστους κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας, το επίπεδο των υπηρεσιών που θα προσφερθούν στο κοινωνικό σύνολο το οποίο αναμένεται να είναι υψηλότερο, σύμφωνα με αυτήν την αντίληψη, από ότι θα ήταν αν ο εργοδότης (το Δημόσιο) είχε την ευθύνη της εκμετάλλευσης. Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί ότι η προσφυγή στις παραπάνω μεθόδους χρηματοδότησης, ενισχύεται από την ανάγκη του κράτους να έχει τη δυνατότητα διάθεσης σημαντικών κεφαλαίων σε έκτακτες χρονικές περιόδους (ιδίως σε περιόδους οικονομικής στενότητας και κρίσης), για λόγους που συνδέονται με την ικανοποίηση αυστηρά κρατικών λειτουργιών, όπως είναι η άμυνα της χώρας, η εθνική ασφάλεια και η κοινωνική μέριμνα.

⁵ Βενιέρης Ι., *ΣΔΙΤ Συμπράξεις δημοσίου & ιδιωτικού τομέα, το συμβατικό πλαίσιο*, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007, σ. 388.

⁶ Βερβενιώτης Γ., *Εκτέλεση έργων με παραχώρηση της εκμετάλλευσης – BOT συμβάσεις*, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 1993, σσ. 23-27.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, οι δημόσιες επενδύσεις μεταλλάσσονται κατά μία έννοια σε ιδιωτικές, για όσες βέβαια υπάρχει ενδιαφέρον από το ιδιωτικό κεφάλαιο.

Η παραπάνω μεθοδολογία κατασκευής οδικών και λοιπών τεχνικών υποδομών συχνά αναφέρεται και ως «Αυτοχρηματοδότηση» και τα έργα ως «Αυτοχρηματοδοτούμενα έργα». Η έννοια όμως της αυτοχρηματοδότησης είναι ευρύτερη.

1.4 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ Σ.Δ.Ι.Τ.⁷

Οι Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) αποτελούν μια εναλλακτική μέθοδο κατασκευής δημοσίων υποδομών και παροχής δημοσίων υπηρεσιών, από την κλασική με συνεχώς διευρυνόμενη εφαρμογή. Στις ΣΔΙΤ, ο δημόσιος τομέας αναθέτει στον ιδιωτικό να σχεδιάσει, να μελετήσει, να κατασκευάσει, να λειτουργήσει και να συντηρήσει μια υποδομή ή/και να σχεδιάσει, θέσει σε εφαρμογή και παράσχει μια δημόσια υπηρεσία. Η τεχνική αυτή είναι ήδη αρκετά διαδεδομένη σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) είναι μορφές συνεργασίας των Δημοσίων αρχών με το κόσμο των επιχειρήσεων, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης, της μελέτης, της κατασκευής, της ανακαίνισης, της διαχείρισης και της συντήρησης μιας υποδομής ή στην παροχή μιας υπηρεσίας, σε τομείς της εθνικής οικονομίας, όπου η απελευθέρωση της αγοράς είναι είτε ανέφικτη είτε μη επιθυμητή.

Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση αυτών των έργων και υπηρεσιών γίνεται είτε με τη μορφή του συνεργαζόμενου εταίρου (partner) με τον

⁷ Καΐσης Α, *ό.π.*, σσ. 13-14 & 43-49.

^{7α} Τζίκια-Χατζοπούλου Α, *Δημόσια Έργα: Εθνική και κοινοτική νομοθεσία και νομολογία*, τόμος Β', εκδ. Παπασωτηρίου, Αθήνα 2007, σσ. 426-427.

^{7β} Βλ. σχετικά και Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ., *Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ*, εκδ. Υπ.Οι.Ο., Αθήνα 2006, σσ. 11-12.

^{7γ} Βλ. σχετικά και τη μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *Συμπράξεις Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα. Αυτοχρηματοδοτούμενα - Συγχρηματοδοτούμενα Έργα, Συμβάσεις Παραχώρησης*, Ηράκλειο 2005, σ. 9· μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *Πλαίσιο και προτάσεις για την ανάπτυξη συνεργασιών: Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα*, Αθήνα 2007, σ. 3.

φορέα υλοποίησής τους, είτε με τη μορφή του παρόχου υπηρεσιών προς το Δημόσιο.

Η προώθηση του θεσμού αυτού αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του κράτους προς τον πολίτη, με τη χρησιμοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών πόρων, συμπληρωματικών προς τους διαθέσιμους δημόσιους, με στόχο την δημιουργία αναγκαίων υποδομών και παράλληλα την παροχή των υπηρεσιών της τεχνογνωσίας και των μεθόδων λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα.

Οι Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα αποτελούν συμβατικές σχέσεις μακράς διάρκειας (που μπορεί να εκτείνονται σε διάρκεια 20 ή περισσότερων ετών), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ ενός δημόσιου και ενός ιδιωτικού φορέα για την εκτέλεση έργων και / ή την παροχή υπηρεσιών. Με βάση τη σύμβαση που συνάπτεται, ο ιδιωτικός φορέας υποχρεούται να χρηματοδοτήσει την επένδυση, ενώ αναλαμβάνει και σημαντική ευθύνη για το σχεδιασμό του έργου. Η Αναθέτουσα Αρχή καθορίζει τις απαιτήσεις της με βάση λειτουργικές προδιαγραφές και εγκρίνει τον αναλυτικό σχεδιασμό του έργου. Ο ιδιωτικός φορέας αμείβεται κατά τη διάρκεια της φάσης της λειτουργίας του έργου, χρεώνοντας σε ετήσια βάση είτε την Αναθέτουσα Αρχή, είτε απευθείας τους χρήστες, είτε, σε ορισμένες περιπτώσεις, και τους δύο.

Ουσιαστικά, επομένως, μέσα από τις Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα, ο ρόλος του δημόσιου τομέα αλλάζει, και συγκεκριμένα εξειδικεύεται στην παρακολούθηση και τον έλεγχο της σωστής τήρησης των προδιαγραφών απόδοσης που θέτει στον ιδιώτη της σύμβασης ΣΔΙΤ. Η λογική που διατρέχει τις ΣΔΙΤ είναι η παροχή βελτιωμένων ποιοτικά και αποδοτικότερων οικονομικά υπηρεσιών στο κοινό, με τη συνδυασμένη αξιοποίηση των πόρων και των δεξιοτήτων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Μέσω των ΣΔΙΤ είναι δυνατόν να παραδίδονται περισσότερα έργα ή υπηρεσίες, σύμφωνα με προδιαγεγραμμένες προδιαγραφές ποιότητας, σε συντομότερο χρονικό διάστημα και αυτό γιατί οι ΣΔΙΤ μετατρέπουν τις ογκώδεις αρχικές κεφαλαιουχικές δαπάνες σε τακτικές πληρωμές υπηρεσιών είτε από τους τελικούς χρήστες είτε από το δημόσιο φορέα στη βάση μακροχρόνιων

συμβάσεων, επιτρέποντας έτσι στο δημόσιο τομέα να χρηματοδοτεί έργα ή υπηρεσίες πέρα των διαθέσιμων πεπερασμένων πόρων του. Από λογιστική άποψη, η Αναθέτουσα Αρχή δεν αναλαμβάνει δανειακές υποχρεώσεις για την αγορά ενός περιουσιακού στοιχείου και έτσι η συναλλαγή δεν εμφανίζεται στο σκέλος του παθητικού στον ισολογισμό του δημόσιου τομέα (χρηματοδότηση έργων «εκτός ισολογισμού»).

Δεδομένου ότι η συμβατική δέσμευση του δημόσιου τομέα να αγοράζει υπηρεσίες από τον ιδιωτικό για αρκετές δεκαετίες μετά την ολοκλήρωση ενός έργου έχει σημαντικές συνέπειες τόσο για τις δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα, όσο και για τον έλεγχο των μελλοντικών δημοσίων δαπανών, είναι απαραίτητο το Δημόσιο να τις παρακολουθεί προσεκτικά, ώστε να διασφαλίζεται η προσήκουσα αποπληρωμή του έργου.

1.5 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ Σ.Δ.Ι.Τ.⁸

Στην Ελλάδα, τα έργα ιδιωτικής χρηματοδότησης χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1930, όταν ορισμένες υπηρεσίες κοινής ωφελείας ανατέθηκαν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις του εξωτερικού. Σημειώνεται ότι η συμμετοχή ιδιωτών στην κατασκευή ή/ και διαχείριση έργων υποδομής ξεκίνησε στην Ελλάδα πριν από εκατό περίπου χρόνια οπότε και κατασκευάσθηκαν έργα όπως ο Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος Αθηνών – Πειραιώς, η αποξήρανση της λίμνης Κωπαΐδας και η εκμετάλλευση των αποκαλυφθεισών γαιών, η ηλεκτροδότηση των Αθηνών από την Electric Power Company και η υδροδότηση από την αμερικάνικη εταιρία Ulen & Co. Όσο αφορά τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, χαρακτηριστικές είναι οι συμβάσεις για τη μεν αστική τηλεφωνία με τη Siemens und Halske, για τη δε διεθνή τηλεφωνία με την Eastern.

Επίσης αν ανατρέξει κανείς 2.500 χρόνια πριν θα διαπιστώσει με ενδιαφέρον ότι στην πόλη της Ερέτριας και στα τέλη του 4^{ου} αιώνα π.Χ. οι Ερετριείς ανέθεσαν στον εργολάβο Χαιρεφάνη⁹ το έργο της αποξήρανσης της λίμνης των Πτεχών (περιοχή Δύστου Ευβοίας). Ο Χαιρεφάνης ανέλαβε να χρηματοδοτήσει και να

⁸ Βενιέρης Ι, *ό.π.*, σσ. 42-45.

^{8α} Βλ. σχετικά μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *ό.π.*, σ. 12.

⁹ Βλ. σχετικά άρθρο του ομότιμου Καθηγητή Ε.Μ.Π., Θ. Π. Τάσιου, («Δημόσια έργα στην αρχαιότητα»), εφημ. *Το Βήμα της Κυριακής*, 1^η Ιουλίου 2007, ένθετο *Νέες Εποχές*.

κατασκευάσει το έργο και ένεκα της υποχρέωσης αυτής του παραχωρήθηκε το δικαίωμα της εκμετάλλευσης και λειτουργίας των αποκαλυφθέντων εδαφών για δέκα χρόνια.¹⁰

1.6 Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥΣ¹¹

Η έκφραση «Σύμπραξη Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα» χρησιμοποιείται ευρέως από τη δεκαετία του 1990. Στόχος των συνεργασιών είναι η ενεργοποίηση πόρων για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Όπως έχει ήδη αναφερθεί η ΣΔΙΤ ή PPP αποτελεί μια συμβατική σχέση μακράς διάρκειας (20 ή περισσότερων ετών) που συνάπτεται μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του αναδόχου του ιδιωτικού τομέα για την παροχή αυτή υπηρεσιών ή την εκτέλεση έργων. Βάσει της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται να χρηματοδοτήσει την επένδυση, ενώ κατά κανόνα αναλαμβάνει και το σχεδιασμό του έργου. Ο ανάδοχος αμείβεται κατά τη διάρκεια της φάσης λειτουργίας του έργου χρεώνοντας σε μηνιαία βάση είτε την αναθέτουσα αρχή, είτε απευθείας τους χρήστες, είτε (στην περίπτωση ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών) και τους δύο. Τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τις ΣΔΙΤ από τα συμβατικά δημόσια έργα είναι δύο:

1) Η αποτελεσματικότητα του ιδιωτικού τομέα να παρέχει ποιότητα υποδομών και υπηρεσιών. Με τον όρο «αποτελεσματικότητα» αποδίδεται η δυνατότητα παροχής της επιθυμητής ποσότητας και ποιότητας του έργου σε συντομότερο χρόνο και με χαμηλότερο κόστος επένδυσης, σε σύγκριση με τα έργα που εκτελούνται από δημόσιους φορείς, και η επίτευξη ενός ικανοποιητικού επιπέδου απόδοσης της επένδυσης.

2) Η εισαγωγή μηχανισμών ρητής κατανομής των κινδύνων (risk allocation) του έργου μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει σημαντικό μέρος των κινδύνων με βάση τη γενική αρχή ότι ο κίνδυνος μεταφέρεται στον συμβαλλόμενο που έχει τη δυνατότητα να τον διαχειρισθεί καλύτερα. Η ορθολογική διαχείριση των κινδύνων συμβάλλει στη μείωση του συνολικού κόστους του έργου με αποτέλεσμα την αύξηση της προκύπτουσας

¹⁰Το κείμενο της συμβάσης αποτυπώνεται σε μαρμάρινη στήλη στο Αρχαιολογικό Μουσείο των Αθηνών.

¹¹ Βενιέρης Ι, *ό.π.*, σσ. 25-33.

κοινωνικής ωφέλειας ανά μονάδα κόστους του έργου για τον δημόσιο φορέα. Η ορθολογική κατανομή και διαχείριση των κινδύνων έχει θεμελιώδη σημασία για τη ζωή του έργου (project life cycle), αφού ο ιδιωτικός τομέας θα τιμολογήσει της υπηρεσίες που προσφέρει (πληρωμές διαθεσιμότητας ή πληρωμή από τον τελικό χρήστη) με βάση το ύψος των κινδύνων που θα έχει αναλάβει.

Η φιλοσοφία των ΣΔΙΤ -για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία τους- βασίζεται στη συνθήκη, πως καθεμία από τις συνεργαζόμενες πλευρές πρέπει να κατανοεί τις ανάγκες της άλλης:

- Ο ιδιωτικός τομέας οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τη διάσταση του κοινωνικού αγαθού και να αναγνωρίζει, ότι η ανάπτυξη και διαχείριση υποδομών (πολύ ζωτικών για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας) δεν είναι δυνατόν να επιτυγχάνεται μόνο με την πρωτοβουλία των δυνάμεων της αγοράς. Το στοιχείο αυτό άλλωστε μαρτυρούν : (1) το μεγάλο ύψος κρατικής επιδότησης που αναμφισβήτητα απαιτείται, ώστε να καταστούν οικονομικά βιώσιμα και μεγάλης κλίμακας έργα, παρά το γεγονός ότι τελικώς τα οικονομικά οφέλη από τα έργα αυτά ξεπερνούν (στις περισσότερες περιπτώσεις) κατά πολύ τις αντίστοιχες δαπάνες και (2) η γενικότερη συζήτηση και τα ερωτήματα περί εννοιών, όπως η ελεύθερη πρόσβαση (open access), ο προσδιορισμός και ο έλεγχος των τελών της χρήσης μιας υποδομής κλπ.

- Ο δημόσιος τομέας οφείλει να κατανοήσει, ότι είναι συμφέρον να μεταβιβαστεί στον ιδιωτικό τομέα ο έλεγχος εκείνων των στοιχείων των μεγάλων έργων υποδομής που δεν έχουν χαρακτηριστικά δημόσιου αγαθού. Απαιτείται ασφαλώς σημαντική αλλαγή νοοτροπίας σε μεγάλο τμήμα του δημόσιου τομέα, ώστε αυτός να αντιλαμβάνεται πλέον, ότι ο ρόλος του είναι όχι η παροχή της υποδομής αλλά η ανάπτυξη των λειτουργιών στην κατεύθυνση της αγοράς υπηρεσιών για λογαριασμό της κοινωνίας και της οικονομίας που υπηρετεί.

1.7 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ¹²

Στο παραδοσιακό τρόπο εκτέλεσης των δημοσίων έργων το κράτος (Δημόσιο ή ευρύτερος δημόσιος τομέας), στο οποίο ανήκει η κυριότητα του έργου αναθέτει στον ιδιώτη ανάδοχο την κατασκευή (ή τη μελέτη και κατασκευή) του έργου ως και τη συντήρηση του για βραχύ χρονικό διάστημα. Το εργολαβικό αντάλλαγμα καταβάλλεται τμηματικά παράλληλα με την πρόοδο των εργασιών (συνήθως με μηνιαίες πιστοποιήσεις που βασίζονται στις αντίστοιχες επιμετρήσεις των εργασιών). Αντίθετα με τις διάφορες μεθόδους Σύμπραξης, που θα αναλύσουμε κατωτέρω, ο ιδιώτης, όπως προαναφέρθηκε, συμμετέχει όχι μόνο στην κατασκευή του έργου, αλλά και στον σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την εκμετάλλευση (εφόσον πρόκειται για τέτοιο έργο) και τη μακροχρόνια συντήρησή του, ορισμένες δε φορές μεταβιβάζεται σε αυτόν και η κυριότητα του έργου.

Οι βασικοί τύποι συνεργασιών είναι :

1) Σχεδιασμός - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία / D.B.F.O (Design, Built, Finance, Operate)

Πρόκειται για συμβάσεις, που συνάπτονται μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη χρηματοδότηση νέων δημοσίων υποδομών ή επενδυτικών σχεδίων. Ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει την ευθύνη του σχεδιασμού, της κατασκευής, της λειτουργίας και της χρηματοδότησης του παγίου και επανακτά την αξία των επενδεδυμένων κεφαλαίων από τις πληρωμές, που καταβάλλει το Δημόσιο για τις υπηρεσίες, που του παρέχονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Στη λήξη της σύμβασης η ιδιοκτησία του παγίου μεταφέρεται στο δημόσιο. Το μοντέλο DBFO είναι το βασικό μοντέλο συμβάσεων υποδομών και ανάπτυξης παγίων του δημοσίου με τη μέθοδο «Πρωτοβουλία Ιδιωτικής Χρηματοδότησης» (Private Finance Initiative, P.F.I.), όταν οι δυνατότητες παράπλευρης εμπορικής εκμετάλλευσης είναι καταρχήν άγνωστες και ενδεχομένως περιορισμένες.

¹² Μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *ό.π.*, σσ. 12-16.

2) Παραχώρηση Εκμετάλλευσης (Concession)

Πρόκειται για συμβάσεις όμοιες με το DBFO, με τη μόνη διαφορά ότι ο ιδιωτικός φορέας αποπληρώνεται, για το κεφάλαιο που έχει επενδύσει, από την απευθείας χρέωση του τελικού χρήστη ή από τη χρέωση του χρήστη και εν μέρει, αλλά όχι αποκλειστικά, του Δημοσίου. Αυτός ο τύπος ΣΔΙΤ εφαρμόζεται όταν υπάρχει επαρκής ζήτηση για το έργο ή τις υπηρεσίες, με αποτέλεσμα τα έσοδα από την εκμετάλλευση του παγίου να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητά του, χωρίς να υπάρχουν αντιδράσεις από την κοινή γνώμη για την εκμετάλλευση αυτή.

Ως προς το περιεχόμενο της ΣΔΙΤ, το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η εκχώρηση στον ιδιώτη του δικαιώματος εκμετάλλευσης των οικονομικών - εμπορικών δυνατοτήτων ενός δημοσίου παγίου ή αγαθού, για μια προκαθορισμένη χρονική περίοδο. Στην περίπτωση αυτή ο δημόσιος τομέας μεταφέρει την πλήρη ευθύνη για την παράδοση των υπηρεσιών υποδομής στον ιδιωτικό τομέα, μέσω διαδικασιών διαγωνισμού. Οι ευθύνες αυτές περιλαμβάνουν τόσο κάποιες τεχνικές εργασίες (κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και επέκταση του συστήματος), όσο και κάποιες χρηματοοικονομικές (συλλογή εσόδων, ανεύρεση κεφαλαίων) και διαχειριστικές εργασίες.

Ο δημόσιος τομέας παραχωρεί στον ιδιωτικό τομέα το πάγιο για μια περίοδο συνήθως 20-30 ετών, αλλά η ιδιοκτησία του παγίου παραμένει στο Δημόσιο. Ο ιδιωτικός τομέας χρηματοδοτεί το έργο και έχει την πλήρη ευθύνη για τη λειτουργία και την συντήρηση. Ο δημόσιος τομέας έχει την ευθύνη του να θέσει στόχους αποδοτικότητας (όπως π.χ. το ζητούμενο επίπεδο των παρεχομένων υπηρεσιών), η επίτευξη των οποίων αποτελεί ένα ισχυρό κίνητρο για τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη καινοτομικών τεχνολογικών λύσεων, αφού η βελτίωση της αποδοτικότητας συνδέεται άμεσα με αύξηση των κερδών.

3) Κατασκευή – Ιδιοκτησία – Λειτουργία - Μεταβίβαση / B.O.O.T (Build, Own, Operate, Transfer)

Πρόκειται για το πλέον διευρυμένο μοντέλο παραχώρησης, όπου ο ιδιωτικός τομέας καθίσταται υπεύθυνος για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση, τη λειτουργία, τη συντήρηση του έργου και αναλαμβάνει και τους εμπορικούς κινδύνους που σχετίζονται με αυτό. Ο ιδιωτικός φορέας έχει

στην κυριότητά του το αγαθό καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης και το επιστρέφει στο Δημόσιο στη λήξη της σύμβασης, συνήθως χωρίς πρόσθετο κόστος.

4) Κατασκευή - Λειτουργία - Μεταφορά / B.O.T. (Build, Operate, Transfer) ή Κατασκευή - Ιδιοκτησία - Λειτουργία / B.O.O. (Build, Own, Operate)

Ο ιδιώτης ανάδοχος κατασκευάζει, με βάση τις προδιαγραφές που έχει συμφωνήσει με το δημόσιο, συντηρεί και λειτουργεί το έργο που ανήκει είτε σε κρατικούς φορείς (περίπτωση B.O.T) ή στον ίδιο (περίπτωση B.O.O.T.) για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα και στην συνέχεια μετά την λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης (παραχώρησης), είτε μεταβιβάζει την λειτουργία του (B.O.T) είτε την ιδιοκτησία του (B.O.O.T.) στο Δημόσιο. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο ιδιώτης είναι υπεύθυνος για τμήμα ή το σύνολο της χρηματοδότησης του έργου. Στην κατασκευαστική περίοδο ο ιδιωτικός φορέας παρέχει τα απαιτούμενα κεφάλαια και ο δημόσιος τομέας εγγυάται την αγορά των παρεχομένων υπηρεσιών, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευαστικής περιόδου και τη θέση σε λειτουργία του παγίου. Η λειτουργική περίοδος έχει συνήθως μεγάλη διάρκεια, ώστε ο ιδιώτης να μπορέσει να αναλάβει το κόστος κατασκευής και να πραγματοποιήσει και κάποιο κέρδος. Αυτό εξασφαλίζεται με την αμοιβή που λαμβάνει, για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών στο χρήστη.

Το μοντέλο αυτό, το οποίο θεωρείται ως το πλέον διαδεδομένο, υιοθέτησε η Ελλάδα προσαρμοσμένο με τη νομική μορφή της «Σύμβασης Παραχώρησης» για την κατασκευή μεγάλης κλίμακας έργων υποδομής, όπως τη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», καθώς και την «Αττική Οδό».

Με την ίδια μέθοδο (B.O.T) ή Σύμβαση Παραχώρησης, , κατασκευάζονται νέα μεγάλα αναπτυξιακά έργα υποδομής της χώρας («Ιονία Οδός», «Ολύμπια Οδός», Οδικός Άξονας Κεντρικής Ελλάδος (E-65)), γεγονός που αποδεικνύει την επιτυχημένη εφαρμογή της μεθόδου.

5) Σχεδιασμός - Κατασκευή- Λειτουργία / D.B.O (Design, Build, Operate)

Πρόκειται για συμβάσεις, που συνάπτονται μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και αφορούν στο σχεδιασμό, στην κατασκευή και στη λειτουργία υποδομών. Ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει το σχεδιασμό και την κατασκευή του παγίου, το οποίο ωστόσο πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές, που τίθενται από το Δημόσιο (όπως αυτές περιλαμβάνονται και περιγράφονται αναλυτικά στις συμβάσεις μελέτης και κατασκευής). Επίσης ο ιδιωτικός φορέας είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία και τη συντήρηση του παγίου για μια προκαθορισμένη χρονική περίοδο, στο τέλος της οποίας επιστρέφει η λειτουργία και συντήρηση του παγίου στο Δημόσιο. Η κατασκευή του παγίου χρηματοδοτείται από τον ιδιωτικό τομέα. Με την ολοκλήρωση της κατασκευής, το Δημόσιο αγοράζει από τον ιδιώτη το πάγιο αποκτώντας την ιδιοκτησία σε μια προσυμφωνημένη τιμή.

6) Αγορά – Κατασκευή – Λειτουργία / B.B.O. (Buy-Build-Operate)

Στο πλαίσιο προσέλκυσης επιχειρηματικών κεφαλαίων, το δημόσιο πωλεί υφιστάμενες εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας σε ιδιώτες, με σκοπό την υλοποίηση πρόσθετων επενδύσεων (ανακαίνιση-επέκταση) σε αυτές, ώστε να καταστεί δυνατή η εκμετάλλευση των κατασκευαστικών και διοικητικών δεξιοτήτων των ιδιωτών, η μείωση των κινδύνων που απορρέουν από την ιδιοκτησία και λειτουργία του έργου και η ανάδειξη της σημαντικής οικονομικής αξίας των υφισταμένων έργων υποδομής. Έκτοτε, ο ιδιώτης λειτουργεί τις εν λόγω εγκαταστάσεις ως ένα εποπτευόμενο από το κράτος κερδοφόρο κοινωφελές έργο.

7) Κατασκευή - Ιδιοκτησία - Μίσθωση – Μεταφορά / B.O.L.T. (Build-Own-Lease-Transfer)

Με την μέθοδο B.O.L.T. ο ιδιώτης χρηματοδοτεί και κατασκευάζει το έργο, το οποίο στη συνέχεια μισθώνει με τη μορφή leasing στο Δημόσιο. Το Δημόσιο από πλευράς του καταβάλλει περιοδικές πληρωμές στον ιδιώτη, μέσω των οποίων σταδιακά μεταβιβάζεται και η ιδιοκτησία του έργου στην κυριότητά του. Στο τέλος της περιόδου αυτής το δημόσιο είναι πλέον ο ιδιοκτήτης των εγκαταστάσεων, ή τις αγοράζει με τίμημα, που έχει προσδιοριστεί στη σύμβαση leasing. Κατά την

διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αναλαμβάνει είτε το δημόσιο είτε ο ιδιώτης.

8) Σχεδιασμός - Κατασκευή - Εγγύηση - Λειτουργία / D.B.G.O (Design, Build, Guarantee, Operate)

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή γίνεται από τον ιδιωτικό τομέα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του δημόσιου τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία και συντήρηση του παγίου για μια προκαθορισμένη περίοδο, στο πέρας της οποίας το πάγιο επιστρέφει στο Δημόσιο. Η χρηματοδότηση γίνεται από το δημόσιο τομέα για την κατασκευή, αλλά η ολοκλήρωση της κατασκευής εντός χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού διασφαλίζεται με εγγύηση του ιδιωτικού τομέα.

9) Χρηματοδοτική μίσθωση - Ιδιοκτησία - Λειτουργία / L.O.O (Leasing, Own, Operate)

Στη περίπτωση αυτή μισθώνεται ένα πάγιο από το δημόσιο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το πάγιο αυτό μπορεί να χρειάζεται ανακαίνιση ή επέκταση.

10) Αποεπένδυση (Divestiture)

Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο μεταφέρει στον ιδιωτικό τομέα την πλήρη ευθύνη για τη λειτουργία, συντήρηση και επένδυση, επιπλέον δε και την κυριότητα του παγίου, το οποίο στην συνέχεια μισθώνει, προκειμένου να καλύψει τις στεγαστικές του ανάγκες.

Συνοπτικά, επομένως οι ΣΔΙΤ είναι ελεγχόμενες ιδιωτικοποιήσεις τομέων της οικονομίας, που παραδοσιακά ανήκαν στο Δημόσιο, οι οποίες επιτυγχάνονται με τη δημιουργία σύνθετων σχημάτων με μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις στα οποία μετέχουν ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας με διαφορετική κάθε φορά κατανομή των υποχρεώσεων και των κινδύνων , ανάλογα με τον τύπο σύμπραξης που θα επιλεγεί.

Κύρια δε χαρακτηριστικά των συμπράξεων είναι αφενός η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση του έργου αφετέρου η ανάληψη από

αυτών κινδύνων που με τον κλασικό τρόπο υλοποίησης των έργων ανέλαμβανε το Δημόσιο.

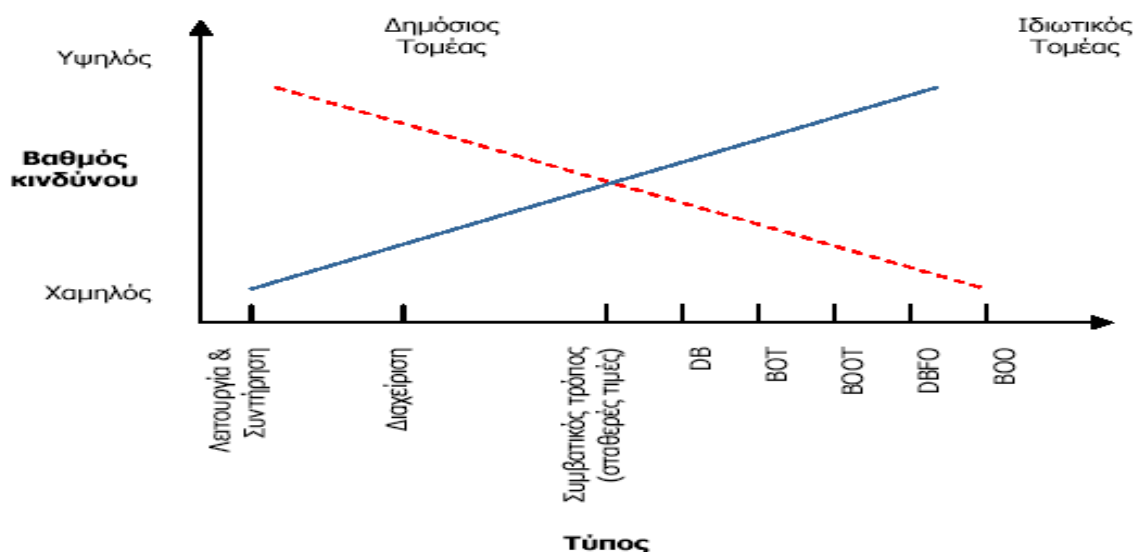
Στα κάτωθι σχεδιάγραμμα παρατίθεται σχηματικά, η παρουσίαση των τύπων ΣΔΙΤ και ο βαθμός επιμερισμού κινδύνων μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα.

Πηγή: Μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., 2005.

Τύποι Σύμπραξης μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

Επιλογή	Χρηματοδότηση	Λειτουργία & Συντήρηση	Εμπορικός κίνδυνος	Κυριότητα στοιχείου	Διάρκεια (έτη)
Σύμβαση υπηρεσιών	Δημόσιο	Δημόσιο - Ιδιώτης	Δημόσιο	Δημόσιο	1- 2
Σύμβαση διαχείρισης	Δημόσιο	Ιδιώτης	Δημόσιο	Δημόσιο	3 - 5
Παραχώρηση (BOT/BOOT)	Ιδιώτης	Ιδιώτης	Ιδιώτης	Δημόσιο	25 – 30
PFI/DBFO	Ιδιώτης	Ιδιώτης	Δημόσιο - Ιδιώτης	Δημόσιο - Ιδιώτης	20 – 30
Αποεπένδυση Ιδιωτικοποίηση	Ιδιώτης	Ιδιώτης	Ιδιώτης	Δημόσιο - Ιδιώτης	-

Βαθμός επιμερισμού κινδύνων μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα

1.8 ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΔΙΤ¹³

Ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ είναι εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, για τις οποίες εκτός της χρηματοδότησης, του σχεδιασμού, της κατασκευής και της συντήρησής τους, οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν και την εκμετάλλευσή τους. Η εκμετάλλευση αυτή συνδέεται με την είσπραξη τελών από τους χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, μέσω της οποίας οι ιδιωτικοί φορείς αποπληρώνουν την αρχική επένδυση και προσδοκούν στην εξασφάλιση εύλογου κέρδους. Το ύψος των τελών, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος είσπραξής τους προσδιορίζονται με ακρίβεια στη σύμβαση σύμπραξης που συνάπτεται μεταξύ του ιδιωτικού φορέα και της αναθέτουσας αρχής. Στην περίπτωση των ανταποδοτικών έργων ΣΔΙΤ, οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν, εκτός από τους κινδύνους της χρηματοδότησης και της κατασκευής, και τον κίνδυνο της ζήτησης - το εάν δηλαδή οι πολίτες θα κάνουν την προβλεπόμενη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας - ώστε κατ' επέκταση οι ιδιώτες να μπορέσουν να εισπράξουν τα προσδοκώμενα από την σύμπραξη έσοδα. Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας το έργο μεταβιβάζεται στο Δημόσιο. Στην περίπτωση που το έργο δεν είναι πλήρως ανταποδοτικό, η βιωσιμότητα της επένδυσης μπορεί να υποστηριχθεί και με τη χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου είτε με εφάπαξ ποσό κατά την περίοδο κατασκευής, είτε με τμηματικές καταβολές κατά την περίοδο λειτουργίας. Συνήθη ανταποδοτικά έργα είναι τα συγκοινωνιακά έργα (λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, σταθμοί αυτοκινήτων κλπ), περιβαλλοντικά έργα (ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων), ενεργειακά έργα, έργα τουριστικής υποδομής και θεματικά πάρκα.

Στα **μη ανταποδοτικά έργα** ΣΔΙΤ δεν υπάρχει το στοιχείο της εκμετάλλευσης για τους ιδιωτικούς φορείς. Πρόκειται ουσιαστικά για κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές ή υπηρεσίες των οποίων τη λειτουργία αναλαμβάνει το κράτος και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες. Σε αυτού του είδους τις συμπράξεις οι ιδιώτες αναλαμβάνουν την υλοποίησή τους, αποπληρώνονται απευθείας από το δημόσιο τομέα και αναλαμβάνουν κινδύνους που αφορούν αποκλειστικά στη χρηματοδότηση και την κατασκευή και όχι στη ζήτηση για το συγκεκριμένο έργο ή την υπηρεσία. Αναλαμβάνουν ωστόσο τον κίνδυνο της διαθεσιμότητας, δηλαδή, τη διαχείριση και συντήρηση της υποδομής ή της υπηρεσίας, ώστε να την

¹³ Μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *ό.π.*, σσ. 6-8.

καθιστούν διαθέσιμη με σαφώς ορισμένες από το Δημόσιο προδιαγραφές ποιότητας και λειτουργικότητας καθόλη τη διάρκεια της σύμβασης. Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας το έργο περιέρχεται στο Δημόσιο. Τα μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ είναι συνήθως έργα κοινωνικού χαρακτήρα. Τέτοια έργα, είναι τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα κτίρια δημόσιων υπηρεσιών, η παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και μηχανογράφησης, καθώς και τα συγκοινωνιακά έργα με χαμηλή ζήτηση (επαρχιακοί οδοί, δημόσιες συγκοινωνίες κλπ).

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα χαρακτηριστικά των ανταποδοτικών και μη έργων:

	Μη ανταποδοτικά έργα	Ανταποδοτικά έργα
Χαρακτηριστικά έργων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αποπληρωμή της επένδυσης δεν μπορεί να γίνει με χρέωση των τελικών χρηστών (σχολεία, νοσοκομεία, δημόσια κτίρια κλπ) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αποπληρωμή της επένδυσης γίνεται με χρέωση των τελικών χρηστών (αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, περιβαλλοντικά έργα, κλπ)
Επενδυτικός Κίνδυνος	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Χαμηλότερος κίνδυνος ➤ Τα έσοδα δεν επηρεάζονται από τη ζήτηση, αλλά από τη διαθεσιμότητα του έργου ➤ Έσοδα λειτουργίας βάσει τήρησης προδιαγραφών απόδοσης (χαμηλή ποιότητα υποδομών ή υπηρεσιών οδηγεί σε χαμηλές πληρωμές και αντιστρόφως) ➤ Χαμηλότερες αποδόσεις κεφαλαίου ανάλογες των μικρότερων κινδύνων που αναλαμβάνονται 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλότερος κίνδυνος ➤ Κίνδυνος ζήτησης και διακύμανσης εσόδων ➤ Υψηλές αποδόσεις κεφαλαίου, ανάλογες των κινδύνων που αναλαμβάνονται

Αποπληρωμή Επένδυσης Ιδιώτη	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το Δημόσιο καταβάλει περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι τελικοί χρήστες καταβάλλουν τέλη
Υπολογισμός των εσόδων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βασίζεται στο συνολικό κόστος της επένδυσης ➤ Η επένδυση αποπληρώνεται με τμηματικές πληρωμές μετά την έναρξη της λειτουργίας του έργου 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βασίζεται στο συνολικό κόστος του έργου και προσδιορίζεται στη σύμβαση ➤ Το ύψος των τελών κυμαίνεται εντός εύρους που προβλέπεται στη σύμβαση
Χρηματοδοτική υποστήριξη Δημοσίου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αποπληρωμή του έργου απ' ευθείας από το Δημόσιο 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενδεχόμενη επιχορήγηση κατά τη διάρκεια κατασκευής ➤ Ενδεχόμενη εγγύηση ελάχιστων εσόδων

1.9 ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ¹⁴

Με τις γνωστές έως σήμερα διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων ο δημόσιος φορέας είναι σε θέση να προμηθευτεί έργα, υπηρεσίες ή αγαθά από τους ιδιώτες, η δε σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ του δημοσίου φορέα και του ιδιώτη είναι η σχέση πελάτη / προμηθευτή. Ο ιδιώτης/ προμηθευτής αναλαμβάνει να φέρει εις πέρας το έργο που του έχει ανατεθεί, τηρώντας τις προδιαγραφές και εντός του χρονοδιαγράμματος που έχει θέσει ο δημόσιος φορέας. Ο κίνδυνος που αναλαμβάνει έναντι του δημοσίου φορέα είναι ο κίνδυνος που αναλαμβάνει ο κάθε προμηθευτής. Ο δημόσιος φορέας έχει την ευθύνη της εποπτείας και παρακολούθησης της εκτέλεσης του έργου σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί και της πληρωμής του ιδιώτη κατά την πορεία υλοποίησης του έργου και πάντως, το αργότερο, με την παραλαβή αυτού. Ενώ στις δημόσιες συμβάσεις προβλέπονται συνήθως αυστηρά χρονοδιαγράμματα, ενδέχεται να παρουσιασθούν καθυστερήσεις στην εκτέλεσή τους. Οι καθυστερήσεις αυτές συνεπάγονται και υπερβάσεις του κόστους των συμβάσεων αυτών, υπερβάσεις που τελικά αναλαμβάνει να πληρώσει το Δημόσιο.

Με τη σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα, ο δημόσιος φορέας αποβλέπει στο τελικό αποτέλεσμα, δηλαδή στην παροχή υπηρεσιών στους πολίτες (τελικούς χρήστες) από τον ιδιώτη. Η κατασκευή υποδομών δεν είναι παρά ένα προαπαιτούμενο για την παροχή των υπηρεσιών και, επομένως, οι προδιαγραφές που τίθενται από το δημόσιο φορέα είναι προδιαγραφές απόδοσης ή/και λειτουργίας. Ο ιδιώτης θα πληρωθεί, είτε από το δημόσιο τομέα, είτε από τους τελικούς χρήστες, με την έναρξη της λειτουργίας του έργου ή της υπηρεσίας, δηλαδή μετά την παράδοση των υποδομών προς χρήση, η δε πληρωμή είναι τμηματική, εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια της σύμπραξης που είναι μακροχρόνια και συναρτάται άμεσα με την ποιότητα των παρεχομένων από τον ιδιώτη υπηρεσιών.

Με την εφαρμογή του συστήματος των συμπράξεων, ο δημόσιος τομέας αποβλέπει στην εκμετάλλευση της τεχνογνωσίας και ευελιξίας του ιδιωτικού τομέα, με απώτερο σκοπό τη βελτιστοποίηση των υπηρεσιών που παρέχονται

¹⁴ Βενιέρης Ι, *ό.π.*, σσ. 33-38.

^{14a} Μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *ό.π.*, σσ. 9-10· μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *ό.π.*, σσ. 16-18.

^{14b} Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ./Υπ.Οι.Ο., *ό.π.*, σσ. 16-17.

στους πολίτες. Η τεχνογνωσία και ευελιξία αυτή είναι διαθέσιμες όχι μόνον κατά τη διάρκεια της κατασκευής των υποδομών ενός έργου, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμπραξης, η οποία είναι κατά κανόνα μακροχρόνια. Έτσι, οι πολίτες μπορούν να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα του ιδιωτικού τομέα καθ' όλη τη διάρκεια της διαχείρισης των έργων από αυτόν.

Περαιτέρω, ο χρόνος ολοκλήρωσης των υποδομών και έναρξης της παροχής των υπηρεσιών είναι κατά κανόνα σημαντικά βραχύτερος από το χρόνο που απαιτείται σε μια «παραδοσιακή» δημόσια σύμβαση: ο ιδιώτης δεδομένου ότι δεν θα πληρωθεί παρά μόνο με την έναρξη της λειτουργίας των υποδομών έχει κάθε λόγο να ολοκληρώσει την κατασκευή το γρηγορότερο. Επίσης, ο δημόσιος φορέας παρακολουθεί την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης, χωρίς όμως να προβαίνει σε τμηματικές παραλαβές κλπ, δεδομένου ότι αυτό που ενδιαφέρει είναι το τελικό αποτέλεσμα του έργου και η τήρηση των προδιαγραφών απόδοσης.

Λόγω μάλιστα της πληρωμής του ιδιώτη με τη λειτουργία των υποδομών, και όχι κατά τη διάρκεια κατασκευής τους ή με την παραλαβή τους, καταμερίζεται τμηματικά το κόστος κατασκευής των υποδομών σε μελλοντικούς προϋπολογισμούς του δημοσίου φορέα, αποφεύγονται οι βραχυπρόθεσμες εκταμιεύσεις και καθίσταται δυνατή η προκήρυξη και εκτέλεση μεγαλύτερου αριθμού έργων. Ο καταμερισμός όμως αυτός του κόστους σε μελλοντικούς προϋπολογισμούς δεν θα πρέπει να λειτουργεί ως λόγος επιλογής της σύμπραξης έναντι των παραδοσιακών δημοσίων συμβάσεων: το μελλοντικό κόστος θα πρέπει να προϋπολογίζεται σωστά, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μελλοντική, και ιδιαίτερα μακροπρόθεσμη, εισροή του συμβατικού ανταλλάγματος. Θα πρέπει να δημιουργείται δηλαδή στον ιδιωτικό τομέα η σχετική ασφάλεια, η οποία εν τέλει θα μειώσει και το κόστος της διαχείρισης του κινδύνου που αναλαμβάνει.

Για να αποδώσει οποιαδήποτε συνεργασία του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα θα πρέπει η σχέση να αποβαίνει προς όφελος και των δύο. Η πρόταση αυτή αποτελεί τη βασική αρχή των ΣΔΙΤ, που είναι η οικονομική αποδοτικότητα ή value for money -VFM- των πόρων του δημοσίου τομέα κατά την παροχή υπηρεσιών.

Η κατασκευή των έργων με τη μέθοδο ΣΔΙΤ απελευθερώνει πόρους οι οποίοι μπορούν να διατεθούν σε άλλους τομείς της οικονομίας, που είτε δεν έχουν ένα ελκυστικό επίπεδο αποδοτικότητας για τον ιδιωτικό τομέα, είτε δεν είναι αποδεκτό από το Δημόσιο να υλοποιηθούν και να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον ιδιωτικό τομέα. Η λειτουργία των έργων αυτών διευκολύνει σημαντικά την καθημερινή ζωή του πολίτη μειώνοντας, για παράδειγμα στα μεταφορικά έργα, το χρόνο μετακίνησης του και αυξάνοντας σημαντικά το επίπεδο ασφαλείας του.

Η οικονομική αποδοτικότητα στηρίζεται ακόμη, στην εξασφάλιση ότι τα έργα εξυπηρετούν πλήρως το σκοπό τους και αυστηρώς μόνον αυτόν χωρίς να ακολουθούν πλέον την τάση της «γιγάντωσης» και υπερβολικών δαπανών σε νέα έργα, όπως συνέβαινε στο παρελθόν. Η σαφέστερη εστίαση στις διαφορετικές ευθύνες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, που θα αντικατοπτρίζεται με ακρίβεια την καλύτερη και αποδοτικότερη κατανομή αρμοδιοτήτων και κινδύνων μεταξύ τους, είναι η πρακτική όπου ο δημόσιος τομέας μπορεί να προσδιορίσει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παραχθούν, αφήνοντας τον ιδιωτικό τομέα να εξετάσει το πώς αυτές θα πρέπει να υλοποιηθούν.

Μέσα στα πλαίσια του VFM είναι και η διατήρηση του εμπορικού κινήτρου του ιδιωτικού τομέα για αποτελεσματικότητα σε όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού της κατασκευής, της συντήρησης και της λειτουργίας του έργου. Ενώ ταυτόχρονα με τη δυνατότητα εμπορικής εκμετάλλευσης των υποδομών από τον ιδιώτη φορέα, επιτυγχάνεται η αποτελεσματική χρήση υποδομών και η προοπτική περισσότερων και καλύτερης ποιότητας έργων. Εάν με τις συμφωνίες του τύπου υπάρξει οικονομικό πλεόνασμα που δεν θα υπήρχε με τους συμβατικούς τρόπους προμήθειας και χρηματοδότησης, μπορούν να απελευθερωθούν πόροι για νέα έργα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί και η ταχύτερη έναρξη της λειτουργίας των έργων που γίνονται μέσω των ΣΔΙΤ, καθώς η ροή πληρωμών ξεκινά με την έναρξη της λειτουργίας σε αντίθεση με το συμβατικό τρόπο πληρωμής. Τα ΣΔΙΤ λοιπόν, επιτρέπουν την επίτευξη οικονομιών κλίμακας με την ομαδοποίηση ομοειδών έργων σύμπραξης, καθώς διαμοιράζεται η χρήση στοιχείων παγίου κεφαλαίου. Έμφαση πλέον δίνεται και στο σχεδιασμό του έργου με τρόπο, που να διατηρείται η αξία του μέχρι το τέλος της σύμβασης,

καθώς και η δυνατότητα εναλλακτικής χρήσης του μετά την εκπνοή του συμβολαίου. Τέλος οι συμπράξεις προσφέρουν τη δυνατότητα, μέσω κοινοπραξιών διαφόρων μορφών, προώθησης έργων που δεν θα μπορούσε να αναλάβει οικονομικά ο δημόσιος τομέας μόνος του. Οι ΣΔΙΤ προσφέρουν επίσης την ευκαιρία στο κράτος να προγραμματίσει καλύτερα τις δαπάνες του.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, οι δημόσιοι φορείς οι μπορούν να ολοκληρώσουν ταχύτερα περισσότερα έργα ξεπερνώντας το πρόβλημα των περιορισμένων οικονομικών διαθέσιμων που αντιμετωπίζουν ακολουθώντας την παραδοσιακή μέθοδο προκήρυξης τους σε ότι αφορά την κατασκευή, το σύστημα των ΣΔΙΤ δίνει κίνητρα στους ιδιώτες να σχεδιάζουν εξ' αρχής το έργο ώστε στο μέλλον να μπορούν να το συντηρήσουν αποδοτικότερα και οικονομικότερα καθώς και να το παραδίνουν νωρίτερα για χρήση . Η κύρια ωφέλεια βάσει της οποίας εκτιμάται η προσφορά των ΣΔΙΤ είναι η καλύτερη οικονομική αποδοτικότητα του έργου σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.

1.10 Ο ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΩΦΕΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΣΔΙΤ¹⁵

Οι συμπράξεις ως ένα πολυδιάστατο σύστημα έχουν γίνει, από την αρχή ακόμα της εφαρμογής τους, αντικείμενο έντονης κριτικής. Με βάση το σκεπτικό αυτό, πέρα από τα πλεονεκτήματα και τα πιθανά οφέλη των ΣΔΙΤ, θα πρέπει να δοθεί έμφαση και στον αντίλογο. Κυρίαρχα επιχειρήματα όσων διατηρούν επιφυλάξεις με την πρακτική των ΣΔΙΤ εστιάζονται στο κόστος των έργων, στο χρόνο της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και στην απώλεια ελέγχου του Δημοσίου επί των κατασκευαστών. Στις ακόλουθες υποπαραγράφους παρουσιάζονται τα αντεπιχειρήματα επί των Συμβάσεων Σύμπραξης.

Το αυξημένο κόστος έργων ΣΔΙΤ

Κυρίαρχο θέμα έναντι της χρήσης των Συμπράξεων, είναι το γεγονός ότι τα έργα που πραγματοποιούνται με ΣΔΙΤ κοστίζουν ακριβότερα (συμπεριλαμβάνοντας το κόστος αποπληρωμής μιας επένδυσης στον ιδιώτη). Ο λόγος είναι πως στις συμπράξεις την ευθύνη της χρηματοδότησης την έχει ο ιδιωτικός φορέας,

¹⁵ Μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *ό.π.*, σ. 18.

^{15α} Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ./Υπ.Οι.Ο., *ό.π.*, σσ. 18-20.

γεγονός που συνεπάγεται το αυξημένο κόστος δανεισμού - χρηματοδότησης. Από την άλλη όμως, είναι και ο μοναδικός τρόπος που καθιστά δυνατή την υλοποίηση έργων, τα οποία αλλιώς δεν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθούν. Περαιτέρω, προωθεί την υλοποίηση περισσότερων έργων σε μικρότερο χρονικό διάστημα. Το αυξανόμενο κόστος της χρηματοδότησης καταμερίζεται σε περιοδικές καταβολές σε βάθος χρόνου και μπορεί να μετριασθεί με τις εναλλακτικές αναχρηματοδότησης που μπορεί να διαπραγματεύεται ο ιδιωτικός φορέας. Άλλωστε, οι πληρωμές διαθεσιμότητας καλύπτουν το σύνολο των κινδύνων που αναλαμβάνει ο ιδιώτης δηλαδή και των κινδύνων της περιόδου λειτουργίας (διαχειριστικό/τεχνικό κίνδυνο).

Η μεγαλύτερη χρονική διάρκεια της διαδικασία ανάθεσης

Δεδομένης της πολυπλοκότητας των συμβάσεων σύμπραξης με τις οποίες θα πρέπει να προβλέπονται μεταξύ άλλων ο τρόπος χρηματοδότησης από τον ιδιώτη και ο καταμερισμός των κινδύνων, είναι αναγκαία η πρόσληψη εξειδικευμένων συμβούλων προκειμένου να συνδράμουν το δημόσιο φορέα κατά τη διαδικασία ανάθεσης και σύναψης της σύμβασης σύμπραξης και των παρεπομένων δανειακών ή άλλων συμφωνιών. Η πρόσληψη των συμβούλων, με παραδοσιακό δημόσιο διαγωνισμό, απαιτεί χρόνο, η δε αμοιβή τους επιβαρύνει το κόστος της σύμπραξης. Ωστόσο, η σχετική καθυστέρηση που προκαλείται εξισορροπείται από το συντομότερο χρόνο έναρξης λειτουργίας του έργου (λόγω ταχύτερης υλοποίησης των υποδομών) που ευλόγως αναμένει ο δημόσιος φορέας, λόγω των κινήτρων που δίδονται στον ιδιώτη, δηλαδή της σύνδεσης της πληρωμής του Ιδιώτη με την έναρξη της λειτουργίας του έργου. Επιπλέον με την εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών συντομεύονται ακόμη περισσότερο οι διαδικασίες ανάθεσης της σύμπραξης.

Το Δημόσιο χάνει τον έλεγχο επί του έργου

Στον αντίλογο επί των ΣΔΙΤ, υποστηρίζεται πως το Δημόσιο χάνει τον παραδοσιακό έλεγχο που ασκούσε επί του έργου. Με αφετηρία το γεγονός, ότι στα ΣΔΙΤ η διαχείριση και λειτουργία του έργου γίνεται από τον ιδιώτη, ξεκίνησε μια διαμάχη γύρω από τον ελλιπή έλεγχο που ασκεί το δημόσιο επί του αναδόχου. Στην πραγματικότητα ο έλεγχος που ασκεί το Δημόσιο περιορίζεται

στην τήρηση των προδιαγραφών απόδοσης και λειτουργίας, δεν ορίζονται ορόσημα στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα, δεν επιβάλλονται ποινικές ρήτρες κατά τη διάρκεια της κατασκευής και δύναται να μην επιβάλλονται ποινικές ρήτρες ούτε για την παράδοση του έργου. Ωστόσο αυτού του είδους η εποπτεία σε συνδυασμό με το μηχανισμό πληρωμών που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την έναρξη της λειτουργίας του έργου αλλά και την τήρηση των προδιαγραφών απόδοσης και λειτουργίας εξασφαλίζουν ουσιαστικότερα αλλά και αποδοτικότερα σε επίπεδο ποιότητας παροχής υπηρεσιών έλεγχο του Δημοσίου.

Η έλλειψη ευελιξίας των συμβάσεων σύμπραξης

Η μακρά διάρκεια των συμβάσεων σύμπραξης η οποία κατά κανόνα υπερβαίνει τα είκοσι χρόνια, είναι ένας παράγοντας για να αποδειχθούν μη λειτουργικές οι συμπράξεις. Απρόβλεπτες ή μη προγραμματισμένες συνθήκες είναι πιθανό να παρουσιάζονται συχνότερα σε σχέση με άλλες βραχυχρόνιες συμβάσεις δημοσίων έργων. Η πιθανότητα αυτή αντιμετωπίζεται επιτυχώς με την πρόβλεψη στη σύμβαση σύμπραξης δυνατότητας επαναπροσδιορισμού των σημείων που αποδεικνύεται με το πέρασμα του χρόνου ότι δεν λειτουργούν.

Σύνοψη επιχειρημάτων υπέρ και κατά των ΣΔΙΤ στον τομέα των υποδομών

ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ
Μείωση των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού ως αποτέλεσμα του περιορισμού των δαπανών στη χρηματοδότηση των έργων υποδομής	Η δημόσια συμμετοχή, από οικονομικής πλευράς, εμφανίζεται αρκετά αυξημένη σε ορισμένα έργα ΣΔΙΤ
Συμβολή στη διεύρυνση της ανάπτυξης ή βελτίωσης της υπάρχουσας υποδομής με γρηγορότερους ρυθμούς	Οι καθυστερήσεις στην ανάπτυξη των υποδομών δεν προέρχονται μόνο από την έλλειψη των αναγκαίων πόρων αλλά συσχετίζονται με ασαφείς ή αρνητικές εκτιμήσεις οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών κινδύνων
Αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας στην παραγωγή των έργων λόγω του καταμερισμού των κινδύνων και υποχρεώσεων στον Φορέα με καλύτερη δυνατότητα αποτελεσματικού χειρισμού	Η αύξηση της αποτελεσματικότητας επιτυγχάνεται εφόσον η διαδικασία ανάθεσης του έργου έχει πραγματοποιηθεί κάτω από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Ωστόσο υπάρχουν κίνδυνοι ολιγοπωλιακών δομών
Αποδέσμευση πόρων του Δημοσίου και χρησιμοποίησή του σε άλλους τομείς όχι τόσο ελκυστικούς για τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων	Μετατόπιση πόρων από αναδιανεμητικούς σκοπούς σε αναπτυξιακούς που αφήνουν αρκετά περιθώρια κέρδους στο ιδιωτικό κεφάλαιο
Ενίσχυση του ανταγωνισμού	Δημιουργία μονοπωλιακών τάσεων - εμπορευματοποίηση δημοσίων αγαθών
Διεύρυνση της καινοτομίας και μεταφορά της τεχνογνωσίας από τον ιδιωτικό στο δημόσιο τομέα	Αδυναμία του Δημοσίου να ανταπεξέλθει στις νέες συνθήκες αβεβαιότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο**«ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ»****2.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ¹⁶**

Στη δεκαετία του '90 τα όργανα της Ε.Ε. διαπίστωσαν ότι ο πολλαπλασιασμός των συμβάσεων παραχώρησης στα κράτη-μέλη και η ραγδαία εξέλιξη του θεσμού του στην Μ. Βρετανία, δημιουργούσε ζητήματα εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, αλλά και προδιέγραφε μια σαφή πολιτική πρόκληση στην οποία η Ε.Ε. όφειλε να τοποθετηθεί. Οι διατάξεις που αφορούν τις συμπράξεις περιέχονται στις Οδηγίες που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, δηλαδή :

Στις Οδηγίες 93/37/ΕΟΚ και 92/50 που αφορούν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για τα έργα και τις υπηρεσίες αντίστοιχα, και 93/36 που αφορά τους εξαιρούμενους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Οι Οδηγίες αυτές αντικαταστάθηκαν με τις ισχύουσες

¹⁶ Βλ. κοινοτικά κείμενα:

- Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, *Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών*.
- Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, *Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών*.
- Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, *Σχετικά με τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης*, Βρυξέλλες, 30.04.04, COM (2004) 327 τελικό.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, *Σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*, Βρυξέλλες, 15.11.05, COM (2005) 569 τελικό.
- Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, *Σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*», Βρυξέλλες, 06.03.07, 2007/C 51/05.
- Γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών *Σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*, 28.04.2006, 2006/2043 (INI)
- Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 17ης Νοεμβρίου 2004, για την Πράσινη Βίβλο, COM (2004), 327, ΕΕΕΕ/C 120/20.05.05, σσ. 0103-0110.
- Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 17ης Νοεμβρίου 2004 με θέμα την Πράσινη Βίβλο, COM (2004), 327 τελικό, 2005/C71/05.
- Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την *Ενίσχυση του δικαίου παραχώρησης και Συμβάσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Συμπράξεων*, Βρυξέλλες, 19.10.00, CES 1192/2000.
- Ερμηνευτική ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο, Βρυξέλλες, 12.04.00.

πλέον **Οδηγία 2004/18** της 31ης Μαρτίου 2004 «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», η οποία κατέργησε τις προϊσχύουσες Οδηγίες 93/37/ΕΟΚ για τα έργα και 92/50/ΕΟΚ για τις υπηρεσίες και η οποία ενσωματώθηκε στο εσωτερικό μας δίκαιο με το Π.Δ. 60/07 και στην **Οδηγία 2004/17** «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας και των μεταφορών», η οποία κατήργησε την 93/36, η οποία ενσωματώθηκε στο εσωτερικό μας δίκαιο με το Π.Δ. 59/07.

Οι κανόνες και οι αρχές που προβλέπονται από τη Συνθήκη ή απορρέουν από τη νομολογία του ευρωπαϊκού δικαστηρίου αφορούν κυρίως :

- Στην ίση μεταχείριση: «ιδιαιτέρη έκφραση τη οποίας αποτελεί η απαγόρευση των διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια».
- Στη διαφάνεια: «η διαφάνεια μπορεί να εξασφαλιστεί με κάθε πρόσφορο μέσο, στα οποία περιλαμβάνεται και η δημοσιότητα πληροφοριών (πχ αντικείμενο σύμβασης, έκταση παροχών κλπ)». Άλλωστε η αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων (ως αναφέρεται παραπάνω) συνεπάγεται μια υποχρέωση διαφάνειας.
- Στην αναλογικότητα: «η αρχή της αναλογικότητας αναγνωρίζεται ως μια από τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου». Η αρχή αυτή εφαρμοζόμενη στις συμβάσεις παραχώρησης, αν και αφήνει στις παραχωρούσες αρχές την ευχέρεια να καθορίζουν, ιδίως από πλευράς επιδόσεων και τεχνικών προδιαγραφών, τον προς επίτευξη στόχο, συνεπάγεται ωστόσο ότι κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου.

Σύμφωνα με τον ορισμό τόσο των παλιών, όσο και των νέων Οδηγιών σύμβαση παραχώρησης είναι **«μια σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με τις συμβάσεις δημοσίων έργων, εκτός του ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με την καταβολή αμοιβής»** (άρθρο 1 παρ.3 Οδηγίας 2004/18).

Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο το κρίσιμο στοιχείο για το χαρακτηρισμό μιας σύμβασης ως σύμβασης παραχώρησης είναι το εάν οι αστάθμητοι κίνδυνοι που είναι συνυφασμένοι με την εκμετάλλευση του έργου μεταβιβάζονται στον ανάδοχο της σύμβασης παραχώρησης. Στην περίπτωση που οι δημόσιες αρχές επωμίζονται οι ίδιες τους αστάθμητους κινδύνους που συνδέονται με τη διαχείριση του έργου, αναλαμβάνοντας πχ. την αποπληρωμή των χρηματοδοτήσεων, το στοιχείο του κινδύνου δεν υπάρχει. Στην περίπτωση αυτή το κοινοτικό δίκαιο θεωρεί ότι πλέον πρόκειται για μια κλασσική σύμβαση δημόσιων έργων και όχι σύμβαση παραχώρησης.

Ειδικότερα για τη σύμβαση παραχώρησης δημοσίου έργου προβλέπουν τα άρθρα 56 έως και 61 της Οδηγίας 2004/18.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 56 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18, το οποίο αφορά στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, όταν η αξία αυτών ισούται με ή υπερβαίνει το ποσό των **6.242.000 €**.

Στο άρθρο 57 γίνεται αναφορά για τις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι συμβάσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, απόρρητες συμβάσεις ή συμβάσεις που απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας καθώς και συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει διεθνών κανόνων. Επίσης όπως προαναφέρθηκε εξαιρούνται οι τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Στο άρθρο 58 επισημαίνεται η υποχρέωση της Αναθέτουσας για τη δημοσίευση της προκήρυξης στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων.

Με το άρθρο 59 ορίζεται η προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

Για τις υπεργολαβίες το άρθρο 60 δίνει τη δυνατότητα στην Αναθέτουσα είτε να επιβάλει στον ανάδοχο σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων να αναθέσει σε τρίτους συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30 % της συνολικής

αξίας των έργων που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης είτε να καλεί τους υποψηφίους αναδόχους σύμβασης παραχώρησης να υποδείξουν οι ίδιοι, στις προσφορές τους, το ποσοστό, εφόσον τούτο υπάρχει, της συνολικής αξίας του έργου το οποίο αποτελεί αντικείμενο παραχώρησης και που προτίθενται να αναθέσουν σε τρίτους.

Τέλος με το άρθρο 61 ρυθμίζονται τα περί συμπληρωματικών εργασιών. Η οδηγία ρητά αναφέρει, ότι δεν εφαρμόζεται στις συμπληρωματικές εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στο αρχικά προβλεπόμενο σχέδιο της παραχώρησης ούτε στην αρχική σύμβαση και οι οποίες, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του έργου, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, εκτός εάν: - αυτές οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές, ή -όταν αυτές οι εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της. Ωστόσο, το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμπληρωματικών εργασιών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50 % του ποσού του αρχικού έργου που αποτελεί το αντικείμενο της παραχώρησης.

Επίσης η Ε.Ε με την «**Πράσινη Βίβλο για τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα**» (30-4-2004/COM(2004) 327, τελικό) προέβη στη διατύπωση ορισμένων κοινών στοιχείων και διακρίσεων των ΣΔΙΤ, ώστε να δοθεί μια καταρχήν κατεύθυνση εφαρμογής των Οδηγιών στα πολλά και σύνθετα προβλήματα δημοπράτησης, που ανέκυψαν στα κράτη-μέλη και συνδέεται κυρίως με τον «ανταγωνιστικό διάλογο», αλλά και για να ξεκινήσει μια διαβούλευση για τις ΣΔΙΤ προκειμένου να αναπτυχθούν οι ΣΔΙΤ σε καθεστώς πραγματικού ανταγωνισμού και νομικής σαφήνειας.

Στο κείμενο αυτό, οι ΣΔΙΤ διακρίνονται σε “συμβατικού τύπου”, όπου η σύμπραξη Δημοσίου και ιδιώτη βασίζεται αποκλειστικά σε συμβατικούς δεσμούς και σε “θεσμοθετημένου τύπου”, στις οποίες υπάρχει συνεργασία δημόσιου και ιδιώτη, στο πλαίσιο ενός άλλου φορέα (Εταιρία Ειδικού Σκοπού ή SPV).

Για τις συμβατικού τύπου ΣΔΙΤ η Πράσινη Βίβλος αναλύει:

- Το στάδιο επιλογής εταίρου από τον ιδιωτικό τομέα.
- Ειδικά ζητήματα που αφορούν στην επιλογή οικονομικού φορέα στο πλαίσιο μιας ΣΔΙΤ.
- Τη φάση μετά την επιλογή εταίρου του ιδιωτικού τομέα.
- Θέματα υπεργολάβων.

Για τις θεσμοθετημένου τύπου ΣΔΙΤ η Πράσινη Βίβλος αναλύει:

- Σύσταση σύμπραξης που συνεπάγεται η δημιουργία ενός φορέα ad hoc ο οποίος ελέγχεται από κοινού από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.
- Απόκτηση ελέγχου ενός δημόσιου φορέα από έναν ιδιωτικό.

Σημαντικό κείμενο τέλος αποτελεί και **το ανακοινωθέν STAT/04/18/11-2-2004 της EUROSTAT**, στο οποίο διευκρινίζεται η λογιστική αντιμετώπιση στους εθνικούς λογαριασμούς των έργων ΣΔΙΤ. Ορίζει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού, που συνδέονται με μία ΣΔΙΤ, ταξινομούνται ως μη δημόσια στοιχεία του ενεργητικού, δηλαδή δεν υπολογίζονται στο δημόσιο χρέος, όταν¹⁷ :

- α. Ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα αναλαμβάνει τον κίνδυνο της κατασκευής και
- β. Ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα αναλαμβάνει τον ένα τουλάχιστο από τους ακόλουθους δύο κινδύνους : τον κίνδυνο της διαθεσιμότητας ή τον κίνδυνο που συνδέεται με τη ζήτηση.

Στη σημερινή διευρυμένη ΕΕ είναι επισήμως αποδεκτό ότι η προσπάθεια των υπό ένταξη χωρών αλλά και των νέων κρατών μελών για ομαλή μεταρρύθμιση και βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών τους, ενισχύεται αναμφισβήτητα από την

¹⁷ Βλ. σχετικά μελέτη Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ., Βαϊλάκης Γ. κ.α., *ό.π.*, σ. 22.

εφαρμογή ΣΔΙΤ, καθώς δεν είναι εφικτό όλα τα έργα υποδομής να καλυφθούν από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

Ακριβώς για αυτό το λόγο η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ επιφορτίστηκε το ρόλο του συμβούλου στην εφαρμογή ΣΔΙΤ στις υπό ένταξη χώρες αλλά και τα κράτη μέλη της ΕΕ, διαμορφώνοντας και σχετικό εγχειρίδιο «Οδηγίες για Επιτυχή Εφαρμογή ΣΔΙΤ» (2003). Σε αυτήν την προσπάθεια βρήκε υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, Εταιρείες με εμπειρία σε ΣΔΙΤ και αντιπροσωπείες των υπό ένταξη χωρών αλλά και των κρατών μελών της ΕΕ.

2.2 ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.2.1 ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

Για τα μεγάλα έργα στην Ελλάδα εφαρμόζεται η Παραχώρηση Εκμετάλλευσης (Concession, Β.Ο.Τ.). Για τη δημοπράτηση εφαρμόζεται η κοινοτική νομοθεσία, μόνο όμως ως προς τους κανόνες δημοσιότητας. Σύμφωνα με την **Δ17γ/08/45Φ/2.2.1/13.03.07¹⁸ Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ** στις διαδικασίες των διαγωνισμών με παραχώρηση της εκμετάλλευσης δημόσιων έργων τις αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής ασκεί αποκλειστικά ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ.

Η εκτέλεση των έργων με παραχώρηση διέπεται από τις διατάξεις της συμβατικών τευχών, οι οποίες αποκτούν ισχύ νόμου καθώς όλες οι μεγάλες συμβάσεις παραχώρησης κυρώνονται από τη Βουλή.

Στον περί Δημοσίων Έργων Ν.1418/1984 (άρθρο 4 παράγραφος 4 περ.η΄) και στο Π.Δ.609/1985 (άρθρο 13) προβλέπεται σύστημα υποβολής προσφοράς, που περιλαμβάνει μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση με αντάλλαγμα την λειτουργία και εκμετάλλευση του έργου ή άλλα τυχόν ανταλλάγματα έναντι της κατασκευής του έργου, πλην της πλήρους χρηματικής καταβολής ή αντιπαροχής ακινήτων .

2.2.2 ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

α) Ν. 2052/1992 άρθρο 9 παράγραφος 1-3 που αφορά την κατασκευή και λειτουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων.

β) Ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις για την ιδιωτική χρηματοδότηση των Ολυμπιακών έργων όπως :

- Π.Δ. 159/2000 με το οποίο ιδρύθηκε η ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ¹⁹ κυρίως για υλοποίηση συγκοινωνιακών έργων αναγκαία για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

- Ν.2833/2000 για την αυτοχρηματοδότηση της δημιουργίας Ιπποδρόμου.

¹⁸ Βλ. σχετικά το ΦΕΚ Β΄υπ΄ αριθμ. 447/3-4-2007

¹⁹ Δηλ. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Ειδικών Συγκοινωνιακών Έργων Λεκανοπέδιου Αττικής

• Ν.2819/2000 για την πρόβλεψη κατασκευής με αυτοχρηματοδότηση του Ολυμπιακού χωριού.

γ) Ν. 2545/1997 με τον οποίο δίνεται η δυνατότητα της παραχώρησης στον φορέα ΒΕΠΕ της χρήσης αιγιαλού και της παραλίας και δικαιώματος εκτέλεσης λιμενικών έργων.

δ) Ν. 2366/1995 αφορά την κατασκευή, τον εξοπλισμό, την οργάνωση και τους όρους λειτουργίας και εκμετάλλευσης των αεροδρομίων από το Δημόσιο ή από άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Ήδη έχουν εκδοθεί γι' αυτό τα Π.Δ 158/2002 και Π.Δ. 348/2003 για την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση πολιτικών αεροδρομίων.

ε) Η ίδρυση κοινών εταιριών μεταξύ Ο.Τ.Α, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και ιδιωτών, για την κατασκευή έργων τους. Αυτό προβλέπεται από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και ειδικά με το Π.Δ. 30/1996 (Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης) και με το Π.Δ. 410/1995 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας).

στ) Ν. 2206/1994 για παραχώρηση αδειών λειτουργίας καζίνο.

ζ) Ν. 2160/1993 για τους όρους παραχώρησης καζίνο και τουριστικών λιμένων.

η) Για υλοποίηση έργων με αυτοχρηματοδότηση στον τομέα της ενέργειας, τόσο της ηλεκτρικής όσο και του φυσικού αερίου, ιδίως στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ισχύουν οι νόμοι Ν.2773/1999 για την ηλεκτρική ενέργεια, Ν. 2364/1995 για την ίδρυση εταιριών παροχής Αερίου (ΕΠΑ) και Ν.2244/1994 για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε).

θ) Επίσης ο Ν.1739/1987 σε συνδυασμό με το Π.Δ 256 /1989 προβλέπουν την χορήγηση άδειας για την εκτέλεση έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.

ι) Με τον Ν. 2837/2000 ιδρύθηκε η «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε» με σκοπό την διοίκηση, διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας και των επιχειρηματικών μονάδων του ΕΟΤ.

κ) Με τον Ν.2893/2000 ιδρύθηκε Ανώνυμη Εταιρία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων

Μέχρι το 2005 η εσωτερική μας νομοθεσία εξαντλείτο στις παραπάνω διατάξεις, όσον αφορά τη δυνατότητα συνεργασίας του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών.

Με το Ν.3389/05 εισήχθη στην Ελλάδα ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για τις συμπράξεις του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα αυτές το οποίο παρουσιάζεται κατωτέρω.

2.3 Ο Ν.3389/05 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Κατά τα προεκτεθέντα έως το Ν.3389/05 η εσωτερική μας νομοθεσία δεν είχε ολοκληρωμένο ειδικό νομοθέτημα για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών μέσω Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

2.3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ²⁰

Σκοπός του Ν.3389/05 είναι η δημιουργία συγκριμένου νομοθετικού πλαισίου για την ανάθεση και την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω σύμπραξης του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση με το νόμο αυτό δημιουργείται το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο που θα ενθαρρύνει την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών μέσω συμπράξεων. Ως κύρια οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού φορέα αναφέρονται :

- Η έγκαιρη και προσήκουσα ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων και η συγκράτηση του κόστους τους.
- Η καλύτερη και πιο αποτελεσματική εποπτεία της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών λόγω της εμπλοκής των ιδιωτικών φορέων που έχουν δικαιολογημένο συμφέρον στην έγκαιρη διάγνωση τυχόν προβλημάτων.
- Η μετάθεση της υποχρέωσης καταβολής του συμβατικού ανταλλάγματος σε μεταγενέστερο χρόνο, η τμηματική καταβολή του και η εξ αυτών των λόγων δυνατότητα ταυτόχρονης εκτέλεσης περισσότερων έργων.
- Η επίρριψη στους ιδιωτικούς φορείς ενός μεγάλου μέρους των κινδύνων (κατασκευαστικού, χρηματοδοτικού, κ.λπ.) που συνδέονται με την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμπραξης.

²⁰ Αιτιολογική έκθεση Ν.3389/05 περί Σ.Δ.Ι.Τ. (βλ. Παράρτημα Α)

- Η αποφυγή της επιβάρυνσης του δημοσίου χρέους.
- Η "μετεμφύτευση" της εμπειρίας και τεχνογνωσίας των ιδιωτικών φορέων στο Δημόσιο και η αξιοποίηση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων των δημοσίων φορέων.

Σύμφωνα πάντα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, τα παραπάνω επιτυγχάνονται :

- με τη σύσταση συλλογικού κυβερνητικού οργάνου που θα εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική και θα λαμβάνει κάθε σχετική απόφαση,
- με τη σύσταση διοικητικής υπηρεσίας (Ειδικής Γραμματείας) που θα έχει την ευθύνη της υποστήριξης των εμπλεκόμενων κάθε φορά δημοσίων και ιδιωτικών φορέων κατά την ανάθεση και υλοποίηση των συμβάσεων σύμπραξης,
- με την παροχή κινήτρων τόσο στους δημόσιους φορείς όσο και στους ιδιωτικούς φορείς ώστε να επιλέγουν τη μέθοδο των συμπράξεων για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που επιθυμούν να εκτελέσουν ή να παράσχουν,
- με την άρση νομικών και πρακτικών προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών μέσω συμπράξεων.

2.3.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΟΜΟΥ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.²¹

Ο νόμος περιέχει έξι Κεφάλαια :

Κεφ. Α (άρθρα 1-2) : ΕΝΝΟΙΑ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.

Κεφ. Β' (άρθρα 3-6) : ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Κεφ. Γ (άρθρα 7 – 16) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Κεφ. Δ' (άρθρα 17-18) ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κεφ. Ε' (άρθρα 19-24) ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Κεφ. ΣΤ' (άρθρα 25 -32) ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Παρακάτω παρουσιάζονται και αξιολογούνται οι βασικότερες ρυθμίσεις των άνω κεφαλαίων :

Κεφ. Α (άρθρα 1-2) : ΕΝΝΟΙΑ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.

Στο άρθρο 1 δίδονται οι ορισμοί των βασικών εννοιών του Νόμου ως κάτωθι :

1. Έννοια Συμπράξεων

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού "Δημόσιοι Φορείς" νοούνται οι ακόλουθοι:

(α) το Δημόσιο,

(β) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

(γ) τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,

²¹ Αιτιολογική Έκθεση του Ν.3389/05 περί Σ.Δ.Ι.Τ. (βλ. Παράρτημα Α)·
Επιστημονική Έκθεση της Βουλής (βλ. Παράρτημα Α)·
Ν.3389/05 περί Σ.Δ.Ι.Τ. (βλ. Παράρτημα Α).

(δ) οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

2. Οι ανωτέρω Δημόσιοι Φορείς μπορούν σε τομείς της αρμοδιότητας τους να συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία ("**Συμβάσεις Σύμπραξης**") με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("**Ιδιωτικοί Φορείς**") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών ("**Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα**" ή "**Συμπράξεις**").

3. Παρεπόμενα Σύμφωνα

Συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή και Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενα σύμφωνα Συμβάσεων Σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης ("**Παρεπόμενα Σύμφωνα**"), υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ή της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου για τις εν λόγω Συμβάσεις Σύμπραξης.

4. Εταιρεία Ειδικού Σκοπού

Στις Συμβάσεις Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα των παραγράφων 2 και 3, οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης ("**Εταιρεία Ειδικού Σκοπού**") που εδρεύουν στην Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Μέτοχοι Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δύνανται να είναι μόνο οι Ιδιωτικοί Φορείς κατά την έννοια του νόμου αυτού, καθώς επίσης και τρίτοι που δύνανται να αποκτήσουν μετοχές σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου, το καταστατικό της Εταιρείας και τυχόν ειδικές προβλέψεις της Σύμβασης Σύμπραξης, εξαιρουμένων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Επομένως με το Ν.3389/05 επιλέγονται οι συμπράξεις “θεσμοθετημένου τύπου”, στις οποίες υπάρχει συνεργασία Δημοσίου και ιδιώτη, στο πλαίσιο ενός άλλου φορέα (Εταιρία Ειδικού Σκοπού ή SPV).

Σημαντικός είναι εδώ ο προσδιορισμός των δημόσιων φορέων. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου για την οριόθετηση του δημόσιου τομέα λήφθηκαν υπόψη οι διατάξεις του Ν..2414/96 και των Οδηγιών 2000/52 και 2004/18.

Επισημαίνεται εδώ πως στην Ευρωπαϊκή Ένωση ισχύει το λεγόμενο λειτουργικό κριτήριο, δηλαδή κρίσιμο στοιχείο για το χαρακτηρισμό μιας σύμβασης ως δημόσιας είναι ο σκοπός που εξυπηρετεί και όχι η νομική μορφή με την οποία έχει συσταθεί. Ενώ στην Ελλάδα με τις ΑΕΔ 8, 10/87 15/1992 κλπ. έχει επικρατήσει το οργανικό κριτήριο με αποτέλεσμα οι δημόσιες συμβάσεις να είναι άλλοτε διοικητικές (εάν συμβάλλεται το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ.) και άλλοτε ιδιωτικού δικαίου (όταν συμβάλλεται δημόσια επιχείρηση υπό μορφή Α.Ε).

Δεδομένης της εσωτερικής διάκρισης μεταξύ διοικητικών συμβάσεων και συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου, **το πρώτο ενδιαφέρον νομικό ζήτημα που ανακύπτει είναι η νομική φύση των προβλεπόμενων στο ν. 3389/05 «συμβάσεων σύμπραξης», οι οποίες και εν προκειμένω θα διχοτομούνται σε διοικητικού και ιδιωτικού δικαίου ανάλογα με το ποια νομικά πρόσωπα από τους δημοσίους φορείς του άρθρου 1 θα συμβάλλονται.**

Όσον αφορά τον ορισμό των συμβάσεων Σύμπραξης Συμπράξεων , ο ορισμός που δίδεται στο άρθρο 1 παρ. 2, δηλαδή *έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία των δημόσιων φορέων με τους ιδιωτικούς φορείς για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών είναι μάλλον γενικόλογος και αόριστος.* Ωστόσο βασικά στοιχεία των συμπράξεων ορίζονται παρακάτω στο άρθρο 2 ως προϋποθέσεις εφαρμογής του νόμου, ενώ το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύμπραξης προσδιορίζεται στο άρθρο 17.

Στο άρθρο 2 οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του νόμου ως ακολούθως :

1. Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

(α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους,

(β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,

(γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

2. Με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1.

3. Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της

δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια.

Επομένως οι βασικές προϋποθέσεις υπαγωγής στο νόμο είναι να πρόκειται για έργο ή υπηρεσία δημοσίου φορέα, να αναλαμβάνεται με τη σύμβαση ουσιώδεις μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικείμενου της Σύμπραξης από τους ιδιωτικούς φορείς και η χρηματοδότηση των έργων ή υπηρεσιών να γίνεται εν όλω ή εν μέρει με πόρους και κεφάλαια των ιδιωτικών φορέων.

Το στοιχείο ανάληψης του κινδύνου από τον ιδιώτη είναι όπως είδαμε και στα προηγούμενα κεφάλαια **βασικό στοιχείο των Συμπράξεων , γι' αυτό και ορθώς συμπεριελήφθηκε ρητά ως προϋπόθεση εφαρμογής του νόμου με την πιο πάνω διάταξη .**

Τέλος ρητά ορίζεται στην παρ. 3 ***ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια.***

Με την άνω διάταξη προβλέπεται ρητά η εξαίρεση κάποιων δραστηριοτήτων που εκ του Συντάγματος ανήκουν στον πυρήνα της κρατικής δραστηριότητας και δεν επιτρέπεται να ανατίθενται σε ιδιώτες καθώς αυτό προφανώς θα ανέτρεπε θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές (ίδτετε νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, απόφαση Ολομελείας 1934/98 με την οποία κρίθηκε αντισυνταγματική η ανάθεση εκ μέρους του Δήμου Αθηναίων της επιβολής προστίμων για παράνομη στάθμευση σε ιδιωτική εταιρία, επίσης Conseil d' Etat Commune de Menton για παρόμοιο θέμα στη Γαλλία).

Με την άνω διάταξη ορθώς ο νομοθέτης «προλαμβάνει» ανεπίτρεπτες συνταγματικά αναθέσεις μέσω Συμπράξεων αμιγώς κρατικών δραστηριοτήτων και εξουσιών σε ιδιωτικούς φορείς.

Κεφ. Β' (άρθρα 3-6) : ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.

Το Κεφ. Β προβλέπει τη σύσταση δύο βασικών οργάνων τα οποία έχουν στην ευθύνη τους τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την υλοποίηση των ΣΔΙΤ :

1) Τη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ (άρθρο 3) η οποία αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν καθένα από τους Δημόσιους Φορείς που συμμετέχουν στη Σύμπραξη και η οποία (α) εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου (β) αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος, και (γ) αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης, και

2) την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ (άρθρο 4) η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών και ρόλος της είναι να συνδράμει τη Διυπουργική Επιτροπή και τους δημόσιους φορείς στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των ΣΔΙΤ. Ενδεικτικά η Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ εντοπίζει τα έργα ή τις υπηρεσίες που μπορούν να εκτελεσθούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων, προωθεί την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων, επικουρεί τους Δημόσιους Φορείς στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, παρακολουθεί την υλοποίηση των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, ενημερώνει την Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. υποβάλει εισηγήσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και συντάσσει ετήσια έκθεση για την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

Σημαντική αρμοδιότητα της Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ είναι η κατάρτιση του καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων τον οποίο και γνωστοποιεί στους αρμόδιους Δημόσιους φορείς καλώντας τους να υποβάλλουν (εφόσον

επιθυμούν) αίτηση υπαγωγής στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. Παρ' όλο δηλαδή που οι αποφασιστικές αρμοδιότητες ανήκουν στη Διυπουργική Επιτροπή, η Ειδική Γραμματεία, ως αποδέκτης όλης της σχετικής πληροφόρησης, έχει την πρωτοβουλία της κίνησης και του συντονισμού της διαδικασίας υπαγωγής .

Τέλος και σύμφωνα με το άρθρο 5 μετά την εγκριτική απόφαση υπαγωγής η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης.

Ως προς τις διατάξεις αυτές μπορεί να παρατηρηθεί ότι νόμος συγκεντρώνει τις αρμοδιότητες στο Υπουργείο Οικονομικών.

Το άρθρο 6 περιέχει διατάξεις σε σχέση με τη στελέχωση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. Αξιοσημείωτο εδώ είναι ότι προβλέπεται η πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων προς υποβοήθηση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. και μάλιστα με συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, οι οποίες *«συνάπτονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης της εθνικής νομοθεσίας, σύμφωνα με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, με την οποία καθορίζονται ο συμβαλλόμενος δημόσιος φορέας, συμπεριλαμβανομένης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή το έργο και η αμοιβή των αντισυμβαλλομένων.»*

Από την τελευταία αυτή διάταξη γίνονται εμφανή αφενός η έλλειψη ειδικής τεχνογνωσίας και πείρας από την πείρα του Δημοσίου, αφετέρου ένα από τα μειονεκτήματα των ΣΔΙΤ, η μεγάλη δαπάνη που προκύπτει για τέτοιου είδους υπηρεσίες Συμβούλου λόγω της πολυπλοκότητας του θεσμού.

Κεφ. Γ (άρθρα 7 – 16) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ.²²

Το κεφάλαιο Γ είναι πολύ σημαντικό διότι καθορίζει τις βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία ανάθεσης των συμπράξεων, τα κριτήρια ανάθεσης, τις αρχές που την διέπουν και τη εν γένει διαδικασία αυτής.

Ειδικότερα :

Στο **άρθρο 8** δίδονται οι απαραίτητοι ορισμοί (Αναθέτουσα Αρχή, Διαδικασίες ανάθεσης, Προσφέρων, Προσφορά, Υποψήφιος κλπ).

Ως διαδικασίες ανάθεσης αναφέρονται :

"Διαδικασίες Ανάθεσης" νοούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών. Οι Διαδικασίες Ανάθεσης περιλαμβάνουν τη Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

"Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεντρώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη.

"Διαδικασίες Κλειστού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνον οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

"Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου" νοούνται οι διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων:

- κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει,
- η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της, και
- οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες.

²² Καΐσης Α, *ό.π.* (σημ. 4), σσ. 52-59.

"Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης" νοούνται οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλεύονται με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

Σημαντική εδώ είναι η δυνατότητα προσφυγής των φορέων στη διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου, μια διαδικασία ανάθεσης ευέλικτη και αποτελεσματική που ενδέχεται να επιτρέψει στους δημόσιους φορείς να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τις Συμβάσεις Σύμπραξης μέσω της δημιουργίας συνθηκών υγιούς και έντονου ανταγωνισμού.

Στη συνέχεια στο **άρθρο 9** ορίζονται οι γενικές αρχές που διέπουν την ανάθεση των ΣΔΙΤ ως κάτωθι :

1. Γενικές Αρχές

(α) Στο πλαίσιο των Διαδικασιών Ανάθεσης και στις σχέσεις του Δημόσιου Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή με τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες, καθώς και με κάθε τρίτο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ισχύουν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2. (β) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται σε όλες τις Διαδικασίες Ανάθεσης ανεξαρτήτως του είδους της Σύμβασης της οποίας επιδιώκεται η σύναψη.

2. Εξειδίκευση γενικών αρχών

Στο νόμο αυτόν οι γενικές αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ίση μεταχείριση σημαίνει την αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης με βάση την ιθαγένεια ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Στο περιεχόμενο της αρχής αυτής υπάγεται όχι μόνο ο καθορισμός όρων πρόσβασης σε μια οικονομική δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις, αλλά και η λήψη από τις δημόσιες αρχές όλων των μέτρων που είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

(β) Διαφάνεια είναι η δημοσιοποίηση της πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στη σύναψη Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης, ώστε να εξασφαλίζεται η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού χωρίς στρεβλώσεις.

(γ) Αναλογικότητα σημαίνει ότι κάθε μέτρο που επιλέγεται από την Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου, στον οποίο αποβλέπει, και να προκαλεί τα λιγότερα δυνατά προβλήματα στην άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ιδίως στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης δεν επιτρέπεται να αξιώνονται τεχνικές, επαγγελματικές ή χρηματοοικονομικές ικανότητες δυσανάλογες και υπερβολικές σε σχέση με το αντικείμενο της σχετικής Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή της Μικτής Σύμβασης.

(δ) Αμοιβαία αναγνώριση σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να δεχθεί τις τεχνικές προδιαγραφές, τους ελέγχους, καθώς επίσης τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος -μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με εκείνα τα οποία απαιτούνται στην Ελλάδα.

(ε) Προστασία του δημόσιου συμφέροντος σημαίνει ότι κατά τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης λαμβάνονται υπόψη: - οι σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες και η κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της οικονομικής επιβάρυνσης ή συμβολής της Αναθέτουσας Αρχής,

- οι ανάγκες των χρηστών για βελτιωμένες υπηρεσίες και

- η ανάγκη χρήσης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

(στ) Προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών σημαίνει ότι οι αποφάσεις, θετικές, αρνητικές ή απορριπτικές, πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ένδικης προστασίας των Ιδιωτικών Φορέων και των ιδιωτών εν γένει. Στην έννοια της ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η προσωρινή ένδικη προστασία.

(ζ) Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού σημαίνει ότι:

- διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Υποψηφίων που είναι ικανοί να εκτελέσουν τα έργα ή να παράσχουν τις υπηρεσίες που επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή, - ο διαγωνισμός διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και - αποτρέπεται η δημιουργία μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων ή στρεβλώσεων.

(η) Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης σημαίνει ότι κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των Συμβάσεων Έργου ή Υπηρεσιών ή των Μικτών Συμβάσεων, λαμβάνεται υπόψη ότι το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον συνιστά αγαθό που προστατεύεται αυτοτελώς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι προς χάρη των επόμενων γενεών.

Οι ως άνω διατάξεις ενσωματώνουν μερικώς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται με αυτή συνοψίζονται στους ακόλουθους κανόνες και αρχές.

Η ανάθεση των εν λόγω συμβάσεων υπόκειται στην τήρηση των αρχών της Συνθήκης της ΕΕ, και ιδίως στις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας, προκειμένου η εφαρμογή τους να διασφαλίζει και να εγγυάται το άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ, οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εντάσσονται στον καθορισμό και την εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και δράσης, ιδίως προκειμένου να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη. Η Οδηγία 2004/18 ΕΚ διευκρινίζει με ποιόν τρόπο οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης. Ωστόσο, καμία διάταξη της Οδηγίας δεν απαγορεύει την επιβολή ή την εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και των χρηστών ηθών, της υγείας, της ζωής, με γνώμονα ιδίως την αειφόρο ανάπτυξη υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς τη Συνθήκη ΕΕ.

Πριν από την έναρξη της διαδικασίας σύναψης μιας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, μέσω ενός τεχνικού διαλόγου να ζητούν ή να δέχονται συμβουλές που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό τον όρο όμως ότι οι συμβουλές αυτές δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού.

Η ανάπτυξη πραγματικού ανταγωνισμού στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων απαιτεί την ευρεία δημοσιότητα, σε κοινοτικό επίπεδο, των σχετικών προκηρύξεων που συντάσσουν οι αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις προκηρύξεις αυτές πρέπει να επιτρέπουν στους οικονομικούς φορείς της Κοινότητας να κρίνουν αν οι προτεινόμενες

συμβάσεις τους ενδιαφέρουν. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκώς γνώση του αντικειμένου της προκήρυξης και των όρων που τη συνοδεύουν. Είναι λοιπόν σημαντικό να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή προβολή των δημοσιευμένων προκηρύξεων συμβάσεων και το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις Common Procurement Vocabulary, CPV, το οποίο προβλέπει ο κανονισμός ΕΚ αριθ. 2195-2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ L 340 της 16.12.2002 σ. 1 καθώς και η ονοματολογία αναφοράς για τις δημόσιες συμβάσεις.

Η ανάθεση της σύμβασης θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εξασφαλίζουν την τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της αρχής της αποφυγής των διακρίσεων και της αρχής της ίσης μεταχείρισης και εγγυώνται την αξιολόγηση των προσφορών υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού.

Σημειώνουμε εδώ πως οι πρώτες πέντε από τις παρατιθέμενες στο άρθρο αυτό αρχές περιλαμβάνονται ρητά και στην Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία αφορά ειδικά τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο (2000/C 121/02).

Η έκτη και η έβδομη από τις αρχές αυτές αποτελούν συγκερασμό αρχών της εσωτερικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Η όγδοη αρχή περί προστασίας της αειφόρου ανάπτυξης περιλαμβάνεται και στην Οδηγία 2004/18, απηχεί δε παράλληλα την εσωτερική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και στην επιταγή του Συντάγματος .

Στο **άρθρο 10** περιγράφονται τα **κριτήρια ανάθεσης** τα οποία είναι :

- 1) το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς και
- 2) το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης, όπως είναι η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ..

Τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάθεσης (ρητή διάταξη του νόμου που απηχεί τις αρχές των δημόσιων διαγωνισμών και τη σχετική νομολογία του ΔΕΚ).

Όταν η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να επιτρέψει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών

Το **άρθρο 13** αφιερώνεται εξ ολοκλήρου στη διαδικασία ανάθεσης μέσω του **Ανταγωνιστικού Διαλόγου** , η οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου επιτρέπεται στην περίπτωση των « Ιδιαίτερα Πολύπλοκων Συμβάσεων (βλ. ορισμούς άρθρο 8) και εφόσον κριθεί από την τις Αναθέτουσες Αρχές ότι για την ανάθεση της συγκεκριμένης σύμβασης δεν προσφέρονται οι διαδικασίες Ανοικτού ή κλειστού τύπου. Σύμφωνα με τη διατύπωση της παρ.1 του άρθρου 13 : *«Στις Ιδιαίτερα Πολύπλοκες Συμβάσεις, η Αναθέτουσα Αρχή, και εφόσον κρίνει ότι η τήρηση Διαδικασίας Ανοικτού Τύπου ή Κλειστού Τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης Σύμβασης, μπορεί να προσφύγει στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου σύμφωνα με το άρθρο αυτό».*

Στο **άρθρο 14** περιγράφεται η διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία ως γνωστόν αποτελεί εξαιρετική διαδικασία που προβλέπεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και κατά την οποία η Αναθέτουσα Αρχή διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες τις προσφορές που αυτοί υποβάλλουν, προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις προδιαγραφές της προκήρυξης με απώτερο σκοπό να επιτυγχάνεται η καλύτερη προσφορά.

Τόσο στη διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου όσο και στη διαδικασία με διαπραγματεύσεις κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.²³

Τέλος το **άρθρο 15** απαριθμεί τα **κριτήρια επιλογής** των υποψηφίων (χρηματοοικονομική ικανότητα, πιστοληπτική ικανότητα, επαγγελματική ικανότητα) και τον τρόπο απόδειξής τους από τους υποψηφίους.

Όσον αφορά ειδικώς τη χρηματοοικονομική επάρκεια και την απόδειξη της η συστηματοποίηση του νόμου δεν είναι η επιτυχέστερη καθώς η απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας «διασπάται» σε δύο άρθρα, το παρόν άρθρο 15 και το άρθρο 18, το οποίο επίσης απαριθμεί κριτήρια επιλογής και τρόπο απόδειξής χρηματοοικονομικής επάρκειας και στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 15.

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 15 συντρέχει περίπτωση υποχρεωτικού αποκλεισμού όταν ο υποψήφιος είτε τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης του ή δύνανται να τον ελέγχουν, έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης. Η μη εκπλήρωση των λοιπών κριτηρίων που αφορούν την χρηματοοικονομική ικανότητα, επαγγελματική και τεχνική επάρκεια και εμπειρία κλπ) αποτελεί δυνητικό λόγο αποκλεισμού.

²³ Τζίκα-Χατζοπούλου Α., *ό.π.* (σημ. 7^α), σσ. 444-446.

Κεφ. Δ' (άρθρα 17-18) ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.**Άρθρο 17 με τίτλο « Σύμβαση Σύμπραξης».**

Το άρθρο 17 είναι πολύ σημαντικό άρθρο καθώς προσδιορίζει το περιεχόμενο των συμβάσεων του ν.3389/05 και το εφαρμοστέο δίκαιο.

Προβλέπει ως εξής :

1. Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα νομοθεσία

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από τον Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς. Στις Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι όροι της Σύμβασης Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

2. Περιεχόμενο Συμβάσεων Σύμπραξης

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Ειδικότερα, με τις άνω Συμβάσεις προβλέπονται ιδίως τα ακόλουθα:

(α) Το αντικείμενο της Σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας, το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(β) Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας είτε μέσω ανεξάρτητων εταιρειών που ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για το σκοπό αυτόν είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου.

(γ) Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(δ) Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του αντικειμένου της Σύμπραξης, οι προϋποθέσεις τροποποίησης του, οι ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού, η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και οι προϋποθέσεις της παράτασης ή σύντμησης της διάρκειας αυτής.

(ε) Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα.

(στ) Ο τρόπος χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης. (ζ) Η τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημόσιου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα, καθώς και της διαδικασίας τροποποίησης τους. (η) Η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία.

(θ) Οι ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του Ιδιωτικού Φορέα.

(ι) Η προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων.

(ια) Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. (ιβ) Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ιγ) Το ύψος των ανταλλαγμάτων που καταβάλλονται για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας από τους χρήστες, ο τρόπος είσπραξης τους, καθώς και οι λόγοι και τρόποι αναπροσαρμογής τους.

(ιδ) Ο τρόπος επιμερισμού, μεταξύ του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Φορέα, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του Ιδιωτικού Φορέα είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του.

(ιε) Η έκταση των εγγυήσεων που παρέχει ο Ιδιωτικός Φορέας για την έγκαιρη και προσήκουσα εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου ή την προσήκουσα παροχή της υπηρεσίας.

(ιστ) Η υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και οι περιπτώσεις που αυτή επιτρέπεται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

(ιζ) Η καταβολή αποζημιώσεων και η εν γένει αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις. (ιη) Οι λόγοι καταγγελίας κάθε σύμβασης και οι συνέπειες της.

(ιθ) Το εφαρμοστέο δίκαιο.

(κ) Η διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(κα) Η σειρά προτεραιότητας των τυχόν προσαρτημάτων ή παραρτημάτων κάθε σύμβασης.

(κβ) Η εξειδίκευση των ελάχιστων απαιτήσεων λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης.

(κγ) Ο καθορισμός των διαδικασιών παράδοσης του έργου στο Δημόσιο μετά τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης, οι τυχόν υποχρεώσεις εκπαίδευσης και μεταφοράς τεχνογνωσίας του Ιδιωτικού Φορέα στο Δημόσιο Φορέα, οι προδιαγραφές του αντικειμένου κατά την παράδοση και οι εγγυήσεις καθώς και ο χρόνος αυτών μετά την ανάληψη του έργου ή της υπηρεσίας από το Δημόσιο Φορέα.

(κδ) Οι απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και χρηστών του έργου ή της υπηρεσίας.

(κε) Η τυχόν διαδικασία επίλυσης διαφορών από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που ορίζουν από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη.

Με το ως άνω άρθρο προσδιορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύμπραξης.

Άρθρο 18 με τίτλο «Θέματα χρηματοδότησης».

Η παρ.1 του άρθρου αυτού στην οποία και παραπέμπει το άρθρο 15 σχετικά με την απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας κατά το διαγωνισμό ανάθεσης, καθιερώνει την υποχρέωση των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού να αποδεικνύουν τη διαθεσιμότητα της απαιτούμενης χρηματοδότησης κατά τον χρόνο και με τον τρόπο που απαιτεί η σχετική προκήρυξη ενώ περιέχει και ενδεικτική απαρίθμηση των πηγών χρηματοδότησης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Η διάταξη αυτή διασφαλίζει ότι οι δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού θα συμμετέχουν εξαρχής ενεργά στις Διαδικασίες Ανάθεσης γεγονός που αναμένεται να συντομεύει και να διευκολύνει την ολοκλήρωση τους.

Προς το σκοπό της διευκόλυνσης της υλοποίησης έργων ή και παροχής υπηρεσιών, η παρ.2 του άρθρου 18 διευκρινίζει ότι οι Δημόσιοι Φορείς έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης και ότι η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι είτε σε χρήμα είτε σε είδος. Ως προς τη δεύτερη περίπτωση (συμμετοχή σε είδος), η διάταξη περιλαμβάνει και ενδεικτική απαρίθμηση των μορφών των ανταλλαγμάτων αυτών.

Τέλος η παρ. 3 του άρθρου 18 επιτρέπει την σύναψη συμβάσεων μεταξύ των Δημοσίων Φορέων και των Δανειστών των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού με σκοπό τη ρύθμιση ειδικών θεμάτων όπως είναι το ζήτημα της υποκατάστασης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δυνάμει απόφασης των δανειστών του, ο τρόπος άσκησης ορισμένων δικαιωμάτων σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης Σύμπραξης κλπ.

Κεφ. Ε' (άρθρα 19-24) ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.

Το κεφ. Ε' περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν σοβαρότατα ζητήματα η ρύθμιση των οποίων είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των ΣΔΙΤ, τα οποία ζητήματα δεν μπορούν να αποτελούν συμβατική και μόνο ρύθμιση καθώς έχουν σχέση με κυριαρχικά δικαιώματα του δημοσίου. Περιέχει επίσης διατάξεις περί αποζημίωσης των αναδόχων των ΣΔΙΤ λόγω καθυστερήσεων κατά τις διάφορες διαδικασίες αδειοδότησης.

Έτσι το **άρθρο 19 με τίτλο « Αντάλλαγμα καταβλητέο από τους χρήστες έργων ή υπηρεσιών»**, αφορά τη διαδικασία είσπραξης του συμβατικού ανταλλάγματος, όταν αυτό εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας. Όμως η διαδικασία δεν ρυθμίζεται από το νόμο αλλά ορίζεται ότι θα ρυθμίζεται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.

Σύμφωνα με το **άρθρο 20 με τίτλο «Έκδοση αδειών»** ορίζεται ότι η έκδοση των απαιτητών αδειών θα γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Προς αντιμετώπιση δε του προβλήματος των καθυστερήσεων που παρατηρούνται κατά την έκδοση των αδειών, θεσπίζεται δε ειδική προθεσμία (60 ημερών) για την έκδοση τους από τις αρμόδιες κάθε φορά αρχές, μετά από άπρακτη παρέλευση της οποίας θεωρείται ότι οι άδειες έχουν εκδοθεί.

Στο **άρθρο 21 με τίτλο «Αρχαιολογικά ευρήματα»** ρυθμίζονται με ανάλογο τρόπο τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις καθυστερήσεις λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων, θεσπίζοντας υποχρέωση χορήγησης παράτασης προς της Εταιρία Ειδικού Σκοπού και επιπλέον δικαίωμά της για αποζημίωση για τυχόν ζημία της από την καθυστέρηση.

Στο **άρθρο 22 με τίτλο «Προστασία του περιβάλλοντος»** περιλαμβάνεται μία πολύ σημαντική διάταξη σύμφωνα με την οποία **οι απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες ή προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και εγκρίνονται και οι επιβαλλόμενοι περιβαλλοντικοί όροι καθορίζονται πριν από την ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης.** Και εδώ

προβλέπεται δικαίωμα πρόσθετης αποζημίωσης του αναδόχου λόγω δαπανών που μπορεί να προκύψουν λόγω μη έγκαιρης περαίωσης των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης από τους δημόσιους φορείς.

Το **άρθρο 23** με τίτλο «**απαλλοτριώσεις**» αναφέρεται στο πολύ σημαντικό θέμα των απαλλοτριώσεων και ορίζει ότι η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, εξυπηρετούν σκοπούς προφανούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας υπό την προϋπόθεση ότι η εξυπηρέτηση των σκοπών δημόσιας ωφέλειας στοιχειοθετείται στην οικεία εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά δημόσιου φορέα. Αν η απαλλοτρίωση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των παραπάνω ιδιοκτησιών γίνεται με δαπάνες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, οι δαπάνες αυτές συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών αυτών ή των επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων.

Και εδώ προβλέπεται δικαίωμα παράτασης της αναδόχου Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε περίπτωση καθυστέρησης.

Τέλος το **άρθρο 24** με τίτλο «**Δημόσιες Υπηρεσίες και Εργασίες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)**» θεσπίζεται η υποχρέωση των ΟΚΩ να συνδράμουν έγκαιρα και αποτελεσματικά στην υλοποίηση των ΣΔΙΤ.

Κεφ. ΣΤ' (άρθρα 25 -32) ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.

Το κεφάλαιο ΣΤ αναφέρεται σε ειδικά νομικά θέματα που έχουν σχέση με τον τρόπο λειτουργίας των ΣΔΙΤ και κυρίως τη διαδικασία χρηματοδότησης αυτών.

Με το **άρθρο 25 ρυθμίζεται το θέμα των εκχωρήσεων** των απαιτήσεων των ΕΕΣ στις τράπεζες που συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης. Η διάταξη αυτή αντανακλά τη βασική αρχή της χρηματοδότησης έργων ή υπηρεσιών (project finance), σύμφωνα με την οποία η αποπληρωμή των δανείων ή άλλων πιστώσεων που παρέχονται από τις τράπεζες στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού θα πρέπει να μπορούν να αποπληρώνονται από τα έσοδα του ίδιου του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης.

Με το **άρθρο 26 διασφαλίζεται με ειδικές ρυθμίσεις το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών** που παρασχέθηκαν οποτεδήποτε από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού προς τα πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να λάβουν χρηματοδότηση για την εκτέλεση ΣΔΙΤ ων έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, με προφανή σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας χρηματοδότησης (εχέγγυα προς τις τράπεζες).

Το **άρθρο 28** προβλέπει την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση των δημόσιων φορέων προκειμένου να πραγματοποιηθούν **μεταβολές στη μετοχική σύνθεση των Εταιριών Ειδικού Σκοπού** (διάταξη που διαφυλάττει τα συμφέροντα του δημοσίου).

Τα **άρθρα 29 και 30** παρέχουν **φορολογικά πλεονεκτήματα** στις Εταιρίες Ειδικού Σκοπού, προς ενίσχυση του θεσμού των ΣΔΙΤ.

Τέλος στο **άρθρο 31 με τίτλο «Επίλυση διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο»** προβλέπεται πως κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία²⁴, της οποίας οι κανόνες κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου, καθορίζονται με τη Σύμβαση Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα. Ορίζεται μάλιστα πως η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της.

Ως προς το Εφαρμοστέο Δίκαιο, προβλέπεται ότι για την επίλυση διαφοράς που αναφέρεται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης Σύμπραξης εφαρμόζεται το Ελληνικό Ουσιαστικό Δίκαιο.

Ο νομοθέτης επιλέγει εν προκειμένω τη διαδικασία της διαιτησίας αντί της προσφυγής στα δικαστήρια, με σκοπό την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της ταχύτητας έκδοσης της απόφασης σε σχέση με την τακτική δικαιοσύνη και της τοποθέτησης εξειδικευμένων διαιτητών²⁵.

Και εδώ πάντως, όπως και σε πολλά άλλα σημεία που σχολιάσαμε, ο νόμος δεν θεσπίζει ο ίδιος το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο, αλλά το μεταθέτει στη Σύμβαση Σύμπραξης.

²⁴ Βενιέρης Ι., *ό.π.* (σημ. 5), σσ. 87 & 140-141.

²⁵ Τζίκα-Χατζοπούλου Α, *ό.π.*, σ. 458.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο**«Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»****3.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ**

Στην Ευρώπη, οι νέες επενδύσεις που σχετίζονται με υποδομές υλοποιούνται όλο και συχνότερα στα πλαίσια διαφόρων ειδών ΣΔΙΤ που βασίζονται στην αρχή της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα με κατανομή του κινδύνου, στην παροχή δημοσίων υποδομών, στην καταβολή πληρωμής από τον χρήστη ή την χρέωση των δημοσίων πόρων ανάλογα με την παρεχόμενη υπηρεσία ή/και τον κίνδυνο που μεταβιβάζεται στον ιδιωτικό τομέα

Ως ιδιαίτερο ωστόσο μοντέλο και αυτοτελές οικονομικό εργαλείο στα χέρια των κυβερνήσεων, οι συμπράξεις πρωτοεμφανίστηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1980, σε κοινοτικό επίπεδο με τη μορφή ενός καινοτόμου συμβατικού τύπου, αυτού των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων (δηλαδή ανταποδοτικά έργα), λόγω κυρίως της ανάγκης συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων στην κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής στην Ευρώπη και ιδιαίτερα μεταφορικών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο θεσμός των ΣΔΙΤ διαδόθηκε ταχύτατα κυρίως λόγω της επιτυχίας που είχε στη Μ. Βρετανία. Ο κύριος λόγος που εισήχθη ο θεσμός στη Μ. Βρετανία ήταν οι πολύ μεγάλες υπερβάσεις των προϋπολογισμών και οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων που προκηρύσσονταν ως «δημόσια έργα». Η προώθηση του θεσμού στη Μ. Βρετανία, βασίστηκε στο ότι οι υποδομές και οι υπηρεσίες αποδείχθηκε ότι πραγματοποιούνται κατά 88%²⁶ εντός του αρχικού προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος, ενώ το κόστος τους σε σχέση την κλασσική μέθοδο προκήρυξης είναι κατά κανόνα μικρότερο. Επιπρόσθετα το Δημόσιο επωφελείται δημοσιονομικά αφού ξεκινά να πληρώνει για αυτές μετά από την έναρξη της λειτουργίας τους, σε βάθος χρόνου και ανάλογα με την αποδοτικότητα τους. Από την Αγγλία, η πρακτική των συμπράξεων εξήχθη σε διάφορα κράτη μέλη, όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία η Ιταλία, η Ολλανδία, η

²⁶ Πηγή: HM Treasury (<http://www.hm-treasury.gov.uk>).

Γαλλία και πολλές άλλες που εφαρμόζουν τον θεσμό. Σε ορισμένα κράτη αντιμετωπίστηκε ως αυτοτελής κείμενο νομοθετικής ρύθμισης. Σήμερα, η πρακτική των Συμπράξεων είναι πλέον γεγονός στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, εντυπωσιάζει μάλιστα με την ποικιλομορφία των εκφράσεων της (νομικά, διοικητικά οργανωτικά και λειτουργικά).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που είχε στο παρελθόν και θα έχει στο μέλλον η συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, άρχισε να μελετά το θέμα από το 1993 με τη Λευκή Βίβλο για την ανταγωνιστικότητα και την εργασία. Από τότε μέχρι σήμερα, στην προσπάθειά της να σχεδιάσει ένα πρακτικό εργαλείο για τη δόμηση μελλοντικών επιτυχημένων συνεργασιών και την ενίσχυσή τους με κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, έχει δημοσιεύσει μια σειρά εκθέσεων και τροπολογιών, με κορυφαίες τον Μάρτιο του 2003 την έκθεσή της με τίτλο “Κατευθυντήριες γραμμές για επιτυχημένες συνεργασίες μεταξύ Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα” και το 2004 την “Πράσινη Βίβλο για τις ΣΔΙΤ” (*Πίνακας 3.1*).

Η κάθε έκθεση, βασιζόμενη στη συσσωρευμένη εμπειρία των υπηρεσιών της Ε.Ε. αλλά και οργανισμών όπως η ΕΤΕπ, επικεντρώνεται μεταξύ άλλων στην ανάλυση και στον σχεδιασμό κατευθυντήριων γραμμών, για τα θέματα που αφορούν στις συνεργασίες δημόσιου - ιδιωτικού τομέα, ώστε να είναι πιο γρήγορη και αποτελεσματική, τόσο η υλοποίηση τους όσο και η αποδοχή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενίσχυσής τους από κοινοτικούς πόρους. Ειδικότερα τα κυριότερα θέματα που περιλαμβάνονται στα κείμενά της είναι τα εξής:

- Εξασφάλιση ανοικτής πρόσβασης και δίκαιου ανταγωνισμού, διαφάνειας και αναλογικότητας.
- Προστασία του δημόσιου συμφέροντος και μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας από την υλοποίηση του έργου.
- Προσδιορισμός του βέλτιστου επιπέδου επιχορήγησης του έργου από το δημόσιο τομέα, ώστε αφενός να πραγματοποιηθεί ένα βιώσιμο έργο και αφετέρου να μην επιτευχθούν υπερβολικά κέρδη για τον ιδιωτικό τομέα λόγω των επιχορηγήσεων.

- Αξιολόγηση και επιλογή του πιο αποτελεσματικού τύπου συνεργασίας Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για κάθε κατηγορία έργου.

Στις εκθέσεις αυτές η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η προσφορά του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της συμμετοχής του στα συγχρηματοδοτούμενα έργα συνίσταται στην παροχή:

- Κεφαλαίων.
- Εναλλακτικών ικανοτήτων διοίκησης και υλοποίησης των έργων.
- Προστιθέμενης αξίας στους καταναλωτές αλλά και στο ευρύτερο κοινό γενικότερα.
- Καλύτερο προσδιορισμό/ ιεράρχηση αναγκών και βελτιστοποίησης της χρήσης των πόρων.

Πίνακας 3.1: Χρονικό δραστηριοτήτων της Ε.Ε. επί της νομοθεσίας για ΣΔΙΤ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Έτος	Δράση	Πηγή
1993	Λευκή Βίβλος για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την εργασία	COM(93) 700
1997	ΣΔΙΤ και θέματα Χρηματοδότησης Διευρωπαϊκών Δικτύων (TEN-T) Kinnock Report	COM(97)453
2000	Συμπεράσματα της Επιτροπής σε ερμηνευτικά θέματα επί της Κοινωνικής Νομοθεσίας	OJEC (2000/C 121/02)
2000	Προτάσεις επί της νομοθεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που αφορούν την συντονισμένη προώθηση της συνεργασίας, σε θέματα μεταφορικών δικτύων	COM(2000)5
2001	Λευκή Βίβλος της Ευρωπαϊκής μεταφορικής πολιτικής για το 2010	COM(2001)0370
2002	Δομώντας μια σταθερή βάση σε θέματα ΣΔΙΤ. Παραδείγματα εργασίας και επισημάνσεις	COM(2001)0370
2003	Κατευθυντήριες γραμμές για μια επιτυχημένη Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, θέματα περιφερειακής πολιτικής	DG Regional Policy

2003	Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ανάπτυξη, “Επενδύοντας σε δίκτυα και τεχνολογία για πρόοδο και ανάπτυξη”	COM(2003) 690 final
2003	Προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί της Συζήτησης Νο 1692/96/EC, για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών	COM(2003) 564 Adopted on April 2004
2003	Τροποποίηση της διάταξης (EC)No 2236/95 για θέματα Ευρωπαϊκών δικτύων	Adopted on 30 March 2004 – awaiting publication in OJEC COM(2003) 561
2003	Ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου: Καινοτομία και λειτουργικές λύσεις, προτάσεις και ο διάλογος για τη διαλειτουργικότητα	COM (2003) 132 final
2004	Μελέτη για τα διευρωπαϊκά δίκτυα (Van Miert Report)	DG Transport
2004	Οι προτάσεις της Eurostat επί των μεθόδων των ΣΔΙΤ	CMFB and Eurostat news release (Stat/04/18) February 2004
2004	Νέες διεθνής προοπτικές – Ανταγωνιστικός Διάλογος	Adopted in February and awaiting publication in OJEC
2004	Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με τις Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης	COM(2004) 327 final May 2004

Πίνακας 3.2: Εξέλιξη της νομοθεσίας στον τομέα των ΣΔΙΤ στην Ε.Ε.

Πηγή: Pricewaterhouse Coopers και ΕΤΕπ – 2005

Κράτη μέλη	Μονάδα ΣΔΙΤ	Νομοθεσία ΣΔΙΤ
Αυστρία	▲▲▲	-
Βέλγιο	▲	■
Κύπρος	-	-
Τσεχία	▲▲	■■
Δανία	▲▲	-
Εσθονία	▲	-
Φινλανδία	-	■
Γαλλία	▲	■■
Γερμανία	▲▲	■■
Ελλάδα	▲	■■■

Ουγγαρία	▲ ▲	■
Ιρλανδία	▲ ▲ ▲	■ ■ ■
Ιταλία	▲ ▲	■
Λετονία	▲ ▲	■
Λιθουανία	-	-
Λουξεμβούργο	-	-
Μάλτα	▲	-
Κάτω Χώρες	▲ ▲ ▲	-
Πολωνία	▲ ▲	■ ■
Πορτογαλία	▲ ▲	■ ■ ■
Σλοβακία	-	-
Σλοβενία	-	-
Ισπανία	-	■ ■ ■
Σουηδία	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	▲ ▲ ▲	-

Επεξήγηση :

▲ Ανάγκη εντοπισμού μονάδας ΣΔΙΤ και λήψης μέτρων (ή ύπαρξη μιας μόνο περιφερειακής μονάδας ΣΔΙΤ)

▲ ▲ Μονάδα ΣΔΙΤ υπό ίδρυση (ή ήδη έτοιμη αλλά με αποκλειστικά συμβουλευτικό ρόλο)

▲ ▲ ▲ Μονάδα ΣΔΙΤ έτοιμη (με ενεργό ρόλο στην προώθηση των ΣΔΙΤ)

■ Νομοθετικές προτάσεις

■ ■ Γενική νομοθεσία στη φάση της κατάρτισης / εν μέρει θεσπισμένη τομεακή νομοθεσία

■ ■ ■ Θεσπισμένη γενική νομοθεσία

Για κάθε χώρα της Ε.Ε. οι ΣΔΙΤ είναι μια έννοια «ομπρέλα» η οποία καλύπτει ένα ευρύ φάσμα κανόνων και διαδικασιών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Βάσει, λοιπόν, την υπό μελέτη έννοια τα κράτη μέλη χωρίζονται σε τρεις διαφορετικές ομάδες: α) *τα κράτη που έχουν ήδη αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό τα PPP* (advanced PPP adopters), όπως η Μεγάλη Βρετανία και κατά κάποιο ποσοστό η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία και η Ιταλία, β) *τα κράτη που βρίσκονται σε μια ενδιάμεση κατάσταση* (intermediate PPP adopters), καθώς έχουν αναπτύξει νομοθετικά και θεσμικά πλαίσια, αλλά η χρονική

διάρκεια εφαρμογής τους δεν μας επιτρέπει να βγάλουμε άμεσα συμπεράσματα, αναφερόμαστε σε χώρες όπως η Ισπανία, η Ελλάδα και η Πορτογαλία και γ) τέλος η τρίτη ομάδα με τα κράτη στα οποία ο θεσμός των ΣΔΙΤ κάνει τώρα τα πρώτα του βήματα. Η διαφοροποίηση αυτή έγκειται, τόσο στις διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν στις χώρες της Ε.Ε., όσο και στις διαφορετικές πολιτικές του εκάστοτε κράτους.

3.2 ΚΡΑΤΗ ΜΕ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΟ ΒΑΘΜΟ ΧΡΗΣΗΣ ΣΔΙΤ - “ADVANCED PPP ADOPTERS”

Μεγάλη Βρετανία²⁷

Από τα πρώτα μεγάλα παραδείγματα στον χώρο των ΣΔΙΤ, η Μ. Βρετανία κατά το διάστημα 1992-1994, εγκαινίασε μια ευρεία πολιτική σύναψη δημοσίων υπηρεσιών και δημοσίων έργων με την επωνυμία “Πρωτοβουλία Ιδιωτικής Χρηματοδότησης” Private Finance Initiative (P.F.I). Ο μηχανισμός αυτός αναθέτει σε μια ιδιωτική εταιρεία, για δεδομένο δημόσιο εξοπλισμό, μια συνολική αποστολή η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες πτυχές: «σχεδιασμός - χρηματοδότηση - κατασκευή - διαχείριση - συντήρηση».

Η Βρετανική κυβέρνηση βασίστηκε σε δύο καθοριστικά στοιχεία τα οποία δικαιολογούν το ενδιαφέρον της πρωτοβουλίας ιδιωτικής χρηματοδότησης: Το πρώτο είναι ότι ο ιδιωτικός τομέας πρέπει πραγματικά να αναλάβει τον κίνδυνο και το δεύτερο ότι ο δημόσιος τομέας πρέπει να αποκτήσει υπηρεσίες στην καλύτερη δυνατή τιμή μέσω της εφαρμογής της αρχής της βέλτιστης σχέσης κόστους-οφέλους. Με τα παραπάνω επιδιώκεται η βελτιστοποίηση του κόστους χρήσης των ήδη κατασκευασμένων εξοπλισμών δεδομένου ότι ο ιδιώτης, καθώς θα έχει αναλάβει ο ίδιος την εκμετάλλευση του εξοπλισμού, θα έχει κάθε συμφέρον να σχεδιάσει και να κατασκευάσει ένα ποιοτικό έργο του οποίου η εκμετάλλευση θα έχει χαμηλό κόστος και η διάρκεια ζωής του θα είναι μεγάλη. Οι τρέχουσες συμβάσεις εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς: υδροδότηση, υπηρεσίες καθαριότητας, δημόσιες μεταφορές, στρατός, νοσοκομεία, σχολεία, δημόσια κτήρια, δρόμοι και αυτοκινητόδρομοι. Από την έναρξη του προγράμματος «Πρωτοβουλία Ιδιωτικής Χρηματοδότησης» P.F.I. μέχρι το Μάρτιο του 2006 :

²⁷ Τζίκα-Χατζοπούλου Α, *ό.π.*, σ. 459.

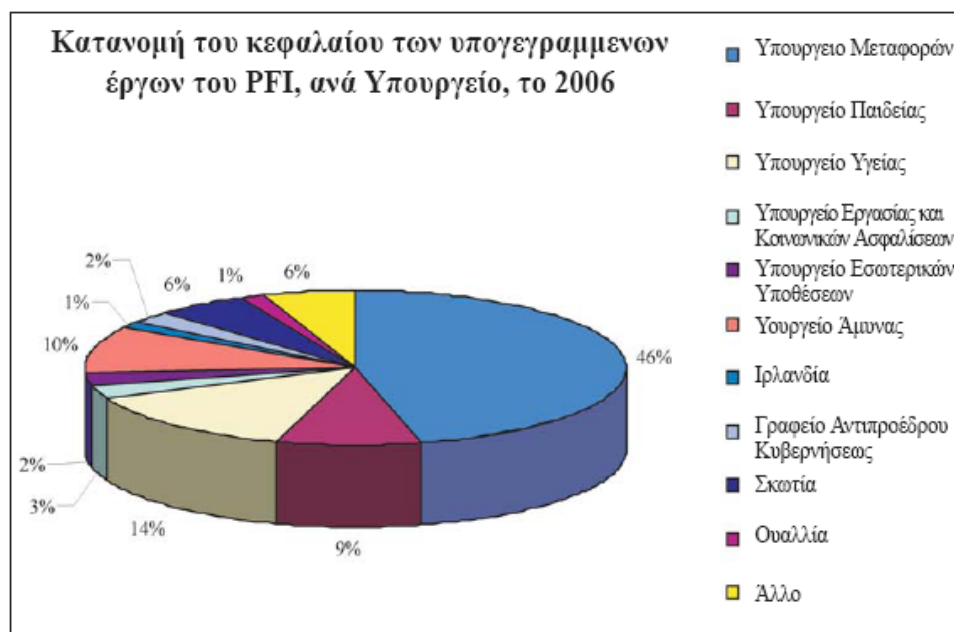
^{27α} μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *ό.π.* (σημ. 7^ο), σσ. 14-16.

^{27β} Βλ. και άρθρο της Μάρθας Γιαννακοπούλου («Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους;»), περιοδικό *Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, εκδ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., Φεβρουάριος 2007, σσ. 60-63.

- Έχουν υλοποιηθεί 747 έργα ΣΔΙΤ, με κεφαλαιουχική αξία 47.5 δις £, στα οποία περιλαμβάνονται 45 νοσοκομεία και πάνω από 200 σχολεία.
- Υπάρχει πρόγραμμα συνεχούς κατάρτισης και έχει ξεκινήσει η εξαγωγή τεχνογνωσίας μέσω της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Τα προγράμματα αυτά αντιστοιχούν στο 10-13,5% της συνολικής επενδυτικής δραστηριότητας της Κυβέρνησης της Αγγλίας σε δημόσια έργα, για τα έτη 1998-99 και 2003-2004.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η κατανομή του κεφαλαίου των υπογεγραμμένων έργων του προγράμματος PFI, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους της Αγγλίας, το 2006. Από την κατανομή των έργων ανά Υπουργείο βλέπουμε ότι, τα περισσότερα έργα έχουν πραγματοποιηθεί στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και των μεταφορών.

Πηγή: *Γενικό Λογιστήριο του Κράτους της Αγγλίας, 2006*

Από την κατανομή των έργων ανά Υπουργείο βλέπουμε ότι, τα περισσότερα έργα έχουν πραγματοποιηθεί στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και των μεταφορών.

Από την εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί στην Αγγλία, το Υπουργείο Οικονομικών καταλήγει στα παρακάτω συμπεράσματα:

- τα έργα που πραγματοποιήθηκαν με το PFI είχαν μικρότερες καθυστερήσεις από τα παραδοσιακά δημόσια έργα, γιατί η γρήγορη ολοκλήρωσή τους αποτελεί συμφέρον του ιδιώτη, εφόσον τότε ξεκινάει η εκμετάλλευση του έργου ή η καταβολή των ανταλλαγμάτων.
- είναι καλύτερα ποιοτικά, διότι για τις οποιεσδήποτε ελλείψεις ο ιδιώτης αντιμετωπίζει ποινές που είναι καταγεγραμμένες στη σύμβαση.
- τα περισσότερα έργα δεν παρουσιάζουν υπέρβαση κόστους γιατί ο ιδιωτικός φορέας πληρώνεται μόνο σύμφωνα με τη σύμβαση που έχει υπογράψει.
- Τέλος, είναι σημαντική η εμπειρία που μεταφέρεται από τον ιδιωτικό στο δημόσιο φορέα, καθώς και η αξιοποίηση των διαχειριστικών ικανοτήτων του ιδιωτικού φορέα.

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με αναφορές του National Audit Office, στην πράξη έχουν παρατηρηθεί πολλά προβλήματα στην εφαρμογή του θεσμού των συμπράξεων. Συγκεκριμένα μελέτες στον τομέα της υγείας αμφισβητούν την οικονομική αποτελεσματικότητα των έργων. Σύμφωνα με αυτές η έννοια της μεταφοράς ρίσκου χρησιμοποιήθηκε για να αποκρυφτεί το πραγματικό κόστος των PFI. Άλλες μελέτες, έδειξαν ότι το υψηλό κόστος των PFI οδήγησε σε χρηματοδοτικά προβλήματα και σε αντίστοιχη μείωση του μεγέθους των νοσοκομείων για να είναι δυνατή η χρηματοδότησή τους.

Στον τομέα της εκπαίδευσης οι μελέτες που έχουν γίνει έδειξαν ότι και εκεί η πολιτική των PFI παρουσιάζει προβλήματα, όπως την αναγκαστική μείωση του μεγέθους και του αριθμού των σχολείων, έτσι ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν με τη μέθοδο ιδιωτικής χρηματοδότησης. Επιπλέον, η Επιτροπή

Ελέγχου της Σκωτίας αμφισβητεί την ικανότητα της μεθόδου υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της μεθόδου PFI και θεωρεί ότι δεν είναι δυνατόν να οδηγηθούμε σε ολοκληρωμένα συμπεράσματα συγκρίνοντας μόνο κόστη και οφέλη.

Τέλος, το Ερευνητικό Ινστιτούτο Δημόσιας Πολιτικής, συμπεραίνει ότι τα PFI είναι οικονομικά αποτελεσματικά σε ορισμένους τομείς και εκφράζει την ανησυχία του για τους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης.

Στην Αγγλία η πρώτη σύμβαση παραχώρησης που αναφέρεται στις οδικές υποδομές υπογράφηκε το Δεκέμβριο του 1991 και αφορούσε τη γέφυρα Skye (Skye Bridge), η οποία θα ένωνε το νησί Skye με τις απέναντι ακτές της Σκωτίας. Η σύνδεση μέχρι τότε γίνονταν με Ferry Boat. Η μελέτη σκοπιμότητας του ήταν έτοιμη από το 1986. Το έργο παραδόθηκε σε λειτουργία τον Οκτώβριο του 1995, και τέλος της σύμβασης είναι ο Οκτώβρης του 2022.

Το σημαντικότερο έργο που έχει ανατεθεί με παραχώρηση είναι η σήραγγα της Μάγχης, το οποίο εκτελέστηκε με συμφωνία δύο κρατών, της Μ.Βρετανίας και της Γαλλίας, ανάδοχος του οποίου ήταν κ/ξία μίας βρετανικής (Channel Tunnel Group Ltd) και μιας γαλλικής εταιρείας (France Manche SA) αντίστοιχα. Η σύμβαση υπογράφηκε το 1982 με περίοδο παραχώρησης της εκμετάλλευσης 55 έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων η παραχωρησιούχος κ/ξία έχει δικαίωμα να καθορίζει η ίδια ελευθέρα την εμπορική πολιτική περιλαμβανομένων και των τιμών των διοδίων. Αρχικά, η σύμβαση αυτή δεν πήγε κατά γενική ομολογία καλά. Είχε καθυστερήσεις και μεγάλο επιπρόσθετο κόστος για το Αγγλικό Δημόσιο. Η διστακτικότητα των επιβατών και ο ανταγωνισμός (αεροπορική και θαλάσσια σύνδεση) δεν επέφεραν τα προσδοκώμενα έσοδα. Το ατύχημα του 1996 (πυρκαγιά σε συρμό που προκλήθηκε από μεταφερόμενο φορτηγό με εύφλεκτα υλικά), έπληξε τη δημοφιλία της σήραγγας και κλόνησε την εμπιστοσύνη των επιβατών με σχεδόν καταστροφικές συνέπειες για τους επενδυτές. Από το 2000 και έπειτα το κλίμα αντιστράφηκε, οι επιβάτες ανέκτησαν την εμπιστοσύνη τους, και τα τελευταία χρόνια η σιδηροδρομική γραμμή Eurostar, όπως ονομάζεται, έχει

καταφέρει να ηγείται της συνολικής αγοράς των μετακινήσεων (αεροπορικών και σιδηροδρομικών) μεταξύ Λονδίνου, Παρισιού και Βρυξελλών (68% και 63% αντίστοιχα).

Λόγω του μεγάλου αριθμού έργων ΣΔΙΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν αποκτηθεί πολυάριθμες αλλά ανάμικτες εμπειρίες. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της κυβέρνησης, εκτιμάται ότι η συμμετοχή του PFI στο σύνολο των επενδύσεων σε δημόσιες υπηρεσίες αυξήθηκε από 6.3% το 1997 σε 11% το 2003. Επίσης το γεγονός ότι τον κίνδυνο των κοστολογικών και χρονολογικών υπερβάσεων για την υλοποίηση των έργων φέρει ο ιδιωτικός τομέας έχει ως αποτέλεσμα μια εκτιμώμενη ωφέλεια για τα δημόσια ταμεία και άρα και για τον φορολογούμενο της τάξεως του 17%. Παρόλα αυτά διεξάγεται σήμερα δημόσια συζήτηση στην Αγγλία για το κατά πόσο η συνεργασία δημόσιου ιδιωτικού τομέα προσθέτει αξία στην ευρύτερη κοινωνία. Με αφορμή την αναχρηματοδότηση ενός νοσοκομείου, όπου οι ωφέλειες που προέκυψαν λόγω της μειωμένων καταβολών τόκων δεν οδήγησαν σε νωρίτερη παράδοση του έργου στο Δημόσιο αφού η σχετική πρόβλεψη δεν υπήρχε στην σχετική σύμβαση, διεξάγεται ευρύτερη συζήτηση για τις ωφέλειες του θεσμού.

Στο πλαίσιο αυτό και μετά από τις σχετικές αντιδράσεις που προέκυψαν από κοινωνικούς φορείς, η βρετανική κυβέρνηση εξέδωσε τον Ιούλιο του 2003 την έκθεση διαβούλευσης της Βρετανικής κυβέρνησης “*PFI: Η Επενδυτική Πρόκληση (PFI: The Investment Challenge)*”. Η έκθεση αυτή επιβεβαιώνει τον σημαντικό ρόλο που έχει ο θεσμός του PFI για την οικονομία της Αγγλίας και τη συνεχιζόμενη υποστήριξη του από τη κυβέρνηση. Επίσης στην έκθεση αυτή δίνονται στοιχεία για τις ωφέλειες του θεσμού στην οικονομία και στην κοινωνία καθώς και οι κατευθυντήριες γραμμές για:

- i. τη βελτίωση της διαδικασίας αξιολόγησης από το δημόσιο τομέα της προστιθέμενης αξίας που έχει για την κοινωνία η υλοποίηση ενός έργου με τη μέθοδο της συγχρηματοδότησης / συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα.

- ii. τη βελτίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και της διαδικασίας επιλογής αναδόχων όσο αφορά στο κόστος συμμετοχής στους διαγωνισμούς και στο χρονικό προγραμματισμό.
- iii. την αναθεώρηση των στόχων του PFI με την επικέντρωση του θεσμού σε έργα/ τομείς που μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα επιτυχημένος (για παράδειγμα τη μη χρήση του σε έργα κάτω από ορισμένη αξία (20 εκατ. βρετανικών λιρών) και έργα πληροφορικής και τη χρήση του σε νέους τομείς όπως διαχείριση ακινήτων φυλακών, διαχείριση απορριμμάτων και κοινωνική στέγαση).
- iv. τη διερεύνηση νέων εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης, για παράδειγμα με την χρήση πιστωτικών εγγυήσεων. Σύμφωνα με την πρόταση της κυβέρνησης, τα έργα μπορούν να χρηματοδοτηθούν με κρατικά ομόλογα με το πλεονέκτημα οι τράπεζες και οι οργανισμοί χρηματοοικονομικής εγγύησης να δίνουν πιστωτική εγγύηση και κάλυψη έναντι των κινδύνων αντίστοιχα και όχι απευθείας δανειακά κεφάλαια. Στην περίπτωση αδυναμίας του ιδιωτικού τομέα να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του, θα έχει ως αποτέλεσμα οι τράπεζες, οι ασφαλιστικές εταιρίες να αποπληρώσουν το Δημόσιο (κρατικά ομόλογα). Η μέθοδος αυτή θα έχει το πλεονέκτημα για το δημόσιο τομέα ότι ο πιστωτικός κίνδυνος που θα αντιμετωπίζει θα αφορά την πιστοληπτική ικανότητα των τραπεζών και όχι του έργου.

Οι τράπεζες με τη σειρά τους θα παίρνουν τον κίνδυνο του έργου χωρίς όμως να αναλαμβάνουν τη χρηματοδότηση του έργου. Πιθανή υιοθέτηση της μεθόδου αυτής εκτιμάται ότι θα επιφέρει μείωση των περιθωρίων δανεισμού. Παρόλα αυτά σύμφωνα με πληροφορίες της αγοράς, η μέθοδος αυτή αναμένεται να εφαρμοστεί σε μικρό αριθμό έργων στην Αγγλία και κατά συνέπεια εκτιμάται ότι δε θα επιφέρει σημαντική επίδραση στο ρόλο των τραπεζών.

Ιταλία²⁸

Το υψηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους της χώρας είναι που την ωθεί στην όλο και μεγαλύτερη προώθηση των ΣΔΙΤ. Ο νόμος-πλαίσιο του 1994 (νόμος Merloni) παρέχει τον ορισμό της σύμβασης παραχώρησης κατασκευής και διαχείρισης. Η μορφή αυτή σύμβασης παραχώρησης χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι ο «παραχωρησιούχος» εκτελεί το έργο με δικά του μέσα, ανακτώντας το κεφάλαιο που του έχει χορηγηθεί μέσω της οικονομικής εκμετάλλευσης του πραγματοποιηθέντος έργου.

Το πρόγραμμα κατασκευής υποδομών έχει στόχο την εκτέλεση 220 έργων τα οποία θεωρούνται στρατηγικής σημασίας:

- από το 2002 έως το 2011 το ύψος των επενδύσεων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 125 δις ευρώ
- οι μισοί πόροι προέρχονται από το κράτος και το υπόλοιπο από ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις.

Ο νόμος θέσπισε προσαρμοσμένο νομικό πλαίσιο: τον γενικό ανάδοχο, τον παραχωρησιούχο, τον δικαιούχο της εκμετάλλευσης και τον επιχειρηματικό φορέα. Για να περιοριστούν οι καθυστερήσεις παράδοσης και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της κατασκευής, ένας νέος νόμος το 2001 δημιούργησε τον «γενικό αντισυμβαλλόμενο», οποίος παραδίδει το έργο ολοκληρωμένο και το συντηρεί. Οφείλει, επίσης, να αναλάβει την προχρηματοδότηση του έργου.

Στην Ιταλία διαπιστώνεται σημαντική αύξηση του αριθμού έργων που εκτελούνται μέσω επιχειρηματικού φορέα σε:

- 1163 πρωτοβουλίες οι οποίες υποβλήθηκαν σε διάστημα 3 ετών (Ιανουάριος 2000-Ιανουάριο 2003)
- οι 660 προέρχονται από επιχειρηματικούς φορείς (302 συμβάσεις παραχώρησης με ιδιωτική πρωτοβουλία το 2003)
- 503 συμβάσεις παραχώρησης με δημόσια πρωτοβουλία.

²⁸ Μελέτη Freshfields Bruckhaus Deringer, *PPP in Europe: an overview*, 2005, σσ. 37-40 (<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2005/13655.pdf>).

Γερμανία²⁹

Στη Γερμανία είναι ευρύτατα διαδεδομένη η πρακτική των ΣΔΙΤ, κυρίως βάση της Γερμανικής πολιτικής δομής, όπου συχνά οι δήμοι επιλέγουν συμπράξεις για υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος. Η τοπική αυτοδιοίκηση, λοιπόν, αναλαμβάνει ώστε να αναθέσει σε ιδιώτες τον εφοδιασμό και τη διαχείριση σε τομείς όπως η ενέργεια, η υδροδότηση, η διαχείριση των αστικών αποβλήτων. Για το σκοπό αυτό γίνεται χρήση συμβάσεων κάθε μορφής. Παράλληλα με τις ευρέως διαδεδομένες παραχωρήσεις υπηρεσιών, υφίστανται δημόσιες αναθέσεις, π.χ. εφοδιασμός σε ηλεκτρισμό καθώς και θεσμοθετημένες συμπράξεις στους δήμους. Οι συμπράξεις αυτές συμβάλουν στη διασφάλιση των θέσεων απασχόλησης στην περιοχή και την τοπική οικονομία.

Όσο τώρα, αφορά τις οδικές υποδομές στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, οι Συμβάσεις Παραχώρησης ή “Ιδιωτικοποιήσεις των αυτοκινητοδρόμων” (Autobahnprivatisierung), όπως εκεί ονομάζονται, δεν προωθήθηκαν. Οι κυβερνήσεις ήταν διστακτικές, διότι θεωρούσαν ότι οι κίνδυνοι δεν είναι εύκολο να είναι ισόποσα κατανομημένοι, δηλαδή το Κράτος αναλαμβάνει πολύ μεγαλύτερους κινδύνους από ό,τι ο ιδιώτης επενδυτής. Κάποιες προσπάθειες που έγιναν για την κατασκευή του νέου αεροδρομίου του Βερολίνου δεν ευοδώθηκαν. Κύριος χρηματοδότης ήταν η Hochtief. Ο φόβος της άνισης κατανομής των κινδύνων, δηλαδή ότι το κράτος αναλαμβάνει μεγαλύτερους κινδύνους απ’ ό,τι ο ιδιώτης επενδυτής κυριαρχεί και σήμερα. Παρόλα αυτά, αρχίζουν να γίνονται κάποιες σκέψεις και κυρίως στη Βαυαρία.

²⁹ Μελέτη Freshfields Bruckhaus Deringer, *PPP in Europe: an overview*, 2005, σσ. 23-28 (<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2005/13655.pdf>).

3.3 ΚΡΑΤΗ ΜΕ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΣΤΙΣ ΣΔΙΤ - “INTERMEDIATE PPP ADOPTERS”

Γαλλία³⁰

Το δικαίωμα σύναψης των συμβάσεων παραχώρησης, την πληρωμή των οποίων αναλαμβάνει ο χρήστης, θεσπίστηκε με τον νόμο της 29/1/1993, τον αποκαλούμενο νόμο Sarin, και η πρακτική των εν λόγω συμβάσεων έχει αναπτυχθεί πολύ:

- στον τομέα των αστικών υπηρεσιών υδροδότησης, καθαριότητας, δημοσίων μεταφορών, κ.λπ.
- στον τομέα των μεγάλων υποδομών: αυτοκινητόδρομοι, γέφυρες, μεγάλα στάδια, σήραγγες, κ.λπ.

Από το νόμο της 5^{ης} Ιανουαρίου 1988 και μετά, η Γαλλία διαθέτει τις λεγόμενες διοικητικές συμβάσεις εκμίσθωσης μακράς διάρκειας οι οποίες πληρώνονται από το κράτος. Οι συμβάσεις αυτές χρησιμοποιούνται στην περίπτωση των δημοσίων κτηρίων, συγκεκριμένα στα εκπαιδευτικά κτήρια, ως παραλλαγή της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), της οποίας επίσης κάνει χρήση το γαλλικό κράτος. Εξάλλου, οι μισθώσεις με δικαίωμα αγοράς έχουν αναπτυχθεί για το κράτος στον τομέα των κτηρίων και των υποδομών (νόμοι Αυγούστου 2002 και 2003).

Τέλος, ο νόμος του Ιουλίου 2003 προβλέπει την υιοθέτηση διατάξεων για τις συμβάσεις μακράς διάρκειας που περιλαμβάνουν «τη σύλληψη, την κατασκευή, την χρηματοδότηση και τη διαχείριση με δημόσια χρηματοδότηση». Μια πρώτη διάταξη για τον τομέα των νοσοκομείων δημοσιεύθηκε το Σεπτέμβριο του 2003, και μια άλλη υιοθετήθηκε για το γαλλικό κράτος και τις τοπικές αρχές. Πρόκειται για το κανονιστικό διάταγμα για τις συμβάσεις συμπράξεων του Ιουνίου 2004.

³⁰ Μελέτη Freshfields Bruckhaus Deringer, *PPP in Europe: an overview*, 2005, σσ. 13-22 (<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2005/13655.pdf>).

Πορτογαλία³¹

Η Πορτογαλία τα τελευταία χρόνια κάνει σημαντικές προσπάθειες στην προώθηση των ΣΔΙΤ, τα οποία και χρησιμοποιεί κυρίως για την κατασκευή μεταφορικών υποδομών και στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων. Οι περιορισμένες χρηματοδοτικές πηγές την αναγκάζουν να αναζητά περισσότερο τη λήψη Ευρωπαϊκών κονδυλίων και πόρων από την ΕΤΕ. Τα τελευταία πέντε χρόνια έχουν υλοποιηθεί 20 μεγάλα ανταποδοτικά έργα μεταφορικών υποδομών. Η σοσιαλιστική κυβέρνηση ανακοίνωσε και προωθεί μέχρι σήμερα επενδυτικά προγράμματα αξίας 25εκ.ευρώ (για ανταποδοτικά και μη έργα, π.χ νοσοκομεία και σχολεία), συμπεριλαμβανομένου και 8,3εκ. ευρώ για τον μεταφορικό τομέα που θα συμπληρώνουν πόρους από διευρωπαϊκά δίκτυα. Το πιο γνωστό έργο που αναπτύχθηκε με σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα είναι ίσως το εμπονομαζόμενο ως SCUT (Sem Cobranca ao Utilizador) το οποίο σαν ιδέα ξεκίνησε το 1996, ενώ η εργασίες ξεκίνησαν το 2001.

Για να βελτιώσει το οδικό της σύστημα έθεσε τη σύμβαση SCUT, ως ένα καθεστώς σύναψης η οποία επιτρέπει σε έναν ιδιώτη κατασκευαστή να εισπράττει κρατική αμοιβή. Η σύμβαση SCUT είναι εμπνευσμένη από το σύστημα εικονικών διοδίων “shadow toll”, που έχει καθιερωθεί στο βρετανικό οδικό δίκτυο. Το έργο αυτό από πολλούς χαρακτηρίζεται ως μία “δοκιμαστική μορφή (trial and error process)” μέσω της οποίας η άπειρη μέχρι τότε Πορτογαλία έκανε τις πρώτες απόπειρες όσων αφορά τις συμπράξεις, η οποία οδήγησε στην σταδιακά καλύτερη, πιο σταθερή και αποδοτική προσέγγιση τους στα από την Πορτογαλική κυβέρνηση.

Οι προσπάθειες της Πορτογαλίας συνεχίστηκαν και μετά από το SCUT και σε άλλους τομείς πέραν των υποδομών, με τον σχεδιασμό 10 νοσοκομείων από το 2002 όσων αφορά τον τομέα της υγείας, καθώς επίσης και άλλα έργα όπως την διαχείριση αποβλήτων, την δημιουργία φυλακών και την στέγαση φοιτητών μεταξύ άλλων, τα οποία όμως βρίσκονται ακόμα σε στάδιο μελέτης.

³¹ Μελέτη Freshfields Bruckhaus Deringer, *PPP in Europe: an overview*, 2005, σσ. 50-53 (<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2005/13655.pdf>).

Η απόκτηση εμπειρίας της Πορτογαλίας οδήγησε στην δημιουργία μίας νέας μονάδας στα πλαίσια της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία αναλαμβάνει να συλλέξει και να επεξεργαστεί στοιχεία όσων αφορά συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα.

Ισπανία³²

Η περίπτωση της Ισπανίας είναι διαφορετική σε σχέση με τις χώρες που αναφέραμε. Στην Ισπανία πέρα από την κεντρική κυβέρνηση οι επιμέρους περιφέρειες της χώρας παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αυτόνομες και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα έργα όπως αυτά που παράγονται με συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα να χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Στην μία κατηγορία ανήκουν έργα που μπορούν σχεδιαστούν με βάση τις ανάγκες που έχουν οι επιμέρους περιφέρειες, ενώ η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει έργα που πραγματοποιούνται σε περισσότερες περιφέρειες που επιβλέπονται από την κεντρική κυβέρνηση.

Στην Ισπανία, τα μεγαλύτερα έργα που έχουν γίνει ή έχουν προγραμματιστεί αφορούν είτε σιδηροδρομικό-οδικό δίκτυο είτε τον τομέα της υγείας. Αυτή την στιγμή έχει εκδοθεί πρόγραμμα για την περίοδο 2005-2020 (Plan Estrategico de Infraestructuras y Transporte (PEIT)) το οποίο συνεχίζει τα επιτυχημένα έργα που έχουν γίνει σε σιδηροδρομικό κυρίως δίκτυο, ενώ προβλέπεται η δημιουργία εννέα νοσοκομείων στην Μαδρίτη όσον αφορά την δημόσια υγεία.

Πέρα όμως από τα επιτυχημένα αυτά έργα, έχουν γίνει προσπάθειες και σε άλλους τομείς, χωρίς όμως την ανάλογη επιτυχία. Το έργο για την διαχείριση των υδάτων έχει εγκαταλειφθεί ενώ έργα σχετικά με φυλακές ή δικαστήρια είναι πολύ δύσκολο να πραγματοποιηθούν μίας και θεωρούνται αρμοδιότητα του Δημοσίου τομέα και υπάρχουν πολύ λίγες πιθανότητες να αλλάξει η κατάσταση χωρίς παρεμβάσεις στο νομικό πλαίσιο.

³² Μελέτη Freshfields Bruckhaus Deringer, *PPP in Europe: an overview*, 2005, σσ. 68-72 (<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2005/13655.pdf>).

3.4 ΑΛΛΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ³³

Στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης η ανάγκη προώθησης επενδύσεων και κατασκευής βιώσιμων υποδομών, δεν περιορίζεται μόνο στα γεωγραφικά όρια της Ευρώπης αλλά και σε όλο τον κόσμο. Κεφάλαια μετακινούνται παγκοσμίως και κυβερνήσεις παίρνουν αποφάσεις με σκεπτικό τη σύγκριση του πρόσθετου κόστους της ιδιωτικής χρηματοδότησης και με τα πρόσθετα οφέλη που συνεισφέρει στο δημόσιο τομέα (δηλ. την οικονομική αποδοτικότητα). Επενδύσεις που προσφέρουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα σε διεθνή, εθνική ή τοπική βάση, θέτοντας υψηλές προδιαγραφές για την υγεία, την εκπαίδευση, τις κατασκευές, τις μεταφορές κλπ. Πάνω από 206 έργα, μέσα σε χρονικό διάστημα από το 2004 μέχρι το 2005, έχουν στοιχίσει 52εκ.\$/ 42εκ.€, από τα οποία τα 94 ήταν εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και κόστισαν 26εκ.\$/ 21εκ.€. Ήπειροι και χώρες όπως: Αυστραλία, Καναδάς, Ιαπωνία, Χονγκ Κονγκ, Μεξικό, Ν. Αφρική, και ΗΠΑ, παρουσιάζουν διαφορετικές νομοθετικές και θεσμικές παραμέτρους γύρω από τα ΣΔΙΤ, καθώς και ξεχωριστούς επενδυτικούς στόχους διαμορφώνοντας έτσι ένα πολυσύνθετο δίκτυο συμφωνιών και συνεργασιών μεταξύ εταιρειών – χωρών – συμφερόντων και πολιτικών.

Παρόμοια με την Ευρωπαϊκή Ένωση, πολλές άλλες χώρες έχουν στραφεί προς συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα στην προσπάθεια τους να βελτιώσουν την σχέση απόδοσης / τιμής, όσον αφορά έργα και υπηρεσίας, καθώς τα κονδύλια είναι περιορισμένα και η ζήτηση σχετικά αυξανόμενη. Σύμφωνα με την Pricewaterhouse Coopers (μελέτη 2007) την περίοδο 2004-2005 πραγματοποιήθηκαν 206 έργα με συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα. Από αυτά, μόνο τα 54 ανήκαν σε χώρες πέραν της Ευρωπαϊκής Ηπείρου, ποσοστό που αν και εμφανίζεται χαμηλό του αντιστοιχούν το 50% των χρηματοδοτήσεων που έγινε την ίδια χρονία, δίνοντας μας την αίσθηση ότι παρά το μικρότερο σχετικά μέγεθος των έργων οι χρηματοδοτήσεις κινούνται

³³ Mirjam Bult-Spiering & Geert Dewulf, *Strategic Issues in Public-Private Partnerships: An International Perspective*, Blackwell Publishing Ltd, 2006, σσ. 84-87.

σε παρόμοια επίπεδα στο σύνολο τους. Στην συνέχεια θα αναφερθούμε σε μερικές χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρώπη, αλλά παρουσιάζουν δραστηριότητες σχετικές με συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Ιαπωνία, το Μεξικό η Νότιος Αφρική, η Σιγκαπούρη και οι Η.Π.Α.

Η Αυστραλία έχει μακράν παράδοση στον τομέα των υποδομών, όπου πιο σημαντικά έργα είναι το Cross City Tunnel και το Lane Cove Tunnel στο Sydney , όπως επίσης και το Western Sydney Orbital. Επιπλέον, συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα έχουν χρησιμοποιηθεί για την δημιουργία Λιμανιών και Αεροδρομίων όπου η Αυστραλία μετρά αρκετά ολοκληρωμένα έργα. Αντίθετα, στον τομέα της Υγείας και της Εκπαίδευσης η Αυστραλία κάνει τα πρώτα βήματα, με αρκετές συμπράξεις εν ενεργεία αλλά όχι μεγάλο αριθμό ολοκληρωμένων έργων. Η Αυστραλία δεν διαθέτει νομικό πλαίσιο σχετικά με τις συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, και έτσι οι πολιτικές και οι οδηγίες δίνονται από την εκάστοτε κυβέρνηση των κρατιδίων. Σύμφωνα με δηλώσεις τις πολιτικής ηγεσίας, τα έργα που θα πραγματοποιηθούν τα επόμενα χρόνια προορίζονται για χρηματοδότηση και από τον ιδιωτικό τομέα, γεγονός που υπογραμμίζει την ζήτηση που υπάρχει για συμπράξεις στο μέλλον.

Ο Καναδάς, αν και παρουσιάζει ενθαρρυντικά μηνύματα σχετικά με τον αριθμό συμπράξεων τα τελευταία χρόνια, υπολείπεται της Αυστραλίας. Στον Καναδά, οι συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα των τελευταίων χρόνων περιορίζονται σε 3 περιφέρειες, αυτές των Alberta, Ontario και British Columbia. Πιο συγκεκριμένα, η Alberta παρουσιάζει τις λιγότερες συμπράξεις εκ των τριών, με μόλις δύο έργα, το “Edmonton Ring Road” και τον “Calgary Court House”. Στην περίπτωση του Ontario, η κυβέρνηση έχει δείξει αυξημένο ενδιαφέρον για τις συγχρηματοδοτήσεις έργων από τον Ιδιωτικό τομέα και έτσι έχει σχηματιστεί το “Ontario Infrastructure Projects Corporation” με σκοπό την καλύτερη καθοδήγηση αλλά και ομαλότερη μετάβαση των έργων προς το δημόσιο. Η British Columbia παρουσιάζει περισσότερες συμπράξεις σε σχέση με τη υπόλοιπη χώρα, αφού έχει ολοκληρώσει 8 έργα για το 2004 όπως το “Richmont Airport Vancouver Rapid Transit” και το “Sea to Sky Highway”.

Επιπλέον, παρόμοια με το Ontario, έχει δημιουργήσει το “Partnerships British Columbia” με στόχο την αύξηση των συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα όσον αφορά έργα υποδομής και υπηρεσιών.

Η Ιαπωνία παρουσιάζει αυξημένη χρήση συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα. Οι συμπράξεις αυτές δεν περιορίζονται σε τομείς, αλλά αντίθετα υπάρχουν συμπράξεις για όλους τους τομείς, από τον τομέα της υγείας, μέχρι την διαχείριση αποβλήτων. Η μακρά αυτή παράδοση στην Ιαπωνία βασίζεται εν μέρει και στην ύπαρξη ειδικής μονάδας, η οποία έχει σαν σκοπό την προώθηση και διαφήμιση των συμπράξεων. Οι συμπράξεις που παρουσιάζονται στην Ιαπωνική περίπτωση είναι τρεις, οι *B-O-T*, οι *joint-venture* και οι *leasing*, με την τελευταία να αποτελεί και την πιο κυρίαρχη.

Οι συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα είναι σχετικά νέα πρακτική για την χώρα του Μεξικού, καθώς μόλις το 2004 πραγματοποιήθηκε σύμπραξη επίσημα για πρώτη φορά. Η πρώτη αυτή απόπειρα περιλάμβανε την δημιουργία δύο αυτοκινητοδρόμων, ενός πανεπιστημίου και ενός νοσοκομείου. Η δημιουργία τεσσάρων νέων αυτοκινητόδρομων, μίας σιδηροδρομικής γραμμής, η πιθανή ένταξη άλλων τεσσάρων αυτοκινητοδρόμων στα προαναφερθέντα έργα αλλά και η δημιουργία κανονισμών σχετικά με συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα κάνει το μέλλον των συμπράξεων στο Μεξικό να φαντάζει ευοίωνο.

Η Σιγκαπούρη, παρόμοια με το Μεξικό, έχει και αυτή ξεκινήσει πρόσφατα τα πρώτες της απόπειρες στον τομέα των συμπράξεων. Το υπουργείο οικονομικών έχει παρουσιάσει μία σειρά από τομείς στους οποίους πιστεύει ότι έργα πρέπει να γίνονται με συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, όπως είναι η άθληση, η διαχείριση υδάτων, εκπαίδευση και άλλα. Σύμφωνα λοιπόν με το υπουργείο οικονομικών της Σιγκαπούρης, κάθε έργο που ξεπερνά τα 50εκατ. δολάρια θα πρέπει να ενταχθεί σε σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα. Τα δύο έργα που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα στην Σιγκαπούρη είναι το Hyflux Desalination Plant και το NEWater Ulu Pandan (έργα που αφορούν υδάτινα αποθέματα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο**«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»**

Στην Ελλάδα υπάρχει ήδη πλέον μια εμπειρία, σε μεγάλα έργα, με μορφή Σύμβασης Παραχώρησης πριν τη θέσπιση του Ν.3389/05. Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας και με ορίζοντα τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, πραγματοποιήθηκαν μεγάλα έργα υποδομής, για τα οποία λόγω του μεγάλου προϋπολογισμού, της σχεδόν ταυτόχρονης ανάγκης για χρηματοδότηση για όλα τα έργα και της ιδιαίτερης τεχνικής δυσκολίας (βλ. Γέφυρα Ρίου Αντιρρίου) επιλέχθηκε η μέθοδος της αυτοχρηματοδότησης-συγχρηματοδότησης με τη μορφή των Συμβάσεων Παραχώρησης. Η εμπειρία πλέον είναι υπαρκτή και περιλαμβάνει τόσον επιτυχείς όσο και μερικές μη επιτυχείς προσπάθειες.

Τέτοιες προσπάθειες είναι :

- Η ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου (Γέφυρα)
- Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»
- Ο Περιφερειακός Δακτύλιος Αττικής ή Αττική Οδός
- Η Δυτική Περιφερειακή Λεωφόρος Υμηττού
- Η ζεύξη του Μαλιακού (υποθαλάσσια σήραγγα), μη επιτυχής
- Μετρό Θεσσαλονίκης, μη επιτυχής

Συγκεκριμένα :

1. Με τον Ν.2395/1996 κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου η σύμβαση παραχώρησης δημόσιου έργου και δημόσιας υπηρεσίας για την ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου στην εταιρία «ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε»

2. Με τον Ν.2338/1995 κυρώθηκε η σύμβαση Ανάπτυξης του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας στα Σπάτα. Με την ανωτέρω σύμβαση ανάπτυξης του Αεροδρομίου χαρακτηρίζεται ως σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων στην εταιρία «Δ.Α.Α. Α.Ε» για την μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση, διοίκηση και ανάπτυξη του Αεροδρομίου για 30 χρόνια .

3. Με τον Ν.2445/1996 κυρώθηκε η σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Α.Ε «ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ» για την μελέτη, κατασκευή, αυτοχρηματοδότηση και

εκμετάλλευση της Λεωφόρου Ελευσίνας - Σταυρού - Σπάτων καθώς και της Δυτικής Περιφερειακής Υμηττού.

4.1 ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται περιληπτικά οι συμβάσεις των μεγάλων αυτοκινητοδρόμων που υλοποιούνται στην παρούσα φάση με τη μέθοδο της Σύμβασης Παραχώρησης. Περιγράφονται τα τεχνικά στοιχεία καθώς επίσης τα οικονομικά μεγέθη των συμβάσεων, η χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου σε αυτά και ο χρόνος αποπεράτωσης τους.

Βορειοδυτική Οδός Πελοποννήσου³⁴:

Η Βορειοδυτική Οδός Πελοποννήσου, όπως έχει ονομασθεί ο άξονας Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα, είναι ένα τεράστιο έργο και από πλευράς κόστους και από πλευράς δυσκολίας. Ο προϋπολογισμός του είναι μεγαλύτερος από τον προϋπολογισμό της Αττικής οδού και της γέφυρας Ρίου –Αντιρρίου μαζί.

Από τεχνικής πλευράς είναι ένα ιδιαίτερα απαιτητικό έργο συνολικού μήκους 365,4 χιλιομέτρων, εκ των οποίων τα 283,7 χλμ. θα κατασκευαστούν από την αρχή και τα υπόλοιπα 81,7 χλμ. θα βελτιωθούν και θα αναβαθμιστούν σε αυτοκινητόδρομους υπάρχοντα τμήματα της οδού.

Πάνω απ' όλα όμως, είναι ένα έργο στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της Πελοποννήσου, της Δυτικής Ελλάδας και της Ηπείρου, που το περίμενε ολόκληρη η Νοτιοδυτική Ελλάδα δεκαετίες τώρα.

Ανάδοχος του έργου είναι ο όμιλος «ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ» στον οποίο συμμετέχουν οι εταιρείες: VINCI S.A., ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ - ΤΕΒ Α.Ε., ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, J&P ΑΒΑΞ Α.Ε., HOCHTIEF Projektentwicklung GMBH, ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ. Ως Ανεξάρτητος Μηχανικός του Έργου έχει οριστεί η εταιρεία SETEC TPI S.A.

³⁴ Βλ. αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου: *Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα και ρύθμιση συναφών θεμάτων.*

Το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται στα 2,8 δισ. ευρώ. Η χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου είναι 550 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 20% του συνολικού κόστους, εκ των οποίων τα μισά θα προέλθουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το έργο, μετά την κύρωση της σύμβασης στη Βουλή, άρχισε να κατασκευάζεται στα μέσα του 2008.

Επισημαίνεται ότι υπογράφηκαν μεταξύ του παραχωρησιούχου και τραπεζών 70 δανειακές συμβάσεις. Αυτό σημαίνει ότι είναι εξασφαλισμένη από σήμερα η χρηματοδότηση του έργου. Και μάλιστα, σημειώνεται ότι δεν θα υπάρξει εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε στα έργα που κατασκευάστηκαν παλαιότερα με συμβάσεις παραχώρησης.

Στις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου περιλαμβάνονται και η λειτουργία και συντήρηση των δρόμων της παραχώρησης, έναντι είσπραξης διοδίων. Και σε αυτό το έργο θα ισχύσει το σύστημα της χρέωσης ανάλογα με την διανυομένη απόσταση με το κόστος ανά χλμ. να ανέρχεται σε 0,04 ευρώ.

Η σύμβαση έχει διάρκεια 30 χρόνια και η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής των έργων που περιλαμβάνονται στην σύμβαση παραχώρησης είναι 70 μήνες.

Παράλληλα, όμως, προβλέπονται οι ακόλουθες αποκλειστικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση τμημάτων του έργου:

Εντός 42 μηνών: ολοκληρώνεται το τμήμα Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος και η αναβάθμιση του Τμήματος Ελευσίνα – Κόρινθος

Το υπόλοιπο τμήμα Πύργος – Τσακώνα μήκους 90 χλμ. θα περαιωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία των 70 μηνών.

Ανατολική Οδός Πελοποννήσου³⁵

Η Ανατολική Οδός Πελοποννήσου (οδικό άξονα Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Λεύκτρο- Σπάρτη) ως έργο παραχώρησης έχει συνολικό μήκος 205 χλμ. με 26 ανισόπεδους κόμβους και περιλαμβάνει :

- α) τον αυτοκινητόδρομο Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα 158 χλμ.
- β) τον αυτοκινητόδρομο Λεύκτρο - Σπάρτη 47 χλμ

Για το διαγωνισμό, είχαν προεπιλεγεί 3 όμιλοι οι οποίοι εκλήθησαν να καταθέσουν προσφορές. Τελικά κατάθεσαν προσφορές οι 2 όμιλοι: ο όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ και ο όμιλος ΜΩΡΕΑΣ.

Βάσει των προσφορών, ανάδοχος του έργου, με την πλέον συμφέρουσα για το ελληνικό δημόσιο οικονομική προσφορά, αναδείχθηκε ο Όμιλος ΜΩΡΕΑΣ στον οποίο συμμετέχουν οι εταιρείες : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε., IMPREGILO SpA., ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. με Ανεξάρτητο Μηχανικό του Έργου την εταιρεία FABER MAUNSELL Ltd

Βάσει της προσφοράς του αναδόχου το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται σε 1,044 δις ευρώ. Η χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου είναι 330 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα μισά θα προέλθουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου περιλαμβάνονται και η λειτουργία και συντήρηση των παραπάνω δρόμων, έναντι είσπραξης διοδίων.

Η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής των έργων που περιλαμβάνονται στην σύμβαση παραχώρησης είναι 54 μήνες (στοιχείο της προσφοράς).

Παράλληλα, όμως, προβλέπονται ενδιάμεσες αποκλειστικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση τμημάτων του έργου ως ακολούθως :

- Πρώτη προθεσμία 24 μηνών, από την έναρξη της παραχώρησης, πρώτον για την ολοκλήρωση ανακατασκευής και βελτίωσης του τμήματος Κόρινθος

³⁵ Βλ. αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου: *Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος- Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη και ρύθμιση συναφών θεμάτων.*

- Τρίπολη και δεύτερον για την κατασκευή του νέου κλάδου της σήραγγας Αρτεμισίου και την κατασκευή του τμήματος Τρίπολη Αθήναιο
- Δεύτερη προθεσμία 40 μηνών, από την έναρξη της παραχώρησης, για την κατασκευή του τμήματος Τσακώνα – Καλαμάτα
- Τρίτη προθεσμία 54 μηνών για την ολοκλήρωση του έργου και κατασκευή και του τμήματος Λεύκτρο- Σπάρτη.

Το έργο άρχισε να κατασκευάζεται τον Μάιο του 2007.

Ιονία Οδός³⁶

Βάσει της προσφοράς του αναδόχου, το κατασκευαστικό κόστος του έργου, σε τρέχουσες τιμές, ανέρχεται σε 1,075 δις ευρώ και το συνολικό κόστος στα 1,392 δις ευρώ. Στο συνολικό κόστος περιλαμβάνονται επιπλέον οι τόκοι κατασκευαστικής περιόδου, το κόστος λειτουργίας κατά την κατασκευή κ.α. Η χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου είναι 330 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα μισά θα προέλθουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου:

Η Ιόνια Οδός ως έργο παραχώρησης έχει μήκος 382 χλμ., με 42 ανισόπεδους κόμβους και περιλαμβάνει:

- α) τον αυτοκινητόδρομο «Ιόνια Οδός» μήκους περίπου 196 χλμ. από Αντίρριο έως Ιωάννινα (Ανισόπεδος Κόμβος με Εγνατία Οδό).
- β) τμήμα του αυτοκινητόδρομο ΠΑ.ΘΕ μήκους περίπου 175 χλμ. από τον Ανισόπεδο Κόμβο Μεταμόρφωσης έως τη Σκάρφεια.
- γ) τον συνδετήριο κλάδο του ΠΑ.ΘΕ Σχηματάρι–Χαλκίδα μήκους 11 χλμ.

Στις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου περιλαμβάνονται και η λειτουργία και συντήρηση των παραπάνω δρόμων, έναντι είσπραξης διοδίων.

³⁶ Βλ. αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου: *Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Ιονία Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ μεταμόρφωσης)- Μαλιακός (Σκαρφεία) και Συνδετηρίου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι-Χαλκίδα και ρύθμιση συναφών θεμάτων.*

Η σύμβαση έχει διάρκεια 30 χρόνια και η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής των έργων που περιλαμβάνονται στην σύμβαση παραχώρησης είναι 72 μήνες.

Παράλληλα, όμως, προβλέπονται αποκλειστικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση τμημάτων του έργου ως ακολούθως :

- Πρώτη προθεσμία είκοσι (20) μηνών, από την έναρξη της παραχώρησης, για την ολοκλήρωση των εργασιών στο τμήμα Μεταμόρφωση – Αγ. Κωνσταντίνος της ΠΑΘΕ
- Δεύτερη προθεσμία τριάντα δύο (32) μηνών, από την έναρξη της παραχώρησης, για την ολοκλήρωση των κατασκευών στα τμήματα της ΠΑΘΕ : τμήμα Υλίκης, τμήμα Ριτσώνα – Θήβα και στον ανισόπεδο κόμβο Βαρυμπόμπης. Επίσης προθεσμία 32 μηνών προβλέπεται και για την ολοκλήρωση του ημιτελούς τμήματος της Παράκαμψης Αγρινίου.
- Τρίτη Προθεσμία: σαράντα (40) μηνών (στοιχείο της προσφοράς), από την έναρξη της παραχώρησης, για την ολοκλήρωση τμήματος Αντίρριο – Αγρίνιο.

Για το διαγωνισμό, είχαν προεπιλεγεί 4 όμιλοι οι οποίοι εκλήθησαν να καταθέσουν προσφορές. Τελικά κατάθεσαν προσφορές οι 2 όμιλοι: ο όμιλος ΑΙΑΣ και ο όμιλος Hellenic Autopistas.

Στον Όμιλο ΑΙΑΣ συμμετέχουν οι εταιρείες : VINCI S.A., J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε., ΕΤΕΘ Α.Ε., κ.α.

Στον Όμιλο Hellenic Autopistas συμμετέχουν οι εταιρείες : CINTRA S.A., ΓΕΚ ΑΕ, DRAGADOS S.A., ΤΕΡΝΑ Α.Ε., κ.α.

Σημειώνεται ότι είχαν κληθεί επίσης οι όμιλοι BOUYGUES TP – ASF – ALTE – ARCHIRODON N.V. και ΕΡΜΗΣ (στον οποίον συμμετείχαν οι εταιρείες Hochtief, Bilfinger, Strabag AG, ΑΕΓΕΚ, Αθηνά κ.α.) οι οποίοι τελικά δεν κατέθεσαν προσφορές.

Βάσει των προσφορών, ανάδοχος του έργου, με την πλέον συμφέρουσα για το ελληνικό δημόσιο οικονομική προσφορά και ύστερα από την εφαρμογή ενός αλγορίθμου αξιολόγησης αναδείχθηκε ο Όμιλος Hellenic Autopistas με

Ανεξάρτητο Μηχανικό του Έργου την κοινοπραξία των εταιρειών Scott Wilson Ltd. και ΟΜΕΚ Σύμβουλοι Μηχανικού Α.Ε.

Οι εργασίες του έργου ξεκίνησαν τον Δεκέμβριο του 2008.

Οδικός Άξονας Κεντρικής Ελλάδας (E-65)³⁷

Ο Οδικός Άξονας Κεντρικής Ελλάδος (E-65) θα είναι ένας σύγχρονος κλειστός αυτοκινητόδρομος ευρωπαϊκών προδιαγραφών, με συνολικό μήκος 232 χλμ. Η Σύμβαση Παραχώρησης του έργου περιλαμβάνει :

- την κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του άξονα Σκάρφεια (ΠΑΘΕ) – Παναγιά (Εγνατία), μήκους 175 χλμ., που θα κατασκευαστεί εξ ολοκλήρου από την αρχή, σε εντελώς νέα χάραξη
- και τη διαχείριση και συντήρηση του τμήματος από τη Σκάρφεια έως τις Ράχες Φθιώτιδας του ΠΑΘΕ, μήκους 57 χλμ.

Ανάδοχος του Οδικού Άξονα Κεντρικής Ελλάδας (E-65) αναδείχθηκε ο όμιλος Hellenic Autoristas στον οποίο μετέχουν, οι εταιρείες CINTRA S.A., DRAGADOS S.A., ΓΕΚ Α.Ε. και ΤΕΡΝΑ Α.Ε. κ.α με Ανεξάρτητο Μηχανικό του Έργου την κοινοπραξία των εταιρειών Scott Wilson Ltd. και ΟΜΕΚ Σύμβουλοι Μηχανικού Α.Ε.

Βάσει της προσφοράς του αναδόχου, το συνολικό κόστος του έργου, σε τρέχουσες τιμές, ανέρχεται σε 1,6 δισ. ευρώ. Η χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου είναι 500 εκατομμύρια ευρώ σε τρέχουσες τιμές, εκ των οποίων τα μισά θα προέλθουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε παρούσα αξία η χρηματοδοτική συμβολή ανέρχεται σε 300 εκατομμύρια ευρώ.

Εντός αποκλειστικής προθεσμίας 24 μηνών ο Παραχωρησιούχος οφείλει να έχει ολοκληρώσει το τμήμα από ΠΑΘΕ μέχρι την σύνδεση με την Εθνική Οδό Λαμία – Καρπενήσι ενώ σε προθεσμία 45 μηνών το τμήμα Τρίκαλα-Καλαμπάκα- Εγνατία. Η προθεσμία περαίωσης για το σύνολο του έργου είναι εξήντα έξι (66) μήνες.

³⁷ Βλ. αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου: *Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος (E-65) και ρύθμιση συναφών θεμάτων.*

Οι κατασκευαστικές εργασίες ξεκίνησαν τον Απρίλιο του 2008.

4.2 Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ ΤΟΥ Ν.3389/05 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ³⁸

Μέχρι σήμερα (9/2008), έχουν εγκριθεί έργα Σ.Δ.Ι.Τ. του Ν.3389/05, συνολικού προϋπολογισμού 5,7 δισ. Ευρώ (βλ. *Παράρτημα Β, Πίνακα 4.1*). Για αυτά έχει ανακοινωθεί και το "ημερολόγιο" των διαγωνισμών που θα διεξαχθούν τόσο για την εξεύρεση των συμβούλων, όσο και για την οριστικοποίηση των κοινοπραξιών που θα αναλάβουν τη δημιουργία τους. Από αυτά, έργα ύψους 1,5 δισεκατομμυρίων Ευρώ έχουν ήδη δημοπρατηθεί. Σταδιακά και εντός της προσεχούς διετίας και τα υπόλοιπα έργα, που έχουν εγκριθεί από την κυβέρνηση, πρόκειται να λάβουν το δρόμο των προκηρύξεων.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ειδικής γραμματείας ΣΔΙΤ, από την προκήρυξη του διαγωνισμού μέχρι την υπογραφή της σύμβασης και την εγκατάσταση του αναδόχου θα μεσολαβήσει, στην καλύτερη περίπτωση, διάστημα 9 έως 12 μηνών. Από το σημείο αυτό και ύστερα, η διεθνής εμπειρία έχει δείξει, ότι τα συγκεκριμένα έργα κατασκευάζονται ταχύτατα, αφού ο ανάδοχος αρχίζει να πληρώνεται από τη στιγμή που η υποδομή θα είναι διαθέσιμη προς χρήση.

Η πρώτη ανακήρυξη προσωρινού αναδόχου για έργο Σ.Δ.Ι.Τ. του Ν.3389/05 πραγματοποιήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, το Σεπτέμβριο του 2008. Συγκεκριμένα στις 2 Σεπτεμβρίου 2008, έγινε η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των πέντε (5) υποψήφιων σχημάτων που συμμετέχουν στο διαγωνισμό του πρώτου, *μη ανταποδοτικού* έργου ΣΔΙΤ «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση και Τεχνική Διαχείριση Κτιριακών και Λοιπών Εγκαταστάσεων για τη Στέγαση Έξι (6) Υπηρεσιών και Ενός (1) Σταθμού του Πυροσβεστικού Σώματος με ΣΔΙΤ» .

Στο διαγωνισμό συμμετείχαν οι παρακάτω υποψήφιοι:

- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.

³⁸ μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *ό.π.*, σσ. 18-21.

^{38α} Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ. (<http://www.sdit.mnec.gr/el/>)

- ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. - VINCI CONCESSIONS S.A
- J & P ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
- ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ INNISFREE MANAGEMENT LIMITED - ΕΔΡΑΣΗ Χ.ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΕΛΕΡΓΟ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. - ΕΡΕΤΒΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. - ΚΛΕΑΡΧΟΣ Γ. ΡΟΥΤΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ - ΝΟΣΤΟΣ Α.Ε. ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Μετά τον έλεγχο των προσφορών, προσωρινός Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης ανακηρύχθηκε η ένωση εταιρειών «ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - Κ.ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.», η οικονομική προσφορά της οποίας ανέρχεται σε 27,5 εκ. Ευρώ, σε καθαρή παρούσα αξία.

Η σύμπραξη αυτή είναι η πρώτη για την οποία ανακηρύσσεται προσωρινός Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης, σε πλήρη συμφωνία με το χρονοδιάγραμμα που είχε τεθεί από την ΚΕΔ και την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ. Μέσα στο 2008 προβλέπεται να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες υπογραφής της Σύμβασης Σύμπραξης και να ξεκινήσει η υλοποίηση του έργου.

Η σύμπραξη θα καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες έξι (6) Πυροσβεστικών Υπηρεσιών (Αλεξανδρούπολης, Βέροιας, Λευκάδας, Γιαννιτσών, Καλαβρύτων κι Γαργαλιάνων) και του Πυροσβεστικού Σταθμού Θεσσαλονίκης, που σήμερα στεγάζονται σε μισθωμένα κτίρια, τα οποία κρίνονται ανεπαρκή για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος.

Η σύμπραξη εντάσσεται στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Πυροσβεστικού Σώματος, την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του και τη μείωση του χρονικού ορίζοντα υλοποίησης του στεγαστικού του προγράμματος. Η διάρκεια της σύμπραξης είναι 25 έτη, στην οποία θα γίνει και η αποπληρωμή του έργου από το Δημόσιο. Σκοπός της είναι

και η καλύτερη διαχείριση και συντήρηση των υποδομών, που θα κατασκευασθούν, μέσω προκαθορισμένου μηχανισμού πληρωμών και προδιαγραφών αποτελέσματος. Η τήρηση των προδιαγραφών λειτουργίας, συντήρησης και διαθεσιμότητας των κτιριακών υποδομών θα αποτελεί βασικό παράγοντα καθορισμού της αμοιβής του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης.

Εκτιμήσεις της ειδικής γραμματείας ΣΔΙΤ αναφέρουν ότι οι πρώτες κατασκευαστικές εργασίες για τέσσερα τουλάχιστον έργα μπορούν να ξεκινήσουν στις αρχές του 2009.

Πέραν των ήδη εγκεκριμένων έργων, εξετάζεται η ένταξη και νέων έργων τα οποία θα έχουν και ανταποδοτικό χαρακτήρα δηλαδή μέρος του κόστους θα καλυφθεί από τους ιδιώτες που θα πληρώνουν για τη χρήση τους. Πρόκειται για ένα έργο που προβλέπει την κατασκευή κέντρου διαχείρισης απορριμμάτων στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας και για ένα ακόμη έργο που προβλέπει την κατασκευή μονάδας βιολογικού καθαρισμού στη Ραφήνα (μέρος του κόστους ή όλο το κόστος θα καλυφθεί από τις πληρωμές των δημοτών που θα κάνουν χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας).

Αρμόδιοι φορείς, κυρίως ΟΤΑ, έχουν υποβάλλει προτάσεις για τη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για τη διαχείριση απορριμμάτων, με κάλυψη του κόστους μέσω των τελών που καταβάλλουν οι δημότες. Μέχρι στιγμής τα εγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ είναι μη ανταποδοτικά, δηλαδή αποπληρώνονται σταδιακά από το Δημόσιο χωρίς να επιβαρύνεται ο τελικός χρήστης.

Η επιλογή του σχήματος ΣΔΙΤ που θα ακολουθηθεί εξαρτάται τόσο από τη φύση του υπό υλοποίηση έργου ή υπηρεσίας, όσο και από την απόφαση των ίδιων των φορέων του Δημοσίου για το μέγεθος της εμπλοκής των ιδιωτών σε αυτή. Σε κάθε περίπτωση όμως η απόφαση για την εμπλοκή αυτή θα πρέπει να σχετίζεται με τη βέλτιστη κατανομή σε Δημόσιο και ιδιώτες κάθε είδους κινδύνου που σχετίζεται με την υλοποίηση της σύμπραξης. Η ανάληψή τους από το μέρος εκείνο που είναι σε θέση να τους διαχειριστεί καλύτερα αποτελεί το κομβικό σημείο επιτυχίας μίας σύμπραξης.

4.3 ΣΔΙΤ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ³⁹

Όπως έχουμε διαπιστώσει, οι ΣΔΙΤ απολαμβάνουν τελευταία μια συνεχώς διευρυνόμενη εφαρμογή στην ευρωπαϊκή αγορά, περιλαμβανομένων και των νέων χωρών-μελών της Ε.Ε. Μία από τις εφαρμογές τους αφορά μορφές συνεργασίας ιδιωτών επενδυτών με τις δημόσιες αρχές, στις οποίες ανήκουν και οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε να εξασφαλιστεί κάποιο μέρος ή το σύνολο της χρηματοδότησης για την κατασκευή, ανακαίνιση, διαχείριση, συντήρηση μιας υποδομής και την παροχή μιας υπηρεσίας σε διάφορους τομείς.

Οι δυνατότητες εφαρμογής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν αφορούν απαραίτητα την υλοποίηση των λεγομένων μεγάλων έργων υποδομής, αλλά περισσότερο την ανάπτυξη συνεργιών για την παροχή υπηρεσιών τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα σε κλάδους όπου είτε παρουσιάζεται υστέρηση τεχνογνωσίας ή διαθέσιμων πόρων είτε αναμένεται μεγαλύτερη εν τέλει ανταποδοτικότητα και για τον ίδιο τον ΟΤΑ. Η κατασκευή και λειτουργία ενός δημοτικού χώρου στάθμευσης μπορεί π.χ. να αποτελέσει αντικείμενο ΣΔΙΤ εξίσου με τη μηχανοργάνωση μιας δημόσιας υπηρεσίας, ή τη διαχείριση δικτύων κοινής ωφελείας.

Οι ΟΤΑ διαθέτουν εξ ορισμού μεγαλύτερη ευελιξία διοίκησης, συνεπώς, με την απαιτούμενη πολιτική βούληση και τον κατάλληλο συντονισμό, έχουν τη δυνατότητα υπέρβασης γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, καθώς και εφαρμογής τεχνολογικών, διοικητικών ή άλλων καινοτομιών για την υλοποίηση ΣΔΙΤ. Η πιθανή συμμετοχή δε μελών των τοπικών κοινωνιών στις διαδικασίες που σχετίζονται με μια ΣΔΙΤ, είτε από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής, είτε του επενδυτή, είτε χρηματοδοτικών ή άλλων ιδρυμάτων, αποτελεί σημαντικό κριτήριο για την υιοθέτηση της μεθόδου και μπορεί να εξασφαλίσει την υψηλότερη κοινωνικοοικονομική αποδοτικότητα των συμπράξεων αυτών.

Οι ΣΔΙΤ μπορούν να εφαρμοστούν σε ένα ευρύ φάσμα δράσεων, που αφορούν στη μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία των έργων και των υπηρεσιών αλλά και στην αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας.

³⁹ μελέτη Ε.Μ.Π., Καλογήρου Ι. κ.α., *ό.π.*, σσ. 21-26.

Τα οφέλη που προκύπτουν για τους ΟΤΑ είναι σημαντικά και αναφέρονται στη συνέχεια:

- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εξασφαλίζει την πρόσβασή της σε ένα φάσμα ειδικοτήτων του ιδιωτικού τομέα που της επιτρέπει να παρέχει αποτελεσματικότερες και λιγότερο δαπανηρές υπηρεσίες. (την έγκαιρη και αποτελεσματική ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων, τον έλεγχο και το περιορισμό του κόστους τους, την αποτελεσματική εποπτεία της εκτέλεσης των έργων).
- Ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει μία σειρά από κινδύνους, τους οποίους στο πλαίσιο μιας παραδοσιακής δημόσιας σύμβασης θα τους ανέλαμβανε αποκλειστικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Η αποφυγή της επιβάρυνσης του δημοτικού χρέους και κατά συνέπεια των δημοτών.
- Η μετάγχιση της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας των ιδιωτικών φορέων με την ταυτόχρονη αξιοποίηση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων των ΟΤΑ
- Η βελτίωση της ποιότητας υλοποίησης και της μεταγενέστερης διαχείρισης των έργων
- Η καλύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της περιουσίας τους, η οποία συχνά παραμένει ανεκμετάλλευτη, ελλείπει πόρων και τεχνογνωσίας.
- Η ταχύτερη ολοκλήρωση και απόδοση των έργων σε κοινή χρήση.
- Η απελευθέρωση πόρων για άλλα έργα και υπηρεσίες που δεν προσφέρονται για συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα.

Η κινητικότητα για τις ΣΔΙΤ στην Αυτοδιοίκηση αποτυπώνεται κυρίως από το Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», το οποίο χρηματοδοτεί κατά κύριο λόγο την προσυμβατική διαδικασία των ΟΤΑ με τον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή τις προκαταρκτικές μελέτες που αφορούν στην σκοπιμότητα χρήσης της συγκεκριμένης μεθόδου κατασκευής έργων ή παροχής υπηρεσιών, στα έξοδα της

διαγωνιστικής διαδικασίας, στις διαδικασίες επιλογής ιδιωτών-επενδυτών, καθώς και στις διαδικασίες κατάρτισης συμβάσεων.

Στόχος των έργων προσυμβατικής διαδικασίας που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» είναι να προετοιμαστούν οι ΟΤΑ, αλλά να ενεργοποιηθούν και οι τοπικές κοινωνίες στην κατεύθυνση των έργων ΣΔΙΤ. Στην κατεύθυνση αυτή και στο βαθμό που η αξιολόγηση της Α' Φάσης καταδείξει στην αναθέτουσα αρχή ότι η αγορά ανταποκρίνεται στο αντικείμενο της Σ.Δ.Ι.Τ. και υπάρχουν τα εχέγγυα βιωσιμότητας, τότε μπορεί να ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία του ν.3389/2005 για την υπαγωγή και χρηματοδότηση της προσυμβατικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», κατηγορίες έργων/υπηρεσιών προς υλοποίηση με ΣΔΙΤ μπορούν να αποτελέσουν:

Υποπρόγραμμα 1: «Οργάνωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών των ΟΤΑ»: μηχανοργάνωση ΟΤΑ, εφαρμογή τεχνολογιών πληροφορικής

Υποπρόγραμμα 2: «Ανάπτυξη της υπαίθρου, προώθηση της εταιρικής σχέσης πόλης και υπαίθρου και προστασία περιβάλλοντος»: Συγκοινωνιακά έργα, ύδρευση – αποχέτευση – επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση απορριμμάτων, εγγειοβελτιωτικά – αντιπλημμυρικά έργα, απαλλοτριώσεις ακινήτων, τεχνικός και μηχανολογικός εξοπλισμός ΟΤΑ κ.α.

Υποπρόγραμμα 3: «Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες»: έργα σε υγεία – κοινωνική πρόνοια, αθλητικά έργα, έργα και υπηρεσίες στο χώρο του πολιτισμού.

Από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον **Πίνακα 4.2** (βλ. Παράρτημα Β), όπου φαίνονται οι ενταγμένες στο «Θησέα» προτάσεις ανά Περιφέρεια και ανά νομό, γίνεται σαφές ότι οι Περιφέρειες της Αττικής, της Θεσσαλίας, της Ανατολικής και της Δυτικής Μακεδονίας και Θράκης είναι αυτές που έχουν κινητοποιηθεί περισσότερο. Κάποιες άλλες, όπως αυτές της Ηπείρου, της Κρήτης και της Δυτικής Μακεδονίας έχουν ελάχιστη παρουσία, ενώ υπάρχουν 9 νομοί χωρίς καμία ενταγμένη πρόταση και 16 νομοί με μόλις μια πρόταση.

Υπολογίζεται ότι από την πρόσληψη συμβούλου μέχρι την ωρίμανση – υλοποίηση ενός έργου θα απαιτηθούν 12-26 μήνες, ωστόσο δεν υπάρχει σαφής εικόνα για τον μέχρι σήμερα αριθμό των προκυρήξεων που έχουν γίνει σε ενταγμένα έργα. Επιπλέον, τα χαρακτηριστικά των μέχρι τώρα ενταγμένων στον ΘΗΣΕΑ έργων Ο.Τ.Α. υποδεικνύουν αφενός τη στενότητα πόρων της Αυτοδιοίκησης και την αναζήτηση διεξόδου στις ΣΔΙΤ, αφετέρου την ανάγκη σύγχρονου και ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπική κλίμακα, ώστε η επιλογή της σύμπραξης με τον ιδιωτικό τομέα να είναι εφικτή και αποδοτική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°**«ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»****5.1 ΣΥΝΟΨΗ**

Οι Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα είναι έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας, των δημόσιων φορέων με τους ιδιωτικούς φορείς για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που αποσκοπούν στην ενόλω ή εν μέρει χρηματοδότηση από το ιδιωτικό κεφάλαιο. Εξ' αρχής πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι συμπράξεις συμπληρώνουν μεν το πλαίσιο των έργων με συμβάσεις παραχώρησης, δεν είναι όμως κλασσικά δημόσια έργα και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως τέτοια. Για να συμβληθεί ο ιδιώτης επιχειρηματίας πρέπει να είναι βέβαιος για την οικονομική αποδοτικότητα του έργου, ενώ το Δημόσιο για την προσφορά του έργου στο κοινωνικό σύνολο.

Ο θεσμός των ΣΔΙΤ είναι γνωστός, υπό ποικίλες εκφάνσεις, σε όλο το χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στην Αγγλία, αλλά και σε άλλες χώρες και ηπείρους όπως ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδάς, Ιαπωνία, όπου είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες. Δημοσιονομικά ελλείμματα, έλλειψη καινοτομίας και εξειδικευμένης τεχνογνωσίας, είναι λίγα μόνο από τα κενά που καλείται να εξομαλύνει μια ιδιωτική επένδυση, μέσω σύμπραξης. Στα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν κοινή νομοθεσία δεν υφίσταται, καθώς κάθε χώρα ανάλογα με τις απαιτήσεις τις και τις θεσμικές της ιδιαιτερότητες αντιλαμβάνεται διαφορετικά την ανάπτυξη των ΣΔΙΤ, θέτοντας τις δικές της νομοθετικές ρυθμίσεις.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των ΣΔΙΤ που αποτυπώνονται είναι:

- 1) η μεγάλη διάρκεια της σχέσης μεταξύ των εταίρων
- 2) η χρηματοδότηση του σχεδίου, εν όλω ή εν μέρει από ιδιωτικά κεφάλαια, (ιδία και δανειακά), χωρίς να αποκλείεται η μερική δημόσια χρηματοδότηση
- 3) η μέθοδος αποπληρωμής του συμβατικού ανταλλάγματος, που γίνεται είτε με την καταβολή ανταποδοτικών τελών από τους τελικούς χρήστες,

είτε δια τμηματικής εξόφλησης της αμοιβής του ιδιώτη από το Δημόσιο εταίρο/χρήστη του έργου ή της υπηρεσίας μέσω περιοδικών πληρωμών

- 4) ο πολύπλοκος επιμερισμός κινδύνων του έργου μεταξύ των δύο εταίρων, ανάλογα την ικανότητα διαχείρισής τους από αυτούς.

Ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας συνεργάζονται σε διάφορους τομείς, όπως αυτούς των μεταφορών, των κτιριακών υποδομών, της παιδείας, της διαχείρισης των αποβλήτων κ.α. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ΣΔΙΤ συμβάλλουν στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη και των διευρωπαϊκών δικτύων και γενικότερα των υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

Οι Σ.Δ.Ι.Τ. παρέχουν τη δυνατότητα για ταχεία, παράλληλη υλοποίηση πολλών υποδομών σε συνδυασμό με την μετάθεση της υποχρέωσης τμηματικής εξόφλησης του κόστους απόκτησης τους στο μέλλον. Επίσης, επιτρέπουν να επιτευχθούν οικονομίες επειδή ενσωματώνουν όλες τις φάσεις ενός σχεδίου, από την μελέτη έως την εκμετάλλευση του. Κατά τον τρόπο αυτό οι ΣΔΙΤ επιτυγχάνουν συχνά, αν όχι σε όλες τις περιπτώσεις, καλύτερο λόγο τιμής / απόδοσης (value for money / VFM) και υλοποίηση έργων υποδομής σε σχέση με κλασσικές μορφές δημοσίων συμβάσεων. Η αλματώδης αυτή ανάπτυξη των ΣΔΙΤ σχετίζεται με την γενικότερη μετεξέλιξη του ρόλου του κράτους, ο οποίος μεταπίπτει προοδευτικά από αυτόν του άμεσου διαχειριστή σ' αυτόν του οργανωτή, ρυθμιστή και ελεγκτή της οικονομικής δραστηριότητας.

5.2 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΝΟΜΟΥ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η θέσπιση του Ν.3389/05 αποτελεί κατ' αρχήν μία προσπάθεια δημιουργίας ειδικού θεσμικού πλαισίου για την ρύθμιση της εκτέλεσης έργων και υπηρεσιών με σύμπραξη του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

Από τα βασικά πλεονεκτήματα του νόμου είναι ότι :

- 1) Θεσπίζεται συγκεκριμένος μηχανισμός υλοποίησης των ΣΔΙΤ με τη σύσταση συλλογικού κυβερνητικού οργάνου (Διυπουργική Επιτροπή) που θα εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική και θα λαμβάνει κάθε σχετική απόφαση και με τη σύσταση ειδικής διοικητικής υπηρεσίας (Ειδικής Γραμματείας) που θα έχει την ευθύνη της υποστήριξης των εμπλεκόμενων κάθε φορά Δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων κατά την ανάθεση και υλοποίηση των Συμβάσεων Σύμπραξης.
- 2) Έχουν ενσωματωθεί οι βασικές αρχές που προβλέπουν οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες και οι οποίες διέπουν την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το κοινοτικό και το εσωτερικό δίκαιο (ίση μεταχείριση, διαφάνεια, αναλογικότητα, προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, προστασία του δημόσιου συμφέροντος, των δικαιωμάτων των ιδιωτών, προστασία του περιβάλλοντος), με αποτέλεσμα αυτές να εφαρμόζονται πλέον δυνάμει του νόμου, σε όλους τους διαγωνισμούς για σύναψη ΣΔΙΤ. Περιέχονται δε σαφείς και αναλυτικές διατάξεις ως προς τη διαδικασία ανάθεσης.
- 3) Περιελήφθηκε μεταξύ των τρόπων ανάθεσης η διαδικασία του Ανταγωνιστικού διαλόγου, μια διαδικασία ανάθεσης ευέλικτη και αποτελεσματική που ενδέχεται να επιτρέψει στους Δημοσίους Φορείς να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τις Συμβάσεις Σύμπραξης μέσω της δημιουργίας συνθηκών υγιούς και έντονου ανταγωνισμού.

- 4) Παρέχονται τόσο στους δημόσιους όσο και στους ιδιωτικούς φορείς σημαντικά κίνητρα, ώστε να προσφεύγουν στη μέθοδο των συμπράξεων για την εκτέλεση των έργων και υπηρεσιών.
- 5) Περιέχονται διατάξεις που υποχρεώνουν τις δημόσιες υπηρεσίες να συνδράμουν στην υλοποίηση των ΣΔΙΤ (έκδοση αδειών, αρχαιολογικά ευρήματα, απαλλοτριώσεις) προκειμένου να μην σημειώνονται οι καθυστερήσεις που συναντούμε, ιδίως στα έργα κατά τον κλασικό τρόπο εκτέλεσης τους.

Αν και η πρώτη ΣΔΙΤ εγκρίθηκε μόλις τον Σεπτέμβριο του 2008 και πριν την λειτουργία συγκεκριμένων συμβάσεων δεν είναι εύκολο να εντοπισθούν τα μειονεκτήματα του νομοθετικού πλαισίου, ωστόσο, ορισμένα κενά και μειονεκτήματα του νόμου μπορούν να εντοπισθούν πριν την εφαρμογή του:

Ενώ ο νόμος περιέχει αναλυτικότερες διατάξεις για θέματα ελάσσοнос σημασίας όπως η στελέχωση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, η πρόσληψη προσωπικού από αυτήν, οι αμοιβές αυτού, κ.λπ., μεταβιβάζει τη ρύθμιση ουσιαστών ζητημάτων που αφορούν την εκτέλεση των συμβάσεων όπως: οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταγγελίας, τα ελαττώματα, οι καθυστερήσεις, ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης, οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου, η παραλαβή, η συντήρηση, κ.α., στην εκάστοτε Σύμβαση Σύμπραξης

Ο νόμος δηλαδή δεν ρυθμίζει την ίδια τη λειτουργία της σύμβασης ούτε προσδιορίζει τις εκατέρωθεν υποχρεώσεις των μερών, αλλά προβλέπει ότι όλα αυτά θα καθορίζονται κάθε φορά από την Προκήρυξη και τη σύμβαση.

Ως τρόπος επίλυσης των διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων έχει επιλεγεί η διαιτησία, με σκοπό την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της ταχύτητας έκδοσης της απόφασης σε σχέση με την τακτική δικαιοσύνη και της τοποθέτησης εξειδικευμένων διαιτητών, όπως προαναφέρθηκε. Ωστόσο, σημαντική ιδιαιτερότητα αποτελεί το γεγονός ότι οι κανόνες διεξαγωγής της διαιτησίας (ορισμός διαιτητών, εφαρμοστέοι κανόνες, έδρα διαιτητικού

δικαστηρίου, αμοιβές διαιτητών, γλώσσα διεξαγωγής της διαιτησίας), θα ορίζονται στην εκάστοτε Σύμβαση Σύμπραξης, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου. Λαμβάνοντας υπόψη και το ότι προβλέπεται το αμετάκλητο και μη προσβλητό των διαιτητικών αποφάσεων, τα παραπάνω μπορεί να δημιουργήσουν ανασφάλεια δικαίου.

Είναι επομένως σαφές πως δε θα είναι λίγα τα νομικά προβλήματα που θα ανακύψουν ιδίως κατά την επίλυση των διαφωνιών από τις συμβάσεις Σ.Δ.Ι.Τ.

Θα μπορούσε να υποστηριχθεί η άποψη, ότι όλη η εκτέλεση των ΣΔΙΤ ρυθμίζεται όχι από τον ίδιο το νόμο αλλά από τις διατάξεις της εκάστοτε σύμβασης. Αυτό, από τη μία πλευρά δίδει ευελιξία στις Αναθέτουσες Αρχές ως προς τον καθορισμό του περιεχομένου των όρων της Σύμπραξης, από την άλλη όμως, έχει το μειονέκτημα ότι αφήνει νομοθετικώς αρρύθμιστα σοβαρότατα ζητήματα που αφορούν το δημόσιο συμφέρον και ανακύπτουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης ΣΔΙΤ (ιδίως έργου) - η οποία είναι κατά κανόνα σύμβαση με πολύ μεγάλη διάρκεια - (όλα όσα ο κλασικός νόμος δημοσίων έργων περιγράφει και ρυθμίζει με λεπτομέρεια), με αποτέλεσμα να υπάρχει έλλειψη θεσμικού πλαισίου, το οποίο θα μπορούσε να συμπληρωθεί με μια τροποποίηση του νόμου που να ρυθμίζει τα παραπάνω θέματα.

Η εμπειρία των ελληνικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε σχέση με την εφαρμογή του νέου θεσμού των ΣΔΙΤ είναι πολύ μικρή. Μέχρι σήμερα (9/2008), έχουν εγκριθεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 5,7 δισ. Ευρώ προς υλοποίηση μέσω ΣΔΙΤ. Από αυτά, έργα ύψους 1,5 δισεκατομμυρίων Ευρώ έχουν ήδη δημοπρατηθεί. Η μέθοδος των ΣΔΙΤ έχει καταδειχθεί διεθνώς ότι αποτελεί, **όχι πανάκεια**, αλλά ένα αποτελεσματικό μέσο υλοποίησης συγκεκριμένων στόχων όταν τηρούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις από τους εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς όπως:

- **Προσεκτική επιλογή κατάλληλων έργων** τα οποία πρέπει να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο στρατηγικό πλαίσιο ανάπτυξης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Μεγάλη Βρετανία, όπου ο θεσμός των ΣΔΙΤ έχει αναπτυχθεί περισσότερο απ' όπου σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα μόνο το 12-15% των δημόσιων έργων γίνονται με PPP/PFI.
- **Κατάλληλη προετοιμασία των δημόσιων φορέων**
 - Επαρκώς προσδιορισμένα έργα με σαφήνεια στις επιδιώξεις και τις ζητούμενες προδιαγραφές
 - Διευρυμένη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων στα αρχικά στάδια
 - Οργανωμένη προσέγγιση της αγοράς
 - Βέλτιστη κατανομή των κινδύνων
- **Εξασφάλιση των απαραίτητων πηγών για την αναγκαία χρηματοδότηση από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής**
- **Πολιτική βούληση και συνεπής πολιτική**
- **Κοινωνική αποδοχή**
- **Διαφάνεια στις διαδικασίες ανάθεσης – Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων**
- **Επιλογή κατάλληλων και έμπειρων συμβούλων**

Και τελευταίο και σημαντικότερο:

- **Πληρότητα συμβάσεων, δηλαδή σαφής διαχωρισμός και ορθή κατανομή των κινδύνων κάθε μέρους, ρήτρες για τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν κατά τη μακροχρόνια διάρκεια (πολιτικοί, εμπορικοί, οικονομικοί κίνδυνοι) στη Σύμβαση Σύμπραξης**

Συνεπώς αν και οι ΣΔΙΤ μπορεί να αποτελέσουν ευκαιρία για την εναλλακτική χρηματοδότηση και υλοποίηση ποιοτικότερων έργων και υπηρεσιών, ταυτόχρονα εμφανίζεται έντονη ανάγκη για οργάνωση και συστηματική δουλειά από την πλευρά του δημόσιου τομέα, ώστε ο πολύπλοκος μηχανισμός των συμπράξεων να λειτουργήσει αποδοτικά.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) αποτελούν μια μεταρρύθμιση στον τομέα της δημιουργίας υποδομών και της παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου. Μια μεταρρύθμιση, η υλοποίηση της οποίας θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας τα επόμενα χρόνια, προσφέροντας στο Δημόσιο τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τα πλέον σύγχρονα μέσα για την παροχή δημόσιων αγαθών προς τους πολίτες. Με τις ΣΔΙΤ μπορεί να δοθεί μία νέα ώθηση στην ανάπτυξη και θα διασφαλισθεί η έγκαιρη και σωστή ολοκλήρωση πολλών αναγκαίων υποδομών, ενώ παράλληλα θα απελευθερωθούν πόροι για περισσότερες κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες. Τα οφέλη από τις ΣΔΙΤ θα είναι μεγάλα για όλους. Για το Δημόσιο, για τους πολίτες, αλλά και για τον ιδιωτικό τομέα που αποκτά πρόσβαση σε μια νέα μεγάλη αγορά.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Βαϊλάκης Γ., Πλάκας Γ., Τρουλινός Θ., *Συμπράξεις Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα. Αυτοχρηματοδοτούμενα - Συγχρηματοδοτούμενα Έργα, Συμβάσεις Παραχώρησης, ομάδα εργασίας για τη μελέτη-διερεύνηση- σχολιασμό και την επεξεργασία και διατύπωση των απόψεων και προτάσεων του Τ.Ε.Ε.-Τ.Α.Κ.,* Ηράκλειο 2005.
- Βενιέρης Ι., *ΣΔΙΤ· Συμπράξεις δημόσιου & ιδιωτικού τομέα, το συμβατικό πλαίσιο,* εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007.
- Βερβενιώτης Γ., *Εκτέλεση έργων με παραχώρηση της εκμετάλλευσης - BOT συμβάσεις,* εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 1993.
- Γέροντας Α., *Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα – κοινοτικά κείμενα,* εκδ. Infocus, Αθήνα 2005.
- Γετίμης Π. & Μαραβά Ν., *Νέες σχέσεις μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στη παραγωγή και λειτουργία των μεγάλων έργων υποδομής στην Ελλάδα. Τάσεις και εξελίξεις στις δεκαετίες του 1980 και 1990,* Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2000.
- Γκιτσάκης Ι., *Η παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας και δημοσίου έργου,* εκδ. Σάκκουλα Α.Ε. Αθήνα-Θεσ/νίκη 2006.
- Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ., *Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ,* εκδ. Υπ.Οι.Ο., Αθήνα 2006.
- Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ., *Σ.Δ.Ι.Τ.- Συνοπτικός Οδηγός,* εκδ. Υπ.Οι.Ο., Αθήνα 2006.
- Καΐσης Α., *ΣΔΙΤ· ο Ν.3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα,* εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2006.
- Καλογήρου Ι. κ.α., *Πλαίσιο και προτάσεις για την ανάπτυξη συνεργασιών: Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα,* μελέτη Ε.Μ.Π., Αθήνα 2007.
- Καραβή Ε. & Μποκολίνη Α., *Συμβάσεις Σ.Δ.Ι.Τ,* εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2005.
- Καραναστάσης Μ., *Οι Συμπράξεις,* εκδ. Γ. Καραναστάση, Αθήνα 2005.

- Τζίκα-Χατζοπούλου Α., *Δημόσια Έργα: Εθνική και κοινοτική νομοθεσία και νομολογία*, τόμος Β', εκδ. Παπασωτηρίου, Αθήνα 2007.
- Τομαδάκη Κ., *Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα: Μη ανταποδοτικά έργα που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα*, εκδ. Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ, Αθήνα 2006.
- Τροβά Ε. & Κούτρας Δ., *Η Κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης Δημοσίων Έργων*, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 2001.
- Τροβά Ε. & Σκουρής Π., *Το κοινοτικό δίκαιο των συμβάσεων παραχώρησης και των συμπράξεων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005.
- Τσαμπούλας Α., *Στρατηγικά Συγκοινωνιακά Έργα με σύμβαση παραχώρησης στην Ελλάδα*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2003.

Ξένη Βιβλιογραφία

- Akintoye A, *Public Private Partnerships: Managing Risks and Opportunities*, Blackwell Publishing 2003.
- Andersen O.J., *Public Private Partnerships: organizational hybrids as channels for local mobilization and participation*, Scandinavian Politics Studies 2004.
- Beauregard R.A., *Public Private Partnerships as historical chameleons: The case of United States*, London Macmillan 1997.
- Bennett E., James S., & Grohmann, P., *Joint venture public-private partnerships for Urban Environmental Services*, New York PPP 2000.
- Cartlidge A, *Public Private Partnerships in Construction*, Taylor & Francis 2006.
- Grimsey D & Lewis M, *Public Private Partnerships: The Worldwide Revolution in Infrastructure Provision and Project Finance*, Edward Elgar Publishing Ltd 2004.
- Pierre J., *Public – private partnerships and urban governance*, London Macmillan 1997.
- PricewaterhouseCoopers, *Developing Public Private Partnerships in New Europe*, 2005.

- Stoker G., *Public Private Partnerships and urban governance*, London Macmillan 1997.
- Trepte P., *Public Procurement in the E.U.*, Oxford University Press 2007.
- Walzer N. & York, L, *Public Private Partnerships in US cities*, Westport 1998.
- Yescombe E.R., *Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance*, Butterworth-Heinemann 2007.

Κοινοτικά κείμενα

- Οδηγία 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, *Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών*.
- Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, *Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών*.
- Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, *Σχετικά με τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης*, Βρυξέλλες, 30.04.04, COM (2004) 327 τελικό.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, *Σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*, Βρυξέλλες, 15.11.05, COM (2005) 569 τελικό.
- Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, *Σχετικά με τις*

συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης», Βρυξέλλες, 06.03.07, 2007/C 51/05·

- Γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών *Σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημόσιων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*, 28.04.2006, 2006/2043 (INI)·

- Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 17ης Νοεμβρίου 2004, για την Πράσινη Βίβλο, COM (2004), 327, ΕΕΕΕ/C 120/20.05.05·

- Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 17ης Νοεμβρίου 2004 με θέμα την Πράσινη Βίβλο, COM (2004), 327 τελικό, 2005/C71/05·

- Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την *Ενίσχυση του δικαίου παραχωρήσεων και Συμβάσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Συμπράξεων*, Βρυξέλλες, 19.10.00, CES 1192/2000·

- Ερμηνευτική ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο, Βρυξέλλες, 12.04.00.

Διαδίκτυο

Οι ΣΔΙΤ στην Ελλάδα

- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (<http://www.sdit.mnec.gr/el>)
- Διμηνιαία επιθεώρηση για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα για την Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη (<http://www.3ps.gr/>)

Οι ΣΔΙΤ στην Μ. Βρετανία:

- Partnerships UK (www.partnershipsuk.org.uk/)
- PPP Bulletin (<http://www.pppbulletin.com/>)
- Northern Ireland (<http://www.pfi-ni.gov.uk/>)
- Scottish PFI Unit
(<http://www.scotland.gov.uk/Topics/Government/Finance/18232>)

Οι ΣΔΙΤ στην Ιρλανδία:

- Public – Private Partnerships in Ireland (<http://www.ppp.gov.ie/>)

Οι ΣΔΙΤ στον Καναδά:

- Canadian Council for PPP (<http://www.pppcouncil.ca/>)

Οι ΣΔΙΤ στην Ιταλία:

- Ministry of Finance (http://www.utfp.it/default_eng.htm)

Οι ΣΔΙΤ στην Αυστραλία:

- PPP Forum (www.pppforum.gov.au/)

Πληροφοριακό υλικό από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών :

- United Nations Economic Commission for Europe, PPP Alliance
(<http://www.unece.org/ie/ppp/>)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α –

Νομοθεσία

- Αιτιολογική Έκθεση του Ν.3389/05**
- Επιστημονική Έκθεση της Βουλής**
- Ν.3389/05**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Γενικό Μέρος

A. Η εκμετάλλευση της εμπειρίας, της τεχνογνωσίας, των πόρων και, γενικά, των δυνατοτήτων των Ιδιωτικών Φορέων μέσα από συνεργασίες με τους Δημόσιους Φορείς προβάλλει ως μια πρόσφορη συμπληρωματική λύση για την αποτελεσματική εκτέλεση έργων και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες.

B. Από τη διεθνή αλλά και την εγχώρια εμπειρία προκύπτει αβίαστα ότι τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τις Συμπράξεις είναι ποικίλα και σημαντικά. Ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα:

- Η έγκαιρη και προσηκούμενη ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων και η συγκράτηση του κόστους τους.

- Η καλύτερη και πιο αποτελεσματική εποπτεία της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών λόγω της εμπλοκής των Ιδιωτικών Φορέων που έχουν δικαιολογημένο συμφέρον στην έγκαιρη διάγνωση τυχόν προβλημάτων.

- Η μετάθεση της υποχρέωσης καταβολής του συμβατικού ανταλλάγματος σε μεταγενέστερο χρόνο, η τμηματική καταβολή του και η εξ αυτών των λόγων δυνατότητα ταυτόχρονης εκτέλεσης περισσότερων έργων.

- Η επίριψη στους Ιδιωτικούς Φορείς ενός μεγάλου μέρους των κινδύνων (κατασκευαστικού, χρηματοδοτικού, κ.λπ.) που συνδέονται με την υλοποίηση του αντικείμενου της Σύμπραξης.

- Η αποφυγή της επιβάρυνσης του Δημόσιου Χρέους.

- Η «μετεμφύτευση» της εμπειρίας και τεχνογνωσίας των Ιδιωτικών Φορέων στο Δημόσιο και η αξιοποίηση των ανθρωπίνων και οικονομικών πόρων των Δημόσιων Φορέων.

Γ. Με το παρόν σχέδιο νόμου δημιουργείται το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο που θα ενθαρρύνει την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών μέσω Συμπράξεων. Το αποτέλεσμα αυτό επιτυγχάνεται:

- με τη σύσταση συλλογικού κυβερνητικού οργάνου που θα εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική και θα λαμβάνει κάθε σχετική απόφαση,

- με τη σύσταση διοικητικής υπηρεσίας (Ειδικής Γραμματείας) που θα έχει την ευθύνη της υποστήριξης των εμπλεκόμενων κάθε φορά Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων κατά την ανάθεση και υλοποίηση των Συμβάσεων Σύμπραξης,

- με την παροχή κινήτρων τόσο στους Δημόσιους Φορείς όσο και στους Ιδιωτικούς Φορείς ώστε να επιλέγουν τη μέθοδο των Συμπράξεων για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που επιθυμούν να εκτελέσουν ή να παράσχουν,

- με την άρση νομικών και πρακτικών προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών μέσω Συμπράξεων.

Η εμπειρία που υπάρχει από την εκτέλεση έργων με το σύστημα της παραχώρησης εκμετάλλευσης (π.χ. Ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου, Αττική Οδός, κ.λπ.) συνηγεί στο ότι η μέθοδος των Συμπράξεων συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής.

II. Ειδικό Μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΝΝΟΙΑ – ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1 Έννοια Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα

Παράγραφος 1

Στην παράγραφο αυτή επιχειρείται η οριοθέτηση του δημόσιου τομέα για τις ανάγκες της εφαρμογής του νόμου. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης αυτής λήφθηκαν υπόψη και οι διατάξεις του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α΄/1996), αλλά και οι διατάξεις των Οδηγιών 2000/52 (L 193 - 29.7.2000) και 2004/18 (L 134 - 30.4.2004).

Παράγραφος 2

Στην παράγραφο αυτή διατυπώνεται ο ορισμός της Σύμβασης Σύμπραξης. Στο μέτρο που ορισμένα εννοιολογικά στοιχεία της Σύμβασης Σύμπραξης (όπως π.χ. η ανάληψη κατασκευαστικού ή / και επιχειρηματικού κινδύνου από τον Ιδιωτικό Φορέα, η εξυπηρέτηση στόχων δημοσίου συμφέροντος κ.λπ.) έχουν αναγορευθεί σε προϋποθέσεις εφαρμογής του νόμου (βλέπε άρθρο 2 παρ. 1), δεν κρίθηκε σκόπιμο να γίνει ειδική μνεία αυτών και στον ορισμό. Άλλωστε, το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Σύμπραξης προσδιορίζεται λεπτομερώς στο άρθρο 17 του νόμου.

Παράγραφος 3

Η εκτέλεση έργων ή και η παροχή υπηρεσιών μέσω Συμπράξεων, απαρέγκλιτα απαιτεί τη σύναψη σωρείας συμβάσεων (π.χ. δανειακών συμβάσεων, συμβάσεων παροχής εμπράγματης ασφάλειας, συμβάσεις επίλυσης διαφορών). Για το λόγο αυτόν, είναι αναγκαίο ο νόμος να καταλαμβάνει όχι μόνο τη Σύμβαση Σύμπραξης αλλά και κάθε σύμβαση που συνάπτεται σε εκτέλεσή της ή για την πραγματοποίηση των σκοπών της.

Παράγραφος 4

Κατά τεκμήριο, οι Συμβάσεις Σύμπραξης είναι πολυετούς διάρκειας και το οικονομικό τους αντικείμενο σημαντικό. Με το δεδομένο αυτό, οι τράπεζες που χρηματοδοτούν τους Ιδιωτικούς Φορείς προτιμούν να συναλλάσσονται με Εταιρείες Ειδικού Σκοπού οι οποίες δεν βαρύνονται με άλλες υποχρεώσεις εκτός εκείνων που σχετίζονται με την υλοποίηση του αντικείμενου της Σύμπραξης. Η παράγραφος αυτή, η οποία προβλέπει ότι, στο πλαίσιο των Συμβάσεων Σύμπραξης, οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω Εταιρείας Ειδικού Σκοπού που συνιστούν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης, αντανakλά την πρακτική που παγίως ακολουθείται στο πλαίσιο της εκτέλεσης έργων ή και της παροχής υπηρεσιών μέσω σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων. Τέλος, το γεγονός ότι ο Ιδιωτικός Φορέας συμβάλλεται στη Σύμβαση Σύμπραξης μέσω ανώνυμης εταιρείας ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, σε συνδυασμό και με τους περιορισμούς που προβλέπονται ως προς τη μεταβίβαση των μετοχών της (βλέπε άρθρο 28 παρ. 1), εξασφαλίζουν την απαιτούμενη διαφάνεια αλλά και τον έλεγχο της μετοχικής του σύνθεσης.

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

Παράγραφος 1

Η παράγραφος αυτή καθορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια Σύμπραξη για να μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου.

Με το εδάφιο (α), διευκρινίζεται ότι για την υπαγωγή στο νόμο αρκεί το αντικείμενο της Σύμπραξης να ανήκει στην αρμοδιότητα του Δημόσιου Φορέα βάσει διατάξεως νόμου ή συμβάσεως.

Με το εδάφιο (β), γίνεται αναφορά στα κριτήρια που εφαρμόζει η Eurostat για να χαρακτηρίσει ένα στοιχείο ενεργητικού ως δημόσιο (government asset) ή μη δημόσιο (non-government asset) στοιχείο και αναλόγως να καθορίσει αν αυτό θα πρέπει να εγγράφεται στον ισολογισμό των Δημόσιων Φορέων ή όχι. Σύμφωνα με τη δημοσιευμένη μεθοδολογία της Eurostat αναφορικά με τις «Μακροχρόνιες Συμβάσεις μεταξύ Δημόσιων Φορέων και Μη Κυβερνητικών Εταίρων» («Long Term contracts between government units and non-government partners (Public Private Partnerships)», ένα στοιχείο ενεργητικού θα χαρακτηρίζεται ως μη δημόσιο (non-government asset) μόνον εφόσον προκύπτει ότι ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με την εκτέλεση της Σύμβασης Σύμπραξης. Δεδομένου ότι τα εφαρμοζόμενα από την Eurostat κριτήρια είναι – εν πολλοίς – ανελαστικά, κρίθηκε σκόπιμο ο ως άνω κανόνας όχι μόνο να αναπαραχθεί στο κείμενο του νόμου αλλά και να αναγορευθεί σε προϋπόθεση εφαρμογής του.

Με το εδάφιο (γ), θεσπίζεται νομοθετικά ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς που συνάπτουν Συμβάσεις Σύμπραξης φέρουν και το βάρος της εξεύρεσης των πόρων για τη χρηματοδότηση του αντικειμένου της Σύμπραξης.

Στο εδάφιο (δ), προσδιορίζεται το μέγιστο συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

Παραγράφος 2

Η διάταξη αυτή σκοπό έχει να δώσει τη δυνατότητα υπαγωγής στο νόμο και Συμπράξεων που δεν πληρούν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1 εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις (π.χ. όταν συντρέχουν λόγοι εξυπηρέτησης δημόσιου συμφέροντος).

Παράγραφος 3

Η διάταξη της παραγράφου αυτής αντανάκλα τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και επισημαίνει ότι με Συμπράξεις δεν είναι δυνατή η υποκατάσταση ιδιωτών στη θέση του κράτους, σε ό,τι αφορά στην άσκηση της ίδιας της δημόσιας εξουσίας είτε στο πλαίσιο του κράτους δικαίου είτε στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους, στο μέτρο που το τελευταίο έχει διασφαλισθεί συνταγματικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3

Διυπουργική Επιτροπή

Η δημιουργία συλλογικού κυβερνητικού οργάνου με τη συμμετοχή του συνόλου των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών διευκολύνει τη χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα της εκτέλεσης έργων και της παροχής υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων, ενώ μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά και στην ταχεία επίλυση τυχόν προβλημάτων.

Δεδομένου ότι οι Συμβάσεις Σύμπραξης συνεπάγονται την ανάληψη μακροπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώ-

σεων από πλευράς Δημόσιων Φορέων, η προεδρία της Διυπουργικής Επιτροπής και η εποπτεία του έργου της περιέρχονται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, που είναι και ο καθ' ύλην αρμόδιος για την εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Τέλος, το άρθρο αυτό περιλαμβάνει και ενδεικτική απαρίθμηση των αποφάσεων που λαμβάνει η Διυπουργική Επιτροπή στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων της. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται και η δυνατότητα ένταξης των Συμπράξεων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 4

Ειδική Γραμματεία

Παράγραφοι 1 και 2

Η σύσταση της Ειδικής Γραμματείας που προβλέπεται στο άρθρο αυτό ακολουθεί τα πρότυπα αντίστοιχων υπηρεσιών που λειτουργούν σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Μεγάλη Βρετανία, Πορτογαλία). Οι υπηρεσίες αυτές, στις περισσότερες περιπτώσεις, λειτουργούν στο πλαίσιο των Υπουργείων Οικονομικών των χωρών αυτών (π.χ. το PPP Taskforce που λειτουργεί στο πλαίσιο του Treasury στη Μ. Βρετανία) και σκοπός τους είναι η επικουρία της κεντρικής διοίκησης μέσω της διάδοσης του θεσμού των Συμπράξεων και της υποστήριξης των εμπλεκόμενων Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων κατά την ανάθεση και εκτέλεση των Συμπράξεων Σύμπραξης.

Η Ειδική Γραμματεία εξοπλίζεται με αρμοδιότητες που της επιτρέπουν να παρέχει ουσιαστική συνδρομή στη Διυπουργική Επιτροπή. Μεταξύ άλλων, η Ειδική Γραμματεία είναι επιφορτισμένη και με την παρακολούθηση της επιβάρυνσης που προκύπτει ή μπορεί να προκύπτει για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο Συμπράξεων που υπάγονται στο νόμο.

Παράγραφοι 3 και 4

Με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών θεσμοθετείται η ειδική διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου. Η βασική αρχή που διέπει τη διαδικασία αυτή είναι ότι η υπαγωγή στις διατάξεις του νόμου είναι δυνατή και όχι υποχρεωτική. Απαιτείται λοιπόν αίτηση των ενδιαφερόμενων Δημόσιων Φορέων και σχετική έγκριση της Διυπουργικής Επιτροπής. Αν και οι αποφασιστικές αρμοδιότητες παραμένουν στα χέρια της Διυπουργικής Επιτροπής, η Ειδική Γραμματεία, ως αποδέκτης όλης της σχετικής πληροφόρησης, έχει την πρωτοβουλία της κίνησης και του συντονισμού της διαδικασίας αυτής (κατάρτιση και αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων, κοινοποιήσεις προς τους ενδιαφερόμενους Δημόσιους Φορείς, κ.λπ.).

Άρθρο 5

Συνέπειες Απόφασης Υπαγωγής

Το άρθρο αυτό έχει σκοπό να διασφαλίσει:

(α) ότι η Ειδική Γραμματεία θα έχει πρόσβαση σε όλη την πληροφόρηση που είναι αναγκαία για την παροχή ουσιαστικής συνδρομής προς τους Δημόσιους Φορείς και

(β) ότι οι Δημόσιοι Φορείς θα συμμορφώνονται με τις υποδείξεις της Ειδικής Γραμματείας, ώστε η διαδικασία

ανάθεσης των Συμβάσεων Σύμπραξης να διευκολύνεται και να επισπεύδεται μέσω της υποστήριξης που θα παρέχεται στους Δημόσιους Φορείς.

Άρθρο 6
Διατάξεις για την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Στο μέτρο που η επίτευξη των στόχων της Ειδικής Γραμματείας εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από την εμπειρία και τα προσόντα των στελεχών της, το άρθρο αυτό καθορίζει όλες τις σχετικές λεπτομέρειες, ώστε να διασφαλίζεται ότι η Ειδική Γραμματεία θα στελεχωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Το άρθρο αυτό προσδιορίζει τα προσόντα που πρέπει να έχουν τα στελέχη της και καθιερώνει ασυμβίβαστα. Περαιτέρω, η διάταξη αυτή επιτρέπει την πρόσληψη εξειδικευμένων συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων που μπορούν να παράσχουν ουσιαστική συνδρομή στην Ειδική Γραμματεία κατά την άσκηση των καθηκόντων της. Τέλος, με τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, οι Υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών εξουσιοδοτούνται να εκδίδουν από κοινού αποφάσεις για τη ρύθμιση θεμάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας της Ειδικής Γραμματείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 7 – Διατάξεις που εφαρμόζονται στις Διαδικασίες Ανάθεσης / Άρθρο 8 – Ορισμοί / Άρθρο 9 - Γενικές Αρχές / Άρθρο 10 – Ανάθεση / Άρθρο 11 – Διαδικασίες Ανάθεσης / Άρθρο 12 – Γενικές Διατάξεις για τη διεξαγωγή των Διαδικασιών Ανάθεσης / Άρθρο 13 – Ανταγωνιστικός Διάλογος / Άρθρο 14 – Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης / Άρθρο 15 – Λόγοι Αποκλεισμού Υποψηφίων. Χρηματοοικονομική επάρκεια. Αξιολόγηση. Προσόντα και ικανότητες Υποψηφίου.

Με την εξαίρεση του άρθρου 9 (Γενικές Αρχές), οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού ενσωματώνουν - μερικά - στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18 (L 134 - 3.4.2004). Οι λόγοι που οδήγησαν στην ενσωμάτωση των διατάξεων αυτών στο νόμο μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως:

(α) Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαινίασε ένα διάλογο σχετικά με το εάν οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα εμπίπτουν στη σφαίρα επιρροής του κοινοτικού νομοθέτη και εντεύθεν, το εάν ο κοινοτικός νομοθέτης οφείλει να παρεμβαίνει για να εγγυηθεί στους ιδιώτες καλύτερη πρόσβαση στις συμπράξεις με δημόσιους φορείς σε καθεστώς νομικής βεβαιότητας και πραγματικού ανταγωνισμού (βλέπε «Πράσινη Βίβλο για τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο για τις Δημόσιες Συμβάσεις και τις παραχωρήσεις» / «Green Paper on Public Private Partnerships and Community Law on Public Contracts and concessions»). Επισημαίνεται ότι η άποψη ότι οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα δεν εμπίπτουν στη σφαίρα επιρροής του κοινοτικού νομοθέτη έχει εκφραστεί emphaticά. Παρά την έκδοση ανεπίσημων πορισμάτων (Commission Staff Working Paper/SEC (2005) 629 / 3.5.2005) ο διάλογος αυτός δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη.

(β) Όπως είναι γνωστό, οι Οδηγίες 92/50/ΕΟΚ (με την εξαίρεση του Άρθρου 41) και οι Οδηγίες 93/36/ΕΟΚ και 93/37/ΕΟΚ παύουν να ισχύουν από 31.1.2006, που είναι και η καταληκτική ημερομηνία ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω, προκύπτει νομική αβεβαιότητα ως προς το εάν η ανάθεση των Συμβάσεων Σύμπραξης θα πρέπει να γίνεται με αναφορά στις σχετικές Οδηγίες. Σε περίπτωση που η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι καταφατική, γεννάται ένα άλλο ερώτημα: ποιες Οδηγίες πρέπει να εφαρμοστούν; Με το δεδομένο αυτό, προς άρση της όποιας αβεβαιότητας, προτιμήθηκε οι βασικές διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ να ενσωματωθούν στο νόμο.

Πρέπει περαιτέρω να επισημανθεί ότι η μερική ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ επιτρέπει την προσφυγή και στη διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου, μια διαδικασία ανάθεσης ευέλικτη και αποτελεσματική που ενδέχεται να επιτρέψει στους Δημόσιους Φορείς να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τις Συμβάσεις Σύμπραξης μέσω της δημιουργίας συνθηκών υγιούς και έντονου ανταγωνισμού.

Η διάταξη του άρθρου 9 σκοπό έχει να διευκρινίσει ότι πέραν των ειδικών ρυθμίσεων και προβλέψεων του νόμου, ορισμένες γενικές αρχές της ευρωπαϊκής αλλά και της εσωτερικής νομοθεσίας εξακολουθούν να εφαρμόζονται.

Οι πρώτες πέντε από τις παρατιθέμενες στο άρθρο αυτό αρχές βασίζονται στην Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο (2000/C 121/02).

Η έκτη και η έβδομη από τις αρχές αυτές αποτελούν συγκεκριμένο αρχών της εσωτερικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Η όγδοη απηχεί τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 16

Κατ' εξαίρεση εφαρμογή διατάξεων του ν. 3049/2002

Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να επιτρέψει την αποτελεσματική αντιμετώπιση ειδικών συνθηκών που μπορεί να εμποδίζουν την ανάθεση και υλοποίηση ορισμένων Συμβάσεων Σύμπραξης. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τέτοιες ειδικές συνθήκες μπορεί να είναι και οι ακόλουθες:

- αντικειμενική αδυναμία του αρμόδιου Δημόσιου Φορέα να προχωρήσει ο ίδιος στην ανάθεση και υλοποίηση της Σύμβασης Σύμπραξης (π.χ. λόγω αδυναμίας ανάληψης του σχετικού κόστους),
- ανάγκη εσπευσμένης ανάθεσης και υλοποίησης έργων για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών ή την εξυπηρέτηση δημόσιου συμφέροντος,
- έλλειψη εμπειρίας ή τεχνολογίας σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. υψηλή τεχνολογία).

Με τη διάταξη αυτή, η οποία επιτρέπει την αναλογική των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002, η Διυπουργική Επιτροπή αποκτά, μεταξύ άλλων, και τις εξής δυνατότητες:

- να ενεργεί η ίδια ως Αναθέτουσα Αρχή αντί του αρμόδιου Δημόσιου Φορέα καθορίζοντας με απόφασή της τη Διαδικασία Ανάθεσης που θα ακολουθηθεί και

- να προσλαμβάνει εξειδικευμένους συμβούλους οι οποίοι θα κάνουν εισηγήσεις ως προς τη μορφή της Διαδικασίας Ανάθεσης αλλά και την αξιολόγηση των Υποψηφίων / Προσφερόντων.

Όπως προκύπτει και από τη διατύπωση του άρθρου («Σε εξαιρετικές περιπτώσεις»), η προσφυγή στη διάταξη αυτή πρέπει να είναι περιορισμένη και να γίνεται μόνο μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 17 Σύμβαση Σύμπραξης

Παράγραφος 1

Με τη διάταξη αυτή καθορίζεται ρητά ότι οι Σύμβασεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενά τους Σύμφωνα πρέπει να συνάδουν με τους όρους και τις ρυθμίσεις των σχετικών Προκηρύξεων. Επίσης, διευκρινίζεται ότι στις Συμπράξεις που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου, εφαρμογή έχουν κατ' αρχήν και κατά σειρά: οι ρυθμίσεις των σχετικών Συμβάσεων Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας και όχι η νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων (ν. 1418/1984, π.δ. 609/1985, κ.λπ.).

Παράγραφος 2

Η διάταξη επιχειρεί να διασφαλίσει ότι η Σύμβαση Σύμπραξης θα περιλαμβάνει ρυθμίσεις για όλα τα ζητήματα που κρίνονται αναγκαία για την απροβλημάτιστη εκτέλεσή της.

Άρθρο 18 Θέματα χρηματοδότησης

Παράγραφος 1

Με τη διάταξη αυτή καθιερώνεται η υποχρέωση των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού να αποδεικνύουν τη διαθεσιμότητα της απαιτούμενης χρηματοδότησης κατά το χρόνο και με τον τρόπο που απαιτεί η σχετική προκήρυξη, ενώ περιέχει και ενδεικτική απαρίθμηση των πηγών χρηματοδότησης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Η διάταξη αυτή διασφαλίζει ότι οι δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού θα συμμετέχουν εξ αρχής ενεργά στις Διαδικασίες Ανάθεσης γεγονός που αναμένεται να συντομεύει και να διευκολύνει την ολοκλήρωσή τους.

Παράγραφος 2

Προς το σκοπό της διευκόλυνσης της υλοποίησης έργων ή και παροχής υπηρεσιών, η διάταξη αυτή διευκρινίζει ότι οι Δημόσιοι Φορείς έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικείμενου της Σύμπραξης και ότι η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι είτε σε χρήμα είτε σε είδος. Ως προς τη δεύτερη περίπτωση (συμμετοχή σε είδος), η διάταξη περιλαμβάνει και ενδεικτική απαρίθμηση των μορφών των ανταλλαγμάτων αυτών. Η ρύθμιση αυτή ομοιάζει με τη ρύθμιση της παρ. 3 (β) του άρθρου 9 του ν. 2052/1992.

Παράγραφος 3

Το άρθρο αυτό επιτρέπει τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ των Δημοσίων Φορέων και των Δανειστών των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού με σκοπό τη ρύθμιση ειδικών θεμάτων, όπως είναι το ζήτημα της υποκατάστασης της

Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δυνάμει απόφασης των δανειστών του, ο τρόπος άσκησης ορισμένων δικαιωμάτων σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης Σύμπραξης κ.λπ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 19 Αντάλλαγμα καταβλητέο από τους χρήστες έργων ή υπηρεσιών

Η διάταξη αυτή σκοπό έχει να διευκολύνει την είσπραξη του συμβατικού ανταλλάγματος όταν αυτό είναι καταβλητέο απευθείας από τους τελικούς χρήστες των έργων ή των υπηρεσιών. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου: (α) να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη είσπραξη των τελών χρήσης κ.λπ. από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, ώστε να είναι σε θέση να εξυπηρετεί τις δανειακές της υποχρεώσεις και τις δαπάνες λειτουργίας της και (β) να αίρονται οι τυχόν επικαλύψεις αρμοδιοτήτων ή δικαιωμάτων μεταξύ συναρμόδιων φορέων για το ίδιο έργο (π.χ. έργα που εκτελούνται μεταξύ των τοπικών ορίων περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α.). Στο μέτρο που δεν προβλέπεται ρητά νομοθετική κύρωση των Συμβάσεων Σύμπραξης, η πρόβλεψη αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία, αφού η όποια διαδικασία είσπραξης υιοθετείται, θα καθίσταται δεσμευτική.

Άρθρο 20 Έκδοση αδειών

Η διάταξη αυτή εισάγει μια ad hoc ρύθμιση του προβλήματος των καθυστερήσεων που παρατηρούνται κατά την έκδοση των αδειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του αντικείμενου της Σύμπραξης θεσπίζοντας ειδική προθεσμία για την έκδοσή τους από τις αρμόδιες κάθε φορά αρχές. Ωστόσο, η ρύθμιση αυτή δεν απαλλάσσει την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού από την υποχρέωση συγκέντρωσης και υποβολής του συνόλου των δικαιολογητικών που τυχόν απαιτούνται για την έκδοση κάθε άδειας.

Άρθρο 21 Αρχαιολογικά ευρήματα

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζεται υποχρέωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας:

(α) να προβαίνει σε κάθε ενέργεια τυχόν απαιτείται για τη διαφύλαξη αρχαιοτήτων που ανευρίσκονται σε χώρους εκτέλεσης έργων και

(β) να υποδεικνύει τρόπους συνέχισης των εργασιών, το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση που της αποστέλλεται.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με την ανωτέρω υποχρέωσή της, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται χρονικής παράτασης ίσης με την καθυστέρηση που προέκυψε από τη μη συμμόρφωση (ή την καθυστερημένη συμμόρφωση) της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Επίσης, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού έχει το δικαίωμα να αναζητήσει την ανόρθωση κάθε θετικής του ζημίας (π.χ. σταλίες μηχανημάτων και προσωπικού, χρηματοδοτικά κόστη κ.λπ.).

Άρθρο 22
Προστασία του περιβάλλοντος

Η διάταξη αυτή εισάγεται με σκοπό να προστατεύσει την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού από την αύξηση του κόστους του έργου που μπορεί να προκύψει από το μη συνυπολογισμό τυχόν πρόσθετων δαπανών που συνδέονται με την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων. Ταυτόχρονα, δίνεται κίνητρο στους Δημόσιους Φορείς να ολοκληρώνουν την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων πριν από την έκδοση της προκήρυξης και την υποβολή δεσμευτικών προσφορών.

Άρθρο 23
Απαλλοτριώσεις

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες για τη διασφάλιση της εμπρόθεσμης ολοκλήρωσης ενός έργου είναι η έγκαιρη διενέργεια και συντέλεση των απαραίτητων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού ενδιαφέρει και την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού που καλείται να εκτελέσει ένα έργο εντός συγκεκριμένης προθεσμίας αλλά και τους δανειστές της που έχουν δικαιολογημένο συμφέρον στην εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, επιδιώκεται η διευκόλυνση και επιτάχυνση της απαλλοτρίωσης των ιδιοκτησιών που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, εφόσον βεβαίως εξυπηρετούνται σκοποί δημόσιας ωφέλειας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι απαλλοτριώσεις αυτές εξυπηρετούν σκοπούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας αρκεί το γεγονός αυτό να προκύπτει και από τη σχετική πράξη έγκρισης της απαλλοτρίωσης.

Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου ορίζεται ότι οι δαπάνες που καταβάλλονται από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για τη διενέργεια απαλλοτριώσεων, συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών που απαλλοτριώνονται.

Άρθρο 24
Δημόσιες υπηρεσίες και εργασίες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)

Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται υποχρέωση των δημοσίων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, να προβαίνουν κατά προτεραιότητα στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους (μετακινήσεις αγωγών δικτύων κ.λπ.), που απαιτούνται για την απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων.

Άρθρο 25
Εκχώρηση απαιτήσεων

Η διάταξη αυτή αντανάκλα τη βασική αρχή της χρηματοδότησης έργων ή υπηρεσιών (project finance), σύμφωνα με την οποία η αποπληρωμή των δανείων ή άλλων πιστώσεων που παρέχονται από τις τράπεζες στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού θα πρέπει να μπορούν να αποπληρώνονται από τα έσοδα του ίδιου του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης.

Άρθρο 26
Κύρος ασφαλειών

Παράγραφοι 1 και 2

Η διάταξη αποσκοπεί να διευκολύνει τη χρηματοδότηση των Συμπράξεων μέσω της άρσης του – άλλως – και υπαρκτού κινδύνου της αμφισβήτησης του κύρους των εμπράγματων και άλλων ασφαλειών που παρέχονται στις δανειστριες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού προς εξασφάλιση των δανείων που αυτή λαμβάνει. Βάσει του ν. 2844/2000 (άρθρα 11 επ.), μορφή ασφάλειας συνιστά πλέον και η εξασφαλιστική εκχώρηση απαιτήσεων. Για το λόγο αυτόν, κρίνεται απαραίτητη η επέκταση της προστασίας των υποθηκών, προσημειώσεων και ενεχύρων και στις εξασφαλιστικές εκχωρήσεις. Με την ίδια λογική προβλέπεται ότι η σύσταση των ασφαλειών (οποτεδήποτε και αν έλαβε χώρα) δεν θίγεται από τη μεταγενέστερη πτώχευση του ασφαλειοδότη. Ειδικά για την ενεχύραση ή εξασφαλιστική εκχώρηση μελλοντικών απαιτήσεων προβλέπεται ακόμη ότι δεν θίγονται, έστω κι αν οι σχετικές απαιτήσεις «γεννηθούν» μετά την κήρυξη της πτώχευσης, εφόσον βέβαια είχε προηγηθεί της πτώχευσης η νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή η αναγγελία της εκχώρησης.

Παράγραφος 3

Η διάταξη αυτή εισάγεται για να επισπεύδεται και να διευκολύνεται η άσκηση των δικαιωμάτων των δανειστών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού στους οποίους έχουν παραχωρηθεί ασφάλειες για την εξασφάλιση της αποπληρωμής των δανείων που χορηγούν. Η διάταξη αυτή δεν είναι καινοφανής στο Ελληνικό Δίκαιο: μέχρι τη θέση σε ισχύ του ν. 3156/2003, το άρθρο 3γ (παρ. 4 εδ. α') του ν. 2190/1920 περιείχε ρύθμιση ανάλογου περιεχομένου για την περίπτωση έκδοσης από ανώνυμη εταιρία ομολογιακού δανείου ασφαλισμένου με υποθήκη. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό «αι εκ του δανείου υποθηκικά αξιώσεις των ομολογιούχων ασκούνται αποκλειστικώς υπό του εκπροσώπου αυτών». Η διάταξη αυτή καταργήθηκε με την παρ. 22 του άρθρου 15 του ν. 3156/2003.

Άρθρο 27
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Με τη διάταξη αυτή διευκρινίζεται ότι για τις ανάγκες της εφαρμογής του παρόντος νόμου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θεωρείται τραπεζικό ίδρυμα: κατ' αυτόν τον τρόπο αίρεται ο προβληματισμός σχετικά με το νομικό της καθεστώς.

Άρθρο 28
Μεταβιβάσεις μετοχών και εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά

Η διάταξη αυτή σκοπό έχει να αποτρέψει την ελεύθερη έξοδο του Ιδιωτικού Φορέα που επελέγη μέσα από τις διαδικασίες ανάθεσης των άρθρων 8 έως 15 λόγω της συγκριτικής υπεροχής του έναντι άλλων Υποψηφίων. Επομένως, κρίνεται σκόπιμο να μην επιτρέπεται η ελεύθερη «έξοδος» των μετόχων της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού από τη μετοχική της σύνθεση. Για το λόγο αυτόν θεσπίζονται περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, καθώς και στην επιχείρηση συγκεκριμένων εταιρι-

κών πράξεων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ουσιώδη αλλοίωση της μετοχικής του σύνθεσης ή στη μεταβίβαση του ελέγχου σε τρίτα πρόσωπα, ενώ προβλέπεται ότι οι πράξεις αυτές μπορούν να επιχειρηθούν έγκυρα μόνον μετά από προηγούμενη συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, η οποία θα σταθμίζει και θα εκτιμά τα εκάστοτε δεδομένα.

Παρόμοιος περιορισμός τίθεται και προκειμένου περί της έκδοσης ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, ανεξάρτητα της εισαγωγής ή μη των ομολογιών αυτών σε χρηματιστηριακή αγορά, και περί της εισαγωγής των μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή χρηματιστηριακή αγορά, διότι η επακόλουθη διασπορά των μετοχών της σε ευρύ αριθμό επενδυτών ενδέχεται να δημιουργεί κινδύνους. Για το λόγο αυτόν, προϋπόθεση της χρηματιστηριακής εισαγωγής ή της έκδοσης του ομολογιακού δανείου είναι η έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού.

Άρθρο 29 Λοιπές ρυθμίσεις

Παράγραφος 1

Με τη διάταξη αυτή θεσπίζεται η απαλλαγή της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού από το φόρο εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτά μέχρι το χρόνο έναρξης της εκμετάλλευσης του έργου. Η απαλλαγή αυτή σκοπό έχει αφ' ενός μεν να ενισχύσει την οικονομική ευρωστία της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού (και εντεύθεν να βελτιώσει τα οικονομικά των έργων) και να μειώσει ανάλογα τις ανάγκες δανεισμού.

Παράγραφος 2

Με τη διάταξη αυτή η τυχόν χρηματοδοτική συμβολή του Δημόσιου Φορέα (κατ' άρθρο 18 παρ. 2) χαρακτηρίζεται ως επιδότηση κεφαλαίου (grant), απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και δεν επιβαρύνεται με οποιαδήποτε κράτηση υπέρ τρίτου.

Παράγραφος 3

Με τη διάταξη αυτή καθορίζεται τακτός χρόνος για την επιστροφή πιστωτικών υπολοίπων Φ.Π.Α. στους τρίτους που συμβάλλονται με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση των έργων ή παροχή υπηρεσιών και ρυθμίζονται οι συνέπειες της τυχόν καθυστέρησης καταβολής των οφειλόμενων ποσών.

Παράγραφος 4

Με τη διάταξη αυτή, επιτρέπεται η μεταφορά των τυχόν συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού προς συμψηφισμό με φορολογητέα κέρδη των δέκα (10) επόμενων χρήσεων. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η αντιμετώπιση των ζημιών που εύλογα δημιουργούνται κατά την περίοδο κατασκευής του έργου ή και κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του (λόγω του συνήθως μεγάλου κόστους κατασκευής και του κατά κανόνα συμπεισμένου ανταλλάγματος) χωρίς τους ισχύοντες περιορισμούς για το συμψηφισμό.

Άρθρο 30 Αποσβέσεις

Για τις ανάγκες της απόσβεσης του κόστους της επένδυσης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, κρίθηκε σκόπιμο

να της επιτραπεί να επιλέξει τη μέθοδο εκείνη που, κατά την άποψή της, προσιδιάζει στη φύση του έργου που καλείται να εκτελέσει. Η ευχέρεια αυτή αναμένεται: (α) να επιτρέψει την προσαρμογή των οικονομικών δεδομένων στη φύση κάθε έργου και (β) να οδηγήσει σε βελτίωση της ανταποδοτικότητας του έργου προς όφελος των χρηστών (κόστος χρήσης).

Άρθρο 31 Επίλυση διαφορών

Λόγω των σημαντικών καθυστερήσεων που προκύπτουν στις περιπτώσεις προσφυγής στα τακτικά πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια, με τη διάταξη αυτή προτείνεται η επίλυση των διαφορών να γίνεται με διαιτησία. Η ρύθμιση κάθε σχετικής λεπτομέρειας γίνεται στη Σύμβαση Σύμπραξης.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Σιούφας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. Σουφλιάς

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΝΝΟΙΑ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Έννοια σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

1. Έννοια Σύμπραξεων

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού «Δημόσιοι Φορείς» νοούνται οι ακόλουθοι:

- (α) το Δημόσιο,
- (β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης,
- (γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- (δ) οι ανώνυμες εταιρείες στις οποίες οι ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς συμμετέχουν με ποσοστό που υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό του μετοχικού τους κεφαλαίου ή επιχορηγούνται, τακτικώς ή εκτάκτως, από αυτούς και η επιχορήγηση αυτή υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό των ετήσιων εσόδων τους κατά το εκάστοτε προηγούμενο έτος ή η διαχείρισή τους υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή το ήμισυ τουλάχιστον των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους διορίζεται από τους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς,
- (ε) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου στα οποία

συμμετέχουν οι ανωτέρω υπό (α) έως (δ) φορείς ή και αποτελούν συνδεδεμένες με αυτούς εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, καθώς και οι συνδεδεμένες με αυτά κατά την ίδια έννοια άλλες εταιρείες.

2. Οι ανωτέρω Δημόσιοι Φορείς μπορούν σε τομείς της αρμοδιότητάς τους να συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία («Συμβάσεις Σύμπραξης») με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα («Ιδιωτικοί Φορείς») για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών («Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» ή «Συμπράξεις»).

3. *Παρεπόμενα Σύμφωνα*

Συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή και Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενα σύμφωνα Συμβάσεων Σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης («Παρεπόμενα Σύμφωνα»), υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ή της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου για τις εν λόγω Συμβάσεις Σύμπραξης.

4. *Εταιρεία Ειδικού Σκοπού*

Στις Συμβάσεις Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα των παραγράφων 2 και 3, οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης («Εταιρεία Ειδικού Σκοπού») που εδρεύουν στην Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Μέτοχοι Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δύναται να είναι μόνο οι Ιδιωτικοί Φορείς κατά την έννοια του νόμου αυτού, καθώς επίσης και τρίτοι που δύναται να αποκτήσουν μετοχές σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου, το καταστατικό της Εταιρείας και τυχόν ειδικές προβλέψεις της Σύμβασης Σύμπραξης.

Άρθρο 2 **Πεδίο Εφαρμογής**

1. Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

(α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους,

(β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,

(γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστι-

θέμενης Αξίας.

2. Με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1.

3. Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ** **ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 3 **Διυπουργική Επιτροπή**

Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα («Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.»). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν καθένα από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη ή και να συμβληθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης ή και στα Παρεπόμενα Σύμφωνα, ως έκτακτα μέλη. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεων της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στα εδάφια (αα) έως (στστ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α΄). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Με αποφάσεις της η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανακαλεί τέτοιες εγκρίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5,

(β) αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος,

(γ) αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης,

(δ) λαμβάνει κάθε άλλη συναφή απόφαση.

Άρθρο 4 **Ειδική Γραμματεία**

1. *Σύσταση και αρμοδιότητες*

Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα («Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.») με σκοπό την επικουρία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και των Δημόσιων Φορέων. Έργο της

Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι:

(α) ο εντοπισμός των έργων ή υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεσθούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού σύμφωνα με την παράγραφο 2,

(β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων,

(γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος, για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων και

(δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, την τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και την επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

2. Γενικές αρμοδιότητες Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Για την πραγματοποίηση των σκοπών της, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί:

(α) να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία σχετικά με έργα ή υπηρεσίες την εκτέλεση ή παροχή των οποίων προωθούν ή σχεδιάζουν Δημόσιοι Φορείς,

(β) να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Φορέα κάθε πληροφορία ή στοιχείο που απαιτείται για να διαγνωσθεί εάν η εκτέλεση ενός έργου ή η παροχή μιας υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της Σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(γ) να επεξεργάζεται τα στοιχεία που λαμβάνει, είτε κατόπιν δικού της, από επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς όπως, ενδεικτικά, από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το Σύνδεσμο Εργοληπτικών Εταιρειών,

(δ) να μελετά ολοκληρωμένες προτάσεις που επεξεργάζονται Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί Φορείς για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή να καλεί Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς να επεξεργασθούν τέτοιες προτάσεις και να παρέχει σε αυτούς κάθε εύλογη συνδρομή,

(ε) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και τις αρμόδιες υπηρεσίες των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων, να παρακολουθεί το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι Δημόσιοι Φορείς, ιδιαίτερα τη μελλοντική επιβάρυνση που προκύπτει ή μπορεί να προκύψει για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται για Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού,

(στ) να συντάσσει και να διανέμει έντυπο υλικό με πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με τις Συμπράξεις και τους σκοπούς που αυτές εξυπηρετούν, τις διεθνώς διαδεδομένες μεθόδους εφαρμογής τους και τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(ζ) να τυποποιεί έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8,

(η) να τυποποιεί κάθε είδους Συμβάσεις Σύμπραξης ή Παρεπόμενα Σύμφωνα προς το σκοπό της διευκόλυνσης των Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων στη διαμόρφωση των όρων των Συμβάσεων Σύμπραξης,

(θ) να υποβάλλει στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. προτάσεις για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των Συμπράξεων,

(ι) να συντονίζει την εκπόνηση μελετών και την εν γένει παροχή υποβοηθητικών του έργου της υπηρεσιών σε πρόσωπα που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6.

Με βάση τις ανωτέρω υπό (α) έως και (ι) ευχέρειες που της παρέχονται συγκεντρώνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να κριθεί ποια έργα ή υπηρεσίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και αξιολογεί τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους, καθώς και τα νομικά και άλλα προβλήματα που συνδέονται με αυτά. Στη συνέχεια η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. καταρτίζει μη δεσμευτικό κατάλογο έργων και υπηρεσιών («Κατάλογος Προτεινόμενων Συμπράξεων») που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού. Για κάθε έργο ή υπηρεσία που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση που παρουσιάζει:

αα) τους χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, κοινωνικοοικονομικούς και νομικούς λόγους για τους οποίους η εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων ή η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης,

ββ) τα κριτήρια που έλαβε υπόψη της για την επιλογή των συγκεκριμένων έργων ή υπηρεσιών που έχουν περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων,

γγ) τις ενέργειες στις οποίες έχει ενδεχομένως προβεί ο εμπλεκόμενος κάθε φορά Δημόσιος Φορέας για τις ανάγκες της προετοιμασίας της ανάθεσης των σχετικών Συμβάσεων όπως, ενδεικτικά, πρόσληψη χρηματοοικονομικών, τεχνικών και νομικών συμβούλων, διενέργεια προμελετών και σύνταξη σχεδίων συμβάσεων,

δδ) τη μορφή της προτεινόμενης Διαδικασίας Ανάθεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 8, που είναι σκόπιμο να εφαρμοσθεί, καθώς και τους Δημόσιους Φορείς που ενεργούν ως αναθέτουσα αρχή,

εε) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της Διαδικασίας Ανάθεσης,

στστ) αναφορά του ενδεικτικού προϋπολογισμού του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης και, ενδεχομένως, των Παρεπόμενων Συμφώνων.

3. Αίτηση Υπαγωγής και Απόφαση Υπαγωγής

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. γνωστοποιεί, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Δημόσιους Φορείς, την ένταξη έργων ή υπηρεσιών της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και καλεί αυτούς μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. για την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του νόμου αυτού («Αίτηση Υπαγωγής»).

Αν στη Σύμβαση Σύμπραξης που έχει περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων συμμετέχουν ή συμβάλλουν περισσότεροι του ενός Δημόσιοι Φορείς, η Αίτηση Υπαγωγής πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση («Απόφαση Υπαγωγής») με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής.

4. Αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συμπληρώνει και αναμορφώνει τον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων ανά εξάμηνο χωρίς να αποκλείεται η έκτακτη μεταβολή του από νέες προτά-

σεις Συμπράξεων που κρίνονται ώριμες ή υποβάλλονται προς κρίση μετά την τακτική έκδοσή του.

Άρθρο 5 Συνέπειες Απόφασης Υπαγωγής

1. Μετά την εγκριτική Απόφαση Υπαγωγής η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

2. Υποχρεώσεις Δημόσιων Φορέων

Οι Δημόσιοι Φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού υποχρεούνται:

(α) να ακολουθούν τις υποδείξεις της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης που θα ακολουθηθεί για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη,

(β) να επεξεργάζονται κάθε κείμενο που σχετίζεται με τη Διαδικασία Ανάθεσης, περιλαμβανομένων και των τευχών δημοπράτησης, όπως η προκήρυξη, η ειδική και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων και η πρόσκληση υποβολής Προσφορών, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στην οποία και κοινοποιούνται πριν από τη διανομή ή τη δημοσίευση όλα τα κείμενα και η αλληλογραφία που αφορούν στη Διαδικασία Ανάθεσης,

(γ) να μεριμνούν για τη συμμετοχή εκπροσώπου της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στις επιτροπές αξιολόγησης ή και σε άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

3. Ανάκληση Απόφασης Υπαγωγής

Σε περίπτωση που οι εμπλεκόμενοι Δημόσιοι Φορείς δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Ανάθεσης δύναται να ανακαλέσει την Απόφαση Υπαγωγής.

Άρθρο 6 Διατάξεις για την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

1. Στελέχωση

(α) Με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται Ειδικός Γραμματέας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, προσλαμβάνεται Διευθυντής στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

(γ) Το λοιπό προσωπικό της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είτε στελεχώνεται μέσω της σύναψης συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είτε αποσπάται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5.

2. Προσόντα και εμπειρία στελεχών Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. πρέπει να καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων και να διαθέτουν κύρος και εκτενή εμπειρία στους τομείς της ιδιαίτερης εξειδίκευσής τους, ιδίως να διαθέτουν εμπειρία:

(α) σε θέματα τεχνικών χρηματοδότησης,

(β) στην κατάρτιση, επεξεργασία, ανάλυση και αξιολό-

γηση χρηματοοικονομικών υποδειγμάτων,

(γ) σε νομικά θέματα όπως σύνταξη τευχών δημοπράτησης, νομική υποστήριξη κατά τη διενέργεια δημόσιων διαγωνισμών, σύνταξη και διαπραγμάτευση συμβάσεων περιλαμβανομένων και συμβάσεων παραχώρησης, χρηματοδοτικών, δανειακών και λοιπών συμβάσεων που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(δ) σε τεχνικά ασφαλιστικά, φορολογικά και λογιστικά ζητήματα.

3. Ασυμβίβαστα

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν επιτρέπεται κατά το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) να ασκούν άλλη επαγγελματική δραστηριότητα με αμοιβή ή

(β) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο Ιδιωτικού Φορέα που συμμετέχει σε Σύμπραξη ή σε σχετική Διαδικασία Ανάθεσης όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του ή

(γ) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο εταιρείας συνδεδεμένης, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, με τους Φορείς του προηγούμενου εδαφίου.

Αν παραβιασθούν οι ανωτέρω απαγορεύσεις και ανεξαρτήτως των λοιπών κυρώσεων, το όργανο που διόρισε τον παραβάτη, δύναται να ανακαλέσει το διορισμό του.

Ειδικά για τις περιπτώσεις (β) και (γ) η απαγόρευση ισχύει και για χρονικό διάστημα έξι μηνών μετά τη λήξη της παροχής υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ..

4. Πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων

Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. που λαμβάνεται κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, φορολογικούς, νομικούς, ασφαλιστικούς ή και άλλους συμβούλους, καθώς και με ειδικούς επιστημονικούς συνεργάτες και εμπειρογνώμονες, οι οποίοι θα είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και εξειδικευμένης εμπειρίας σε έργα αντίστοιχα με εκείνα για τα οποία καλούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι υπηρεσίες που οι ανωτέρω σύμβουλοι και πρόσωπα ειδικών προσόντων παρέχουν, καθώς και η αμοιβή τους της .

5. Αποσπάσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπώνται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., κατά παρέκκλιση των περί αποσπάσεων διατάξεων, υπάλληλοι υπουργείων και εποπτευόμενων από αυτά φορέων. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών, για το χρόνο απόσπασής τους, βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Περαιτέρω εξειδίκευση θεμάτων Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, να εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησής τους, η οργάνωση και η λειτουργία της, η γραμματειακή της υποστήριξη, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 7 Διατάξεις που εφαρμόζονται στις Διαδικασίες Ανάθεσης

Στις Διαδικασίες Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα αναλάβει την εκτέλεση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας με Σύμβαση Σύμπραξης, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9 έως 16.

Άρθρο 8 Ορισμοί

Κατά την εφαρμογή των άρθρων 9 έως 16 του νόμου αυτού, οι κατωτέρω όροι έχουν την εξής έννοια:

«Αναθέτουσα Αρχή» νοείται ο Δημόσιος Φορέας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του οποίου προκηρύσσει διαγωνισμό για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα με τον οποίο θα συνάψει Σύμβαση Σύμπραξης για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών.

«Διαδικασίες Ανάθεσης» νοούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών. Οι Διαδικασίες Ανάθεσης περιλαμβάνουν τη Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

«Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου» νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεντρώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη.

«Διαδικασίες Κλειστού Τύπου» νοούνται οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνοι οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

«Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου» νοούνται οι διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων:

- κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει,

- η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψήφιους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της, και

- οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες.

«Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης» νοούνται οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλεύονται με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

«Έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικονομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία.

«Ιδιαίτερα Πολύπλοκη Σύμβαση» νοείται κάθε σύμβαση της οποίας οι βασικές παράμετροι (τεχνικές, χρηματοοικονομικές, λειτουργικές, νομικές και άλλες) δεν μπορούν αντικειμενικά να προσδιορισθούν εξαρχής από την Αναθέτουσα Αρχή.

«Μικτή Σύμβαση» νοείται κάθε σύμβαση της οποίας το αντικείμενο δεν αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από τις δύο προαναφερόμενες δραστηριότητες.

«Προκήρυξη» ή «Προκήρυξη Διαγωνισμού» νοείται το έγγραφο με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή:

- καθορίζει τη μορφή και τα επί μέρους στάδια της Διαδικασίας Ανάθεσης,

- περιγράφει το αντικείμενο της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει και, ενδεχομένως, συγκεκριμένους ουσιαστικούς όρους αυτής,

- περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα ή το εκτιμώμενο αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους,

- αναφέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαιώματα περιορισμού Υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρίνιση και συμπληρώσεις,

- αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις

- καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι και

- προσδιορίζει τους άλλους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού.

«Προσφέρων» νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας που έχει υποβάλει Προσφορά στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης. Προσφέρων μπορεί να είναι κάθε κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών, εφόσον εκτελεί τα αντίστοιχα έργα ή παρέχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην ελεύθερη αγορά,

«Προσφορά» νοείται το σύνολο των οικονομικών, τεχνικών, χρηματοδοτικών και άλλων προτάσεων που υποβάλλουν οι Υποψήφιοι για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης, κατόπιν πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής και σύμφωνά με τις απαιτήσεις που αυτή έχει θέσει με την Προκήρυξη και τα παραρτήματά της και τα τυχόν άλλα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης.

«Συμβάσεις» νοούνται οι Μικτές Συμβάσεις, οι Συμβάσεις Έργων και οι Συμβάσεις Υπηρεσιών.

«Συμβάσεις Έργου» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν στην εκτέλεση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις οριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ανάγκες.

«Συμβάσεις Υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις, πλην των Συμβάσεων Έργων, που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών οποιασδήποτε φύσης.

«Υποψήφιος» νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας (ή οι ενώσεις ή κοινοπραξίες Ιδιωτικών Φορέων) που συμμετέχει σε Διαδικασία Ανάθεσης.

Άρθρο 9 Γενικές Αρχές

1. Γενικές Αρχές

(α) Στο πλαίσιο των Διαδικασιών Ανάθεσης και στις σχέσεις του Δημόσιου Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή με τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες, καθώς και με κάθε τρίτο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ισχύουν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογι-

κότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2.

(β) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται σε όλες τις Διαδικασίες Ανάθεσης ανεξαρτήτως του είδους της Σύμβασης της οποίας επιδιώκεται η σύναψη.

2. Εξειδίκευση γενικών αρχών

Στο νόμο αυτόν οι γενικές αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ίση μεταχείριση σημαίνει την αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης με βάση την ιθαγένεια ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Στο περιεχόμενο της αρχής αυτής υπάγεται όχι μόνο ο καθορισμός όρων πρόσβασης σε μια οικονομική δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις, αλλά και η λήψη από τις δημόσιες αρχές όλων των μέτρων που είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

(β) Διαφάνεια είναι η δημοσιοποίηση της πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στη σύναψη Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης, ώστε να εξασφαλίζεται η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού χωρίς στρεβλώσεις.

(γ) Αναλογικότητα σημαίνει ότι κάθε μέτρο που επιλέγεται από την Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου, στον οποίο αποβλέπει, και να προκαλεί τα λιγότερα δυνατά προβλήματα στην άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ιδίως στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης δεν επιτρέπεται να αξιολογούνται τεχνικές, επαγγελματικές ή χρηματοοικονομικές ικανότητες δυσανάλογες και υπερβολικές σε σχέση με το αντικείμενο της σχετικής Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή της Μικτής Σύμβασης.

(δ) Αμοιβαία αναγνώριση σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να δεχθεί τις τεχνικές προδιαγραφές, τους ελέγχους, καθώς επίσης τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με εκείνα τα οποία απαιτούνται στην Ελλάδα.

(ε) Προστασία του δημόσιου συμφέροντος σημαίνει ότι κατά τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης λαμβάνονται υπόψη:

- οι σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες και η κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της οικονομικής επιβάρυνσης ή συμβολής της Αναθέτουσας Αρχής,

- οι ανάγκες των χρηστών για βελτιωμένες υπηρεσίες και

- η ανάγκη χρήσης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

(στ) Προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών σημαίνει ότι οι αποφάσεις, θετικές, αρνητικές ή απορριπτικές, πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ένδικης προστασίας των Ιδιωτικών Φορέων και των ιδιωτών εν γένει. Στην έννοια της ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η προσωρινή ένδικη προστασία.

(ζ) Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού σημαίνει ότι:

- διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Υποψηφίων που είναι ικανοί να εκτελέσουν τα έργα ή να πα-

ράσχουν τις υπηρεσίες που επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή, - ο διαγωνισμός διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και

- αποτρέπεται η δημιουργία μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων ή στρεβλώσεων.

(η) Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης σημαίνει ότι κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των Συμβάσεων Έργου ή Υπηρεσιών ή των Μικτών Συμβάσεων, λαμβάνεται υπόψη ότι το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον συνιστά αγαθό που προστατεύεται αυτοτελώς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι προς χάρη των επόμενων γενεών.

Άρθρο 10 Ανάθεση

1. Κριτήρια Ανάθεσης

Η ανάθεση των Συμβάσεων από το Δημόσιο Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή γίνεται είτε με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς είτε με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης, όπως είναι η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ.. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάθεσης. Η σχετική στάθμιση που προσδίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε κάθε ένα από τα κριτήρια αυτά για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς πρέπει επίσης να γνωστοποιείται στους Υποψηφίους. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται και με τον καθορισμό ανώτατου και κατώτατου ορίου (εύρους). Σε περίπτωση που η στάθμιση δεν είναι δυνατή, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει την προτεραιότητα των κριτηρίων που έχει επιλέξει με την κατάρτιση πίνακα, όπου τα κριτήρια αυτά εμφανίζονται κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

3. Όταν η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να επιτρέψει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να επισημαίνεται ρητά στην Προκήρυξη Διαγωνισμού, διαφορετικά οι εναλλακτικές προσφορές απορρίπτονται από την Αναθέτουσα Αρχή. Στο μέτρο που επιτρέπονται, οι ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και ο τρόπος υποβολής τους περιλαμβάνονται στην Προκήρυξη ή στα παραρτήματα αυτής. Η Αναθέτουσα Αρχή λαμβάνει υπόψη της αποκλειστικά και μόνο τις εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες προϋποθέσεις που έχει ορίσει.

4. *Ασυνήθιστα χαμηλές Προσφορές και κρατικές ενισχύσεις*

Όταν οι Προσφορές που κατέθεσαν οι Προσφέροντες στην Αναθέτουσα Αρχή εμφανίζονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το εκτιμώμενο κόστος του αντικειμένου της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή, πριν απορρίψει τις Προσφορές αυτές, οφείλει να ζητήσει γραπτώς διευκρινίσεις από τους Προσφέροντες. Οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να αφορούν ιδίως στη μέθοδο εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, τις τεχνικές λύσεις που προτείνονται, τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που ενδεχομένως συντρέχουν για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών και την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον Προσφέροντα. Εφόσον διαπιστωθεί ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω κρατικής ενίσχυσης που θα χορηγηθεί στον Προσφέροντα, η Προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για το λόγο αυτόν μόνο μετά από διαβούλευση με τον Προσφέροντα, και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός εύλογης προθεσμίας την οποία τάσσει η Αναθέτουσα Αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση θα χορηγηθεί σε νόμιμα πλαίσια.

Άρθρο 11 **Διαδικασίες Ανάθεσης**

1. *Ανοικτές και κλειστές διαδικασίες*

Για την ανάθεση και σύναψη Μικτών Συμβάσεων, Συμβάσεων Έργου και Συμβάσεων Υπηρεσιών, οι Αναθέτουσες Αρχές εφαρμόζουν είτε Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου είτε Διαδικασίες Κλειστού Τύπου.

2. *Όροι Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου*

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάψουν Μικτές Συμβάσεις, Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

3. *Όροι Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης*

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 14 οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάψουν Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 12 **Γενικές διατάξεις για τη διεξαγωγή των Διαδικασιών Ανάθεσης**

1. *Ελάχιστα προσόντα και ικανότητες*

Με την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών που περιγράφονται στο άρθρο 9, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καθορίζει τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που οφείλουν να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι. Τα ελάχιστα αυτά προσόντα και ικανότητες αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού.

2. *Περιορισμός Υποψηφίων*

Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, στις Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνονται με δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού) και στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των Υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν Προσφορά, να διαπραγματευθούν ή να συμμετάσχουν στο διάλογο, υπό τον όρο να υπάρχει ικανός αριθμός Υποψηφίων. Με την Προκήρυξη Διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει τα κριτήρια που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την επιλογή των

Υποψηφίων που θα καλέσει, τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που προβλέπει ότι θα καλέσει και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά και να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Υποψηφίων. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι πέντε. Στη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνεται με δημοσίευση Προκήρυξης) και στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι τρεις. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των προσκαλούμενων Υποψηφίων πρέπει να είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός. Οι Αναθέτουσες Αρχές καλούν αριθμό Υποψηφίων τουλάχιστον ίσο προς τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που έχει καθορισθεί εκ των προτέρων. Αν ο αριθμός των Υποψηφίων, που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί με την Προκήρυξη, είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να συνεχίζει τη Διαδικασία Ανάθεσης καλώντας τον Υποψήφιο ή τους Υποψηφίους που πληρούν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορεί να περιλαμβάνει στη Διαδικασία Ανάθεσης πρόσωπα που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ή Υποψηφίους που δεν συγκεντρώνουν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί.

Άρθρο 13 **Ανταγωνιστικός διάλογος**

1. *Ιδιαίτερα πολύπλοκες Συμβάσεις*

Στις Ιδιαίτερα Πολύπλοκες Συμβάσεις, η Αναθέτουσα Αρχή, και εφόσον κρίνει ότι η τήρηση Διαδικασίας Ανοικτού Τύπου ή Κλειστού Τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης Σύμβασης, μπορεί να προσφύγει στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

2. *Κριτήριο ανάθεσης Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου*

Στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

3. *Προσδιορισμός αναγκών και απαιτήσεων της Αναθέτουσας Αρχής*

Η Αναθέτουσα Αρχή δημοσιεύει Προκήρυξη Διαγωνισμού η οποία περιλαμβάνει περιγραφή των αναγκών και απαιτήσεων της οι οποίες μπορούν να περιέχονται, εφόσον αυτό απαιτείται, και σε παραρτήματα της Προκήρυξης.

4. *Διεξαγωγή διαλόγου και προσδιορισμός των προτιμότερων λύσεων*

Η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει με τους Υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Υποψηφίων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους τους Υποψηφίους. Οι λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση της Αναθέτουσας Αρχής από έναν Υποψήφιο είναι εμπιστευτικές και δεν γνωστοποιούνται στους άλλους Υποψηφίους χωρίς τη συναίνεσή του.

5. *Διάλογος σε διαδοχικές φάσεις*

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι η Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, σε τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους τους Υποψηφίους.

6. *Λήξη Διαλόγου και υποβολή Προσφορών*

Η Αναθέτουσα Αρχή, αφού επιλέγει τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους Υποψηφίους, τους οποίους καλεί να υποβάλουν την τελική Προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

7. *Πληρότητα Προσφορών*

Οι Προσφορές πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της λύσης που επιλέχθηκε κατά τη διαδικασία του διαλόγου.

8. *Παροχή διευκρινίσεων, συμπληρώσεις και προϋποθέσεις αυτών.*

Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από τους Προσφέροντες να παράσχουν διευκρινίσεις σχετικά με τις Προσφορές τους ή να τις συμπληρώνουν, εφόσον οι διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις αυτές:

- δεν επιφέρουν τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς,
- δεν προξενούν στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε Προσφέροντος.

9. *Αξιολόγηση Προσφορών. Επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς*

Η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις Προσφορές με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στην Προκήρυξη και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10. Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τον Προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά είτε να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με την Προσφορά του είτε να τη συμπληρώσει, εφόσον η διευκρίνιση ή συμπλήρωση αυτή:

- δεν επιφέρει τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς του Προσφέροντος,
- δεν προξενεί στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγει διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε άλλου Προσφέροντος.

10. *Απονομή βραβείων*

Η Αναθέτουσα Αρχή, εφόσον κρίνει ότι το κόστος της συμμετοχής στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου είναι υψηλό, δύναται να απονέμει βραβεία ή να καταβάλει μέρος του σχετικού κόστους στους Προσφέροντες. Σχετική μνεία πρέπει να γίνεται στην Προκήρυξη.

Άρθρο 14

Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης

1. *Περιπτώσεις εφαρμογής μετά από Προκήρυξη Διαγωνισμού*

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να αναθέτει και να συνάπτει Συμβάσεις Έργου, Υπηρεσιών ή Μικτές Συμβάσεις εφαρμόζοντας τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, μετά

από τη δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Μετά από Διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου εφόσον:

αα) οι Προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήσαν απαράδεκτες με βάση διάταξη νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του νόμου αυτού και δη του άρθρου 15 ή της Προκήρυξης,

ββ) οι όροι της προτεινόμενης Σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαστικά σε σχέση με τους όρους που είχαν προταθεί κατά την προηγηθείσα διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

(β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

(γ) Όταν πρόκειται για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας, εφόσον η φύση των υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και για το λόγο αυτόν να μην είναι εφικτή η ανάθεση της Σύμβασης με επιλογή της καλύτερης Προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις Διαδικασίες Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου.

(δ) Στις Συμβάσεις Έργων, για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

2. *Διαπραγμάτευση Προσφορών*

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Αναθέτουσα Αρχή διαπραγματεύεται με τους Προσφέροντες τις Προσφορές που αυτοί υποβάλλουν, προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις προδιαγραφές της Προκήρυξης με απώτερο σκοπό να επιτυγχάνεται η καλύτερη Προσφορά.

3. *Κριτήριο ανάθεσης*

Κατά τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

4. *Ίση μεταχείριση*

Κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Προσφερόντων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους. Ειδικότερα, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους Προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

5. *Διαδικασία Διαπραγμάτευσης σε διαδοχικές φάσεις*

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι Διαδικασία Διαπραγμάτευσης δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις με τρόπο που να μειώνει τον αριθμό των Προσφορών που εξετάζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους του Υποψηφίους.

Άρθρο 15

Λόγοι αποκλεισμού Υποψηφίων. Χρηματοοικονομική επάρκεια. Αξιολόγηση. Προσόντα και ικανότητες Υποψηφίου

1. *Λόγοι αποκλεισμού*

Στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης και πριν από την ανάθεση της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει αν δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού Υποψηφίων ή Προσφερόντων. Συγκεκριμένα:

(α) Η Αναθέτουσα Αρχή αποκλείει τη συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης οποιουδήποτε Υποψηφίου που είτε ο ίδιος είτε τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης του ή δύνανται να τον ελέγχουν, έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τους Υποψηφίους να υποβάλουν σχετικά έγγραφα. Όταν ο Υποψήφιος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, αλλά προέρχεται από άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητά τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του κράτους - μέλους του Υποψηφίου.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να αποκλείσει οποιονδήποτε Υποψήφιο ή Προσφέροντα από τη συμμετοχή ή την περαιτέρω συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης, εφόσον:

αα) τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή ειδική εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

ββ) έχει κινηθεί εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

γγ) έχει καταδικασθεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

δδ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα το οποίο αποδεδειγμένως διαπίστωσε με οποιοδήποτε μέσο η Αναθέτουσα Αρχή,

εε) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

στστ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας προέλευσης ή σύστασής του,

ζζ) προέβη αποδεδειγμένως σε σοβαρές ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής ή όταν δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

2. Χρηματοοικονομική Επάρκεια

Μετά τη διενέργεια του απαιτούμενου σύμφωνα με την παράγραφο 1 ελέγχου, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των Υποψηφίων ή Προσφερόντων, περιλαμβανομένων και των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 18, αλλά και στοιχείων σχετικά με την πιστοληπτική τους ικανότητα. Για τον έλεγχο αυτόν, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, μεταξύ άλλων,

να ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει:

α) η ύπαρξη τραπεζικής χρηματοδότησης ή υποστήριξης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θα ορίζονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού,

β) η οικονομική τους κατάσταση (όπως δια μέσου ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών),

γ) το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών τους ή ο κύκλος εργασιών τους στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο,

δ) η δέσμευση τρίτων να υποστηρίξουν τον Υποψήφιο ή Προσφέροντα κατά την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης ή να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή του (όπως δια μέσου δήλωσης του τρίτου), εφόσον γίνεται επίκληση τέτοιας δέσμευσης,

ε) εφόσον ο Υποψήφιος ή Προσφέρων είναι κοινοπραξία, η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων (όπως δια μέσου δήλωσης ή βεβαίωσης χορηγούμενης από τα μέλη της κοινοπραξίας),

στ) η πιστοληπτική τους ικανότητα (όπως δια μέσου βεβαίωσης διεθνούς οργανισμού αξιολόγησης από όπου να προκύπτει η σχετική διαβάθμιση).

Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος ή Προσφέρων, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η Αναθέτουσα Αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει κατάλληλο.

3. Αξιολόγηση Τεχνικών και Επαγγελματικών Ικανοτήτων

Εκτός από τους ελέγχους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων.

(α) Οι τεχνικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων μπορούν να αποδεικνύονται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση του αντικειμένου της Σύμβασης. Συγκεκριμένα, για τις ανάγκες της ανωτέρω αξιολόγησης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά:

αα) υποβολή καταλόγου των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί κατά την προηγούμενη πενταετία, με τα πιστοποιητικά και στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ορθή εκτέλεσή τους, το σχετικό ποσό, ο τόπος και ο χρόνος πραγματοποίησής τους και η έγκαιρη και προσήκουσα αποπεράτωσή τους,

ββ) υποβολή καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν ή παρασχέθηκαν κατά την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του παραλήπτη,

γγ) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών είτε ανήκουν απευθείας στον Υποψήφιο ή Προσφέροντα είτε όχι,

δδ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για τη διασφάλιση της ποιότητας και περιγραφή του εξοπλισμού μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του.

εε) αναφορά επαγγελματικών προσόντων του Υποψηφίου ή Προσφέροντα ή αναφορά των τίτλων σπουδών των διευθυντικών στελεχών του ιδίως των υπευθύνων για την παροχή των υπηρεσιών ή τη διεξαγωγή των εργασιών,

στοστ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, όπου αυτό ενδεικνύται,

ζζ) δήλωση σχετικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του Υποψηφίου ή Προσφέροντος και για τον αριθμό των στελεχών της επιχείρησής του κατά την τελευταία τριετία,

ηη) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για την εκτέλεση της Σύμβασης,

θθ) αναφορά του τμήματος του αντικειμένου της Σύμβασης το οποίο ο Υποψήφιος ή Προσφέρων προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας, καθώς και περιγραφή των βασικών όρων της υπεργολαβίας,

ιι) εφόσον γίνεται επίκληση οικονομικής στήριξης τρίτου για τις ανάγκες της εκτέλεσης της Σύμβασης, βεβαιώσεις του τρίτου αυτού από τις οποίες να προκύπτει η δέσμευσή του να αναλάβει το σύνολο ή μέρος του σχετικού κόστους,

ιαια) προκειμένου για κοινοπραξία, βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να αποδεικνύουν την εγγραφή τους σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίζουν ανάλογη ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό. Στις Συμβάσεις Υπηρεσιών, εφόσον οι Υποψήφιοι ή Προσφέροντες πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να είναι σε θέση να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα προέλευσης ή σύστασής τους, η Αναθέτουσα Αρχή είναι δυνατόν να τους ζητά να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

(γ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας, πρέπει να παραπέμπει σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας που βασίζονται στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και πιστοποιούνται από οργανισμούς που εφαρμόζουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πιστοποίηση. Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να αναγνωρίζει τα ισοδύναμα πιστοποιητικά που εκδίδουν οργανισμοί που εδρεύουν σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(δ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, πρέπει να παραπέμπει είτε στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS) είτε σε πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα.

(ε) Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καλεί τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να συμπληρώνουν ή να διευκρινίζουν τα έγγραφα που υπέβαλαν στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης.

(στ) Ο τρόπος και ο χρόνος προσκόμισής τους καθορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή με την Προκήρυξη.

Άρθρο 16

Κατ' εξαίρεση εφαρμογή διατάξεων του ν. 3049/2002

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατά παρέκκλιση των διαδικασιών ανάθεσης των άρθρων 9 έως 15, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και με τήρηση των γενικών αρχών του άρθρου 9, δύναται να ενεργήσει ως Αναθέτουσα Αρχή με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002. Στην περίπτωση αυτή, κάθε αναφορά στη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) νοείται ως αναφορά στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και κάθε αναφορά στην Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) νοείται ως αναφορά στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 17

Σύμβαση Σύμπραξης

1. Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα νομοθεσία

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς.

Στις Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι όροι της Σύμβασης Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

2. Περιεχόμενο Συμβάσεων Σύμπραξης

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Ειδικότερα, με τις άνω Συμβάσεις προβλέπονται ιδίως τα ακόλουθα:

(α) Το αντικείμενο της Σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας, το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(β) Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας είτε μέσω ανεξάρτητων εταιρειών που ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για το σκοπό αυτόν είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου.

(γ) Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(δ) Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του αντικειμένου της Σύμπραξης, οι προϋποθέσεις τροποποίησής του, οι ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού, η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και οι προϋποθέσεις της παράτασης ή σύντμησης της διάρκειας αυτής.

(ε) Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λει-

τουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα.

(στ) Ο τρόπος χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ζ) Η τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημόσιου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα, καθώς και της διαδικασίας τροποποίησής τους.

(η) Η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία.

(θ) Οι ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του Ιδιωτικού Φορέα.

(ι) Η προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων.

(κ) Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

(λ) Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(μ) Το ύψος των ανταλλαγμάτων που καταβάλλονται για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας από τους χρήστες, ο τρόπος είσπραξής τους, καθώς και οι λόγοι και τρόποι αναπροσαρμογής τους.

(ν) Ο τρόπος επιμερισμού, μεταξύ του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Φορέα, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του Ιδιωτικού Φορέα είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του.

(ξ) Η έκταση των εγγυήσεων που παρέχει ο Ιδιωτικός Φορέας για την έγκαιρη και προσήκουσα εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου ή την προσήκουσα παροχή της υπηρεσίας.

(ο) Η υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και οι περιπτώσεις που αυτή επιτρέπεται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

(π) Η καταβολή αποζημιώσεων και η εν γένει αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

(ρ) Οι λόγοι καταγγελίας κάθε σύμβασης και οι συνέπειές της.

(σ) Το εφάρμοστο δίκαιο.

(τ) Η διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(υ) Η σειρά προτεραιότητας των τυχόν προσαρτημάτων ή παραρτημάτων κάθε σύμβασης.

(φ) Η εξειδίκευση των ελάχιστων απαιτήσεων λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης.

(χ) Ο καθορισμός των διαδικασιών παράδοσης του έργου στο Δημόσιο μετά τη λήξη της περιόδου παραχώρησης και προδιαγραφές του αντικειμένου κατά την παράδοση.

Άρθρο 18 **Θέματα χρηματοδότησης**

1. Χρηματοοικονομική επάρκεια και απόδειξη αυτής

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού της παραγράφου 4 του άρθρου 1, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων, φέρουν την ευθύνη και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης που απαιτείται για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους από τις σχετικές Συμβάσεις Σύμπραξης ή και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, οφείλουν δε να προσκομί-

ζουν στους Δημόσιους Φορείς στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκεί για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από αυτές σύμφωνα με τη σχετική Προκήρυξη. Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει ιδίως:

(α) τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού,

(β) τα κεφάλαια που εξασφαλίζει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού με οποιαδήποτε μορφή δανείου ή πίστωσης και ιδίως με δάνεια, ομολογίες και τιτλοποίηση μελλοντικών ή υφιστάμενων απαιτήσεων,

(γ) τις αναγκαίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις που απαιτούνται για παροχή των υπό (α) και (β) ανωτέρω κεφαλαίων ή πιστώσεων,

(δ) τους πόρους από την εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης κατά την κατασκευαστική περίοδο.

2. Συμμετοχή Δημόσιων Φορέων και μορφές αυτής. Άλλα ανταλλάγματα

(α) Στη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που υπάγονται στο νόμο αυτόν, μπορούν να συμμετέχουν και οι Δημόσιοι Φορείς. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Στην τελευταία περίπτωση, μπορεί να έχει τη μορφή ανταλλαγμάτων όπως ενδεικτικά είναι η παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση (εν όλω ή εν μέρει), η παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και η εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιώματα που παρέχονται στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δεν μπορεί να εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί μετά τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης.

(β) Οι Δημόσιοι Φορείς επιτρέπεται να συμμετέχουν και στην εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(γ) Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή του Δημόσιου Φορέα και η μορφή ή οι μορφές που θα μπορεί να λάβει, πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια στη σχετική Προκήρυξη.

3. Απευθείας συμβάσεις με τους δανειστές

Για τις ανάγκες της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, οι Δημόσιοι Φορείς δύναται να συνάπτουν συμβάσεις και με τους δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ **ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 19 **Αντάλλαγμα καταβλητέο από τους** **χρήστες των έργων ή υπηρεσιών**

1. Καθορισμός διαδικασίας είσπραξης συμβατικού ανταλλάγματος

Όταν το συμβατικό ανάλλαγμα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ..

2. Συνδρομή του Δημόσιου Φορέα

Ο εκάστοτε εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, καθώς και κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή παρέχει κάθε συνδρομή που κρίνεται αναγκαία, ώστε η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού να δύναται να εισπράττει απρόσκοπτα τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου που αποτελούν το συμβατικό της ανάλλαγμα.

Άρθρο 20 **Έκδοση αδειών**

Η έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών που έχουν ενταχθεί στο πεδίο εφαρμογής γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό της Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί, αν οι αρμόδιες για την έκδοσή τους αρχές δεν έχουν προβεί σε έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Αίτημα για χορήγηση άδειας λογίζεται ότι έχει υποβληθεί νομίμως μόνο εάν συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που είναι κατά νόμο απαραίτητα για την έκδοση της άδειας αυτής.

Άρθρο 21 **Αρχαιολογικά ευρήματα**

Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής ο Δημόσιος Φορέας, κατόπιν ειδοποίησης από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, γνωστοποιεί αυτό στην αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η οποία υποχρεούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών να υποδείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών ή να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διαφύλαξη των αρχαιοτήτων. Αν παρέλθει άπρακτη η άνω προθεσμία, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δύναται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση κάθε θετικής ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

Άρθρο 22 **Προστασία του περιβάλλοντος**

1. Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Οι απαιτούμενες κάθε φορά μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και εγκρίνονται πριν από την ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης. Αν ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας δεν έχει ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες πριν από την υποβολή Προσφορών από τους Υποψηφίους, υποχρεούται να καταβάλει στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού στην οποία ανατίθεται η Σύμβαση Σύμπραξης τις πρόσθετες δαπάνες και έξοδα που τυχόν προκύψουν από την υλοποίηση των όρων που περιλαμβάνονται στις τελικώς εγκριθείσες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

2. Μέτρα αυξημένης προστασίας

Στη Σύμβαση Σύμπραξης μπορεί να προβλέπονται μέτρα αυξημένης προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 23 **Απαλλοτριώσεις**

1. Κατεπείγον - Κόστος - Απόφαση

Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυ-

τού ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, όπου αυτό επιτρέπεται, εξυπηρετούν σκοπούς προφανούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας υπό την προϋπόθεση ότι η εξυπηρέτηση σκοπών δημόσιας ωφέλειας στοιχειοθετείται στην οικεία εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών αυτών ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά Δημόσιου Φορέα. Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Αν παρέλθει άπρακτη η τακτή προθεσμία για την ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε.

2. Χαρακτηρισμός

Αν η απαλλοτρίωση ή η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος επί των παραπάνω ιδιοκτησιών γίνεται με δαπάνες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, οι δαπάνες αυτές συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών αυτών ή των επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων.

Άρθρο 24 **Δημόσιες Υπηρεσίες και Εργασίες** **Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας**

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας προβαίνουν αμέσως και κατά προτεραιότητα στην εκτέλεση εργασιών και στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους, που είναι αναγκαίες ή χρήσιμες για την ομαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών του νόμου αυτού. Αν οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας δεν συμμορφώνονται με τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

Άρθρο 25 **Εκχώρηση απαιτήσεων**

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού που συμβάλλονται σε Συμβάσεις Σύμπραξης δύναται να εκχωρούν μέρος ή το σύνολο των συμβατικών τους αξιώσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατό να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο, σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, τα οποία συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης ή συμβάλλονται με τέτοια πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως εκδοχέως, διαδόχου ή αντισυμβαλλομέ-

νου προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από τη χρηματοδότηση αυτή. Επιτρέπεται επίσης η ως άνω εκχώρηση σε αλλοδαπές ή ημεδαπές εταιρείες ειδικού σκοπού προς το σκοπό τιτλοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 3156/2003.

Άρθρο 26 **Κύρος εμπράγματων ασφαλειών**

1. Μεταγενέστερη πτώχευση

Το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών που παρασχέθηκαν οποτεδήποτε από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού ή οποιονδήποτε τρίτο υπέρ οποιουδήποτε πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή οποιουδήποτε άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής ή Δημόσιου Φορέα ή τρίτου προς εξασφάλιση απαιτήσεών τους κατά της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού από τη χρηματοδότηση ή οποιαδήποτε άλλη σχετική ή παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, δεν θίγεται από την επιβολή οποιουδήποτε συλλογικού μέτρου ικανοποίησης των πιστωτών, που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον περιορισμό της εξουσίας διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή του τρίτου που συνέστησε την ασφάλεια, ούτε από την υποβολή σχετικής αίτησης κατ' αυτών. Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για μελλοντικές απαιτήσεις, η γένεση των οποίων επέρχεται μετά την επιβολή του συλλογικού μέτρου ή την υποβολή της σχετικής αίτησης.

2. Ενδεικτική απαρίθμηση

Το απρόσβλητο των εμπράγματων ασφαλειών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ισχύει ιδίως:

(α) σε υποθήκες ή προσημειώσεις, που εγγράφονται με οποιονδήποτε τίτλο, μετά την εγγραφή τους,

(β) σε ενέχυρα με ή χωρίς παράδοση κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, του ν.δ. 177/13.8.1923 ή και τις διατάξεις του ν. 2844/2000 με αντικείμενο κινητά πράγματα ή ομάδα πραγμάτων, μετά τη νομότυπη σύστασή τους,

(γ) σε ενέχυρα ή εξασφαλιστικές εκχωρήσεις με αντικείμενο παρούσες ή μέλλουσες απαιτήσεις ή και ομάδες απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 2844/2000 (ΦΕΚ 220 Α'), μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης και

(δ) σε περιπτώσεις παροχής κυμαινόμενης ασφάλειας σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως και 18 του ν. 2844/2000, μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης.

3. Δανειστές εις ολόκληρο

Οι κάθε είδους εμπράγματες ασφάλειες, όπως υποθήκες, προσημειώσεις, ενέχυρα, εξασφαλιστικές εκχωρήσεις, που παρέχονται προς εξασφάλιση απαιτήσεων από δάνεια ή άλλες πιστώσεις και χορηγούνται από κοινοπραξία πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού μπορούν, εφόσον οι δανειστές είναι δανειστές εις ολόκληρο για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της πίστωσης κατά την έννοια του άρθρου 489 του Αστικού Κώδικα, να εγγράφονται, να συνιστώνται ή να συνάπτο-

νται για το σύνολό τους (ή το αντίστοιχο μέρος τους) τους υπέρ ενός εκπροσώπου των δανειστών, ο οποίος ορίζεται στην οικεία πιστωτική σύμβαση και ασκεί όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις ασφάλειες αυτές ως ενυπόθηκος ή ενεχυρούχος δανειστής ή ως εκδοχέας. Εφόσον η χρηματοδότηση πραγματοποιείται με έκδοση ομολογιακού δανείου, οι σχετικές εμπράγματες ή άλλες ασφάλειες λαμβάνονται από τον εκπρόσωπο των ομολογούχων κατά τις διατάξεις του ν. 3156/2003.

Άρθρο 27 **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**

Για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε απαιτήσεις τραπεζών και στις εξασφαλίσεις τους, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιοπραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

Άρθρο 28 **Μεταβιβάσεις μετοχών και εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά**

1. Μεταβιβάσεις μετοχών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και εταιρικοί μετασχηματισμοί

Δύναται να απαιτείται η έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου Φορέα προκειμένου να επιχειρηθούν έγκυρα:

(α) εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών του εφόσον αυτές λαμβάνουν χώρα πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών,

(β) αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εκτός από αυτές που είναι υποχρεωτικές από τη Σύμβαση Σύμπραξης, τα Παρεπόμενα Σύμφωνα ή το νόμο,

(γ) έκδοση ομολογιακού δανείου,

(δ) οποιασδήποτε μορφής συγχώνευση, διάσπαση, απορρόφηση ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή της συναίνεσης αυτής καθορίζονται από τη Σύμβαση Σύμπραξης.

2. Εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά

Η εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπονται μόνο μετά προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

Άρθρο 29 **Λοιπές ρυθμίσεις**

1. Απαλλαγή από φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού στις οποίες ανατίθεται η εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτούν μέχρι το χρόνο έναρξης της εκμετάλλευσης.

2. Φορολογική μεταχείριση χρηματοδοτικής συμβολής Δημόσιου Φορέα

Εφόσον καταβληθεί χρηματοδοτική συμβολή από το Δημόσιο Φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992, αυτή λογίζεται ως επιχορήγηση κεφαλαίου, δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α., δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ή άλλο φόρο και καταβάλλεται ελεύθερη από οποιαδήποτε κράτηση υπέρ τρίτου.

3. Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

Το πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. επιστρέφεται σε τρίτους οι οποίοι συμβάλλονται με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών μέσα σε ενενήντα ημέρες από την υποβολή σχετικής αίτησής τους. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής θα οφείλεται σε αυτούς τόκος υπερημερίας επί των προς επιστροφή ποσών.

4. Μεταφορά και συμψηφισμός συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού

Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού επιτρέπεται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη των δέκα επόμενων χρήσεων.

Άρθρο 30 Αποσβέσεις

Το συνολικό κόστος υλοποίησης της Σύμπραξης που θα περιλαμβάνει το κατασκευαστικό κόστος, όπως αυτό προκύπτει από τη σχετική Σύμβαση Σύμπραξης ή το σχετικό Παρεπόμενο Σύμφωνο, συμπεριλαμβανομένου και του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη οποιασδήποτε φύσεως περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Κατασκευής, θα αποσβέννυται, κατ' επιλογή της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, είτε με τη σταθερή μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας του έργου, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρο 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή.

Άρθρο 31 Επίλυση διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Διαιτησία

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου, κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία.

2. Κανόνες Διαιτησίας

Με τη Σύμβαση Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα καθορίζονται κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας) και η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία. Η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστή-

ρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της.

3. Εφαρμοστέο Δίκαιο

Για την επίλυση διαφοράς που αναφέρεται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης Σύμπραξης εφαρμόζεται το Ελληνικό Ουσιαστικό Δίκαιο.

Άρθρο 32 Έναρξη ισχύος

Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

Γ. Αλογοσκούφης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Δ. Σιούφας

Γ. Σουφλιάς

Αριθμ. 154 /46 / 2005

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου καθορίζεται το πλαίσιο και εξειδικεύονται οι επί μέρους ρυθμίσεις για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) όσον αφορά στην εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. α. Προσδιορίζονται οι δημόσιοι φορείς που περιλαμβάνονται στην έννοια «Δημόσιος Τομέας» και στους οποίους επιτρέπεται να προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων Σ.Δ.Ι.Τ., βάσει των αναφερόμενων διατάξεων.

β. Οι Ιδιωτικοί Φορείς συμμετέχουν στις εν λόγω συμβάσεις και στα Παρεπόμενα Σύμφωνα μόνο μέσω εταιρειών ειδικού σκοπού, οι οποίες συνιστώνται αποκλειστικά για τους σκοπούς της σύμπραξης, έχουν έδρα την Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο περί ανωνύμων εταιρειών (κ.ν. 2190/1920). (άρθρο 1)

2. α. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου μια Σύμπραξη να υπάγεται στις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου (το συμβατικό ποσό να μην ξεπερνά τα 200.000.000 ευρώ, ο ιδιωτικός

φορέας αναλαμβάνει σημαντικό ποσοστό του κινδύνου κ.ά.), καθώς και οι ειδικές περιπτώσεις υπαγωγής, ανεξαρτήτως πλήρωσης του συνόλου των προϋποθέσεων.

β. Εξαιρούνται από τα αντικείμενα Σύμπραξης δραστηριότητες που ανήκουν βάσει Συντάγματος άμεσα και αποκλειστικά στο κράτος, όπως η εθνική άμυνα, η δικαιοσύνη, η αστυνόμευση και η ευθύνη εκτέλεσης ποινών που επιβάλλονται από ποινικά δικαστήρια. (άρθρο 2)

3. α. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.), αποτελούμενη από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ως πρόεδρο και εποπτεύοντα του έργου της, τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν το δημόσιο φορέα, ο οποίος προβλέπεται να συμμετάσχει σε Σύμβαση Σύμπραξης, ως έκτακτα μέλη.

β. Το νέο συλλογικό όργανο επιφορτίζεται με το σχεδιασμό της πολιτικής για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτών, καθώς και τη λήψη αποφάσεων σχετικών με τις προβλεπόμενες Σ.Δ.Ι.Τ., όπως:

i) Η υπαγωγή ή ανάκληση απόφασης υπαγωγής σύμπραξης στις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου.

ii) Η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του συμβατικού ανταλλάγματος που καταβάλλεται στους ιδιωτικούς φορείς.

iii) Η ενδεχόμενη συμμετοχή του εμπλεκόμενου δημόσιου φορέα στη χρηματοδότηση του αντικειμένου της σύμπραξης. (άρθρο 3)

4. α. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.) με σκοπό την υποβοήθηση του έργου της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ..

β. Προσδιορίζονται οι στόχοι της Ειδικής Γραμματείας, καθώς και οι γενικές και ειδικές αρμοδιότητές της, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζει η κατάρτιση και επικαιροποίηση, σε συνεργασία με τους δημόσιους φορείς, μη δεσμευτικού καταλόγου έργων και υπηρεσιών που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Σ.Δ.Ι.Τ., καθώς και ο συντονισμός όλων των απαιτούμενων διαδικασιών ανάθεσης. (άρθρο 4)

5. Ορίζονται οι υποχρεώσεις δημόσιων φορέων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, διαδικασία, δημοσιότητα, αξιολόγηση, ενώ στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, παρέχεται η εξουσιοδότηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., να ανακαλέσει την απόφαση υπαγωγής. (άρθρο 5)

6. α. Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στελεχώνεται με Ειδικό Γραμματέα που ορίζεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, με Διευθυντή που προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με προσωπικό που είτε προσλαμβάνεται με συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου είτε αποσπάται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων από υπουργεία και εποπτευόμενους φορείς.

β. Καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα και η εμπειρία που θα πρέπει να διαθέτουν τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., καθώς και τα ασυμβίβαστα που θα πρέπει να τηρούνται κατά τη διάρκεια του έργου τους, αλλά και για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της συνεργασίας τους.

γ. Το έργο της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. δύναται να συνεπικουρούν

κατά περίπτωση ειδικοί σύμβουλοι διαφόρων ειδικοτήτων, με τους οποίους συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., στην οποία θα καθορίζεται μεταξύ άλλων και το ανώτατο όριο αμοιβής αυτών. (άρθρο 6)

7. Προσδιορίζονται αναλυτικά οι διαδικασίες ανάθεσης, που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την επιλογή ιδιώτη. Ειδικότερα τίθενται:

i) Οι γενικές αρχές που θα πληρούνται, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της προστασίας δημοσίου συμφέροντος, της ελευθερίας ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος κ.ά..

ii) Τα κριτήρια ανάθεσης που είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά που προκύπτει από τη στάθμιση των οριζόμενων παραμέτρων (ποιότητα, τιμή, τεχνική αρτιότητα, κόστος λειτουργίας κ.ά.) και η προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή.

iii) Η δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών στις οριζόμενες περιπτώσεις.

iv) Οι διαδικασίες ανάθεσης και σύναψης μικτών συμβάσεων, που διακρίνονται σε ανοικτού και κλειστού τύπου διαδικασίες.

v) Οι περιπτώσεις στις οποίες παρέχεται η δυνατότητα στην Αναθέτουσα Αρχή να προσφύγει στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγματεύσεως, οι οποίες θα διεξάγονται σύμφωνα με το οριζόμενο πλαίσιο.

vi) Η δυνατότητα δημόσιου φορέα να περιορίζει τους υποψήφιους ιδιωτικούς φορείς, θέτοντας ελάχιστα προσόντα και ικανότητες, που θα πρέπει να διαθέτουν για να συμμετάσχουν στις διαδικασίες ανάθεσης, καλύπτοντας κάθε φορά τον ελάχιστο οριζόμενο αριθμό υποψηφίων.

vii) Τα επί μέρους στάδια που ελέγχονται κατά τη φάση της αξιολόγησης των προσφορών, τα οποία περιλαμβάνουν τον έλεγχο της:

- Τυχόν συνδρομής αιτιών αποκλεισμού υποψηφίων από τις Διαδικασίες Ανάθεσης (π.χ. αμετάκλητη καταδίκη σε ποινή φυλάκισης τριών (3) μηνών και άνω, πτώχευση, εκκαθάριση, μη καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, φόρων και τελών, καταδίκη για σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα κ.ά.).

- Οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων ιδιωτών.

- Τεχνικής και επαγγελματικής εμπειρίας, ικανότητας, στελεχώσεως, διαθεσιμότητας απαιτούμενου εξοπλισμού κ.ά..

viii) Η δυνατότητα της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. να ενεργήσει, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, ως Αναθέτουσα Αρχή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002, υποκαθιστώντας τη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.), ενώ το ρόλο της Ειδικής Γραμματείας Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) αναλαμβάνει η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρα 7-16)

8. Το συμβατικό πλαίσιο που διέπει τις Σ.Δ.Ι.Τ. καθορίζεται αποκλειστικά και μόνο από τους όρους και τις ρυθμίσεις, που συμπεριλήφθηκαν στη σχετική προκήρυξη που εκδόθηκε από το φορέα του Δημοσίου ή από οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης. Το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων θα πρέπει να περιλαμβάνει αναλυτικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών. Μεταξύ άλλων, να αναλύονται:

i) Το αντικείμενο της Σύμπραξης με τις ζητούμενες προδιαγραφές, το συμβατικό ανάλλαγμα που θα κατα-

βάλλεται στον ιδιώτη, καθώς και ο τρόπος επιμερισμού μεταξύ των συμβαλλόμενων των τυχόν ανταλλαγμάτων, τα οποία θα καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες του αντικειμένου της Σύμπραξης.

ii) Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας του αντικειμένου της Σύμπραξης και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης αυτού.

iii) Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον ιδιώτη η χρήση ή/και εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την παροχή υπηρεσίας ή τη δημιουργία υποδομής.

iv) Ο τρόπος χρηματοδότησης του αντικειμένου της Σύμπραξης και η κατανομή του απορρέοντος κινδύνου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

v) Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης, καθώς και το ύψος των ανταλλαγμάτων που θα καταβάλλονται από τους χρήστες για τη χρήση της υπηρεσίας ή την εκμετάλλευση της υποδομής κ.ά.. (άρθρο 17)

9. α. Στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιαίτερη βαρύτητα για την επιλογή ιδιωτικού φορέα έχει η χρηματοοικονομική του επάρκεια και η δυνατότητά του να χρηματοδοτήσει το αντικείμενο της Σύμπραξης.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στους εμπλεκόμενους φορείς του δημόσιου τομέα να προβλέπουν στη σχετική προκήρυξη τη συμμετοχή τους, τόσο στη χρηματοδότηση του αντικειμένου της Σύμπραξης (με εις χρήμα ή/και εις είδος εισφορά), όσο και στην εκμετάλλευση αυτού.

γ. Για τη διευκόλυνση της δανειοδότησης των επιλεγέντων ιδιωτών, οι δημόσιοι φορείς δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις για τη ρύθμιση ειδικών θεμάτων με τους δανειστές των ιδιωτών. (άρθρο 18)

10. Παρέχεται εξουσιοδότηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. να ρυθμίζει με απόφασή της κάθε θέμα σχετικό με τη διευκόλυνση του ιδιωτικού φορέα να εισπράττει το προβλεπόμενο συμβατικό αντάλλαγμα, στις περιπτώσεις που αυτό καταβάλλεται από τους τελικούς χρήστες του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 19)

11. Όλες οι απαιτούμενες άδειες για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση του αντικειμένου της σύμβασης, που εκτελείται στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ., εκδίδονται για λογαριασμό και στο όνομα του επιλεγέντος ιδιώτη. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί σε περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία δεν έχει προβεί σε αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την επιβολή του σχετικού αιτήματος. (άρθρο 20)

12. Προβλέπεται η αποζημίωση από το δημόσιο τομέα, του επιλεγέντος ιδιώτη για τη ζημία, που αυτός υπέστη, λόγω της καθυστέρησης της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, εντός του χρονικού διαστήματος των εξήντα (60) ημερών που ορίζεται, από την ημέρα ειδοποίησής της για την εύρεση αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 21)

13. Ορίζεται ότι το τυχόν πρόσθετο κόστος που προκύψει για τον συμβαλλόμενο ιδιώτη, λόγω της παράβλεψης της αναθέτουσας αρχής να εκπονήσει τις απαιτούμενες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και να εξασφαλίσει τις προβλεπόμενες εγκρίσεις, πριν την υποβολή δεσμευτικών προσφορών από τους υποψηφίους, επιβαρύνει το δημόσιο αντισυμβαλλόμενο φορέα. (άρθρο 22)

14. α. Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και στον κατά περίπτωση αρμό-

διο Υπουργό να κηρύσσουν με κοινή τους απόφαση την απαλλοτρίωση ιδιοκτησιών ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, οι οποίες εμποδίζουν την εκτέλεση του αντικειμένου της Σύμπραξης.

β. Στις περιπτώσεις που οι ανωτέρω δαπάνες καταβάλλονται από τους ιδιώτες, θεωρούνται αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών ή των επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων. (άρθρο 23)

15. Ορίζεται ότι οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας υποχρεούνται να προβαίνουν άμεσα και κατά απόλυτη προτεραιότητα στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στις Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρο 24)

16. Παρέχεται η δυνατότητα στον ιδιώτη που επιλέγεται να εκχωρεί τις παρούσες και μελλοντικές του συμβατικές απαιτήσεις προς εξασφάλιση των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στη χρηματοδότησή του. Προς το σκοπό αυτόν εισάγονται διατάξεις σχετικά με το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών που παρασχέθηκαν οποτεδήποτε από τον ιδιώτη προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προς εξασφάλιση των δανείων που αυτός λαμβάνει. (άρθρο 25-26)

17. Προβλέπεται ότι για τους σκοπούς του υπό εξέταση νομοσχεδίου η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων λογίζεται ως τραπεζικό ίδρυμα και υπάγεται στις ίδιες διατάξεις σχετικά με τις απαιτήσεις και εξασφαλίσεις των τραπεζών. (άρθρο 27)

18. Καθορίζεται ως προαπαιτούμενο για τη μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση ομολογιακού δανείου και οποιονδήποτε εταιρικό μετασχηματισμό, του αντισυμβαλλόμενου σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη, η εκ των προτέρων έγκριση του αρμόδιου δημόσιου φορέα, ενώ για την εισαγωγή των μετοχών αυτού σε χρηματιστηριακή αγορά ή την έκδοση μετατρέψιμου σε μετοχές ομολογιακού δανείου, απαιτείται έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού. (άρθρο 28)

19. α. Προβλέπεται απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος για τους δεδουλευμένους τόκους που αποκτούν οι ιδιώτες μέχρι την έναρξη της εκμετάλλευσης ή και συντήρησης ολόκληρου του αντικειμένου της Σύμπραξης.

β. Ορίζεται ότι τυχόν συμμετοχή Δημόσιου Φορέα στη χρηματοδότηση λογίζεται ως επιχορήγηση και απαλλάσσεται από Φ.Π.Α., φόρο εισοδήματος ή άλλο φόρο και κράτηση.

γ. Καθορίζεται ότι τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. του αντισυμβαλλόμενου σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη επιστρέφεται το αργότερο ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης, διαφορετικά προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς των συσσωρευμένων ζημιών του αντισυμβαλλόμενου σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη, προς συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη των επόμενων δέκα (10) χρήσεων. (άρθρο 29)

20. Ο αντισυμβαλλόμενος σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτης δύναται να επιλέγει την απόσβεση του συνολικού κόστους χρηματοδότησης του αντικειμένου της σύμβασης, είτε με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας αυτού είτε εντός δέκα (10) διαχειριστικών χρήσεων ή και περισσότερο υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρο 30)

21. α. Ορίζεται ότι τυχόν διαφορές που προκύπτουν στο πλαίσιο της σύμβασης Σ.Δ.Ι.Τ., κατά παρέκκλιση των

διατάξεων για τις διαιτησίες του Δημοσίου, επιλύονται με διαιτησία.

β. Προβλέπεται ότι τα θέματα που σχετίζονται με τον ορισμό διαιτητών, τους κανόνες διαιτησίας, την έδρα του διαιτητικού οργάνου και τις αμοιβές των διαιτητών θα καθορίζονται με τη σύμβαση σύμπραξης ή/και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα. (άρθρο 31)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου από τη σύσταση θέσεων Ειδικού Γραμματέα και Διευθυντή στη συνιστώμενη Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. (άρθρο 6 παρ. 1)

2. Ετήσια δαπάνη λόγω της σύστασης της ανωτέρω Ειδικής Γραμματείας και την ως εκ τούτου:

i. Πρόσληψη προσωπικού, απόσπαση υπαλλήλων και ανάληψη του κόστους μισθοδοσίας όσων η μισθοδοσία δεν βάρυνε, μέχρι την ημερομηνία απόσπασης, τον Κρατικό Προϋπολογισμό. (άρθρο 6 παράγραφοι 1γ και 5)

ii. Σύναψη συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών με ειδικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες. (άρθρο 6 παρ. 4)

iii. Κάλυψη των λειτουργικών εξόδων που απαιτούνται για τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας. (άρθρο 4 παρ. 1)

Η δαπάνη αυτή εκτιμάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός υπαλλήλων, όγκος εργασιών, ανάγκες σε ειδικούς συμβούλους, χώρος εγκατάστασης κ.ά.).

3. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του απαιτούμενου εξοπλισμού και τη διαμόρφωση χώρων γραφείων για τη συνιστώμενη Ειδική Γραμματεία. (άρθρο 6)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την προσαύξηση με τόκους υπερημερίας του πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α., που ζητείται η επιστροφή του, από τον αντισυμβαλλόμενο σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη και δεν αποδίδεται εντός της οριζόμενης προθεσμίας. (άρθρο 29 παρ. 3)

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των επιτροπών που συγκροτούνται για την υλοποίηση των διαδικασιών ανάθεσης, στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ. (έκδοση σχετικής προκήρυξης, αξιολόγηση υποψηφιοτήτων, τελική επιλογή Ιδιωτικού Φορέα). (άρθρα 5 παρ. 2γ και 10-16)

2. Ενδεχόμενη εφάπαξ ή ετήσια δαπάνη από την καταβολή του προβλεπόμενου συμβατικού ανταλλάγματος στους αντισυμβαλλόμενους φορείς του ιδιωτικού τομέα, στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρα 2 παρ. 1β και 3 παρ. β)

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από την πρόσληψη ανεξάρτητων εταιριών που προσλαμβάνονται για την άσκηση εποπτείας επί του αντικειμένου της σύμβασης Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρο 17 παρ. 2β)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την:

i) Συμμετοχή των φορέων του δημόσιου τομέα στη χρηματοδότηση του αντικειμένου των Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρα 3 περ. γ', 18 παρ. 2)

ii) Απονομή βραβείων ή την κάλυψη τμήματος του κό-

στους συμμετοχής των υποψήφιων ιδιωτικών φορέων στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρο 13 παρ. 10)

iii) Καταβολή αποζημίωσης στον αντισυμβαλλόμενο ιδιώτη για τη ζημία που υπέστη, λόγω της καθυστέρησης της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος των εξήντα (60) ημερών, από την ειδοποίησή της από το δημόσιο φορέα για την εύρεση αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια κατασκευής του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 21)

iv) Καταβολή του πρόσθετου κόστους που θα προκύψει για τον Ιδιωτικό Φορέα, από την παράβλεψη εκπόνησης μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων προ της υποβολής δεσμευτικών προσφορών από τους ενδιαφερομένους. (άρθρο 22)

v) Απαλλοτρίωση ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 23 παρ. 1)

5. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από την απόδοση τμήματος ή του συνόλου των τυχόν ανταλλαγμάτων, που καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες του αντικειμένου της Σύμπραξης στους αντισυμβαλλόμενους ιδιωτικούς φορείς. (άρθρο 17 παρ. 2α και 2β)

6. Μείωση της περιουσίας των φορέων του δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις μεταβίβασης εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων κυριότητάς τους. (άρθρο 18 παρ. 2)

7. Αποτροπή ενδεχόμενης δαπάνης από την:

i) Ανάληψη των δαπανών απαλλοτρίωσης ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του αντικειμένου της Σύμπραξης, από τους αντισυμβαλλόμενους ιδιώτες. (άρθρο 23 παρ. 2)

ii) Συγχρηματοδότηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και με ιδιωτικά ή αποκλειστικά με ιδιωτικά κεφάλαια. (άρθρο 2 παρ. 1γ)

Αθήνα, 1 Αυγούστου 2005

Η Γενική Διευθύντρια

Κορίνα Αντωνομανωλάκη

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου από τη σύσταση θέσεων Ειδικού Γραμματέα και Διευθυντή στη συνιστώμενη Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. (άρθρο 6 παρ. 1)

2. Ετήσια δαπάνη λόγω της σύστασης της ανωτέρω Ειδικής Γραμματείας και την ως εκ τούτου:

i. Πρόσληψη προσωπικού, απόσπαση υπαλλήλων και

ανάληψη του κόστους μισθοδοσίας όσων η μισθοδοσία δεν βάρυνε, μέχρι την ημερομηνία απόσπασης, τον Κρατικό Προϋπολογισμό. (άρθρο 6 παρ. 1γ και 5)

ii. Σύναψη συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών με ειδικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες. (άρθρο 6 παρ. 4)

iii. Κάλυψη των λειτουργικών εξόδων που απαιτούνται για τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας. (άρθρο 4 παρ. 1)

Η δαπάνη αυτή εκτιμάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός υπαλλήλων, όγκος εργασιών, ανάγκες σε ειδικούς συμβούλους, χώρος εγκατάστασης κ.ά.).

3. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του απαιτούμενου εξοπλισμού και τη διαμόρφωση χώρων γραφείων για τη συνιστώμενη Ειδική Γραμματεία. (άρθρο 6)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την προσαύξηση με τόκους υπερημερίας του πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α., που ζητείται η επιστροφή του, από τον αντισυμβαλλόμενο σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη και δεν αποδίδεται εντός της οριζόμενης προθεσμίας. (άρθρο 29 παρ. 3)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, πλην της υπό στοιχείου 3 που θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των επιτροπών που συγκροτούνται για την υλοποίηση των διαδικασιών ανάθεσης, στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ. (έκδοση σχετικής προκήρυξης, αξιολόγηση υποψηφιοτήτων, τελική επιλογή Ιδιωτικού Φορέα).

(άρθρα 5 παρ. 2γ και 10-16)

2. Ενδεχόμενη εφάπαξ ή ετήσια δαπάνη από την καταβολή του προβλεπόμενου συμβατικού ανταλλάγματος στους αντισυμβαλλόμενους φορείς του ιδιωτικού τομέα, στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρα 2 παρ. 1β και 3 παρ. β)

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από την πρόσληψη ανεξάρτητων εταιριών που προσλαμβάνονται για την άσκηση εποπτείας επί του αντικειμένου της σύμβασης Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρο 17 παρ. 2β)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την:

i) Συμμετοχή των φορέων του δημόσιου τομέα στη χρηματοδότηση του αντικειμένου των Σ.Δ.Ι.Τ..

(άρθρα 3 περ. γ', 18 παρ. 2)

ii) Απονομή βραβείων ή την κάλυψη τμήματος του κόστους συμμετοχής των υποψήφιων ιδιωτικών φορέων στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ.. (άρθρο 13 παρ. 10)

iii) Καταβολή αποζημίωσης στον αντισυμβαλλόμενο ιδιώτη για τη ζημία που υπέστη, λόγω της καθυστέρησης της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος των εξήντα (60) ημερών, από την ειδοποίησή της από το δημόσιο φορέα για την εύρεση αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια κατασκευής του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 21)

iv) Καταβολή του πρόσθετου κόστους που θα προκύψει για τον Ιδιωτικό Φορέα από την παράβλεψη εκπόνησης μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων προ της υποβολής δεσμευτικών προσφορών από τους ενδιαφερομένους. (άρθρο 22)

v) Απαλλοτρίωση ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του αντικειμένου της Σύμπραξης. (άρθρο 23 παρ. 1)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα κατά περίπτωση.

5. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από την απόδοση τμήματος ή του συνόλου των τυχόν ανταλλαγμάτων, που καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες του αντικειμένου της Σύμπραξης στους αντισυμβαλλόμενους ιδιωτικούς φορείς. (άρθρο 17 παρ. 2α και 2β)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2005

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

Επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»

I. Με τις διατάξεις του προς ψήφιση νομοσχεδίου καθορίζεται τόσο το ευρύτερο πλαίσιο όσο και οι επιμέρους ρυθμίσεις που αφορούν τις «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.)» σχετικά με την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών. Ειδικότερα, προσδιορίζονται οι δημόσιοι φορείς που περιλαμβάνονται στην έννοια «Δημόσιος Τομέας» και στους οποίους επιτρέπεται να προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων Σ.Δ.Ι.Τ. Οι ιδιωτικοί φορείς συμμετέχουν στις εν λόγω συμβάσεις μέσω εταιρειών ειδικού σκοπού, οι οποίες συνιστώνται αποκλειστικά για τους σκοπούς της σύμπραξης, έχουν έδρα την Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 1 νσχ). Εξαιρούνται από το αντικείμενο σύμπραξης, οι δραστηριότητες που ανήκουν, σύμφωνα με το Σύνταγμα, αποκλειστικά στο Κράτος, όπως η εθνική άμυνα, η δικαιοσύνη, η αστυνόμευση και η ευθύνη εκτέλεσης των ποινών που επιβάλλονται από τα ποινικά δικαστήρια (άρθρο 2 νσχ).

Περαιτέρω, προτείνεται η ίδρυση συλλογικού οργάνου, της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.), η οποία αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας & Οικονομικών ως πρόεδρο, τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν το δημόσιο φορέα, ο οποίος προβλέπεται να συμμετάσχει σε Σύμβαση Σύμπραξης, ως έκτακτα μέλη. Έργο της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι ο σχεδιασμός της πολιτικής για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή

2

ιδιωτών και η λήψη αποφάσεων σχετικών με θέματα υπαγωγής ή μη μιας σύμπραξης στις διατάξεις του νομοσχεδίου, ένταξης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του συμβατικού ανταλλάγματος που καταβάλλεται στους ιδιωτικούς φορείς, ενδεχόμενης συμμετοχής του δημόσιου φορέα στη χρηματοδότηση του αντικειμένου της σύμπραξης (άρθρο 3 νσχ).

Με σκοπό την υποβοήθηση του έργου της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.) και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της, ο τρόπος στελέχωσης της, καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα και η εμπειρία που πρέπει να διαθέτουν τα στελέχη της (άρθρα 4-6 νσχ).

Περαιτέρω, προσδιορίζονται αναλυτικά οι διαδικασίες ανάθεσης, που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την επιλογή ιδιώτη. Ειδικότερα, τίθενται οι γενικές αρχές που πρέπει να πληρούνται, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της ελευθερίας ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος, τα κριτήρια ανάθεσης, η δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών στις οριζόμενες περιπτώσεις, οι διαδικασίες ανάθεσης και σύναψης μεικτών συμβάσεων, που διακρίνονται σε διαδικασίες ανοικτού και κλειστού τύπου, οι περιπτώσεις στις οποίες παρέχεται η δυνατότητα στην Αναθέτουσα Αρχή να προσφύγει στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης, οι οποίες θα διεξάγονται σύμφωνα με το οριζόμενο πλαίσιο, η δυνατότητα του δημοσίου φορέα να περιορίζει τους υποψήφιους ιδιωτικούς φορείς, θέτοντας ελάχιστα προσόντα και ικανότητες, που θα πρέπει να διαθέτουν για να συμμετάσχουν στις διαδικασίες ανάθεσης, καλύπτοντας κάθε φορά τον ελάχιστο οριζόμενο αριθμό υποψηφίων, τα επιμέρους στάδια που ελέγχονται κατά την φάση της αξιολόγησης των προσφορών, κ.λπ (άρθρα 7-16 νσχ).

Το συμβατικό πλαίσιο που διέπει τις Σ.Δ.Ι.Τ. καθορίζεται αποκλειστικώς από τους όρους και τις ρυθμίσεις, που περιλαμβάνονται στη σχετική προκήρυξη που εκδίδεται από τον φορέα του Δημοσίου ή από οποιοδήποτε έγγραφο κατά τη διαδικασία Ανάθεσης. Το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων θα πρέπει να περιλαμβάνει αναλυτικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, όπως το αντικείμενο της σύμπραξης με τις ζητούμενες προδιαγραφές, το συμβατικό ανάλλαγμα που θα καταβάλλεται στον ιδιώτη, οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας του αντικειμένου της σύμπραξης και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης, ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον ιδιώτη η χρήση ή εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την παρο-

χή της υπηρεσίας ή τη δημιουργία υποδομής, ο τρόπος χρηματοδότησης του αντικειμένου της σύμπραξης και η κατανομή του κινδύνου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της σύμπραξης, το ύψος των ανταλλαγμάτων που θα καταβάλλονται από τους χρήστες για τη χρήση της υπηρεσίας ή την εκμετάλλευση της υποδομής, κ.λπ. (άρθρο 17 νσχ). Επίσης, προβλέπεται ότι έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για την επιλογή ιδιωτικού φορέα η χρηματοοικονομική του επάρκεια και η δυνατότητά του να χρηματοδοτήσει το αντικείμενο της σύμπραξης.

Όλες οι απαιτούμενες άδειες για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση του αντικειμένου της σύμβασης, που εκτελείται στο πλαίσιο των Σ.Δ.Ι.Τ., εκδίδονται για λογαριασμό και στο όνομα του επιλεγέντος ιδιώτη. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί σε περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία δεν έχει προβεί σε αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα ημερών από την επιβολή του σχετικού αιτήματος. Προβλέπεται η αποζημίωση, από τον δημόσιο τομέα, του επιλεγέντος ιδιώτη για τη ζημία που υπέστη, λόγω της καθυστέρησης της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος από την ημέρα ειδοποίησής της για την εύρεση αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής του αντικειμένου της σύμπραξης (άρθρα 18 - 21 νσχ). Ορίζεται ότι οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας υποχρεούνται να προβαίνουν άμεσα και κατά απόλυτη προτεραιότητα στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στις Σ.Δ.Ι.Τ. Παρέχεται η δυνατότητα στον ιδιώτη που επιλέγεται, να εκχωρεί τις συμβατικές απαιτήσεις του, παρούσες και μελλοντικές, προς εξασφάλιση των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στη χρηματοδότησή του. Ορίζεται η παροχή εκ των προτέρων έγκρισης του αρμόδιου δημόσιου φορέα ως προαπαιτούμενο για τη μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση ομολογιακού δανείου και οποιονδήποτε εταιρικό μετασχηματισμό, του αντισυμβαλλόμενου σε Σ.Δ.Ι.Τ. ιδιώτη, ενώ για την εισαγωγή των μετοχών του σε χρηματιστηριακή αγορά ή την έκδοση μετατρέψιμου σε μετοχές ομολογιακού δανείου, απαιτείται έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται διάφορα φορολογικά θέματα σε σχέση με τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου και, τέλος, ορίζεται ότι τυχόν διαφορές που προκύπτουν στο πλαίσιο της σύμβασης Σ.Δ.Ι.Τ., κατά παρέκκλιση των διατάξεων

για τις διαιτησίες του Δημοσίου, επιλύονται με διαιτησία (άρθρο 31 νσχ).

II. Επί των επί μέρους διατάξεων του νσχ

1. Επί του άρθρου 1 νσχ

Για τις ανάγκες της εφαρμογής των διατάξεων του προς ψήφιση νομοσχεδίου, στην παρ. 1 του άρθρου 1 νσχ, προσδιορίζεται ο χρησιμοποιούμενος όρος «Δημόσιοι Φορείς», στο δε εδ. (ε) εξειδικεύεται ο όρος «συνδεδεμένες εταιρείες» με ρητή παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 42ε του ΚΝ 2190/1920, που αναφέρεται σε «συνδεδεμένες επιχειρήσεις», σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 33 ΠΔ 409/1986 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας Περί ανωνύμων εταιρειών στο ελληνικό δίκαιο», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παρ.2 ΠΔ 498/1987. Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση επί του προτεινόμενου νομοσχεδίου, για τους σκοπούς της εν λόγω οριοθέτησης των «Δημόσιων Φορέων» λήφθηκαν υπόψη τόσο οι διατάξεις του ν. 2414/1996 όσο και των Οδηγιών 2000/52 και 2004/18. Ειδικότερα, στο άρθρο 25 ν.2682/1999 ορίστηκε ότι «Με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής Οικονομίας και του εποπτεύοντος υπουργού μπορεί να εξαιρούνται από την εφαρμογή του συνόλου ή μέρους των διατάξεων του Ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί για τους οποίους αποφασίζεται από τη Διυπουργική Επιτροπή του άρθρου 2 του Ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α') η διάθεση σε ιδιώτες πλέον του 50% των μετοχών τους». Επίσης, στο άρθρο 22 παρ.1 του Ν. 2733/1999 ορίζεται ότι: «1. Οι δημόσιες επιχειρήσεις, μετοχές των οποίων αντιπροσωπεύουν ποσοστό από είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) έως και σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) του μετοχικού τους κεφαλαίου διατίθενται σε επενδυτές, δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2414/1996, με εξαίρεση τα άρθρα 9 και 10...» (Βλ και άρθρο 10 Ν.2744/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 Ν.2941/2001).

Οι δημόσιες επιχειρήσεις αποτελούν την πιο χαρακτηριστική εκδήλωση της κρατικής παρεμβατικής δραστηριότητας, δεδομένου ότι μέσω αυτών το Δημόσιο αναλαμβάνει την ευθύνη της οικονομικής δράσεως σε ζωτικούς τομείς «χάριν του δημοσίου συμφέροντος». Οι δημόσιες επιχειρήσεις έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία τις διαφοροποιούν από άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα. Όπως υποστηρίζεται σχετικά, οι δημόσιες επιχειρήσεις αποτελούν «... είδος νομικού προσώπου το οποίον συνιστάται υπό του Κράτους δια την άσκησην βιομηχανικής ή εμπορι-

κής επιχειρήσεως κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος, έχει ευρείαν διοικητικήν ανεξαρτησίαν, διέπεται κατ'αρχήν υπό του ιδιωτικού δικαίου και υπόκειται εις δημόσιον έλεγχον» (Ε. Σπηλιωτόπουλου, Η δημόσια επιχείρησις, 1963 σελ. 46, Ι. Αναστόπουλου, Οι δημόσιες επιχειρήσεις, 1987, σελ. 38, Πρ. Παυλόπουλου, Η έννοια της δημόσιας επιχείρησης, ΕΔΔΔ 1991, σελ. 175 επ., πρβλ. ΑΕΔ 33/1982).

Στοιχεία της δημόσιας επιχείρησης – και μάλιστα «υπό στενή έννοια», κατά τη σχετική διάκριση της θεωρίας – είναι α) η ίδρυση βάσει νόμου, β) με περιουσιακά στοιχεία του κράτους, γ) με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου - και συνήθως με τη μορφή Α.Ε. - δ) για την ικανοποίηση σκοπών γενικότερου συμφέροντος μέσα από την ανάπτυξη παραγωγικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας και ε) η υπαγωγή σε κρατική εποπτεία και ελέγχους (Ε. Σπηλιωτόπουλου, ό.π. σελ. 45 επ., Ι. Αναστόπουλου, Οι δημόσιες επιχειρήσεις, ό.π. σελ. 38, Ζ. Παπαθανασίου – Παπαϊωάννου, Άσκηση δημοσίας διοικήσεως μέσω νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, 1985, σελ. 41 επ., ΑΕΔ 40/1991, 42/1991 σε Διδικ 1992, σελ. 614 – 620 «...δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 56 παρ. 3 του Συντάγματος είναι επιχείρηση για την οποία νόμος είτε ιδρυτικός της είτε άλλος, ή κανονιστική πράξη – βάσει νόμου – προβλέπει ότι λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος (...), και η οποία περαιτέρω, οργανωμένη σε νομικό πρόσωπο (...), με κριτήρια επιδίωξης οικονομικού αποτελέσματος και αποφασιστική κρατική επιρροή. Η τελευταία αυτή επιδίωξη δεν είναι απαραίτητως η επίτευξη κέρδους, αρκεί και η καταστατική επιδίωξη της μείωσης του κόστους των παραγόμενων υπηρεσιών ή αγαθών για να προσδώσει στην ιδρυόμενη επιχειρηματική μονάδα τον χαρακτήρα δημόσιας επιχείρησης...»), σε αντίθεση με τις δημόσιες επιχειρήσεις «υπό ευρεία έννοια», τις οποίες αποτελούν «οι επιχειρηματικοί φορείς που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε άλλα δημόσια νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη νομική μορφή τους, το ν τρόπο δημιουργίας τους και το είδος των σχέσεών τους με το κράτος» (Ι. Αναστόπουλου, ό.π. σελ. 39, βλ. επίσης ΑΕΔ 42/1991, στην οποία, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, «...η διάταξη του άρθρου έκτου ν. 96/1975 -σύμφωνα με την οποία η ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ Α.Ε. αποτελεί από την ίδρυσή της επιχείρηση κοινής ωφέλειας- χρησιμοποιεί τον όρο «επιχείρηση» με την ευρεία του έννοια και όχι την οργανική έννοια της «δημόσιας επιχείρησης»...).

Κατά τη στερεότυπη διατύπωση του νομοθέτη, οι δημόσιες επιχειρήσεις λειτουργούν «προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος, κατά τους κανόνες

της ιδιωτικής οικονομίας» και ειδικότερα «κυρίως για την εξασφάλιση της παραγωγής των κοινωνικώς σπουδαίων αγαθών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως των συνθηκών της αγοράς και σε τιμές κοινωνικά εύλογες» (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 3η έκδ. 1992, αρ. 1149 επ., σελ. 603 επ.). Προκειμένου να καταστεί δυνατός ο συνδυασμός των παραπάνω προϋποθέσεων – δημόσιο συμφέρον και κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας – η δημόσια επιχείρηση απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας και διέπεται κατά την οργάνωση και λειτουργία της από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου. Ταυτόχρονα όμως, επειδή η δημόσια επιχείρηση διαχειρίζεται κρατικά περιουσιακά στοιχεία και η δραστηριότητά της από απόψεως σκοπού ταυτίζεται με εκείνη του κράτους, υπόκειται στην εποπτεία και τον έλεγχο του κράτους. Οι βασικότεροι λόγοι, για τους οποίους η δημόσια διοίκηση επιλέγει να ιδρύσει νομικά πρόσωπα τα οποία οργανώνει με βάση τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, είναι κυρίως η πληρέστερη διοικητική και οικονομική αυτοτέλειά τους, η δυνατότητα πρόσληψης σε αυτά του κατάλληλου στελεχικού δυναμικού κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, καθώς και η επιθυμία απομάκρυνσής του από τυχόν πολιτικές επιρροές, η ύπαρξη ευελιξίας και ταχύτητας στην λήψη αποφάσεων, η έλλειψη κατάλληλων θεσμών στο δημόσιο δίκαιο, κ.λπ.

Ως προς τον έλεγχο των δημόσιων επιχειρήσεων, όπως ήδη αναφέρθηκε πιο πάνω, οι ιδρυτικοί νόμοι των περισσότερων δημοσίων επιχειρήσεων προβλέπουν συνήθως κρατική εποπτεία σε αυτές, η οποία περιλαμβάνει την παροχή γενικών κατευθυντήριων οδηγιών προς τα διοικούντα όργανα, την έγκριση ορισμένων αποφάσεών τους και την παρακολούθηση της λειτουργίας των εν λόγω επιχειρήσεων προς τον σκοπό του συντονισμού της δραστηριότητάς τους με την εκάστοτε εφαρμοζόμενη από την κυβέρνηση οικονομική πολιτική, χωρίς να αναιρείται η διοικητική αυτοτέλεια του νομικού προσώπου. Όπως έχει κριθεί συναφώς καθ' ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 3 παρ. 1 και 26 παρ. 2 Σ, στις περιπτώσεις των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, που «...δεν ασκούν δραστηριότητες αναπόσπαστες από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας ως έκφραση κυριαρχίας, παρέχεται ευχέρεια στον νομοθέτη και την βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησεως κανονιστικώς δρώσα διοίκηση, μετά από εκτίμηση για τον προσφορότερο τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος, καλύτερη εξυπηρέτηση του επιδιωκόμενου υπ' αυτών σκοπού κοινής ωφελείας, να επιλέγει την νομική μορφή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, εφόσον κρίνεται η πλέον κατάλληλη προς τούτο. Η ευχέρεια δε αυτή

του νομοθέτου ή της κανονιστικώς δρώσας διοίκησης ασκείται κατά περίπτωση είτε με την ίδρυση δημοσίας επιχειρήσεως ή οργανισμού με την μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου είτε με την μετατροπή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (...). Τόσο η επιλογή της νομικής μορφής της δημοσίας επιχειρήσεως ως νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου όσο και η επιλογή της διαδικασίας μετατροπής της σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, συνιστούν εκτίμηση του νομοθέτου ή - κατά περίπτωση - της κανονιστικώς δρώσας διοίκησης, η οποία εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου, εφόσον δεν παρίσταται καταδήλως αυθαίρετη και απολύτως απρόσφορη, υφ' οιανδήποτε λογική εκδοχή, προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με τη νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση σκοπού...» (ΣτΕ 2166/2002 σε ΝοΒ 2003 σελ. 1098 επ., ΣτΕ 1511-12/2002, 876-878/2002, 1999/2000, πρβλ. επίσης ΣτΕ 1434/1998 Ολομ., 3818/1997 Ολομ).

2. Επί του άρθρου 2 νσχ

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του προτεινόμενου νσχ προβλέπεται ρητά ότι εξαιρούνται από το αντικείμενο της σύμπραξης οι δραστηριότητες που ανήκουν σύμφωνα με το Σύνταγμα «άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος», όπως η εθνική άμυνα, η δικαιοσύνη, η αστυνόμευση και η ευθύνη εκτέλεσης των ποινών που επιβάλλονται από τα ποινικά δικαστήρια.

Οι διατάξεις του Συντάγματος ρυθμίζουν την κύρια αποστολή και τις αρμοδιότητες του Κράτους, προβλέποντας παράλληλα ότι κάποιες από αυτές είναι δυνατόν να ασκούνται και από ιδιώτες υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Παράλληλα, οι ίδιες διατάξεις καθορίζουν έναν χώρο αποκλειστικά κρατικής δράσης, όπου οι ιδιώτες δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν. Με την απόφαση 1934/1998 της Ολομέλειας του ΣτΕ κρίθηκε ότι η αστυνομική εξουσία, ως δημόσια εξουσία και έκφραση κυριαρχίας, ασκείται μόνο από το Κράτος, και συνεπώς είναι άκυρη, ως αντίθετη με το Σύνταγμα, η απόφαση του Δήμου Αθηναίων με την οποία ανατέθηκε σε ιδιωτική εταιρεία, δυνάμει του άρθρου 45 παρ. 1 και 2 του Ν. 2218/1994, η βεβαίωση παραβάσεων και επιβολής προστίμου σε ιδιοκτήτες αυτοκινήτων που σταθμεύουν παράνομα (βλ. ΣτΕ 1934/1998, ΤοΣ 1998 σ. 598 επ.). Η ακύρωση της εν λόγω απόφασης βασίσθηκε στην παράβαση των άρθρων 1 παρ. 3 Σ περί λαϊκής κυριαρχίας και 26 παρ. 2 Σ περί διακρίσεως των εξουσιών, σύμφωνα με το οποίο η εκτελεστική λειτουργία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση. Όπως κρίθηκε από την Ολομέλεια του ΣτΕ, οι αρμοδιότητες

επιβολής προστίμων, ανατιθέμενες σε ιδιώτες, αντίκεινται ευθέως στις ως άνω διατάξεις ως αστυνομικής φύσεως (βλ. και μειοψηφία με αντίθετη θέση, βλ. επίσης για το ίδιο θέμα τη νομολογία του Conseil d'Etat της 1.4.1994, Commune de Menton, με σχόλιο J.B. Auby, σε RDP 1994 σελ. 1825 επ., σύμφωνα με την οποία η συμβατική δέσμευση οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης με ιδιώτη ο οποίος ανέλαβε την εκμετάλλευση χώρων στάθμευσης, κρίθηκε ότι συνιστά μη επιτρεπτή παραχώρηση κρατικής αρμοδιότητας αστυνομικού χαρακτήρα). Επομένως, εφόσον μία σύμπραξη εμπεριέχει σχέση υπαγόμενη σε απαγορευόμενη συνταγματικά παραχώρηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων που ανήκουν στην αποκλειστική σφαίρα της κρατικής δράσης (άμυνα, αστυνομία, δημόσια ασφάλεια, απονομή δικαιοσύνης) αυτή θα είναι ανίσχυρη εκ του λόγου ότι πρόκειται για σχέση των συμβαλλομένων μερών απαγορευμένη από το Σύνταγμα. Το ζήτημα αυτό πάντως θα πρέπει να εξειδικεύεται κατά περίπτωση, ώστε η εκάστοτε έννομη σχέση να μην εμπίπτει στο πλαίσιο της άσκησης δημόσιας εξουσίας κατά τα ανωτέρω, αλλά να αφορά απλώς άσκηση συμβατικής δραστηριότητας.

3. Επί των άρθρων 7 - 15 νσχ

Όπως αναφέρεται σχετικά και στην Αιτιολογική Έκθεση επί του προτεινόμενου νσχ, οι διατάξεις των άρθρων 7 έως 15 - και με την εξαίρεση του άρθρου 9 νσχ - ενσωματώνουν μερικώς στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σελ. 114, εφεξής «η Οδηγία») της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Η εν λόγω Οδηγία, όπως αναφέρεται ρητά στο προοίμιό της, βασίζεται στη νομολογία του ΔΕΚ, και ιδίως στη νομολογία ως προς τα κριτήρια ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται με αυτή συνοψίζονται στους ακόλουθους κανόνες και αρχές :

· Η ανάθεση των εν λόγω συμβάσεων υπόκειται στην τήρηση των αρχών της Συνθήκης της ΕΕ, και ιδίως στις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας, προκειμένου η εφαρμογή τους να διασφαλίζει και να εγγυάται το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

- Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ, οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εντάσσονται στον καθορισμό και την εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και δράσης, ιδίως προκειμένου να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη. Η Οδηγία 2004/18/ΕΚ διευκρινίζει με ποιον τρόπο οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης. Ωστόσο, καμία διάταξη της Οδηγίας δεν απαγορεύει την επιβολή ή την εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και των χρηστών ηθών, της υγείας, της ζωής, με γνώμονα ιδίως την αειφόρο ανάπτυξη υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς τη Συνθήκη ΕΕ.

- Πριν από την έναρξη της διαδικασίας σύναψης μιας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, μέσω ενός «τεχνικού διαλόγου», να ζητούν ή να δέχονται συμβουλές που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό τον όρο όμως ότι οι συμβουλές αυτές δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού.

- Λόγω της πολυμορφίας που παρουσιάζουν οι δημόσιες συμβάσεις έργων, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν τόσο χωριστή όσο και κοινή ανάθεση των συμβάσεων για την εκτέλεση και τον σχεδιασμό των έργων. Η απόφαση όσον αφορά τη χωριστή ή κοινή σύναψη της σύμβασης πρέπει να λαμβάνεται με γνώμονα ποιοτικά και οικονομικά κριτήρια τα οποία προσδιορίζει το εθνικό δίκαιο.

- Ο διαγωνισμός θα πρέπει να είναι σύμφωνος με ορισμένους κανόνες βάσει των οποίων εξασφαλίζεται η απαιτούμενη ευελιξία και η τήρηση των γενικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

- Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από τους αγοραστές του δημοσίου θα πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν ποικιλία τεχνικών λύσεων. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να μπορούν να ορίζονται ως προς τις επιδόσεις και τις λειτουργικές απαιτήσεις και, σε περίπτωση αναφοράς στο ευρωπαϊκό πρότυπο ή, ελλείψει αυτού, στο εθνικό πρότυπο, πρέπει να εξετάζονται από τις αναθέτουσες αρχές, προσφορές βασιζόμενες σε άλλες ισοδύναμες λύσεις οι οποίες ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αναθετουσών αρχών και είναι ισοδύναμες ως προς την ασφάλεια. Προκειμένου να αποδεικνύουν την ισοδυναμία, οι προσφέροντες θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν κάθε αποδεικτικό μέσο. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να ορίσουν περιβαλλοντικές ανάγκες μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών μπορούν να

προβλέπουν τα συγκεκριμένα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, όπως συγκεκριμένη μέθοδο παραγωγής, και / ή ειδικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ομάδων προϊόντων ή υπηρεσιών, να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες προδιαγραφές που καθορίζουν τα οικολογικά σήματα, όπως το ευρωπαϊκό, το εθνικό ή οποιοδήποτε άλλο οικολογικό σήμα. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να θεσπίζουν τεχνικές προδιαγραφές προκειμένου να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή σχεδιασμό για άλλους χρήστες. Οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς ούτως ώστε όλοι οι προσφέροντες να γνωρίζουν τι καλύπτουν οι απαιτήσεις που θεσπίζουν οι αναθέτουσες αρχές.

- Όσον αφορά την εκτέλεση σημαντικών έργων υποδομής ολοκληρωμένων μεταφορών, την υλοποίηση μεγάλων δικτύων πληροφορικής και την υλοποίηση έργων που απαιτούν περίπλοκη και διαρθρωμένη χρηματοδότηση, η χρηματοοικονομική και νομική οργάνωση των οποίων δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί εκ των προτέρων, και στον βαθμό που η χρησιμοποίηση ανοικτών ή κλειστών διαδικασιών δεν επιτρέπει την ανάθεση τέτοιων συμβάσεων, θα πρέπει να προβλέπεται μια ευέλικτη διαδικασία που να διασφαλίζει τόσο τον ανταγωνισμό μεταξύ των οικονομικών φορέων όσο και την ανάγκη των αναθετουσών αρχών να συζητούν με κάθε υποψήφιο όλες τις πτυχές της σύμβασης, χωρίς να περιορίζεται ή να νοθεύεται σε καμία περίπτωση ο ανταγωνισμός.

- Η ανάπτυξη πραγματικού ανταγωνισμού στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων απαιτεί την ευρεία δημοσιότητα, σε κοινοτικό επίπεδο, των σχετικών προκηρύξεων που συντάσσουν οι αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις προκηρύξεις αυτές πρέπει να επιτρέπουν στους οικονομικούς φορείς της Κοινότητας να κρίνουν αν οι προτεινόμενες συμβάσεις τους ενδιαφέρουν. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκώς γνώση του αντικειμένου της προκήρυξης και των όρων που τη συνοδεύουν. Είναι λοιπόν σημαντικό να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή προβολή των δημοσιευμένων προκηρύξεων με τα κατάλληλα μέσα, όπως τα τυποποιημένα έγγραφα προκηρύξεων συμβάσεων και το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (Common Procurement Vocabulary, CPV), το οποίο προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1), καθώς και η ονοματολογία αναφοράς για τις δημόσιες συμβάσεις.

- Ο έλεγχος της καταλληλότητας του προσφέροντος μαζί με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού καθώς και τον ανταγωνιστικό διάλογο, και η επι-

λογή τους θα πρέπει να γίνεται υπό συνθήκες διαφάνειας. Είναι, λοιπόν, σκόπιμο να αναφέρονται τα κριτήρια, τα οποία δεν εισάγουν διακρίσεις, και τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι αναθέτουσες αρχές προκειμένου να επιλέγουν τους ανταγωνιζόμενους καθώς και τα μέσα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι οικονομικοί φορείς για να αποδεικνύουν ότι πληρούν τα κριτήρια αυτά. Με αυτό το πνεύμα διαφάνειας, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να αναφέρει κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού για τη σύναψη σύμβασης τα κριτήρια επιλογής που θα χρησιμοποιήσει για την επιλογή, καθώς και το επίπεδο ειδικών ικανοτήτων που απαιτεί ενδεχομένως από τους οικονομικούς φορείς για να τους δεχθεί στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

- Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των υποψηφίων, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που επισημαίνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού. Τα εν λόγω αντικειμενικά κριτήρια δεν συνεπάγονται κατ' ανάγκην την πραγματοποίηση στάθμισης.

- Στον ανταγωνιστικό διάλογο και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, λόγω της ευελιξίας που μπορεί να απαιτείται και των υπερβολικά υψηλών δαπανών που συνδέονται με αυτές τις μεθόδους σύναψης συμβάσεων, θα πρέπει να επιτρέπεται στις αναθέτουσες αρχές να προβλέπουν μια διαδικασία σε διαδοχικές φάσεις ώστε να μειώνεται βαθμιαία, βάσει κριτηρίων ανάθεσης που θα έχουν επισημανθεί εκ των προτέρων, ο αριθμός προσφορών που θα συνεχίσουν να συζητούν ή να διαπραγματεύονται. Αυτή η μείωση θα πρέπει να εξασφαλίζει πραγματικό ανταγωνισμό, εφόσον ο αριθμός των κατάλληλων λύσεων ή υποψηφίων το επιτρέπει.

- Η ανάθεση της σύμβασης θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εξασφαλίζουν την τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της αρχής της αποφυγής των διακρίσεων και της αρχής της ίσης μεταχείρισης και εγγυώνται την αξιολόγηση των προσφορών υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού.

- Προκειμένου να εξασφαλίζεται ο σεβασμός της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τη διάρκεια της ανάθεσης των συμβάσεων, ενδείκνυται να προβλεφθεί η παγιωμένη, βάσει της νομολογίας του ΔΕΚ, υποχρέωση να διασφαλίζεται η απαραίτητη διαφάνεια. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να εφαρμόζουν παρέκκλιση από την αναφορά της στάθμισης των κριτηρίων ανάθεσης σε πλήρως δικαιολογημένες περιπτώσεις, τις οποίες πρέπει να μπορούν να αιτιολογούν, όταν η στάθμιση αυτή δεν μπορεί να καταρτισθεί

εκ των προτέρων, λόγω ιδίως της πολυπλοκότητας της σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να αναφέρουν τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας αυτών των κριτηρίων.

- Όταν οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν να αναθέσουν τη σύμβαση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αξιολογούν τις προσφορές προκειμένου να προσδιορίσουν εκείνη που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση ποιότητας / τιμής. Για τον σκοπό αυτόν, καθορίζουν τα οικονομικά και ποιοτικά κριτήρια τα οποία, στο σύνολό τους, πρέπει να επιτρέπουν τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς για την αναθέτουσα αρχή. Ο καθορισμός αυτών των κριτηρίων είναι συνάρτηση του αντικειμένου της σύμβασης, στο μέτρο που τα κριτήρια αυτά πρέπει να επιτρέπουν την αξιολόγηση του επιπέδου επίδοσης που παρουσιάζεται από κάθε προσφορά σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, όπως αυτό ορίζεται στις τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και τη μέτρηση της σχέσης ποιότητας / τιμής κάθε προσφοράς.

- Για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης, τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να επιτρέπουν τη σύγκριση των προσφορών και την αντικειμενική αξιολόγησή τους. Εάν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, τα οικονομικά και ποιοτικά κριτήρια ανάθεσης, όπως εκείνα που αφορούν την ικανοποίηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων, μπορούν να επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να ικανοποιήσει τις ανάγκες του σχετικού δημόσιου φορέα, όπως αυτές εκφράζονται στις προδιαγραφές της αγοράς. Με βάση τις ίδιες αυτές προϋποθέσεις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί κριτήρια τα οποία αποβλέπουν στην ικανοποίηση κοινωνικών απαιτήσεων που ανταποκρίνονται ιδίως στις οριζόμενες στις προδιαγραφές της αγοράς ανάγκες κατηγοριών πληθυσμού, οι οποίες μειονεκτούν ιδιαιτέρως και στις οποίες ανήκουν οι δικαιούχοι / χρήστες των έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης.

Οι προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 7 έως 15 νσχ έχουν ως σκοπό, όπως προαναφέρθηκε, την εναρμόνιση της νομοθεσίας της χώρας μας με τις διατάξεις της Οδηγίας η οποία ισχύει με τη δημοσίευσή της από την 01.05.2004. Στην έκταση που η Οδηγία επιβάλλει νέες υποχρεώσεις, γίνεται δεκτό ότι τα Κράτη - Μέλη οφείλουν να τις εφαρμόσουν μέχρι την 31.01.2006 (βλ. Sue Arrowsmith, An assessment of the new legislative package on public procurement, Common Market Law Review, Νοέμβριος 2004, σελ. 1277 - 1325). Συνεπώς, οι προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 7 έως 15 νσχ ενσωματώνουν ήδη πριν από την ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία

της 31.01.2006 στο ελληνικό δίκαιο τις ρυθμίσεις της Οδηγίας, αποβλέποντας αφενός στην άρση όποιας τυχόν αβεβαιότητας ως προς την αναφορά σε ισχύουσες διατάξεις των μέχρι σήμερα τώρα εφαρμοζόμενων Οδηγιών 92/50/ΕΟΚ, 93/36/ΕΟΚ και 93/37/ΕΟΚ και αφετέρου στη δημιουργία συνθηκών υγιούς και έντονου ανταγωνισμού (Αιτιολογική Εκθεση επί του προτεινόμενου νοσχ, σελ. 6-7).

Αθήνα, 5 Σεπτεμβρίου 2005

Η Εισηγήτρια
Αλεξάνδρα Καρέτσου
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέλιος Κουσουλής
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

0100232209050016

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 232

22 Σεπτεμβρίου 2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3389

Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΝΝΟΙΑ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Έννοια σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

1. Έννοια Συμπράξεων

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού "Δημόσιοι Φορείς" νοούνται οι ακόλουθοι:

- (α) το Δημόσιο,
- (β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης,
- (γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- (δ) οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

2. Οι ανωτέρω Δημόσιοι Φορείς μπορούν σε τομείς της αρμοδιότητάς τους να συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία ("Συμβάσεις Σύμπραξης") με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("Ιδιωτικοί Φορείς") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών ("Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα" ή "Συμπράξεις").

3. Παρεπόμενα Σύμφωνα

Συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή και Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενα σύμφωνα Συμβάσεων Σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης ("Παρεπόμενα Σύμφωνα"), υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ή της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου για τις εν λόγω Συμβάσεις Σύμπραξης.

4. Εταιρεία Ειδικού Σκοπού

Στις Συμβάσεις Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα των παραγράφων 2 και 3, οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης ("Εταιρεία Ειδικού Σκοπού") που εδρεύουν στην Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με τις

διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Μέτοχοι Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δύνανται να είναι μόνο οι Ιδιωτικοί Φορείς κατά την έννοια του νόμου αυτού, καθώς επίσης και τρίτοι που δύνανται να αποκτήσουν μετοχές σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου, το καταστατικό της Εταιρείας και τυχόν ειδικές προβλέψεις της Σύμβασης Σύμπραξης, εξαιρουμένων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

(α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους,

(β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,

(γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

2. Με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1.

3. Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική

άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3
Διυπουργική Επιτροπή

Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα ("Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ."). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν καθένα από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη ή και να συμβληθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης ή και στα Παρεπόμενα Σύμφωνα, ως έκτακτα μέλη. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεων της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στα εδάφια (αα) έως (στστ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Με αποφάσεις της η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανακαλεί τέτοιες εγκρίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5,

(β) αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος,

(γ) αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης,

(δ) λαμβάνει κάθε άλλη συναφή απόφαση.

Άρθρο 4
Ειδική Γραμματεία

1. Σύσταση και αρμοδιότητες

Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα ("Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.") με σκοπό την επικουρία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και των Δημόσιων Φορέων. Έργο της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι:

(α) ο εντοπισμός των έργων ή υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεσθούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού σύμφωνα με την παράγραφο 2,

(β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων,

(γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος, για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των

έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων,

(δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, η τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και η επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και

(ε) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης και η παρουσίασή της στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

2. Γενικές αρμοδιότητες Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Για την πραγματοποίηση των σκοπών της, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί:

(α) να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία σχετικά με έργα ή υπηρεσίες την εκτέλεση ή παροχή των οποίων προωθούν ή σχεδιάζουν Δημόσιοι Φορείς,

(β) να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Φορέα κάθε πληροφορία ή στοιχείο που απαιτείται για να διαγνωσθεί εάν η εκτέλεση ενός έργου ή η παροχή μιας υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της Σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(γ) να επεξεργάζεται τα στοιχεία που λαμβάνει από επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς όπως, ενδεικτικά, από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το Σύνδεσμο Εργοληπτικών Εταιρειών,

(δ) να μελετά ολοκληρωμένες προτάσεις που επεξεργάζονται Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί Φορείς για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή να καλεί Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς να επεξεργασθούν τέτοιες προτάσεις και να παρέχει σε αυτούς κάθε εύλογη συνδρομή,

(ε) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και τις αρμόδιες υπηρεσίες των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων, να παρακολουθεί το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι Δημόσιοι Φορείς, ιδιαίτερα τη μελλοντική επιβάρυνση που προκύπτει ή μπορεί να προκύψει για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται για Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού,

(στ) να συντάσσει και να διανέμει έντυπο υλικό με πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με τις Συμπράξεις και τους σκοπούς που αυτές εξυπηρετούν, τις διεθνώς διαδεδομένες μεθόδους εφαρμογής τους και τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(ζ) να τυποποιεί έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8,

(η) να τυποποιεί κάθε είδους Συμβάσεις Σύμπραξης ή Παρεπόμενα Σύμφωνα προς το σκοπό της διευκόλυνσης των Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων στη διαμόρφωση των όρων των Συμβάσεων Σύμπραξης,

(θ) να υποβάλλει στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. προτάσεις για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των Συμπράξεων,

(ι) να συντονίζει την εκπόνηση μελετών και την εν γένει παροχή υποβοηθητικών του έργου της υπηρεσιών σε πρόσωπα που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6.

Με βάση τις ανωτέρω υπό (α) έως και (ι) αρμοδιότητες που της παρέχονται συγκεντρώνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να κριθεί ποια έργα ή υπηρεσίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και αξιολογεί τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους, καθώς και

τα νομικά και άλλα προβλήματα που συνδέονται με αυτά. Στη συνέχεια η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. καταρτίζει μη δεσμευτικό κατάλογο έργων και υπηρεσιών ("Κατάλογος Προτεινόμενων Συμπράξεων") που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού. Για κάθε έργο ή υπηρεσία που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση που παρουσιάζει:

αα) τους χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, κοινωνικοοικονομικούς και νομικούς λόγους για τους οποίους η εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων ή η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης,

ββ) τα κριτήρια που έλαβε υπόψη της για την επιλογή των συγκεκριμένων έργων ή υπηρεσιών που έχουν περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων,

γγ) τις ενέργειες στις οποίες έχει ενδεχομένως προβεί ο εμπλεκόμενος κάθε φορά Δημόσιος Φορέας για τις ανάγκες της προετοιμασίας της ανάθεσης των σχετικών Συμβάσεων όπως, ενδεικτικά, πρόσληψη χρηματοοικονομικών, τεχνικών και νομικών συμβούλων, διενέργεια προμελετών και σύνταξη σχεδίων συμβάσεων,

δδ) τη μορφή της προτεινόμενης Διαδικασίας Ανάθεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 8, που είναι σκόπιμο να εφαρμοσθεί, καθώς και τους Δημόσιους Φορείς που ενεργούν ως αναθέτουσα αρχή,

εε) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της Διαδικασίας Ανάθεσης,

στστ) αναφορά του ενδεικτικού προϋπολογισμού του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης και, ενδεχομένως, των Παρεπόμενων Συμφώνων.

3. Αίτηση Υπαγωγής και Απόφαση Υπαγωγής

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. γνωστοποιεί, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Δημόσιους Φορείς, την ένταξη έργων ή υπηρεσιών της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και καλεί αυτούς μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. για την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του νόμου αυτού ("Αίτηση Υπαγωγής").

Αν στη Σύμβαση Σύμπραξης που έχει περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων συμμετέχουν ή συμβάλλουν περισσότεροι του ενός Δημόσιοι Φορείς, η Αίτηση Υπαγωγής πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση ("Απόφαση Υπαγωγής") με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής.

4. Αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συμπληρώνει και αναμορφώνει τον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων ανά εξάμηνο χωρίς να αποκλείεται η έκτακτη μεταβολή του από νέες προτάσεις Συμπράξεων που κρίνονται ώριμες ή υποβάλλονται προς κρίση μετά την τακτική έκδοσή του.

Άρθρο 5

Συνέπειες Απόφασης Υπαγωγής

1. Μετά την εγκριτική Απόφαση Υπαγωγής η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

2. Υποχρεώσεις Δημόσιων Φορέων

Οι Δημόσιοι Φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού υποχρεούνται:

(α) να ακολουθούν τις υποδείξεις της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης που θα ακολουθηθεί για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη,

(β) να επεξεργάζονται κάθε κείμενο που σχετίζεται με τη Διαδικασία Ανάθεσης, περιλαμβανομένων και των τευχών δημοπράτησης, όπως η προκήρυξη, η ειδική και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, η πρόσκληση υποβολής Προσφορών και το Σχέδιο Σύμβασης, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στην οποία και κοινοποιούνται πριν από τη διανομή ή τη δημοσίευση όλα τα κείμενα και η αλληλογραφία που αφορούν στη Διαδικασία Ανάθεσης,

(γ) να μεριμνούν για τη συμμετοχή εκπροσώπου της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στις επιτροπές αξιολόγησης ή και σε άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

3. Ανάκληση Απόφασης Υπαγωγής

Σε περίπτωση που οι εμπλεκόμενοι Δημόσιοι Φορείς δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Ανάθεσης, δύναται να ανακαλέσει την Απόφαση Υπαγωγής.

Άρθρο 6

Διατάξεις για την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

1. Στελέχωση

(α) Με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται Ειδικός Γραμματέας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, προσλαμβάνεται Διευθυντής στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

(γ) Το λοιπό προσωπικό της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είτε στελεχώνεται μέσω της σύναψης συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είτε αποσπάται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5.

2. Προσόντα και εμπειρία στελεχών Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. πρέπει να καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων και να διαθέτουν κύρος και εκτενή εμπειρία στους τομείς της ιδιαίτερης εξειδίκευσής τους, ιδίως να διαθέτουν εμπειρία:

(α) σε θέματα τεχνικών χρηματοδότησης,

(β) στην κατάρτιση, επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση χρηματοοικονομικών υποδειγμάτων,

(γ) σε νομικά θέματα όπως σύνταξη τευχών δημοπράτησης, νομική υποστήριξη κατά τη διενέργεια δημοσίων διαγωνισμών, σύνταξη και διαπραγμάτευση συμβάσεων περιλαμβανομένων και συμβάσεων παραχώρησης, χρηματοδοτικών, δανειακών και λοιπών συμβάσεων που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(δ) σε τεχνικά, ασφαλιστικά, φορολογικά και λογιστικά ζητήματα και

(ε) σε θέματα μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης έργων καθώς και κατάρτισης προδιαγραφών.

3. Ασυμβίβαστα

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν επιτρέπεται κατά το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) να ασκούν άλλη επαγγελματική δραστηριότητα με αμοιβή ή

(β) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο Ιδιωτικού Φορέα που συμμετέχει σε Σύμπραξη ή σε σχετική Διαδικασία Ανάθεσης όπως ορίζεται στο άρθρο 8 ή

(γ) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο εταιρείας συνδεδεμένης, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, με τους Φορείς του προηγούμενου εδαφίου.

Αν παραβιασθούν οι ανωτέρω απαγορεύσεις και ανεξαρτήτως των λοιπών κυρώσεων, το όργανο που διόρισε τον παραβάτη, δύναται να ανακαλέσει το διορισμό του.

Ειδικά για τις περιπτώσεις (β) και (γ) η απαγόρευση ισχύει και για χρονικό διάστημα έξι μηνών μετά τη λήξη της παροχής υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ..

4. Πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων

Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. που λαμβάνεται κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, φορολογικούς, νομικούς, ασφαλιστικούς ή και άλλους συμβούλους, καθώς και με ειδικούς επιστημονικούς συνεργάτες και εμπειρογνώμονες, οι οποίοι θα είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγγωσμένου κύρους και εξειδικευμένης εμπειρίας σε έργα αντίστοιχα με εκείνα για τα οποία καλούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι υπηρεσίες που οι ανωτέρω σύμβουλοι και πρόσωπα ειδικών προσόντων παρέχουν, καθώς και η αμοιβή τους.

5. Αποσπάσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπώνται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., κατά παρέκκλιση των περί αποσπάσεων διατάξεων, υπάλληλοι υπηρεσιών και εποπτευόμενων από αυτά φορέων. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών, για το χρόνο απόσπασής τους, βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Περαιτέρω εξειδίκευση θεμάτων Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. να εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., ο τρόπος και η διαδικασία άσκησής τους, η οργάνωση και η λειτουργία της, η γραμματειακή της υποστήριξη, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 7

Διατάξεις που εφαρμόζονται στις Διαδικασίες Ανάθεσης

Στις Διαδικασίες Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα αναλάβει την εκτέλεση του έργου ή την

παροχή της υπηρεσίας με Σύμβαση Σύμπραξης, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9 έως 16.

Άρθρο 8 Ορισμοί

Κατά την εφαρμογή των άρθρων 9 έως 16 του νόμου αυτού, οι κατωτέρω όροι έχουν την εξής έννοια:

"Αναθέτουσα Αρχή" νοείται ο Δημόσιος Φορέας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 ο οποίος προκηρύσσει διαγωνισμό για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα με τον οποίο θα συνάψει Σύμβαση Σύμπραξης για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών.

"Διαδικασίες Ανάθεσης" νοούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών. Οι Διαδικασίες Ανάθεσης περιλαμβάνουν τη Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

"Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεκρινώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη.

"Διαδικασίες Κλειστού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνον οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

"Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου" νοούνται οι διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων:

- κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει,

- η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της, και

- οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες.

"Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης" νοούνται οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλευόμαστε με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

"Έργο" νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία.

"Ιδιαίτερα Πολύπλοκη Σύμβαση" νοείται κάθε σύμβαση της οποίας οι βασικές παράμετροι (τεχνικές, χρηματοοικονομικές, λειτουργικές, νομικές και άλλες) δεν μπορούν αντικειμενικά να προσδιορισθούν εξαρχής από την Αναθέτουσα Αρχή.

"Μικτή Σύμβαση" νοείται κάθε σύμβαση της οποίας το αντικείμενο δεν αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από τις δύο προαναφερόμενες δραστηριότητες.

"Προκήρυξη" ή "Προκήρυξη Διαγωνισμού" νοείται το έγγραφο με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή:

- καθορίζει τη μορφή και τα επί μέρους στάδια της Διαδικασίας Ανάθεσης,

- περιγράφει το αντικείμενο της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει και, ενδεχομένως, συγκεκριμένους ουσιώδεις όρους αυτής,

- περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα ή το εκτιμώμενο αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους,

- αναφέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαίωμα περιορισμού Υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρινίσεις και συμπληρώσεις,

- αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις,

- καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι και

- προσδιορίζει τους άλλους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού.

"Προσφέρων" νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας που έχει υποβάλει Προσφορά στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης. Προσφέρων μπορεί να είναι κάθε κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με αντικείμενο δραστηριότητας που περιλαμβάνει το αντικείμενο στο οποίο αφορά το προς εκτέλεση έργο ή υπηρεσία, εφόσον εκτελεί τα αντίστοιχα έργα ή παρέχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην ελεύθερη αγορά.

"Προσφορά" νοείται το σύνολο των οικονομικών, τεχνικών, χρηματοδοτικών και άλλων προτάσεων που υποβάλλουν οι Υποψήφιοι για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης, κατόπιν πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αυτή έχει θέσει με την Προκήρυξη και τα παραρτήματά της και τα τυχόν άλλα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης.

"Συμβάσεις" νοούνται οι Μικτές Συμβάσεις, οι Συμβάσεις Έργων και οι Συμβάσεις Υπηρεσιών.

"Συμβάσεις Έργου" νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν στην εκτέλεση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις οριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ανάγκες.

"Συμβάσεις Υπηρεσιών" νοούνται οι συμβάσεις, πλην των Συμβάσεων Έργων, που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών οποιασδήποτε φύσης.

"Υποψήφιος" νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας (ή οι ενώσεις ή κοινοπραξίες Ιδιωτικών Φορέων) που συμμετέχει σε Διαδικασία Ανάθεσης.

Άρθρο 9 **Γενικές Αρχές**

1. Γενικές Αρχές

(α) Στο πλαίσιο των Διαδικασιών Ανάθεσης και στις σχέσεις του Δημόσιου Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή με τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες, καθώς και με κάθε τρίτο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ισχύουν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2.

(β) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται σε όλες τις Διαδικασίες Ανάθεσης ανεξαρτήτως του είδους της Σύμβασης της οποίας επιδιώκεται η σύναψη.

2. Εξειδίκευση γενικών αρχών

Στο νόμο αυτόν οι γενικές αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ίση μεταχείριση σημαίνει την αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης με βάση την ιθαγένεια ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Στο περιεχόμενο της αρχής αυτής υπάγεται όχι μόνο ο καθορισμός όρων πρόσβασης σε μια οικονομική δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις, αλλά και η λήψη από τις δημόσιες αρχές όλων των μέτρων που είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

(β) Διαφάνεια είναι η δημοσιοποίηση της πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στη σύναψη Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης, ώστε να εξασφαλιστεί η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού χωρίς στρεβλώσεις.

(γ) Αναλογικότητα σημαίνει ότι κάθε μέτρο που επιλέγεται από την Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου, στον οποίο αποβλέπει, και να προκαλεί τα λιγότερα δυνατά προβλήματα στην άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ιδίως στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης δεν επιτρέπεται να αξιώνονται τεχνικές, επαγγελματικές ή χρηματοοικονομικές ικανότητες δυσανάλογες και υπερβολικές σε σχέση με το αντικείμενο της σχετικής Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή της Μικτής Σύμβασης.

(δ) Αμοιβαία αναγνώριση σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να δεχθεί τις τεχνικές προδιαγραφές, τους ελέγχους, καθώς επίσης τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με εκείνα τα οποία απαιτούνται στην Ελλάδα.

(ε) Προστασία του δημόσιου συμφέροντος σημαίνει ότι κατά τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης λαμβάνονται υπόψη:

- οι σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες και η κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της οικονομικής επιβάρυνσης ή συμβολής της Αναθέτουσας Αρχής,

- οι ανάγκες των χρηστών για βελτιωμένες υπηρεσίες και

- η ανάγκη χρήσης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

(στ) Προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών σημαίνει ότι οι αποφάσεις, θετικές, αρνητικές ή απορριπτικές, πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ένδικης προστασίας των Ιδιωτικών Φορέων και των ιδιωτών εν γένει. Στην έννοια της ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η προσωρινή ένδικη προστασία.

(ζ) Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού σημαίνει ότι:

- διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Υποψηφίων που είναι ικανοί να εκτελέσουν τα έργα ή να παράσχουν τις υπηρεσίες που επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή,

- ο διαγωνισμός διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και

- αποτρέπεται η δημιουργία μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων ή στρεβλώσεων.

(η) Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης σημαίνει ότι κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των Συμβάσεων Έρ-

γου ή Υπηρεσιών ή των Μικτών Συμβάσεων, λαμβάνεται υπόψη ότι το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον συνιστά αγαθό που προστατεύεται αυτοτελώς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι προς χάρη των επόμενων γενεών.

Άρθρο 10 Ανάθεση

1. Κριτήρια Ανάθεσης

Η ανάθεση των Συμβάσεων από το Δημόσιο Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή γίνεται είτε με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς είτε με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης, όπως είναι η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ.. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάθεσης. Η σχετική στάθμιση που προσδίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε καθένα από τα κριτήρια αυτά για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς πρέπει επίσης να γνωστοποιείται στους Υποψηφίους. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται και με τον καθορισμό ανώτατου και κατώτατου ορίου (εύρους). Σε περίπτωση που η στάθμιση δεν είναι δυνατή, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει την προτεραιότητα των κριτηρίων που έχει επιλέξει με την κατάρτιση πίνακα, όπου τα κριτήρια αυτά εμφανίζονται κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

3. Όταν η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να επιτρέπει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να επισημαίνεται ρητά στην Προκήρυξη Διαγωνισμού, διαφορετικά οι εναλλακτικές προσφορές απορρίπτονται από την Αναθέτουσα Αρχή. Στο μέτρο που επιτρέπονται, οι ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και ο τρόπος υποβολής τους περιλαμβάνονται στην Προκήρυξη ή στα παραρτήματα αυτής. Η Αναθέτουσα Αρχή λαμβάνει υπόψη της αποκλειστικά και μόνο τις εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες προϋποθέσεις που έχει ορίσει.

4. Ασυνήθιστα χαμηλές Προσφορές και κρατικές ενισχύσεις

Όταν οι Προσφορές που κατέθεσαν οι Προσφέροντες στην Αναθέτουσα Αρχή εμφανίζονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το εκτιμώμενο κόστος του αντικειμένου της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή, πριν απορρίψει τις Προσφορές αυτές, οφείλει να ζητήσει γραπτώς διευκρινίσεις από τους Προσφέροντες. Οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να αφορούν ιδίως στη μέθοδο εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, τις τεχνικές λύσεις που προτείνονται, τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που ενδεχομένως συντρέχουν για την εκτέλεση των έργων ή

την παροχή των υπηρεσιών και την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον Προσφέροντα. Εφόσον διαπιστωθεί ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω κρατικής ενίσχυσης που θα χορηγηθεί στον Προσφέροντα, η Προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για το λόγο αυτόν μόνο μετά από διαβούλευση με τον Προσφέροντα, και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός εύλογης προθεσμίας την οποία τάσσει η Αναθέτουσα Αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση θα χορηγηθεί σε νόμιμα πλαίσια.

Άρθρο 11 Διαδικασίες Ανάθεσης

1. Ανοικτές και κλειστές διαδικασίες

Για την ανάθεση και σύναψη Μικτών Συμβάσεων, Συμβάσεων Έργου και Συμβάσεων Υπηρεσιών, οι Αναθέτουσες Αρχές εφαρμόζουν είτε Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου είτε Διαδικασίες Κλειστού Τύπου.

2. Όροι Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάπτουν Μικτές Συμβάσεις, Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

3. Όροι Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 14 οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάπτουν Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 12 Γενικές διατάξεις για τη διεξαγωγή των Διαδικασιών Ανάθεσης

1. Ελάχιστα προσόντα και ικανότητες

Με την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών που περιγράφονται στο άρθρο 9, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καθορίζει τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που οφείλουν να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι. Τα ελάχιστα αυτά προσόντα και ικανότητες αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού.

2. Περιορισμός Υποψηφίων

Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, στις Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνονται με δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού) και στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των Υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν Προσφορά, να διαπραγματευθούν ή να συμμετάσχουν στο διάλογο, υπό τον όρο να υπάρχει ικανός αριθμός Υποψηφίων. Με την Προκήρυξη Διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει τα κριτήρια που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την επιλογή των Υποψηφίων που θα καλέσει, τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που προβλέπει ότι θα καλέσει και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά και να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Υποψηφίων. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι πέντε. Στη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνεται με δημοσίευση Προκήρυξης) και στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι τρεις. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των προσκαλούμενων Υποψηφίων πρέπει να είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός. Οι Αναθέτουσες Αρχές καλούν αριθμό Υποψηφίων τουλάχιστον ίσο προς τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που

έχει καθορισθεί εκ των προτέρων. Αν ο αριθμός των Υποψηφίων, που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί με την Προκήρυξη, είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να συνεχίζει τη Διαδικασία Ανάθεσης καλώντας τον Υποψήφιο ή τους Υποψηφίους που πληρούν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορεί να περιλαμβάνει στη Διαδικασία Ανάθεσης πρόσωπα που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ή Υποψηφίους που δεν συγκεντρώνουν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί.

Άρθρο 13 **Ανταγωνιστικός διάλογος**

1. Ιδιαίτερα πολύπλοκες Συμβάσεις

Στις Ιδιαίτερα Πολύπλοκες Συμβάσεις, η Αναθέτουσα Αρχή, και εφόσον κρίνει ότι η τήρηση Διαδικασίας Ανοικτού Τύπου ή Κλειστού Τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης Σύμβασης, μπορεί να προσφύγει στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

2. Κριτήριο ανάθεσης Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου

Στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

3. Προσδιορισμός αναγκών και απαιτήσεων της Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή δημοσιεύει Προκήρυξη Διαγωνισμού η οποία περιλαμβάνει περιγραφή των αναγκών και απαιτήσεων της οι οποίες μπορούν να περιέχονται, εφόσον αυτό απαιτείται, και σε παραρτήματα της Προκήρυξης.

4. Διεξαγωγή διαλόγου και προσδιορισμός των προφορότερων λύσεων

Η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει με τους Υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Υποψηφίων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους τους Υποψηφίους. Οι λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση της Αναθέτουσας Αρχής από έναν Υποψήφιο είναι εμπιστευτικές και δεν γνωστοποιούνται στους άλλους Υποψηφίους χωρίς τη συναίνεσή του.

5. Διάλογος σε διαδοχικές φάσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι η Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, σε τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους τους Υποψηφίους.

6. Λήξη Διαλόγου και υποβολή Προσφορών

Η Αναθέτουσα Αρχή, αφού επιλέγει τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους

Υποψηφίους, τους οποίους καλεί να υποβάλουν την τελική Προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

7. Πληρότητα Προσφορών

Οι Προσφορές πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της λύσης που επιλέχθηκε κατά τη διαδικασία του διαλόγου.

8. Παροχή διευκρινίσεων, συμπληρώσεις και προϋποθέσεις αυτών.

Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από τους Προσφέροντες να παράσχουν διευκρινίσεις σχετικά με τις Προσφορές τους ή να τις συμπληρώνουν, εφόσον οι διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις αυτές:

- δεν επιφέρουν τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς,
- δεν προξενούν στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε Προσφέροντος.

9. Αξιολόγηση Προσφορών. Επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς

Η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις Προσφορές με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στην Προκήρυξη και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10. Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τον Προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά είτε να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με την Προσφορά του είτε να τη συμπληρώσει, εφόσον η διευκρίνιση ή συμπλήρωση αυτή:

- δεν επιφέρει τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς του Προσφέροντος,
- δεν προξενεί στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγει διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε άλλου Προσφέροντος.

10. Απονομή βραβείων

Η Αναθέτουσα Αρχή, εφόσον κρίνει ότι το κόστος της συμμετοχής στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου είναι υψηλό, δύναται να απονέμει βραβεία ή να καταβάλει μέρος του σχετικού κόστους στους Προσφέροντες. Σχετική μνεία πρέπει να γίνεται στην Προκήρυξη.

Άρθρο 14 **Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης**

1. Περιπτώσεις εφαρμογής μετά από Προκήρυξη Διαγωνισμού

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να αναθέτει και να συνάπτει Συμβάσεις Έργου, Υπηρεσιών ή Μικτές Συμβάσεις εφαρμόζοντας τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, μετά από τη δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Μετά από Διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου εφόσον:

αα) οι Προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήσαν απαράδεκτες με βάση διάταξη νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του νόμου αυτού και δι του άρθρου 15 ή της Προκήρυξης,

ββ) οι όροι της προτεινόμενης Σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαστικά σε σχέση με τους όρους που είχαν προταθεί κατά την προηγηθείσα διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

(β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

(γ) Όταν πρόκειται για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας, εφόσον η φύση των υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και για το λόγο αυτόν να μην είναι εφικτή η ανάθεση της Σύμβασης με επιλογή της καλύτερης Προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις Διαδικασίες Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου.

(δ) Στις Συμβάσεις Έργων, για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

2. Διαπραγμάτευση Προσφορών

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Αναθέτουσα Αρχή διαπραγματεύεται με τους Προσφέροντες τις Προσφορές που αυτοί υποβάλλουν, προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις προδιαγραφές της Προκήρυξης με αρωτό σκοπό να επιτυγχάνεται η καλύτερη Προσφορά.

3. Κριτήριο ανάθεσης

Κατά τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

4. Ίση μεταχείριση

Κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Προσφερόντων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβούς πληροφόρησης σε όλους. Ειδικότερα, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους Προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

5. Διαδικασία Διαπραγμάτευσης σε διαδοχικές φάσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι Διαδικασία Διαπραγμάτευσης δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις με τρόπο που να μειώνει τον αριθμό των Προσφορών που εξετάζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους τους Υποψηφίους.

Άρθρο 15

Λόγοι αποκλεισμού Υποψηφίων. Χρηματοοικονομική επάρκεια. Αξιολόγηση. Προσόντα και ικανότητες Υποψηφίου

1. Λόγοι αποκλεισμού

Στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης και πριν από την ανάθεση της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει αν δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού Υποψηφίων ή Προσφερόντων. Συγκεκριμένα:

(α) Η Αναθέτουσα Αρχή αποκλείει τη συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης οποιουδήποτε Υποψηφίου που είτε ο ίδιος είτε τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης του ή δύναται να τον ελέγχουν, έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τους Υποψηφίους να υποβάλουν σχετικά έγγραφα. Όταν ο Υποψήφιος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, αλλά προέρχεται από άλλο κράτος - μέλος της Ευρω-

παϊκής Ένωσης, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητά τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του κράτους - μέλους του Υποψηφίου.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να αποκλείσει οποιονδήποτε Υποψήφιο ή Προσφέροντα από τη συμμετοχή ή την περαιτέρω συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης, εφόσον:

αα) τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή ειδική εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

ββ) έχει κινηθεί εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

γγ) έχει καταδικασθεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

δδ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα το οποίο αποδεδειγμένως διαπίστωσε με οποιοδήποτε μέσο ο Αναθέτουσα Αρχή,

εε) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

στστ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας προέλευσης ή σύστασής του,

ζζ) προέβη αποδεδειγμένως σε σοβαρές ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής ή όταν δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

2. Χρηματοοικονομική Επάρκεια

Μετά τη διενέργεια του απαιτούμενου σύμφωνα με την παράγραφο 1 ελέγχου, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των Υποψηφίων ή Προσφερόντων, περιλαμβανομένων και των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 18, αλλά και στοιχείων σχετικά με την πιστοληπτική τους ικανότητα. Για τον έλεγχο αυτόν, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, μεταξύ άλλων, να ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει:

α) η ύπαρξη τραπεζικής χρηματοδότησης ή υποστήριξης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θα ορίζονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού,

β) η οικονομική τους κατάσταση (όπως δια μέσου ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών),

γ) το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών τους ή ο κύκλος εργασιών τους στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο,

δ) η δέσμευση τρίτων να υποστηρίξουν τον Υποψήφιο ή Προσφέροντα κατά την εκτέλεση του αντικειμένου της

σύμβασης ή να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή του (όπως δια μέσου δήλωσης του τρίτου), εφόσον γίνεται επίκληση τέτοιας δέσμευσης,

ε) εφόσον ο Υποψήφιος ή Προσφέρων είναι κοινοπραξία, η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων (όπως δια μέσου δήλωσης ή βεβαίωσης χορηγούμενης από τα μέλη της κοινοπραξίας),

στ) η πιστοληπτική τους ικανότητα (όπως δια μέσου βεβαίωσης διεθνούς οργανισμού αξιολόγησης από όπου να προκύπτει η σχετική διαβάθμιση).

Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος ή Προσφέρων, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η Αναθέτουσα Αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει κατάλληλο.

3. Αξιολόγηση Τεχνικών και Επαγγελματικών Ικανοτήτων

Εκτός από τους ελέγχους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων.

(α) Οι τεχνικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων μπορούν να αποδεικνύονται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση του αντικειμένου της Σύμβασης. Συγκεκριμένα, για τις ανάγκες της ανωτέρω αξιολόγησης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά:

αα) υποβολή καταλόγου των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί κατά την προηγούμενη πενταετία, με τα πιστοποιητικά και στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ορθή εκτέλεσή τους, το σχετικό ποσό, ο τόπος και ο χρόνος πραγματοποίησής τους και η έγκαιρη και προσήκουσα αποπεράτωσή τους,

ββ) υποβολή καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν ή παρασχέθηκαν κατά την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του παραλήπτη,

γγ) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών είτε ανήκουν απευθείας στον Υποψήφιο ή Προσφέροντα είτε όχι,

δδ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για τη διασφάλιση της ποιότητας και περιγραφή του εξοπλισμού μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του,

εε) αναφορά επαγγελματικών προσόντων του Υποψηφίου ή Προσφερόντα ή αναφορά των τίτλων σπουδών των διευθυντικών στελεχών του ιδίως των υπευθύνων για την παροχή των υπηρεσιών ή τη διεξαγωγή των εργασιών,

στστ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, όπου αυτό ενδείκνυται,

ζζ) δήλωση σχετικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του Υποψηφίου ή Προσφερόντος και για τον αριθμό των στελεχών της επιχείρησής του κατά την τελευταία τριετία,

ηη) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για την εκτέλεση της Σύμβασης,

θθ) αναφορά του τμήματος του αντικειμένου της Σύμ-

βασης το οποίο ο Υποψήφιος ή Προσφέρων προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας, καθώς και περιγραφή των βασικών όρων της υπεργολαβίας,

ιι) εφόσον γίνεται επίκληση οικονομικής στήριξης τρίτου για τις ανάγκες της εκτέλεσης της Σύμβασης, βεβαιώσεις του τρίτου αυτού από τις οποίες να προκύπτει η δέσμευσή του να αναλάβει το σύνολο ή μέρος του σχετικού κόστους,

ιαια) προκειμένου για κοινοπραξία, βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφερόντες να αποδεικνύουν την εγγραφή τους σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίζουν ανάλογη ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό. Στις Συμβάσεις Υπηρεσιών, εφόσον οι Υποψήφιοι ή Προσφερόντες πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να είναι σε θέση να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα προέλευσης ή σύστασής τους, η Αναθέτουσα Αρχή είναι δυνατόν να τους ζητά να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

(γ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφερόντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας, πρέπει να παραπέμπει σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας που βασίζονται στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και πιστοποιούνται από οργανισμούς που εφαρμόζουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πιστοποίηση. Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να αναγνωρίζει τα ισοδύναμα πιστοποιητικά που εκδίδουν οργανισμοί που εδρεύουν σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(δ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφερόντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, πρέπει να παραπέμπει είτε στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS) είτε σε πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα.

(ε) Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καλεί τους Υποψηφίους ή Προσφερόντες να συμπληρώνουν ή να διευκρινίζουν τα έγγραφα που υπέβαλαν στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης.

(στ) Ο τρόπος και ο χρόνος προσκόμισής τους καθορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή με την Προκήρυξη.

Άρθρο 16

Κατ' εξαίρεση εφαρμογή διατάξεων του ν. 3049/2002

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατά παρέκκλιση των διαδικασιών ανάθεσης των άρθρων 9 έως 15, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και με τήρηση των γενικών αρχών του άρθρου 9, δύναται να ενεργήσει ως Αναθέτουσα Αρχή με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002. Στην περίπτωση αυτή, κάθε αναφορά στη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) νοείται ως αναφορά στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και κάθε αναφορά στην Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) νοείται ως αναφορά στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 17 Σύμβαση Σύμπραξης

1. Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα νομοθεσία

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς.

Στις Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι όροι της Σύμβασης Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

2. Περιεχόμενο Συμβάσεων Σύμπραξης

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Ειδικότερα, με τις άνω Συμβάσεις προβλέπονται ιδίως τα ακόλουθα:

(α) Το αντικείμενο της Σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας, το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(β) Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας είτε μέσω ανεξάρτητων εταιρειών που ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για το σκοπό αυτόν είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου.

(γ) Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(δ) Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του αντικειμένου της Σύμπραξης, οι προϋποθέσεις τροποποίησής του, οι ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού, η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και οι προϋποθέσεις της παράτασης ή σύντμησης της διάρκειας αυτής.

(ε) Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα.

(στ) Ο τρόπος χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ζ) Η τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημοσίου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα, καθώς και της διαδικασίας τροποποίησής τους.

(η) Η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία.

(θ) Οι ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του Ιδιωτικού Φορέα.

(ι) Η προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων.

(ια) Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

(ιβ) Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ιγ) Το ύψος των ανταλλαγμάτων που καταβάλλονται για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας από τους χρήστες, ο τρόπος είσπραξής τους, καθώς και οι λόγοι και τρόποι αναπροσαρμογής τους.

(ιδ) Ο τρόπος επιμερισμού, μεταξύ του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Φορέα, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του Ιδιωτικού Φορέα είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του.

(ιε) Η έκταση των εγγυήσεων που παρέχει ο Ιδιωτικός Φορέας για την έγκαιρη και προσήκουσα εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου ή την προσήκουσα παροχή της υπηρεσίας.

(ιστ) Η υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και οι περιπτώσεις που αυτή επιτρέπεται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

(ιζ) Η καταβολή αποζημιώσεων και η εν γένει αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

(ιη) Οι λόγοι καταγγελίας κάθε σύμβασης και οι συνέπειές της.

(ιθ) Το εφαρμοστέο δίκαιο.

(κ) Η διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(κα) Η σειρά προτεραιότητας των τυχόν προσαρτημάτων ή παραρτημάτων κάθε σύμβασης.

(κβ) Η εξειδίκευση των ελάχιστων απαιτήσεων λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης.

(κγ) Ο καθορισμός των διαδικασιών παράδοσης του έργου στο Δημόσιο μετά τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης, οι τυχόν υποχρεώσεις εκπαίδευσης και μεταφοράς τεχνογνωσίας του Ιδιωτικού Φορέα στο Δημόσιο Φορέα, οι προδιαγραφές του αντικειμένου κατά την παράδοση και οι εγγυήσεις καθώς και ο χρόνος αυτών μετά την ανάληψη του έργου ή της υπηρεσίας από το Δημόσιο Φορέα.

(κδ) Οι απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και χρηστών του έργου ή της υπηρεσίας.

(κε) Η τυχόν διαδικασία επίλυσης διαφορών από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που ορίζουν από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 18 Θέματα χρηματοδότησης

1. Χρηματοοικονομική επάρκεια και απόδειξη αυτής

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού της παραγράφου 4 του άρθρου 1, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων, φέρουν την ευθύνη και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης που απαιτείται για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τις σχετικές Συμβάσεις Σύμπραξης ή και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, οφείλουν δε να προσκομίζουν στους Δημόσιους Φορείς στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκεί για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από αυτές σύμφωνα με τη σχετική Προκήρυξη. Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει ιδίως:

(α) τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού,

(β) τα κεφάλαια που εξασφαλίζει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού με οποιαδήποτε μορφή δανείου ή πίστωσης και

ιδίως με δάνεια, ομολογίες και τιτλοποίηση μελλοντικών ή υφιστάμενων απαιτήσεων,

(γ) τις αναγκαίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις που απαιτούνται για παροχή των υπό (α) και (β) ανωτέρω κεφαλαίων ή πιστώσεων,

(δ) τους πόρους από την εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης κατά την κατασκευαστική περίοδο.

2. Συμμετοχή Δημόσιων Φορέων και μορφές αυτής - Άλλα ανταλλάγματα

(α) Στη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που υπάγονται στο νόμο αυτόν, μπορούν να συμμετέχουν και οι Δημόσιοι Φορείς. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Στην τελευταία περίπτωση, μπορεί να έχει τη μορφή ανταλλαγμάτων όπως ενδεικτικά είναι η παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση (εν όλω ή εν μέρει), η παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και η εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιώματα που παρέχονται στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δεν μπορεί να εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί μετά τη λήξη της Σύμπραξης.

(β) Οι Δημόσιοι Φορείς επιτρέπεται να συμμετέχουν και στην εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(γ) Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή του Δημόσιου Φορέα και η μορφή ή οι μορφές που θα μπορεί να λάβει, πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια στη σχετική Προκήρυξη.

3. Απευθείας συμβάσεις με τους δανειστές

Για τις ανάγκες της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, οι Δημόσιοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις και με τους δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Αντάλλαγμα καταβλητέο από τους χρήστες των έργων ή υπηρεσιών

1. Καθορισμός διαδικασίας είσπραξης συμβατικού ανταλλάγματος

Όταν το συμβατικό ανάλλαγμα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ..

2. Συνδρομή του Δημόσιου Φορέα

Ο εκάστοτε εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, καθώς και κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή παρέχει κάθε συνδρομή που κρίνεται αναγκαία, ώστε η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού να δύναται να εισπράττει απρόσκοπτα τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου που αποτελούν το συμβατικό της ανάλλαγμα.

Άρθρο 20 Έκδοση αδειών

Η έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών που έχουν ενταχθεί στο πεδίο εφαρμογής γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί,

αν οι αρμόδιες και συναρμόδιες για την έκδοσή τους αρχές δεν έχουν προβεί σε έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Αίτημα για χορήγηση άδειας λογίζεται ότι έχει υποβληθεί νομίμως μόνο: (α) εάν συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που είναι κατά νόμο απαραίτητα για την έκδοση της άδειας αυτής και (β) έχει τύχει προελέγχου πληρότητας φακέλου υπό την προϋπόθεση ότι ο προελέγχος αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 21

Αρχαιολογικά ευρήματα

Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής ο Δημόσιος Φορέας, κατόπιν ειδοποίησης από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, γνωστοποιεί αυτό στην αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η οποία υποχρεούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών να υποδείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της προστασίας των αρχαιοτήτων. Αν παρέλθει άπρακτη η άνω προθεσμία, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δύναται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και την καθυστέρηση που μπορεί να προκύψει για την εκτέλεση των εργασιών που τυχόν απαιτούνται για την προστασία των ευρημάτων. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

Άρθρο 22

Προστασία του περιβάλλοντος

1. Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες ή προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και ε-γκρίνονται και οι επιβαλλόμενοι περιβαλλοντικοί όροι καθορίζονται πριν από την ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης. Αν ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, για λόγους που δεν θα μπορούσε να έχει εξαρχής προβλέψει ακόμη και με καταβολή ιδιαίτερης επιμέλειας, επιβάλλει πρόσθετους όρους, τότε οφείλει να αποζημιώσει την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για κάθε πρόσθετο κόστος ή δαπάνη της.

2. Μέτρα αυξημένης προστασίας

Στη Σύμβαση Σύμπραξης μπορεί να προβλέπονται μέτρα αυξημένης προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, εφόσον τα μέτρα αυτά είχαν περιληφθεί στη σχετική Προκήρυξη.

Άρθρο 23

Απαλλοτριώσεις

1. Κατεπίγον - Κόστος - Απόφαση

Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπιπτούν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, όπου αυτό επιτρέπεται, εξυπηρετούν σκοπούς προφανούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπίγουσες και μείζονος σημασίας υπό την προϋπόθεση ότι η εξυπηρέτηση σκοπών δημόσιας ωφέλειας στοιχειοθετείται στην οικεία

εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών αυτών ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά Δημόσιου Φορέα. Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Αν παρέλθει άπρακτη η τακτική προθεσμία για την ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

2. Χαρακτηρισμός

Αν η απαλλοτρίωση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των παραπάνω ιδιοκτησιών γίνεται με δαπάνες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, οι δαπάνες αυτές συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών αυτών ή των επί αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων.

Άρθρο 24

Δημόσιες Υπηρεσίες και Εργασίες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας προβαίνουν αμέσως και κατά προτεραιότητα στην εκτέλεση εργασιών και στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους, που είναι αναγκαίες ή χρήσιμες για την ομαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών του νόμου αυτού. Αν οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας δεν συμμορφώνονται με τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση. Στην περίπτωση αυτή η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 25

Εκχώρηση απαιτήσεων

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού που συμβάλλονται σε Συμβάσεις Σύμπραξης δύνανται να εκχωρούν μέρος ή το σύνολο των συμβατικών τους αξιώσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατόν να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο, σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, τα οποία συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης ή συμβάλλονται με τέτοια πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως εκδοχέας, διαδόχου ή αντισυμβαλλομένου προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από τη χρηματοδότηση αυτή. Επιτρέπεται επίσης η ως άνω εκχώρηση σε αλλοδαπές ή ημεδαπές εταιρείες ειδικού σκοπού προς το σκοπό τιτλοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 3156/2003.

Άρθρο 26

Κύρος εμπράγματων ασφαλειών

1. Μεταγενέστερη πτώχευση

Το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών που παρασχημάτηκαν οποτεδήποτε από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού ή οποιονδήποτε τρίτο υπέρ οποιουδήποτε πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή οποιαδήποτε άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής ή Δημόσιου Φορέα ή τρίτου προς εξασφάλιση απαιτήσεών τους κατά της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού από τη χρηματοδότηση ή οποιαδήποτε άλλη σχετική ή παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, δεν θίγεται από την επιβολή οποιουδήποτε συλλογικού μέτρου ικανοποίησης των πιστωτών, που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον περιορισμό της εξουσίας διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή του τρίτου που συνέστησε την ασφάλεια, ούτε από την υποβολή σχετικής αίτησης κατ' αυτών. Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για μελλοντικές απαιτήσεις, η γένεση των οποίων επέρχεται μετά την επιβολή του συλλογικού μέτρου ή την υποβολή της σχετικής αίτησης.

2. Ενδεικτική απαρίθμηση

Το απρόσβλητο των εμπράγματων ασφαλειών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ισχύει ιδίως:

(α) σε υποθήκες ή προσημειώσεις, που εγγράφονται με οποιονδήποτε τίτλο, μετά την εγγραφή τους,

(β) σε ενέχυρα με ή χωρίς παράδοση κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, του ν.δ. 177/13.8.1923 ή και τις διατάξεις του ν. 2844/2000 με αντικείμενο κινητά πράγματα ή ομάδα πραγμάτων, μετά τη νομότυπη σύστασή τους,

(γ) σε ενέχυρα ή εξασφαλιστικές εκχωρήσεις με αντικείμενο παρούσες ή μέλλουσες απαιτήσεις ή και ομάδες απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 2844/2000 (ΦΕΚ 220 Α'), μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης και

(δ) σε περιπτώσεις παροχής κυμαινόμενης ασφάλειας σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως και 18 του ν. 2844/2000, μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης.

3. Δανειστές εις ολόκληρο

Οι κάθε είδους εμπράγματες ασφάλειες, όπως υποθήκες, προσημειώσεις, ενέχυρα, εξασφαλιστικές εκχωρήσεις, που παρέχονται προς εξασφάλιση απαιτήσεων από δάνεια ή άλλες πιστώσεις και χορηγούνται από κοινοπραξία πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού μπορούν, εφόσον οι δανειστές είναι δανειστές εις ολόκληρο για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της πίστωσης κατά την έννοια του άρθρου 489 του Αστικού Κώδικα, να εγγράφονται, να συνιστώνται ή να συνάπτονται για το σύνολό τους (ή το αντίστοιχο μέρος τους) υπέρ ενός εκπροσώπου των δανειστών, ο οποίος ορίζεται στην οικεία πιστωτική σύμβαση και ασκεί όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις ασφάλειες αυτές ως ενυπόθηκος ή ενεχυρούχος δανειστής ή ως εκδοχέας. Εφόσον η χρη-

ματοδότηση πραγματοποιείται με έκδοση ομολογιακού δανείου, οι σχετικές εμπράγματα ή άλλες ασφάλειες λαμβάνονται από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων κατά τις διατάξεις του ν. 3156/2003.

Άρθρο 27 **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**

Για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε απαιτήσεις τραπεζών και στις εξασφαλίσεις τους, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιοπραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

Άρθρο 28 **Μεταβιβάσεις μετοχών και εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά**

1. Μεταβιβάσεις μετοχών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και εταιρικοί μετασχηματισμοί

Απαιτείται η έγγραφη συναίνεση του Δημόσιου Φορέα προκειμένου να επιχειρηθούν έγκυρα:

(α) εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών του εφόσον αυτές λαμβάνουν χώρα πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών,

(β) αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εκτός από αυτές που είναι υποχρεωτικές από τη Σύμβαση Σύμπραξης, τα Παρεπόμενα Σύμφωνα ή το νόμο,

(γ) έκδοση ομολογιακού δανείου,

(δ) οποιασδήποτε μορφής συγχώνευση, διάσπαση, απορρόφηση ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή της συναίνεσης αυτής καθορίζονται από τη Σύμβαση Σύμπραξης.

2. Εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά

Η εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπονται μόνο μετά προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

Άρθρο 29 **Λοιπές ρυθμίσεις**

1. Απαλλαγή από φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού στις οποίες ανατίθεται η εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτούν μέχρι το χρόνο έναρξης της εκμετάλλευσης.

2. Φορολογική μεταχείριση χρηματοδοτικής συμβολής Δημόσιου Φορέα

Εφόσον καταβληθεί χρηματοδοτική συμβολή από το Δημόσιο Φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992, αυτή λογίζεται ως επιχορήγηση κεφαλαίου, δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α., δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ή άλλο φό-

ρο και καταβάλλεται ελεύθερη από οποιαδήποτε κράτηση υπέρ τρίτου.

3. Επιστροφή πιστωτικού υπόλοιπου Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

Το πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. επιστρέφεται σε τρίτους οι οποίοι συμβάλλονται με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών μέσα σε ενενήντα ημέρες από την υποβολή σχετικής αίτησής τους. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής θα οφείλεται σε αυτούς τόκος υπερημερίας επί των προς επιστροφή ποσών.

4. Μεταφορά και συμψηφισμός συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού

Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού επιτρέπεται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη των δέκα επόμενων χρήσεων.

Άρθρο 30 **Αποσβέσεις**

Το συνολικό κόστος υλοποίησης της Σύμπραξης που θα περιλαμβάνει το κατασκευαστικό κόστος, όπως αυτό προκύπτει από τη σχετική Σύμβαση Σύμπραξης ή το σχετικό Παρεπόμενο Σύμφωνο, συμπεριλαμβανομένου και του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη οποιασδήποτε φύσεως περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Κατασκευής, θα αποσβέννυται, κατ' επιλογή της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, είτε με τη σταθερή μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας του έργου, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρο 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτήν.

Άρθρο 31 **Επίλυση διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο**

1. Διαιτησία

Κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία.

2. Κανόνες Διαιτησίας

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου, με τη Σύμβαση Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα καθορίζονται κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας) και η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία. Η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της.

3. Εφαρμοστέο Δίκαιο

Για την επίλυση διαφοράς που αναφέρεται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης Σύμπραξης εφαρμόζεται το Ελληνικό Ουσιαστικό Δίκαιο.

Άρθρο 32 **Έναρξη ισχύος**

Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β –

Λίστα με Πίνακες

Πίνακας 4.1: Εγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ (Πηγή: Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ
(<http://www.sdit.mnec.gr/el/projects/>)

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΔΙΤ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3389/2005			
<u>Αναθέτουσα Αρχή</u>	<u>Έργο</u>	<u>Προϋπολογισμός</u>	<u>Status Έργου</u>
- Δήμος Μίκρας Θεσσαλονίκης	Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας με την Υλοποίηση Προτύπου Κέντρου Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Μίκρας - Δήμος Μίκρας Θεσσαλονίκης	126 εκ. Ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Δήμος Χίου	Ανάπλαση της Παλαιάς Λαχαναγοράς και την υλοποίηση υπόγειου πολυώροφου χώρου στάθμευσης - Δήμος Χίου	6,5 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Μεταφορών - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Τηλεματικής για την πληροφόρηση επιβατών της ΕΘΕΛ και του ΗΛΠΑΠ και τη διαχείριση του στόλου τους - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	52 εκ. Ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Μεταφορών - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	Υλοποίηση αυτόματου συστήματος συλλογής κομίστρου και υπηρεσίες διαχείρισης κομίστρου ομίλου ΟΑΣΑ - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών	82 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Υλοποίηση πέντε (5) γυμναστηρίων και τριών (3) κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	50 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Αθλητισμού	Υλοποίηση έντεκα (11) κλειστών γυμναστηρίων και δέκα τριών (13) κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Αθλητισμού	118 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων -	Υλοποίηση σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και	94 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου

Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Κρήτης - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	ασφάλισης) *	
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων	Υλοποίηση σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	69 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος στη Νέα Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	213 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διοικητηρίου της Νομαρχίας Χαλκιδικής - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	49 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διοικητηρίου της Περιφέρειας Πελοποννήσου - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	36 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων πέντε (5) Αστυνομικών Διευθύνσεων και δύο (2) Αστυνομικών Τμημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	54 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	94 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Μετασκευή εγκαταστάσεων του Ολυμπιακού Σκοπευτηρίου Μαρκοπούλου για τη στέγαση Διευθύνσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	55 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών -	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και την	91 εκ. ευρώ (+20% κόστος	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του

Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	τεχνική διαχείριση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ακαδημίας της Ελληνικής Αστυνομίας στην Αμυδαλέζα - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία Του Δήμου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος και του Α΄ Πυροσβεστικού Σταθμού - Κτηματική Εταιρεία Του Δήμου Α.Ε	36 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δήμου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων τεσσάρων (4) Μονάδων Αποκατάστασης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και τριών (3) Πυροσβεστικών Υπηρεσιών - Κτηματική Εταιρεία του Δήμου Α.Ε	64 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δήμου Α.Ε.	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του Εκπαιδευτικού Κέντρου και του Κέντρου Πυρομηχανικών και Πυροσβεστικών Δοκιμών και Πιστοποίησης του Πυροσβεστικού Σώματος - Κτηματική Εταιρεία του Δήμου Α.Ε.	155 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή	Υλοποίηση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας	24 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Δημοκriteίου Πανεπιστημίου Θράκης - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	74,5 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	61 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο	Υλοποίηση 5 Κλειστών	55,5 εκ. ευρώ	Η Αναθέτουσα Αρχή

Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Γυμναστηρίων και 2 Κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	(+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης (ΣΟΤΑΜΘ)	Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Νόμου Θεσσαλονίκης - Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης (ΣΟΤΑΜΘ)	242 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη.
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Υλοποίηση νέων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Λουτροθεραπείας Αναπήρων Πολέμου (ΚΛΑΠ) Μεθάνων - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	100% ανταποδοτικό έργο *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Τεχνική διαχείριση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	46,5 εκ. ευρώ *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Δημιουργία πρότυπου Κέντρου Εξομοιωτών Πτήσεως - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	65 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης Πυρομαχικών - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	30 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στρατού Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	130 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου	Υλοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης - Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου	22 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο	Υλοποίηση δικτύων	40 εκ. ευρώ	Η Αναθέτουσα Αρχή

Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Δήμος Ραφήνας	αποχέτευσης και μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Ραφήνας - Δήμος Ραφήνας	(+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)	Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας - Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)	97 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.	Υλοποίηση του Κέντρου Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Βορείου Ελλάδας - Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.	103 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε.	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη στέγαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου, καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων και πάρκου αναψυχής του Δήμου Χαλανδρίου - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε.	212 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ) - Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας - Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	342 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	63 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.

Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Περιφέρεια Ηπείρου	Ανακατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος "Δόμπολη" για τη στέγαση των υπηρεσιών της Περιφέρειας Ηπείρου - Περιφέρεια Ηπείρου	16 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	21 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Έξι (6) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	19 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Έξι (6) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	30 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Οκτώ (8) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας	28 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Οκτώ (8) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Ελληνική Αστυνομία - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	151 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πειραιά βρίσκεται σε εξέλιξη. Οκτώ (8) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις προσφορές τους Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση

			των 13 νέων υποδομών της ΕΛ.ΑΣ. βρίσκεται σε εξέλιξη.Επτά(7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις προσφορές τους
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υλοποίηση του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	324 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης των υποδομών) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υλοποίηση του νέου Ογκολογικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	330 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης των υποδομών) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υλοποίηση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	109 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	116 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση 16 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 10/11/2008
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	74 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Επτά (7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να

			συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού
Υπουργείο Δικαιοσύνης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Κατασκευή και συντήρηση δύο (2) νέων Δικαστικών Μεγάρων - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	100 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 11/09/2008
Υπουργείο Δικαιοσύνης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Κατασκευή και συντήρηση τριών (3) νέων καταστημάτων κράτησης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	198 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Έξι (6) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Ελληνική Αστυνομία - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Τεχνική διαχείριση τεσσάρων (4) κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	36 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Πυροσβεστικό Σώμα - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	31,5 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Έξι σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε συνεχίζουν στη Β' φάση του κλειστού διεθνούς διαγωνισμού.
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης (Γ.Γ.Ο.Α.)	Δημιουργία Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στο Κλειστό Γυμναστήριο Π. Φαλήρου (Γήπεδο Tae Kwon Do) - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης (Γ.Γ.Ο.Α.)	54 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Πέντε σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Κατασκευή, αναπαλαίωση και συντήρηση 27 σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	150 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση 14 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Επτά (7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα

			Σύμπραξης για την υλοποίηση 10 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 30/10/2008
--	--	--	---

* : Ενδεικτικός προϋπολογισμός έργου

Πίνακας 4.2: Προτάσεις ΟΤΑ για προετοιμασία έργων ΣΔΙΤ που είναι ενταγμένες στο «ΘΗΣΕΑ» ανά περιφέρεια (Πηγή: Υπ.Εσ.)

<http://www.thiseas.ypes.gr/thiseas/fls/SDIT.pdf>

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Παρανεστίου	Ενέργειες υποστήριξης για την ιαματικών πηγών Θερμών Παρανεστίου.	93.000 €	58/14-11-05
2	Δήμος Ελευθερών Ν.Καβάλας	Κατασκευή Ξενοδοχειακής Μονάδας 150 κλινών στο Δ.Δ. Ηρακλείτσας	72.000 €	80/24-11-05
3	Δήμος Προσοτσάνης Ν.Δράμας	Δημιουργία Βιοτεχνικού Πάρκου Προσοτσάνης	75.000 €	80/24-11-05
4	Δήμος Προσοτσάνης Ν.Δράμας & Δήμος Κάτω Νευροκοπίου-ΑΝΦΑ Α.Ε.	Ενέργειες Υποστήριξης και Αξιοποίησης Χιονοδρομικού Κέντρου Φαλακρού	145.000 €	80/24-11-05
5	Δήμος Ιάσμου	Ορίμανση Μελετών και Διαδικασιών Προσέλκυσης Επενδυτών Διεθνούς Εμπορευματοικού Κέντρου Κομοτηνής	105.000 €	106/22-12-05
6	Δήμος Φιλίππων	Αξιοποίηση- Προστασία- Ανάδειξη Λασπόλουτρων Κρηνιδών	66.000 €	108/22-12-05
7	Δήμος Τυχερού	Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα, του Δήμου Τυχερού Ν. Έβρου	132.000 €	106/22-12-05
8	Δήμος Αλεξανδρούπολης	Αξιοποίηση παλαιού νοσοκομείου του Δήμου Αλεξανδρούπολης	45.000 €	285/3-08-06
9	Δήμος Ιάσμου	Αναπαλαίωση-αξιοποίηση-εκμετάλλευση ακινήτου	57.000 €	299/24-08-06
10	Δήμος Φερρών	Κατασκευή Διαδημοτικού σφαγείου	75.000 €	301/24-08-06
11	Δήμος Κυπρίνου	Κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επί του ποταμού Άρδα	150.000 €	335/06-10-06
12	Δήμος Αβδήρων	Εκσυγχρονισμός και εκμετάλλευση θερμιαστικής τουριστικής μονάδας ιαματικών πηγών Ν. Κεσσάνης	84.000 €	378/27-12-06
13	Δήμος Σουφλίου	Αποκατάσταση και επανάχρηση παλαιού εργοστασίου τζιβρέ στο Σουφλί	120.000 €	444/19-03-07
14	Δήμος Ορεστιάδας	Αξιοποίηση κτιρίων στέγασης αστυνομικών και δικαστικών αρχών και παλαιού σφαγείου	63.000 €	458/02-04-07
15	Δήμος Σαμοθράκης	Αξιοποίηση Ιαματικών πηγών Σαμοθράκης	106.500 €	554/31-07-2007

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Μηχανιώνας	Κατασκευή υπόγειου Δημοτικού πάρκινγκ στη Ν. Μηχανιώνα	70.000 €	68/14-11-05
2	Δ. Μηχανιώνας	Ανακατασκευή Δημοτικού Αναψυκτηρίου "Δίας"	68.000 €	68/14-11-05
3	Δ. Νάουσας	Αξιοποίηση - εκμετάλλευση του χιονοδρομικού κέντρου 3-5 Πηγάδια και της δασικής έκτασης (72.000 στρεμμάτων) ιδιοκτησίας Δήμου Νάουσας	260.000 €	68/14-11-05
4	Δ. Πανοράματος	Αξιοποίηση με συμμετοχή ιδιωτών του πολυδύναμου αθλητικού κέντρου Πανοράματος	70.000 €	68/14-11-05
5	Δ. Ελευθερίου - Κορδελιού Ν.Θεσσαλονίκης	Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού & Αξιοποίηση κτιρίου Μύλοι Μελισσάρη	144.000 €	81/24-11-05
6	Δ. Περιών Ν.Πιερίας	Κατασκευή Υδροηλεκτρικής Μονάδας Παραγωγής Ενέργειας στα ΔΔ Ρητίνης και Βρύας	65.000 €	81/24-11-05
7	Δήμος Θεσσαλονίκης	Αξιοποίηση Ιαματικών Λουτρών Θερμης	93.000 €	81/24-11-05
8	Δήμος Θεσσαλονίκης	Δημιουργία Μαρίνας Αναψυχής στην Παραλιακή Ζώνη του Δήμου Θεσσαλονίκης	105.000 €	81/24-11-05
9	Δήμος Αριδαίας	Αξιοποίηση του Ιαματικού Υδροφορέα της Περιοχής των Λουτρών	66.000 €	108/22-12-05
10	Δήμος Πολυκάστρου	Ωρίμανση Μελετών και Διαδικασιών Προσέλκυσης Επενδυτών Διεθνούς Εμπορευματικού Κέντρου Κιλκίς	171.000 €	123/1-2-06
11	Δήμος Κατερίνης	Αξιοποίηση της παραλιακής ζώνης "Ολυμπιακή ακτή"	186.000 €	135/14-2-06
12	Δήμος Βασιλικών Θεσ/νίκης	Ανάπτυξη δημοτικής έκτασης στην περιοχή "Βοσκίνα" του Δ.Δ. Σουρωτής	87.000 €	135/14-2-06
13	Δήμος Σταγείρων-Ακάνθου Ν. Χαλκιδικής	Κατασκευή ΧΥΤΑ	114.000 €	135/14-2-06
14	Δήμος Μενεμένης Θεσ/νίκης	Σταθμός εμπορευματικών μεταφορών	105.000 €	225/9-06-06

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
15	Δήμος Παραλίας Πιερίας	Δημιουργία κέντρου Θαλασσοθεραπείας	62.000 €	226/7-06-06
16	Δήμος Μίκρας	Αξιοποίηση-εκμετάλλευση τουριστικού Ακινήτου Δ. Μίκρας	132.000 €	273/28-07-06
17	Δήμος Μακεδονίδος	Υποδομές ανάδειξης του Δήμου Μακεδονίδος σε οργανωμένο και ολοκληρωμένο τόπο αναψυχής και αθλητικών δραστηριοτήτων	123.000 €	286/03-08-06
18	Δήμος Κύρρου	Κατασκευή επιχείρησης εμφιάλωσης νερού	66.000 €	308/04-09-06
19	Δήμος Θέρμης	Αξιοποίηση εκμετάλλευση ακινήτου Δήμου Θέρμης- Δημιουργία αθλητικού κέντρου	180.000 €	381/27-12-06
20	Σύνδεσμος ΟΤΑ Μείζονος Θεσσαλονίκης	Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων Ν. Θεσσαλονίκης	250.000 €	373/19-12-06

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δήμος Κοζάνης - ΔΕΠΕΠΟΚ	Υλοποίηση Αναπτυξιακού- Επενδυτικού Προγράμματος Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας ΚΟΖΑΝΗΣ	182.000 €	75/14-11-05,99/16-12-05
2	Δήμος Αγ. Τριάδας Ν.Καστοριάς	Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάδειξης και Αξιοποίησης Φαραγγιού Κορομηλιάς	15.000 €	82/24-11-05
3	Δήμος Αγ. Τριάδας Ν.Καστοριάς	Αξιοποίηση Ακινήτου στο Δήμο Αγ. Τριάδας Καστοριάς για τη δημιουργία χώρου Εστίασης και Διαμονής φοιτητών	10.000 €	82/24-11-05
4	Δήμος Γρεβενών	Κατασκευή χώρου στάθμευσης και ανάπλαση οικοπέδου	96.000 €	332/06-10-06

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

a/a	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Πορταριάς	Κατασκευή χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων εντός των ορίων οικισμού Πορταριάς	72.000 €	66/14-11-05
2	Δ. Τρικκαίων	Ανέγερση και εκμετάλλευση χώρων στάθμευσης και συναφών έργων στην πόλη των Τρικάλων	87.000 €	66/14-11-05
3	Δ. Αρτέμιδας	Κατασκευή και Λειτουργία υποδομών ορεινού τουρισμού	171.000 €	66/14-11-058
4	Δ. Μηλεών	Προσυμβατική διαδικασία για την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας	75.000 €	66/14-11-05
5	Δ. Παραληθαίων	Κατασκευή Τυποποιητηρίου - Συσκευαστηρίου Ελαιολάδου στο Ρίζωμα Τρικάλων	68.000 €	71/14-11-05
6	Δ. Κλεινοβού	Κατασκευή Πίστας ορεινής χιονοδρομίας στο Δ.Δ. Παλαιωρίου & Κατασκευή Χιονοδρομικού Κέντρου στο Δ.Δ. Κλεινού	114.000 €	71/14-11-05
7	Δ. Κάρλας	Κατασκευή Παραδοσιακού Ξενώνα στο Δ.Δ. Καναλιών & Βοηθητικές Εγκαταστάσεις Κοπηλατοδρομίου Λίμνης Κάρλας	78.000 €	71/14-11-05
8	Δ. Πτελεού	Ανάδειξη Αξιοποίηση Ενετικού Κάστρου & Ανάπλαση Παραλίας Αχιλλείου	15.000 €	71/14-11-05
9	Δ. Πορταριάς	Αναπαλαίωση - εξοπλισμός δυο παραδοσιακών κτιρίων για χρήση εστιατορίου - μπαρ	26.000 €	138/20-02-06
10	Δ. Ζαγοράς	Αναπαλαίωση και κατασκευή ξενώνα - πολιτιστικού κέντρου	44.000 €	138/20-02-06
11	Κ. Μακρυνίτσας	Χώρος στάθμευσης στη θέση "Μπράνη"	45.000 €	138/20-02-06
12	Δ. Ιωλκού	Κατασκευή δημοτικού ξενώνα	44.000 €	138/20-02-06
13	Δ. Λαρισαίων	Κατασκευή αθλητικού κέντρου Νέας Πολιτείας	124.500 €	138/20-02-06
14	Δ. Αλονήσου	Μετατροπή του αλιευτικού καταφυγίου 'Καλαμάκια' του Δήμου Αλονήσου σε καταφύγιο τουριστικών σκαφών	118.000 €	161/16-03-2006
15	Κ.Ανάβρας	Αξιοποίηση πόρων της Κοινότητας Ανάβρας και μικρού υδροηλεκτρικού έργου	72.000 €	160/16-03-2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

a/a	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
16	Δ. Μουρесьίου	Αξιοποίηση δημοτικού οικοπέδου Δ.Δ. Τσαγκαράδας για τη δημιουργία ξενοδοχειακής μονάδα & Κατασκευή συνεδριακού κέντρου Δήμου Μουρесьίου & Αξιοποίηση φυσικού λμανιού Νταμούχαρης και κατασκευή μαρίναςκαφών αναψυχής	105.000 €	234/20-06-06
17	Δ. Ευρυμενών	Αντληση, εμφιάλωση και εμπορική αξιοποίηση της Ιαματικής πηγής της περιοχής "κόκκινο νερό"	66.000 €	284/03-08-06
18	Δ. Πορταριάς	Υποδομές ανάπτυξης της Πορταριάς σε διακεκριμένο θέρετρο τουρισμού	132.000 €	283/03-08-06
19	Δ. Βόλου	Διαμόρφωση πλατείας Πανεπιστημίου και δημιουργία υπόγειου χώρου στάθμευσης	96.000 €	276/01-08-06
20	Δ. Βόλου-ΔΗΤΕΒ	Ανάπτυξη και λειτουργία θεματικού πάρκου Αργούς	159.000 €	276/01-08-07
21	Δ. Παμίσου	Ίδρυση μονάδας παραγωγής ασφαλτομίγματος	59.000 €	300/24-08-06
22	Δ. Σοφάδων	Κατασκευή Ξενοδοχειακής μονάδας	81.000 €	334/06-10-06
23	Δ. Αγριάς	Πολλαπλή και ολοκληρωμένη αξιοποίηση των πηγών του Δήμου Αγριάς	150.000 €	386/12-01-07

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

a/a	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Ερισού Κεφαλληνίας	Τουριστική και πολιτιστική αξιοποίηση κάστρου Δ.Δ. Άσου και αξιοποίηση παλαιού κτιρίου Δ.Δ. Φισκάρδου & Αξιοποίηση σχολικής περιουσίας (Δ.Δ. Άσου, Φισκάρδου, Τσελεντάτων, Κοθρέα) και τουριστικού περιπτέρου Δ.Δ. Φισκάρδου Δ. Ερισού	91.000 €	64/14-11-05
2	Δ. Παρελίων Κέρκυρας	«Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα, του Δήμου Παρελίων Ν. Κερκύρας»	25.000 €	64/14-11-05
3	Δήμος Λειβαθούς Κεφαλληνίας	Κατασκευή και λειτουργία χώρου εστίασης και εκδηλώσεων στη Δημοτικό Αλσύλλιο ΚΑΛΛΙΘΕΑ Δ.Δ. Λακίθρας	33.000 €	76/21-11-05
4	Δ. Κερκυραίων Κέρκυρας	Κατασκευή υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων στην πλατεία ΣΑΝ ΡΟΚΟ με την σύμπραξη ιδιωτών	45.000 €	224/9-06-06
5	Δ. Παλικής Κεφαλληνίας	Ανέγερση και λειτουργία ξενοδοχείου πολυτελείας (5 αστέρων) 500 κλινών με κέντρο αργιολοθεραπείας σε παραθαλάσσια έκταση ιδιοκτησίας του Δήμου Παλικής, Ν. κεφαλληνίας	231.000 €	237/20-06-06
6	Δ. Παζών Κέρκυρας	Αξιοποίηση περιουσίας Δήμου Παζών	141.000 €	227/20-06-06

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Αρτας	Υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων στην Πλατεία Σκουφά	94.000 €	69/14-11-05
2	Δ. Παραμυθιάς	Ωρίμανση Μελετών και Διαδικασιών Προσέλκυσης Επενδυτών Διεθνούς Εμπορευματικού Κέντρου Θεσπρωτίας	171.000 €	107/22-12-05
3	Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Ν. Αρτας	Μονάδα επεξεργασίας στερεών αποβλήτων 3ης διαχειριστικής ενότητας περιφέρειας Ηπείρου	141.000 €	517/25-06-2007
4	Δ. Σαγιάδας	Master plan για αξιοποίηση του φυσικού πλούτου στο Δ.Δ. Σαγιάδας-Δημιουργία κέντρου πηλοθεραπείας-Spa Αναζωογόνησης-θαλασσοθεραπεία	105.000 €	533/10-07-2007

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Πυλλήνης	Αξιοποίηση λουτροπηγής Στάχτης - Πόριαρη	88.000 €	62/14-11-05
2	Δ. Παίων	Νομική υποστήριξη για τη σύμβαση του έργου "Ίδρυση σφαγείων"	9.000 €	62/14-11-05
3	Δήμος Αιγίου	Κατασκευή Μαρίνας Τουριστικών και Ιστιοπλοϊκών Σκαφών	93.000 €	77/21-11-05
4	Δήμος Παράβολας	Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα	40.000 €	144/24-02-06
5	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	Κατασκευή υπόγειου parking	93.000 €	252/13-07-06
6	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	Κατασκευή πολιτιστικού και συνεδριακού κέντρου	189.000 €	252/13-07-06
7	Δήμος Γαστούνης	Αξιοποίηση ακινήτου με τη μετατροπή του σε ξενοδοχείο	81.000 €	274/28-07-06
8	Δήμος Βόλακος	Περιφερειακή Αγορά-Δημοπρατήριο Αγροτικών Προϊόντων	90.000 €	459/02-04-07
9	Δήμος Πάτρας	Κατασκευή τριών χώρων στάυμευσης	140.000 €	569/17-8-07

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Δεσφίνας	Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα, του Δήμου Δεσφίνας Ν. Φωκίδας	45.000 €	63/14-11-05
2	Δ. Καμένων Βούρλων	Κατασκευή Μαρίνας στα Καμένα Βούρλα	84.000 €	63/14-11-05
3	Δ. Καρπενησίου	Υποστήριξη της προσυμβατικής διαδικασίας για την σύμπραξη του Δήμου Καρπενησίου με ιδιώτη για την κατασκευή εμπορικού κέντρου και υπόγειου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων στην παλαιά λαϊκή αγορά	94.000 €	69/14-11-05
4	Δ. Καρπενησίου	Υποστήριξη της προσυμβατικής διαδικασίας για την σύμπραξη του Δήμου Καρπενησίου με ιδιώτη για την κατασκευή νέου Δημαρχείου, εμπορικού κέντρου και υπογείου χώρου στάθμευσης στο χώρο του παλαιού ΚΤΕΛ της πόλης	102.000 €	69/14-11-05
5	Δήμος Αρτεμισίου	Αξιοποίηση Παραθαλάσσιου Ακινήτου στα Βασιλικά του Δήμου Αρτεμισίου, για χρήση κατασκηνωτικού κέντρου περιβαλλοντολογικής και καταδυτικής εκπαίδευσης	102.000 €	104/30-12-05
6	Δήμος Καλλιέων	Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα	40.000 €	137/24-02-06
7	Δήμος Αλιάρτου Ν.Βοιωτίας	Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας Δήμου Αλιάρτου	180.000 €	228/20-06-06
8	Κοινότητα Τυμφρηστού	Ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων βουνού	44.000 €	272/01-08-06
9	Δήμος Θήβας	Κατασκευή χώρων στάθμευσης, Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας και δημιουργία αθλητικών χώρων Δήμου Θηβαίων	140.000 €	534/10-07-2007

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Αγ. Βαρβάρας	Μελέτη - κατασκευή λειτουργία υπόγειου χώρου στάθμευσης στο ΟΤ 417 (Ελ. Βενιζέλου - Παλαμιά -Πλάτη) χωρητικότητας 90 θέσεων	70.000 €	67/14-11-05
2	Δ. Αγ. Βαρβάρας	Μελέτη - κατασκευή λειτουργία υπόγειου χώρου στάθμευσης στο ΟΤ 537 (Χανίων - Ηρακλείου - Θησέως - Μακρυγιάννη) χωρητικότητας 265 θέσεων	74.000 €	67/14-11-05
3	Δ. Αγ. Βαρβάρας	Μελέτη - κατασκευή λειτουργία χώρου πολλαπλών πολιτιστικών δραστηριοτήτων και ψυχαγωγίας στο ΟΤ 752 - 749 επί των οδών Ιεράς Οδού, Βενιζέλου, Ερμιάνθου, Κρήνης	99.000 €	67/14-11-05
4	Δ. Αθηναίων	Μελέτη - κατασκευή - χρηματοδότηση & παραχώρηση εκμετάλλευσης 2 υπόγειων χώρων στάθμευσης και διαμόρφωση ισόγειου επιφάνειας στις οδούς Α) Ψηλορείτη & Δεληγιάννη και Β) Κύπρου & Πατησίων	117.000 €	67/14-11-05
5	Δ. Αιγάλεω	Κατασκευή, Διαχείριση, Λειτουργία υπόγειου χώρου στάθμευσης σε ιδιόκτητο οικοπέδο του Δήμου επί των οδών Δωδεκανήσου και Ιεράς Οδού	70.000 €	67/14-11-05
6	Δ. Γαλατσίου	Κατασκευή Υπογ. Χώρου στάθμευσης σε ιδιόκτητο οικόπεδο επί των οδών Ηνιόχου -Κουντουριώτου - Βεΐκου, Διαχείριση και Λειτουργία	70.000 €	67/14-11-05
7	Δ. Νέας Ιωνίας	Κατασκευή Σταθμού Αυτοκινήτων στο Ο.Τ. 150 (σε συνδυασμό με τη λειτουργία συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης στο Εμπορικό Κέντρο της Νέας Ιωνίας)	70.000 €	67/14-11-05
8	Δ. Νέας Χαλκηδόνας	Κατασκευή Υπόγειου Χώρου Στάθμευσης Αυτοκινήτων και ανάπλαση υπερκείμενου χώρου σε ιδιόκτητο οικόπεδο επί των οδών Βάρναλη - Περικλέους - Εθν. Αντιστάσεως - Γρηγορίου Ε' (Ο.Τ. 11), διαχείριση και λειτουργία	72.000 €	67/14-11-05
9	Δ. Πεύκης	Κατασκευή υπογείου γκαράζ	67.000 €	67/14-11-05
10	Δ. Ταύρου	Κατασκευή υπογείου γκαράζ - Διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου	66.000 €	67/14-11-05
11	Δ. Ταύρου	Διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρου παλαιών δημοτικών σφαγείων & Διαμόρφωση και αξιοποίηση πάρκου ενόπλων δυνάμεων	99.000 €	67/14-11-05
12	Δ. Περάματος	Κατασκευή, διαχείριση, λειτουργία πολυχώρου αθλητισμού, πολιτισμού και εξυπηρέτησης αναγκών στάθμευσης	93.000 €	67/14-11/05
13	Δ. Λυκόβρυσης	Αξιοποίηση οικοπέδου έκτασης 6,5 στρεμμάτων εντός των ορίων του Δήμου, και εντός σχεδίου πόλεως.	103.000 €	67/14-11-05
14	Δ. Ραφήνας	Αξιοποίηση Ακινήτου για την κατασκευή από την ΔΕΑΡ κλειστού υπογείου σταθμού αυτοκινήτων στο ΟΤ 140 του Δήμου Ραφήνας	78.000 €	105/22-12-05
15	Δ. Ραφήνας	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης, Μονάδας Επεξεργασίας Λυμάτων και Λειτουργία του Συστήματος Αποχέτευσης	196.000 €	136/14-2-06
16	Δ. Ηρακλείου	Ανακατασκευή παλαιού κτιρίου σε κτίριο πολιτιστικών-ψυχαγωγικών-εμπορικών χρήσεων	81.000 €	138/20-02-06

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
17	Δ. Γλυφάδας	Κατασκευή υπόγειου σταθμού στάθμευσης	78.000 €	157/16-03-06
18	Δ. Αίγινας	Κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού σύνδεσης με την Ε.Υ.Δ.Α.Π του Δήμου Αίγινας Ν. Αττικής	180.000 €	184/20-04-06
19	Δ. Λαυρεωτικής	Δημιουργία πάρκου/κέντρου εγκατάστασης μικρών επιχειρήσεων (ΚΕΜΕ) στη θέση Πέρδικα εντός του ΒΙΠΑ Πάνορμος του Λαυρίου	213.000 €	223/9-06-06
20	Δ. Αμαρουσίου	Κατασκευή και λειτουργία δύο σταθμών στάθμευσης	149.000 €	296/10-08-06
21	Δ. Αμαρουσίου	Συντήρηση και λειτουργία δημοτικού ηλεκτροφωτισμού	54.000 €	296/10-08-06
22	Δ. Αμαρουσίου	Συντήρηση και ενίσχυση αστικού πρασίνου	54.000 €	296/10-08-06
23	Δ. Αμαρουσίου	Λειτουργία συστήματος καθαριότητας	96.000 €	296/10-08-06
24	Δ. Ζωγράφου	Αξιοποίηση της βίλας Ζωγράφου	81.000 €	295/08-08-06
25	Δ. Ζωγράφου	Δημιουργία υπόγειων χώρων στάθμευσης	149.000 €	295/08-08-06
26	Δ. Φυλής	Κατασκευή διοικητηρίου-υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων-ανάπλαση κεντρικής πλατείας	81.000 €	271/01-08-06
27	Δ. Ψυχικού	Υπόγειοι σταθμοί στάθμευσης πλησίον κόμβου Φάρου Ψυχικού στη λεωφόρο Κηφισίας και πλησίον κόμβου Κατεχάκης	149.000 €	275/01-08-06
28	Δ. Αμαρουσίου	Αξιοποίηση Δημοτικών ακινήτων και Αθλητικών εγκαταστάσεων	246.000 €	372/19-12-06
29	Δ. Αμαρουσίου	Λειτουργία δημοτικών βρεφονηπιακών σταθμών	87.000 €	372/19-12-06
30	Δ. Ελευσίνας	Κατασκευή χώρων στάθμευσης- Δημιουργία αθλητικών χώρων- Δημιουργία μονάδας λιματοσματοποίησης	180.000 €	450/27-03-07
31	Δ. Παπάγου	Μελέτη, κατασκευή, διαχείριση υπόγειου χώρου στάθμευσης μεταξύ των οδών Κύπρου, Μεσογείων και Υγείας και διαμόρφωση τσογείου επιφανείας	60.000 €	532/10-07-07
32	Δ. Αγίων Αναργύρων	Κατασκευή υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων στα Ο.Τ. 31 και 32	88.500 €	567/9-08-07
33	Δ. Πετρούπολης	Μελέτη-κατασκευή χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας-δημιουργία αθλητικών χώρων	60.000 €	574/21-08-07
34	Δ. Κορυδαλλού	Κατασκευή, διαχείριση, λειτουργία δύο υπόγειων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου Κορυδαλλού και ανάπλαση των υπερκείμενων χώρων.	90.000 €	576/21-08-07

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Σπάρτης	Εμπορική αξιοποίηση ακινήτου (οικοπεδικές εκτάσεις)	95.000 €	61/14-11-05
2	Δ. Μεγαλόπολης	Ολοκλήρωση Τηλεθέρμανσης Μεγαλόπολης	120.000 €	61/14-11-05
3	Δ. Αργους	Υποστήριξη της προσυμβατικής διαδικασίας για σύμπραξη ΟΤΑ με Ιδιώτες - Δημιουργία φορέα διαχείρισης της υπό θεσμοθέτηση Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Περιοχής (ΒΕΠΕ) με το Ε.Β.Ε.Α.	40.000 €	65/14-11-05
4	Δ. Κορινθίων	Υποστήριξη της προσυμβατικής διαδικασίας για την σύμπραξη του Δήμου Κορινθίων με ιδιώτη για την κατασκευή κλειστού χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων	87.000 €	61/14-11-05
5	Δ. Σικυωνίων Κορινθίας	Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα, του Δήμου Σικυωνίων - <u>ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ</u> : Ανάδειξη – αξιοποίηση χώρου πρώην Σταφιδεργοστασίου και δημιουργία Πολιτιστικού Πολύκεντρου – Κατασκευή Ενωδρείου	102.000 €	118/1-2-06
6	Δ. Φαλαισίας	Δημιουργία εκτροφείου θηραμάτων & παραθεριστικού κέντρου	50.000 €	158/16-03-06
7	Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Ν. Μεσσηνίας	Ολοκληρωμένη μονάδα διαχείρισης στερεών αποβλήτων	153.000 €	333/06-10-06
8	Δήμος Ξυλοκάστρου Νομού Κορινθίας	Εκσυγχρονισμός της υφιστάμενης μαρίνας Ξυλοκάστρου, σε συνδιασμό με την αξιοποίηση όμορου ακινήτου και τη δημιουργία σύγχρονου ναυαθλητικού κέντρου	85.000 €	574/21-08-07

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Χίου	Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για σύνταξη διακήρυξης για πρόσκληση ενδιαφέροντος για δημιουργία υπόγειου πολυώροφου χώρου στάθμευσης στην παλαιά λαχαναγορά και αναβάθμιση του χώρου	74.000 €	60/14-11-05
2	Δ. Καρδαμύλων και Αμανής Χίου	Διαδημοτική - Συνεργασία με ιδιώτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με την εκμετάλλευση αιολικού δυναμικού	50.000 €	70/14-11-05
3	Δ. Ερεσσού - Αντίσσης Λέσβου	Αυτόνομο Υδροαιολικό Σύστημα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας	247.000 €	70/14-11-05
4	Δ. Ερεσσού - Αντίσσης Λέσβου (2)	Κατασκευή και Λειτουργία Camping σε Δημοτικό Οικόπεδο & Επιχείρηση Λατομείου Πέτρας	40.000 €	70/14-11-05
5	Δ. Λουτρόπολης Θερμής Λέσβου	Τουριστική Αξιοποίηση Δημοτικών Εκτάσεων στις περιοχές Μυστεγνά και Ν.Κυδωνίες	168.000 €	70/14-11-05
6	Δ. Μυτιλήνης Λέσβου	Αξιοποίηση- Εκμετάλλευση των Ιαματικών Πηγών Θερμά Κόλπου Γέρας	104.000 €	70/14-11-05
7	Δ. Μούδρου Λέσβου	Αξιοποίηση- Εκμετάλλευση τουριστικών ακινήτων Δήμου Μούδρου	150.000 €	134/14-2-06

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

α/α	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Δ. Καλύμνου	«Εκπόνηση συνολικού Master Plan για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα, του Δήμου Καλύμνου Ν. Δωδεκανήσου»	100.000 €	59/14-11-05
2	Δ. Καλλιθέας Ρόδου	Συνεδριακό κέντρο Δήμου Καλλιθέας Ρόδου "Πλανητάριο" & Θεματικό πάρκο: "Τα 7 θαύματα του κόσμου"	100.000 €	59/14-11-05
3	Δ. Δρυμαλίας Νάξου	Κατασκευή δημοσυνεταιριστικού τυροκομείου στην ορεινή Νάξο	42.000 €	72/14-11-05
4	Δ. Ιητών	Ολοκληρωμένο σύστημα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με αντλιοσταμείωση για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου στη Νήσο Ιο	162.000 €	159/16-03-06
5	Δ. Ανδρου	Ανέγερση πολυχώρου εκπαίδευσης και πολιτισμού	34.500 €	336/06-10-06

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

a/a	Ο.Τ.Α.	Έργο	Ποσό	Απόφαση
1	Ε.Σ.Δ.Α.Κ.	Ολοκληρωμένη μονάδα διαχείρισης στερεών αποβλήτων Ν.Ρεθύμνου, Ηρακλείου, Λασηθίου με ανάκτηση πρώτων υλών και παραγωγή προϊόντων και ενέργειας	200.000 €	74/14-11-05
2	Ρεθύμνης	Δημιουργία δημαρχείου και υπόγειων χώρων στάθμευσης	153.000 €	270/01-08-06
3	Δ. Χερσονήσου	Δημιουργία επιχείρησης για τη διαχείριση των πράσινων και οργανικών απορριμάτων της ευρύτερης περιοχής -Δημιουργία συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης αδρανών υλικών Κρήτης (ΣΕΥΔΑΚ)	162.000 €	337/06-10-06